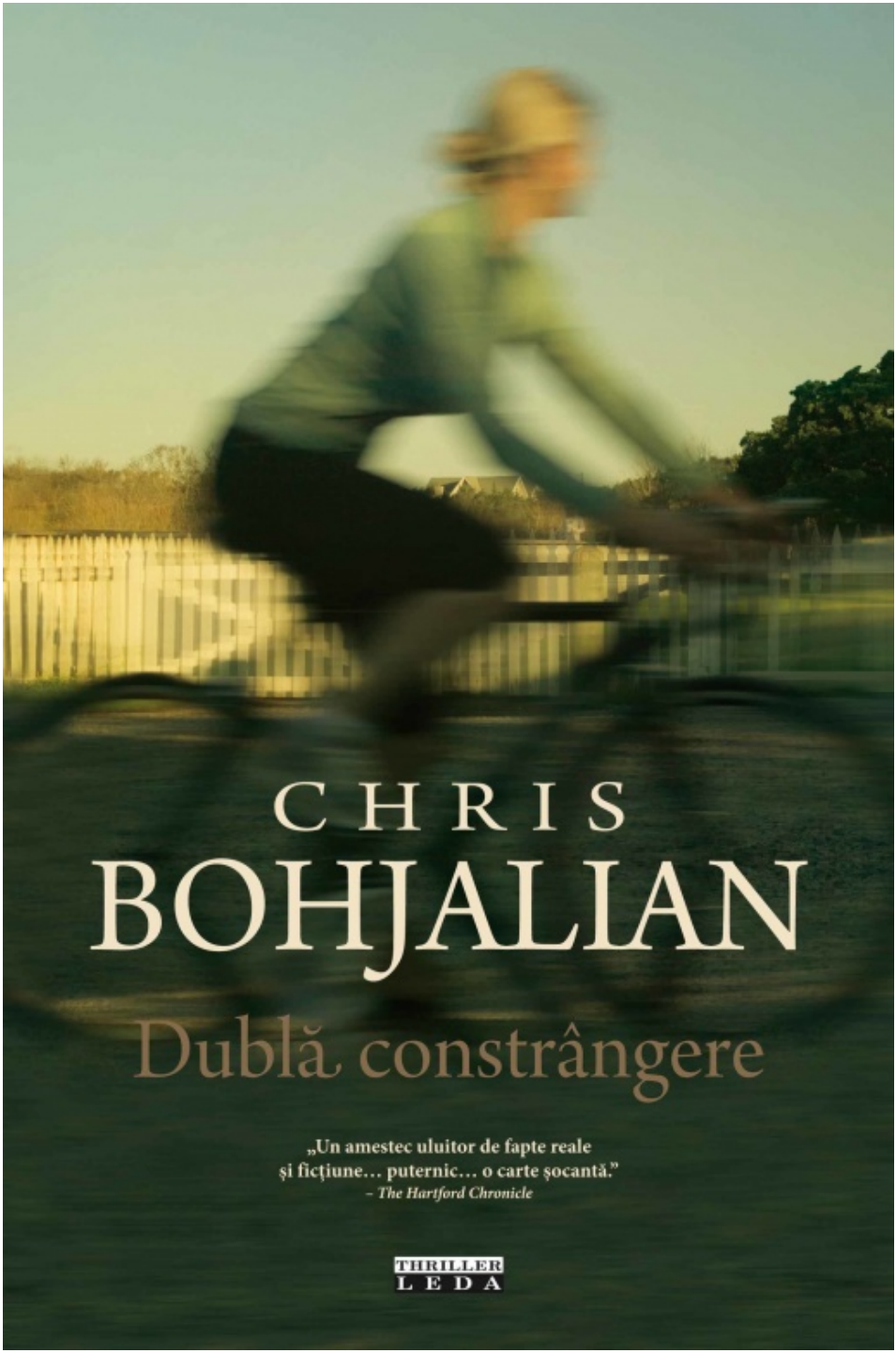
CHRIS
BOHJALIAN
Dublă constrângere
„Un amestec uluitor de fapte reale
și ficțiune… puternic… o carte șocantă."
– The Hartford Chronicle
THRILLER
LEDA

Chris Bohjalian

Dublă constrângere

Traducător Irina Bojin

LEDA

Pentru Rose Mary Muench
și
în amintirea lui Frederick Muench (1929–2004)

NOTA AUTORULUI

Ideea acestui roman a apărut în decembrie 2003, atunci când Rita Markley, director al Comitetului pentru persoane fără adăpost din Burlington, Vermont, mi-a arătat o cutie plină de fotografii vechi. Frâu poze alb-negru, făcute de un bărbat, el însuși persoană fără adăpost, care murise în garsoniera unde fusese găzduit de fundație. Se numea Bob Campbell și era poreclit Sufletel.

Fotografiile erau cu adevărat remarcabile. Întâi, fiindcă omul era indiscutabil un artist, apoi, datorită subiectelor alese. În cele mai multe cazuri nu era greu să îi recunoști pe cei fotografiați – muzicieni, actori, comici, celebrități. Marea parte a pozelor datau de peste patruzeci de ani. Niciunul din noi nu putea înțelege cum de cineva care fotografiase personalități ale anilor ’50 și ’60 ajunsese într-un cămin pentru cei fără adăpost din nordul statului Vermont. Pe cât știam, nu avea rude, așa că nu aveam idee pe cine am putea întreba.

De fapt, e de presupus că Bob Campbell ajunsese un om al străzii dintr-unul din miile de motive pentru care atâția alții au ajuns astfel: boli mintale, dependența de droguri, ghinion pur și simplu.

Suntem tentați să îi condamnăm pe oamenii străzii și să îi considerăm singurii vinovați pentru situația în care au ajuns. Uităm că, înainte să decadă, cei mai mulți dintre ei au avut vieți la fel de așezate ca ale noastre. Fotografiile din această carte stau mărturie: au fost făcute de Campbell înainte de a sfârși ca vagabond în Vermont.

De aceea, sunt recunoscător Comitetului pentru persoane fără adăpost din Burlington fiindcă mi-a permis să folosesc fotografiile în cartea mea. Desigur, Bobbie Crocker, fotograful devenit om al străzii în acest roman, este un personaj imaginar. Fotografiile pe care le veți vedea în carte sunt însă adevărate.

„Ei, sigur că știu cine este Pauline Kael”, zise el. „Nu am fost întotdeauna un vagabond, să știți.”

Nick Hornby, *Turnul sinucigașilor*

PROLOG

Laurel Estabrook a fost cât pe ce să fie violată în toamna când intrase în al doilea an de colegiu. Ba chiar a fost o minune că a scăpat cu viață. Nu a fost una dintre acele întâlniri amoroase cu un băiat chipeș, student la Universitatea din Vermont, întâlniri care sfârșesc cu un viol după câteva ore petrecute lângă un butoiaș cu bere. A fost un atac violent, terifiant, comis de bărbați mascați – da, au fost doi – cu fețele acoperite cu cagule de lână, care nu lăsau să li se vadă decât ochii și rânjetul larg. Un atac despre care îți închipui că se întâmplă doar femeilor din alte state, undeva, departe, unor victime ale căror figuri le vezi la știrile de dimineață și ale căror mame deznădăjduite, pustiite de durere, sunt intervievate de reportere absurd de frumoase.

Mergea cu bicicleta pe un drum de țară care traversa o pădure, cam la douăzeci de mile nord-est de colegiu, într-un oraș cu nume rău prevestitor și oximoronic: Underhill[1]. La drept vorbind, numele nu îi păruse amenințător decât după ce fusese atacată. Și tot după aceea se ferise cu strășnicie să mai pună piciorul în acel loc. Era într-o duminică, pe la șase și jumătate după-amiaza, a treia duminică la rând când încărcase bicicleta de munte cu care făcuse multe excursii în portbagajul mașinii Taliei, colega ei de cameră, și condusese până la Underhill. De acolo plecase cu bicicleta într-o plimbare de multe mile pe drumurile forestiere care străbăteau pădurea din apropiere.

---

[1] Subdeal.

La vremea aceea, peisajul i se părea încântător: o pădure de basm, mai degrabă ca în poveștile lui Lewis decât ale fraților Grimm, în care frunzele arțarilor nu se înroșiseră încă de tot. Era o pădure tânără, un hățiș de arțari, stejari și frasini, printre rădăcinile cărora, nu departe de drum, se iveau rămășițele unor ziduri de piatră. Nu semăna nicidecum cu cartierele elegante din Long Island unde copilărise – vile luxoase cu pajiști perfecte, la doar câteva străzi depărtare de străzile luminate de reclame, unde, în malluri nesfârșite, găseai orice, de la restaurante fast-food la magazine de mașini străine și clinici de slăbit.

Desigur, după întâmplarea aceea, amintirile ei despre pădurile din Vermont nu au mai fost aceleași, tot așa cum numele orașului din apropiere a căpătat o conotație sinistră. Mai târziu, când se gândea la drumurile și dealurile acelea – unele părând prea abrupte pentru mersul cu bicicleta, dar pe care ea le urcase pe două roți – își dădea seama că îi veneau în minte doar făgașele pe care sălta bicicleta și senzația copleșitoare că frunzișul bogat o împiedica să vadă îndeajuns, că pădurea era prea deasă ca să mai fie frumoasă. Chiar și mulți ani după aceea, atunci când se străduia să găsească somnul prin meandrele treziei, i se întâmpla să vadă acea pădure despuiată de frunze și atunci în fața ochilor îi apăreau doar degetele mestecenilor, lungi și noduroase.

În ziua aceea, la ora șase și jumătate, soarele abia apusese și în aerul deodată rece se simțea o boare de umezeală. Nu își făcea griji din cauza întunericului, fiindcă lăsase mașina prietenei ei într-o parcare cu pietriș, chiar lângă șosea, la cel mult trei mile distanță. Lângă parcare era o casă de care era lipit un garaj. Casa avea o singură fereastră, deasupra garajului – semăna cu un ciclop făcut din șindrilă și sticlă. Avea să ajungă acolo în zece, cincisprezece minute. Acum auzea cum se întețește vântul printre copaci. Era îmbrăcată cu pantaloni negri, până la genunchi, așa cum poartă cicliștii, și un jerseu având imprimată pe piept o sticlă de tequila

care părea fosforescentă. Nu o încerca vreun sentiment de teamă. Se simțea, deși poate că nu se gândea anume la asta, ușoară, sănătoasă și puternică. Avea nouăsprezece ani.

În acel moment, o dubă trecu pe lângă ea. Nu o mașină cu portbagaj, ci o dubă adevărată. O dubă din acelea în care, atunci când nu ai de ce să te temi, găsești înăuntru țevi, sârme și unelte de instalator; altminteri, sunt pline de instrumentele perverse ale violatorilor în scrie și ucigașilor însetați de sânge. Avea ferestre mici, ca niște hublouri, deasupra roților din spate, iar când mașina trecuse pe lângă ea, băgase de seamă că fereastra de lângă scaunul pasagerului era acoperită cu o pânză neagră. Când duba se opri în scrâșnet de roți la vreo patruzeci de metri în fața ei, înțelese instantaneu că e la ananghie. Și cum să nu înțeleagă? Crescuse în Long Island – odinioară o mlaștină mărginită de un lanț muntos și populată de dinozauri, devenită în zilele noastre o limbă uriașă de nisip, de forma unui somon – o pepinieră stranie de unde ieșiseră Joel Rifkin (ucigașul a șaptesprezece femei), Colin Ferguson (masacrul de pe linia ferată Long Island-New York), Cheryl Pierson (își convinsese colega de liceu să îi omoare tatăl), Richard Angelo („îngerul morții" de la spitalul Bunul Samaritean), Robert Golub (mutilase copilul vecinilor, în vârstă de treisprezece ani), George Wilson (l-a împușcat pe Jay Gatsby în piscina din casa acestuia), John Esposito (a ținut o fetiță de zece ani prizonieră într-o cameră sub pământ) și Ronald Defeo (și-a omorât familia în Amityville).

De fapt, chiar dacă nu ar fi crescut în West Egg, insula îmbogățiților de dată recentă, tot s-ar fi înspăimântat atunci când duba opri pe drumul pustiu, drept în fața ei. Într-o astfel de situație, orice fată ar fi simțit că i se face părul măciucă.

Din nefericire, mașina se oprise brusc, iar ea nu putea întoarce fiindcă drumul era îngust și, pe deasupra, nu folosea pedale cu curea, ceea ce însemna că în talpa fiecărui pantof avea o clemă de metal prinsă de pedală. Ar fi trebuit să își elibereze picioarele, să se

oprească, să pună un picior în pământ și să întoarcă bicicleta cu 180 de grade. Numai că, înainte să poată face vreo mișcare, din mașină țâșniră doi bărbați, șoferul și pasagerul din dreapta. Amândoi aveau fețele acoperite cu măștile acelea înspăimântătoare, care nu aveau de ce să fie purtate la sfârșitul lui septembrie, nici măcar în așa-zisa tundră din nordul Vermontului.

Într-un acces disperat de bravură, încercă să treacă în viteză pe lângă ei, dar nu avu nicio șansă. Unul o înșfacă de după umeri în clipa când trecu pe lângă el, în timp ce tovarășul lui o apucă de talie și o ridică în aer (odată cu bicicleta). Se năpustiră asupra ei ca doi rugbiști care plachează un adversar ajuns în terenul lor. Laurel țipă – strigăte de copil deznădăjduit, care știe că nu are cum să se apere singur. În același timp, se gândea la ceea ce părea să o încurce cel mai mult în acel moment: faptul că pantofii îi erau prinși de pedale. Trebuia să rămână așa cu orice preț, cu picioarele în pantofi și mâinile încleștate pe ghidon. Era singura ei șansă de a nu apărea fotografiată în chip de victimă pe cutiile de lapte din Vermont și pe prima pagină a ziarelor din Vermont. De ce? Fiindcă își dădea seama că nu avea cum să se împotrivească agresorilor – până și părul îi atârna în șuvițe umede de transpirație – dar și că, dacă nu izbuteau să o desprindă de bicicletă, avea să le fie mult mai anevoios să o care în adâncul pădurii sau să o arunce în furgonetă.

La un moment dat, bărbatul care era mai musculos și care mirosea a sală de gimnastică – nu urât, nu a transpirație, ci a greutățile de metal care se pun la haltere – încercă să îi tragă un pumn în figură, dar probabil că ea se ferise, fiindcă izbi cu pumnul în casca de protecție și trase o înjurătură. De sub mască se vedeau ochii reci și cenușii ca cerul de noiembrie, iar la ambele încheieturi avea tatuat un colac de sârmă ghimpată în chip de brățară. Urlă la tovarășul său – și acesta avea un tatuaj, ceva la care nu te-ai fi gândit, un craniu cu urechi ascuțite de lup și colți dintre care ieșeau fuioare lungi de fum – ordonându-i să lase jos bicicleta, ca să îi

poată desprinde pantoful din clemă. O clipă, îi trecu prin minte să își elibereze ea însăși piciorul, ca să îl poată izbi cu vârful tare al pantofului de ciclism. Dar renunță, din fericire pentru ea. Ținu piciorul cu vârful în față și talpa apăsată pe clemă. Bărbatul încercă atunci să o tragă de gleznă, numai că nu se pricepea la cleme și nu avea idee cum să îi sucească piciorul, înfuriat, amenință să îi rupă glezna, timp în care tovarășul lui se căznea să îi desfacă degetele încleștate pe ghidon. Dar Laurel rezistă și continuă să țipe cât o țineau puterile, convinsă că e singura ei șansă de a scăpa cu viață. Și nu se înșela.

În tot acest timp o făceau curvă. În cele câteva clipe – poate că fuseseră minute, nu își dădea seama – o făcură curvă, târâtură, putoare, otreapă. Curvă nenorocită. Curvă cretină. Curvă în călduri. Curvă împuțită. Curva curvelor. Mortăciune de curvă. Nu foloseau niciun verb. Cuvintele erau violente, cu toate că, la început, câteva nu păreau să exprime ura, mânia și neputința. Cuvintele acelea erau repetate cu voce normală (nu strigat) și cu un rânjet, de individul mai slab. Era o glumă pe care o știau doar ei doi și numai după ce bărbatul le spuse de mai multe ori, Laurel își dădu seama la ce se referea. „Dă-i un șpriț", zicea acesta, închipuindu-și în mod greșit că stârnește o secreție chiar înaintea copulației. Gluma nu avea însă niciun efect asupra tovarășului său, pentru că acesta nu căuta decât să își satisfacă ura fără margini îndreptată împotriva fetei. Ce nume dau terapeuții acelui moment de excitație? Pe cât își dădea Laurel seama, individul nu avea să ajungă la extaz decât în momentul când ea ar fi murit. În clipa în care o ucideau.

Până la urmă, o trântiră pe jos, odată cu bicicleta. O fracțiune de secundă, Laurel speră că au renunțat. Dar nu era deloc așa. Se apucară să o tragă de roțile bicicletei, ca și cum ea și bicicleta ar fi fost un animal, o căprioară moartă pe care o târau de picioare afară din pădure. O târau spre dubă, săpând un șanț în praf cu cotul și genunchiul ei drept, cu intenția de a o arunca înăuntru cu tot cu

bicicletă.

Nu reuși, și probabil că a fost încă unul din motivele pentru care a scăpat cu viață. Aveau atât de multe aparate de gimnastică înghesuite în spatele vehiculului că nu era loc să o bage înăuntru atâta timp cât era încleștată de bicicletă. Când o ridicară, Laurel zări cu coada ochiului greutăți pentru haltere, banchete și bare de metal și ceva care semăna cu componentele verticale ale unui aparat de gimnastică Nautilus. Neavând ce face, o trântiră din nou pe jos ca să poată elibera partea din spate a mașinii. O trântiră cu atâta furie că îi fracturară clavicula și îi făcură pe sânul stâng o rană care nu avea să se vindece complet decât după mai multe luni. Durerea o fulgeră cu atâta violență că i se făcu rău pe loc și doar adrenalina din sânge o împiedică să vomite. Și cu toate acestea, nu dădu drumul ghidonului și nici nu își desprinse picioarele de pedale. Unul dintre bărbați urlă la ea să nu se miște, ceea ce nici nu avea de gând, din mai multe motive. Pe de o parte, nu voia să se desprindă de bicicletă, iar pe de alta, cu clavicula fracturată, îi era aproape imposibil să își elibereze picioarele, să se ridice și să plece pe bicicletă îndeajuns de repede cât să nu fie ajunsă din urmă.

Cât a zăcut acolo? Zece secunde? Cincisprezece? Probabil că nici măcar o jumătate de minut. Agresorii îi zăriră pe ceilalți bicicliști înaintea ei. Ceva mai încolo, venind în viteză spre ei, erau trei bicicliști vânjoși. După cum s-a aflat mai târziu, erau avocați din Underhill care se întorceau acasă după o excursie de șaptezeci și cinci de mile pe valea râului Mad. Aveau biciclete solide și când auziră țipetele lui Laurel se ridicară din șa și pedalară din răsputeri. Era un act de bravură cum nu prea se mai văd în zilele noastre. Dar ce altceva ar fi putut face? Să îi lase să o răpească și să o ucidă? Cine ar fi putut rămâne indiferent? Văzându-i că se apropie, cei doi se năpustiră la mașină și închiseră portierele. Laurel crezu că vor pleca. Dar nu, nu încă. Puseră duba în marșarier și veniră cu spatele spre ea, ca să o calce și să o omoare. Chiar erau hotărâți să o omoare.

Spre norocul ei, Laurel nu se alia drept în spatele dubei, ei mai într-o parte, îndeajuns cât să se poată târî, așa prinsă de bicicletă cum era, câteva palme mai încolo, îndeajuns cât să nu poată fi călcată. Mașina trecu peste roțile bicicletei, turtindu-le complet și sucindu-i laba piciorului stâng. I) ai talpa dură a pantofului și furca din față o apărară și roata nu îi zdrobi oasele. Șoferul acceleră și demară în trombă, aruncându-i pietricele în obraz și în ochi. Preț de câteva clipe, gazul de eșapament o sufocă.

Când fu în stare să respire din nou, vomită. Plângea cu hohote, era rănită, sângera, era murdară. Era o victimă vrednică de plâns: o fată țintuită la pământ de bicicletă, ca o țestoasă răsturnată pe spate. Mai trecu ceva vreme până își dădu seama că unul dintre agresori îi rupsese arătătorul mâinii stângi încercând să îi descleștеze mâna de pe ghidon.

Cu gesturi blânde, avocații îi suciră puțin câte puțin gleznele ca să o ajute să își desprindă pantofii de pedale și apoi o sprijiniră cu grijă, ca să se poată ridica în picioare. Duba dispăruse de mult, dar Laurel ținuse minte numărul de înmatriculare, așa că bărbații fură arestați în câteva ore. Unul dintre ei lucra la un club unde veneau culturiști abrutizați ca să se antreneze la ridicarea greutăților. Locuia nu departe de locul unde parca ea mașina și o urmărise cu o săptămână înainte. Când văzuse că s-a întors breakul Jetta condus de fata cu păr blond care îi ieșea de sub cască la ceafa, se grăbise să profite de ocazie. Laurel era prima femeie pe care încerca să o violeze în Vermont, în schimb violase altele în Washington și Idaho, înainte să vină spre est. În Montana tăiase venele de la încheietura mâinilor unei profesoare pe care o atacase în timp ce își făcea alergarea de dimineață, și o lăsase să moară într-un lan cu grâu de toamnă. O lăsase legată de un gard de sârmă ghimpată și tatuajele de la încheieturile lui – la fel ca multe alte tatuaje – erau făcute în amintirea acelei zile. O podoabă cu valoare de suvenir îndrăgit.

Pe cât se pare, tovarășul său habar nu avea că noul lui prieten e

un criminal. El însuși era un om fără rădăcini, ajuns din întâmplare în Vermont, și își închipuia că or să se distreze pe seama unei tinere cicliste.

După aceea, Laurel se duse acasă, în Long Island, ca să se vindece, și nu se mai întoarse la colegiul din Vermont decât în ianuarie, la începutul semestrului de primăvară. Luă lecții în vara următoare ca să recupereze materia pierdută – în iulie fu oricum nevoită să se ducă la Burlington, ca martor în procesul agresorilor – dar toamna reluă cursurile având aceeași programă ca ceilalți colegi ai ei și absolvi colegiul odată cu ei, doi ani mai târziu, în iunie. Procesele fuseseră însă o grea încercare pentru ea. Adevărat, fuseseră scurte, dar fuseseră două. Era pentru prima oară după atac când dădea ochii cu agresorii ei și tot prima oară când le vedea cu adevărat fețele. Hoinarul, care avea să își reducă substanțial condamnarea depunând mărturie împotriva culturistului, avea o față albă cum e carnea de pește și un barbișon castaniu care îl alungea și mai mult trăsăturile de cal. Chelise complet în vârful capului, iar părul rămas era argintiu, cu câteva șuvițe castanii ca barbișonul. Cu toate că era vară, purta o cămașă cu guler înalt ca să își ascundă tatuajul. În apărarea lui a susținut sus și tare că luase o doză de LSD și că nu prea știuse pe ce lume se află.

Culturistul era o namilă de om care, în așteptarea procesului, se antrenase zilnic în curtea închisorii din Vermont, unde găsise niște haltere. Pușcăriașii spuneau că ridicase greutăți până și în zilele de iarnă, când era nevoit să curețe zăpada de pe barele de metal. Laurel retrăi aceeași spaimă când îi revăzu ochii cenușii. În vara aceea era ras în cap, dar auzise că în toamna dinainte purtase părul tuns scurt, țepos. După ce a fost condamnat în Vermont, a fost extrădat în Montana, unde a fost judecat și condamnat pentru uciderea profesoarei. Își ispășea sentința – închisoare pe viață – într-o închisoare aflată la patruzeci și cinci de minute de Butte. Cât despre hoinar, acesta, după ce a fost condamnat, a fost trimis la o

închisoare corecțională de lângă Saint Albans, unde s-a trezit pe cea mai joasă treaptă a ierarhiei deținuților: delincvenții sexuali.

Desigur, după cele întâmplate, viața lui Laurel se schimbă din multe puncte de vedere, dar cea mai evidentă schimbare a fost faptul că renunță la plimbările cu bicicleta. Clemele îl salvaseră viața, dar senzația că e prinsă de bicicletă îi aducea în minte drumul de țară din Underhill, un loc unde nu voia să se mai întoarcă niciodată. În copilărie fusese o înotătoare care promitea, așa că, după câțiva ani de pauză, se întoarse la piscină. Se simțea bine când făcea mai multe bazine, iar mirosul de clor al apei o transporta instantaneu în West Egg, sanctuarul tihnit al copilăriei.

Celelalte schimbări fură mai puțin vizibile. Era atrasă mai degrabă de bărbați mai în vârstă, deoarece, îi explicase terapeutul, avea probabil nevoie să se simtă protejată, răsfățată de un fel de tată care să o ferească de orice rău. Evita sala de gimnastică și de forță. Se apucase să țină un jurnal. Dedica încă și mai mult timp fotografiei. La colegiu se ținea departe de ceilalți, mai ales de confreriile unde își petrecuse majoritatea nopților la sfârșit de săptămână în primul an de studenție. Apoi, în ultimul an, se hotărî să plece din căminul studențesc și să stea într-un apartament aproape de campus. Nu voia totuși să locuiască singură – cu toate că aproape că se retrăsese din viața socială, avea stări de anxietate de care nici antidepresivele nu o puteau scăpa – iar Talia Rice, colega ei de cameră, sosită în Vermont la vârsta de optsprezece ani, ca și ea, se oferise să îi țină tovărășie. Găsiră un apartament cu două dormitoare, o cameră de zi și o bucătărie într-o clădire victoriană, masivă și greoaie. Era un loc liniștit, ferit de agitația orașului, așa cum își dorise Laurel, dar, în același timp, destul de aproape de campus pentru ca Talia, o fată mult mai extrovertită, să nu aibă de suferit. Apartamentul era însorit, așa cum insistase Talia să fie, de dragul prietenei sale.

Unii credeau că Laurel se ferea de lume. Își dădea și ea seama,

dar alungă acest gând cu o ridicare din umeri și renunță la rarele prietenii pe care le lega ocazional.

Desigur, cea mai notabilă schimbare era alta. Dacă nu ar fi fost victima unui atac atât de violent, Laurel nu ar fi revenit la mai vechea ei pasiune – înotul. Poate pare prozaic, simplist. Adevărul e însă că viața e plină de momente care par prozaice până când le privești de la depărtare și atunci îți dai seama de șirul de evenimente pe care le-au declanșat. Ca să spunem lucrurilor pe nume, dacă Laurel nu și-ar fi luat obiceiul de a veni aproape în fiecare dimineață la piscina școlii, nu ar fi întâlnit-o pe directoarea unui cămin pentru persoane fără adăpost din Burlington, fostă studentă a Universității din Vermont, care a continuat să vină la piscină ani de zile după absolvire, ca să se mențină în formă. Și nu ar fi ajuns să lucreze la cămin, mai întâi ca voluntar, cât. A fost studentă, iar apoi, după ce a terminat studiile, ca angajat cu normă întreagă. Iar dacă nu ar fi lucrat la cămin, nu ar fi cunoscut un pacient de la spitalul de boli mintale, un domn blajin, cu cincizeci și cinci de ani mai în vârstă decât ea, care se numea Bobbie Crocker.

La vremea când Laurel era un copil, tatăl ei îi dăduse un sfat: e plicticos să fii isteț și atât; mai important e să faci eforturi. Ei, da, nu ar trebui să uite niciodată că, pe când ea fusese crescută într-o casă frumoasă, într-un cartier luxos, de o mamă care o ducea cu mașina la meciurile de fotbal și la antrenamentele de înot, marea majoritate a oamenilor trăiau deznădăjduiți, într-o sărăcie lucie, așa că, la un moment dat, era de așteptat ca și ea să dea înapoi ceva din ceea ce primise. Nu voia să îi sugereze, pe un ton amenințător, că destinul îi pregătise acel moment fiindcă ea avusese întotdeauna mâncare pe îndestulate, fiindcă venea de la mall cu geanta plină de haine și CD-uri și găsea oricând un băiat cu care să se încurce.

Tatăl ei știa totul despre consum, dar nimic despre băieți. În orice caz, nimic realmente important. Murise la scurtă vreme după ce

terminase ea colegiul, fără să aibă habar de apetitul sexual și experimentele practicate în cercurile în care se învârtea Laurel, și nici de vârtejul amoros care marcase primul ei an la Universitatea din Vermont.

Din cauză că era membru al Clubului Rotary, devenise ținta multor ironii. Nutrea însă convingerea fermă că fiicele sale, odată ajunse la vârsta adultă, aveau obligația morală să întindă o mână celor care nu fuseseră atât de răsfățați de soartă. Clubul al cărui membru era construise un orfelinat în Honduras, și tatăl lui Laurel mergea în fiecare an acolo în inspecție, ca să se asigure că micuții sunt mulțumiți și bine îngrijiți. De aceea, Laurel lua întotdeauna apărarea membrilor clubului atunci când cei din jur făceau glume pe seama lor, explicând celor care aruncau remarce sarcastice că nu poți să te amuzi pe seama unora care muncesc opt ore pe zi ca să ofere un adăpost copiilor ai căror părinți au murit de SIDA sau ale căror locuințe au fost distruse de uragan. Sora ei, care era cu cinci ani mai mare și lucra ca agent la bursă, devenise membru activ al aceluiași club Rotary.

Laurel avea douăzeci și trei de ani atunci când tatăl ei muri pe neașteptate, victimă a unui atac de cord. Era convinsă că știuse câtă afecțiune avusese pentru el, dar asta nu o ajuta să umple golul rămas în urma lui. El și mama lui Laurel ajunseseră la spitalul din Burlington, în noaptea de după ce fusese atacată, în mai puțin de trei ore. Cum? Un camarad, membru al clubului, avea un avion mic și îi transportase el însuși acolo.

Laurel și prietenii ei din copilărie știau foarte bine că în clădirea de pe țărmul Atlanticului, acum transformată în club, locuise cândva Jay Gatsby. De fapt, nici nu le prea păsa, așa cum nu le păsa nici părinților ei sau ai prietenilor. Poate că bunicii lor să fi fost interesați. Dar Laurel și prietenii ei, copii de nouă, zece sau unsprezece ani, nu își băteau capul cu părerile bunicilor. Clădirea clubului și uriașa sală de mese făcuseră parte din conacul de piatră

al lui Jay Gatsby. Pereții holului erau încă împodobiți cu fotografii alb-negru, prăfuite, făcute la petrecerile date de Gatsby la începutul anilor ’20. Toate persoanele fotografiate erau gătite și înzorzonate. Ori cherchelite. Ori amândouă. Laurel își dădea seama că prietenii ei – băieții, cel puțin – ar fi fost mai interesați de istoria clubului dacă bazinul în care petreceau zile întregi în timpul verii ar fi fost piscina de marmură în care Gatsby fusese împușcat de George Wilson. Dar nu, acea piscină dispăruse de mult, înlocuită de un bazin monstruos, în formă de L, care avea opt culoare de douăzeci și cinci de metri pe latura lungă și o porțiune specială pentru sărituri, adâncă de patru metri, pe latura scurtă. Pe margine erau o trambulină de un metru și una de trei metri, iar pe laturile de nord și vest se înșiruiau falnici meri sălbatici. În zilele fierbinți de vară, tinerele mame își învățau copilașii să meargă la umbra lor. Laurel petrecu cinci ani ca membră a echipei de înot și încă trei ca săritoare.

Pe lângă aceasta, toată lumea știa că dintre cele trei case aflate dincolo de golful unde li se răsturnau canoele, vila situată cel mai la nord aparținuse odată lui Tom și Daisy Buchanan. Daisy fusese frumoasa din Louisville după care tânjise Gatsby, iar Tom – soțul ei. Casa în stil georgian colonial a soților Buchanan era cea mai veche dintre cele trei. Celelalte două fuseseră ridicate când Pamela Buchanan Marshfield – fiica lui Tom și a lui Daisy – împărțise proprietatea, la începutul anilor ’70. Acolo unde cândva se întindea o jumătate de pogon de trandafiri se afla acum un teren de tenis care aparținea unei familii numite Shephard. Pe locul unde fusese grajdul pentru caii folosiți de Tom Buchanan la polo pe iarbă se înălța acum o casă în stil Tudor, proprietate a unei familii numite Winston. Pamela vânduse restul proprietății – casa în care crescuse și locuise cu soțul ei până aproape să împlinească șaizeci de ani – în 1978, cu un an înainte să se nască Laurel.

Drept urmare, Laurel nu a cunoscut-o pe Pamela când era copil. Nu a întâlnit-o decât mult mai târziu, când era ea însăși adultă.

Tatăl ei o știa însă pe Pamela. Nu se cunoșteau prea bine, dar nu din cauză că Pamela ar fi fost o excentrică singuratică, ci pur și simplu fiindcă Pamela și soțul ei se învârteau prin cercuri de oameni mai vârstnici decât părinții lui Laurel (și mai bogați, oricât de greu ar părea de crezut). Pe deasupra, din motive lesne de înțeles, nu erau membri ai clubului mai puțin pretențios de pe celălalt mal al golfului. Pamela și soțul ei frecventau un club nautic mult mai șic, aflat ceva mai la est. În Long Island.

Cu toate acestea, când retrăia momente din copilărie, Laurel nu își aducea aproape niciodată aminte de nume ca Gatsby și Buchanan. Și chiar dacă se gândea vreodată la persoanele acelea, pentru ea erau un fel de fantome, Ură nicio legătură cu viața ei.

Dar apoi văzu fotografiile cu margini zdrențuite rămase de la Bobbie Crocker – un bătrân nevoiaș, blând din fire (majoritatea timpului) și bolnav mintal – atunci când acesta murise, la vârsta de optzeci și doi de ani. Avusese un atac de apoplexie în timp ce urca scara spre camera lui, în ceea ce fusese odată hotelul New England, devenit acum un cămin de douăzeci și patru de apartamente subvenționate de stat, pe care persoanele fără adăpost le puteau închiria plătind 30 la sută din pensia de handicapat sau alocația socială, sau numai 5 dolari dacă nu aveau niciun fel de venit. Nimeni nu știa ca Bobbie să fi avut familie, așa că asistenta socială fu cea care descoperi cutia cu fotografii vechi în dulapul din cameră. Erau într-o stare jalnică, așezate vraf una peste alta, sau înghesuite în dosare, ca niște chitanțe de telefon, dar figurile subiecților erau ușor de recunoscut, Chuck Berry. Robert Frost. Eartha Kitt. Beatnici. Interpreți de jazz. Sculptori. Oameni jucând șah în Piața Washington. Băieți jucând fotbal pe o stradă din Manhattan, sub o reclamă imensă pentru hotdogi. Podul Brooklyn. Și câteva fotografii, evident de dată mai recentă, făcute în Underhill, Vermont. În câteva se vedea un drum de țară – bine cunoscut lui Laurel – iar într-una era o fată pe bicicletă.

Separat, într-un plic luat de la o felicitare, erau instantanee, ceva mai mici, dar la fel de prost păstrate. Recunoscu imediat casa Pamelei Buchanan Marshfield. Apoi clubul, așa cum îl știa din copilărie, cu turnul în stil normand de pe vremea unui contrabandist numit Gatsby. Piscina de atunci, cu turnul în spate. Fotografii făcute la petreceri, întocmai ca cele care împodobeau sala de mese a clubului. Pamela Buchanan Marshfield când era doar o fetiță, împreună cu un băiețel cu vreo doi ani mai mic, lângă un automobil de culoarea bronzului. Gatsby însuși, alături de automobilul lui sport, vopsit în galben viu – mașina despre care Tom Buchanan spusese că seamănă cu o căruță de circ.

Erau vreo duzină de fotografii mici, plus sute de negative și clișee mai mari despre care își închipuia că fuseseră făcute de Bobbie Crocker personal.

Laurel nu avea cum să știe pe loc cine era băiețelul de lângă Pamela. Avu însă o bănuială. Nu cumva Pamela avusese un frate? Nu cumva acesta ajunsese într-un cămin din Vermont? Auzise și de întâmplări mai ciudate. Un lucru e sigur însă: atunci când a încercat să înțeleagă ce e cu fotografiile din cutia de carton nu a bănuit întregul adevăr și nici nu și-a imaginat că, în scurtă vreme, avea să se trezească singură, înstrăinată de iubit și prieteni, urmărită din nou, tulburată și înspăimântată.

PACIENTUL 29873

…pacientul continuă să fie obsedat de fotografiile cele vechi. Vorbește tot timpul de ele, vrea să știe unde le-am pus. Plănuiește să deschidă o expoziție cândva, o „expoziție de răsunet”…

Indicații: se continuă administrarea de Risperidon 3 mg PO de 2 ori pe zi

Se continuă administrarea de Valproate 1000 mg PO de 2 ori pe zi

Din motive de securitate, nu i se va permite să iasă din rezervă.

Extras din notițele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL UNU

Pamela Buchanan Marshfield văzu înaintea avocatului ei anunțul dat la ziar de căminul pentru persoane fără adăpost din Vermont. Își dădu pe dată seama că era vorba de fratele ei și lucrările lui.

Știa că, mai ales la vârsta ei, memoria e o calitate imprevizibilă prin excelență. De aceea, când se gândea la Robert, nu îi venea în minte un bărbat adult. Prima imagine era aceea a unui bebeluș pe care îl lua din brațele doicii ca să îl arate musafirilor, mândră de parcă ar l i fost copilul ei. În unele privințe, chiar era. Dădea o mână de ajutor când trebuia să i se schimbe scutecele și să fie hrănit. Îl ducea în grădină și îi apropia fețișoara de trandafiri ca să le poată simți mireasma. Îl lăsa să amușine caii și pe aceștia să îl amușine. Primii lui ani de viață fură o perioadă de acalmie în furtunosul mariaj al părinților. Pamela își amintea de acea vreme ca de singura perioadă din copilăria ei când tatăl și mama nu se certau. Poate că și beau mai puțin. Pe cât se părea, mama ei nu fusese niciodată mai fericită decât atunci când frățiorul ei mirosind a talc era atât de înduioșător că nu te puteai abține să nu îl alinți. Nenumăratele dezamăgiri care însemnaseră viața lui Daisy – ea însăși foarte tânără la acea vreme – păreau mult mai ușor de suportat când își strângea la piept băiețelul.

Din păcate, nu a fost ceva de durată. Nu avea cum. Crevasele care împânzeau peisajul marital al lui Tom și Daisy Buchanan erau prea largi ca să poată fi acoperite de un copil. Oricine ar fi fost acel copil. Cu toate acestea, Pamela se ruga, spera și aștepta nici mai mult nici mai puțin decât un miracol de la acel bebeluș, chiar și după ce acesta începuse să meargă, chiar și mai târziu.

Pamela citise undeva că, la naștere, copiii nu văd lumea decât în alb și negru. Nu pot încă să distingă culorile. Găsea că este un

detaliu interesant din varii motive, dar mai ales fiindcă se lega de primele amintiri despre fratele său. Era o zi de vară, la câteva luni după nașterea băiatului. Tatăl nu era acasă, dar mama lor se întorsese de la un dejun luat cu prietenele tocmai când bona îi trezise pe ea și frățiorul ei din somnul de după-amiază. De regulă nu dormeau în aceeași cameră, dar în după-amiaza aceea umedă de august rămăseseră împreună în salonașul care dădea pe terasă, unde bona deschisese ușile mari de sticlă ca să intre boarea răcoroasă venită dinspre apă.

Daisy scoase albumul cu fotografii mari și portrete, cele mai multe de pe vremea adolescenței petrecute în Louisville, și îi luă pe cei doi copii pe canapea. Îl așeză pe Robert pe genunchi – semăna cu ursulețul de pluș al surorii lui – iar Pamela se cuibări alături. Mirosea a mentă și a lămâie. Apoi, Daisy se apucă să le spună copiilor – adresându-se în special Pamelei, bineînțeles, căci Robert nu avea decât câteva luni – poveștile celor din fotografii. Pamela nu mai știa ce anume le povestise mama lor despre bunici, veri, unchi, mătuși și admiratori, dar un lucru i se întipărise bine în minte: fratele ei voia să privească pozele încă multă vreme după ce ea și mama ei erau gata să întoarcă pagina și deseori întindea mânuța cu degete grăsulii ca să atingă fețele în alb și negru ale celor din familia Fay din Louisville, rudele din partea mamei.

După ce învăță să meargă, se tot învârtea pe lângă album, iar când avea patru sau cinci ani, el și Pamela stăteau ore în șir cu nasul în albumele de fotografii ale mamei. Pentru ei erau un fel de basme, și Pamela se folosea de poze ca să născocească povești de spus la culcare. La un moment dat, începu și el să născocească povești pentru ea. De obicei, nu aveau nimic violent și erau mult mai puțin înspăimântătoare decât poveștile tradiționale cu uriași, vrăjitoare și zâne care erau spuse copiilor la vremea aceea. Poveștile lui Robert erau ciudate și în mare parte fără noimă. Avea nouă sau zece ani, dar Pamela își dădea deja seama că fratele ei începuse să trăiască

într-o lume fără opreliști, din care rigida relație cauză-efect era cu desăvârșire absentă.

Era o prevestire a ceea ce avea să devină și a felului în care avea să își petreacă cea mai mare parte a vieții.

Prin urmare, de îndată ce văzu anunțul în ziar, Pamela își sună avocatul și îi ceru să ia legătura cu cei de la căminul din Burlington.

CAPITOLUL DOI

Katherine Maguire avea ochi verzi, luminoși, care, spre deosebire de părul ei oxigenat, nu își pierduseră culoarea odată cu vârsta. De fapt, mulți se tulburau când o priveau în ochi. Laurel fu una din aceștia. Pe cât își dădea ea seama, Katherine avea cincizeci de ani, aproape de două ori vârsta ei, dar se îngrijea cu multă atenție și trecea drept o femeie considerabil mai tânără. De șase ani, adică de când Laurel se apucase de înot după ce fusese agresată, mergeau amândouă la piscina universității. În fiecare zi lucrătoare, la ora șase fără un sfert, se întâlneau la vestiar. Cu douăzeci de ani în urmă, când Katherine avea doar câțiva ani mai mult decât avea Laurel acum, fondase căminul pentru persoane fără adăpost – practic de una singură. O realizare descurajantă pentru ceilalți, după cum i se părea lui Laurel, care nu credea că ea personal ar putea pune pe picioare nici măcar o tarabă unde să vândă limonadă pe trotuarul din fața casei. Katherine își împărțise viața între gemenii care studiau acum la liceu și acest cămin.

Într-o luni din septembrie, cu puțin înainte de prânz, Katherine intră cu pasul ei sigur în biroul lui Laurel. Avea în brațe o cutie veche de carton, căreia îi dădu drumul pe podea cu un ușor bufnet, după care se trânti pe scaunul pliant din fața biroului urât de metal – birou de asistent social, așa cum avea și ea unul în biroul personal, o cameră doar o idee mai mare.

— Mai era și un plic, zise Katherine, dar l-am uitat pe măsuța de lângă birou. Nu-ți poți închipui câte teancuri de ziare și pliante cu reclame a reușit să adune într-un singur an. Ca un hârciog.

Katherine avea un obicei pe care unii (în special bărbații) îl găseau enervant, dar care pe Laurel nu o deranja: începea orice conversație i-a și cum era de fapt în mijlocul discuției.

— Cine?

— Bobbie Crocker. Ai aflat că a murit ieri, nu? în hotelul New England.

— Nu, nu știam, răspunse Laurel în șoaptă.

Moartea unuia dintre locatari îi întrista pe toți. Uneori nici nu avea însemnătate cât de bine cunoscuseră acea persoană. Îi mâhnea simpla idee că erau singurii martori ai sfârșitului unei vieți. Sufereau văzând cât de măruntă, de neînsemnată devenise existența acelei persoane.

— Cum s-a întâmplat?

— N-ai auzit nimic?

— Ieri am fost toată ziua cu pacienții sau în întâlniri.

— Vai, Laurel, iartă-mă. Doamne, nu voiam să afli în felul ăsta.

Poate că era adevărat, dar Laurel știa că era la fel de posibil ca prietena ei să fie ales intenționat această cale. Știind prin ce trecuse Laurel, ori de câte ori se întâmpla ceva tragic sau trist, oamenii fie o (ratau cu o blândețe exagerată, fie mergeau înainte, prefăcându-se a fi nepăsători. Când murise tatăl ei, fusese anunțată la telefon de sora ei, Carol, iar aceasta îi vorbise cu atâtea ocolișuri încât lui Laurel îi trebuise aproape un minut ca să își dea seama ce se întâmplase. Sora mai mare fusese la început atât de evazivă încât în primele treizeci de secunde Carol crezuse că îi telefona ca să îi spună un lucru fără importanță, și anume că tatăl lor plecase într-o lungă călătorie de afaceri și că s-ar putea să nu mai aibă vești de la el o bucată de vreme. Chiar nu pricepea de ce trebuise să o sune pentru atâta lucru. În cazul morții lui Bobbie Crocker, Laurel bănuia că de data asta Katherine recursese la tactica opusă: o lovitură dură, o așa-zisă gafă, în care strategia era să se poarte ca și cum Laurel aflase deja de moartea unuia din pacienți.

— Hai, spune-mi, insistă Laurel.

Și atunci Katherine îi povesti cum fusese găsit Bobbie de un alt locatar al hotelului, care pleca la biserică, și cât de ușor – tragic de

ușor – îi fusese lui Emily Young, asistenta care se ocupa de el, să îi adune lucrurile din cameră în după-amiaza aceleiași zile.

— I-a luat vreo două ore, zise Katherine. Îți dai seama? Doamne, când vor muri ai mei, îmi vor trebui doi ani ca să iau la mână tot ce au adunat. Pe când la Bobbie… am pus hainele în câțiva saci de plastic: unii de dat la gunoi, ceilalți pentru Armata Salvării. Și credemă, cei de aruncat erau mult mai grei. Majoritatea erau doar ziare și reviste.

— Ați găsit vreo scrisoare? Avea rude?

— Nimic. Adică, în plic erau niște fotografii, dar m-am uitat doar în treacăt la ele. Nu cred că aveau vreo legătură cu Bobbie. Știai că e veteran, nu? Din al Doilea Război Mondial. Așa că are dreptul la un loc de veci în cimitirul de lângă fortul Winooski. Mâine va avea loc o scurtă ceremonie. Poți veni?

— Sigur, răspunse Laurel. Cum să nu vin?

— Era un tip simpatic.

— Într-adevăr.

— Dar și cam dus cu pluta.

— Da, dar avea un farmec al lui.

— Așa e, încuviință Katherine.

— N-ai fi zis că are atâta viață în el, la vârsta lui, adăugă Laurel.

Îi veniră în minte imaginea lui Bobbie Crocker și ultimele lor conversații. Erau toate, fără excepție, pe cât de interesante, pe atât de smintite. Nu semănau nicidecum cu discuțiile purtate pe un ton glumeț cu alți locatari ai căminului. Era sigură că jumătate din cele povestite de Bobbie erau născociri sau închipuiri. Ceea ce îl deosebea pe Bobbie de ceilalți era faptul că doar arareori se considera o victimă. Era o atitudine atipică pentru un schizofrenic, dar Laurel își dădea seama și că ea îl vedea în momentele lui bune, adică după ce infirmierele îi dăduseră medicamentele. Una peste alta, Bobbie nu se plângea decât foarte rar și nici nu avea accese de furie împotriva cuiva; i se întâmpla doar când și când să sugereze că

lumea i-ar fi datoare cu ceva. Desigur, Bobbie era convins că existau conspirații, dar, de obicei, aveau legătură cu tatăl lui. Era convins că el, unul, le dejucase.

— Ultima oară l-am văzut acum două săptămâni la crosul de binefacere.

— Mai ții minte despre ce ați vorbit?

— Da. Mi-a povestit că a participat la marșul pentru drepturile civile organizat în Frankfort, Kentucky, în 1963 sau 1964. Ne pregăteam să luăm startul – nu și Bobbie, bineînțeles. El se învârtea de colo-colo pe lângă linia de start, fericit să vadă mulțimea, să simtă soarele și briza venind dinspre lac. L-am rugat să-mi spună mai mult, dar a schimbat subiectul. Mi-a povestit în schimb că în fiecare marți și joi, când se trezea, mânca un castron de fulgi de tărâțe cu o jumătate de cană de suc de portocale în loc de lapte, fiindcă era îngrijorat de nivelul colesterolului. Zicea că mai potolea dulceața sucului turnând puțin sos de soia. Trebuie că era ceva scârbos.

— L-ai auzit cum saluta urlând?

— Cum să nu.

Toată lumea de la cămin era de acord că vocea lui Bobbie, care rămăsese bubuitoare cu toate că el trecuse de optzeci de ani, nu se potrivea decât pe stadion sau la bar.

— Scumpo, am venit… la adăpost! izbucni Katherine pe neașteptate, imitând strigătul lui Bobbie – așa cum fac tații din serialele comice când sosesc acasă.

Bobbie zbiera așa când venea la cămin, ca să vadă dacă vreuna din asistentele pe care le cunoștea era de serviciu. Se spunea că așa strigase de când venise pentru prima oară la cămin, mai obosit și mai flămând decât fusese vreodată în toată viața lui. Dar nici măcar atunci nu era de glumă cu el.

Că era ușor paranoic și din când în când cădea pradă halucinațiilor? E adevărat. Dar nu se putea să nu îl iei în serios.

— Mă necăjea atât…

— Dar o făcea cu inimă bună, îmi închipui, zise Katherine.

— De cele mai multe ori. Când își pierdea vremea prin cămin și eu eram de serviciu, mă tachina fiindcă eram prea lipsită de experiență. Îmi amintesc că, atunci când ne-am întâlnit, el credea că sunt încă la facultate. Nu îi venea să creadă că terminasem de câțiva ani.

— Ai avut parte de faimoasele lui învățăminte înțelepte?

— Sigur. Spunea că sunt prea tânără ca să am vreo idee despre cum e viața pe stradă. Spunea că singura apă cu adevărat bună de băut din Vermont e la patruzeci de mile distanță, unde curge un izvor ce se varsă în râul Catamount. Spunea că Lyndon Baines Johnson – da, președintele – e încă în viață, într-un loc pe care el îl știa. Pretindea că odată și-a petrecut weekendul cu Bob Dylan și Joan Baez. Și mai povestea că din casa unde crescuse, pe celălalt mal al golfului, se vedea un castel.

— Îmi plăceau închipuirile lui. Majoritatea celor pe care îi întâlnim se cred Rambo sau papa. Sau sunt convinși că au milioane de dolari ascunși în conturi elvețiene. Ori că CIA – sau Rambo, papa și CIA – sunt pe urmele lor. Bobbie nu era ca ei. El visa la castele. Nu se putea să nu îți placă.

— Da, dar a văzut și diavolul, zise Laurel.

— Poftim?

— Nu mi-a vorbit decât o dată de asta. Dar i-a spus și lui Emily. L-a văzut pe diavol.

— A spus cum arăta?

— Mi se pare că avea înfățișare omenească.

— Semăna cu o persoană anume?

Cu cineva cunoscut, sunt sigură. Dar cred că Emily ar ști mai bine.

— Cât de puternice erau medicamentele pe care le lua când l-a văzut?

— Poate că diavolul era o femeie.

— Atunci, când a văzut-o? se corectă Katherine.

— Cred că foarte puternice. Nu vezi diavolul pe internet.

Katherine zâmbi trist, cu capul aplecat spre ferestruica din birou, sperând să simtă o boare de vânt. Pe cât își dădea Laurel seama, încerca să își cheme în minte imaginea celui dispărut. Bobbie – așa îi spuneau toți asistenții sociali și locatarii hotelului New England – era numai piele și os când ajunsese la cămin, dar câștigase repede în greutate; era unul din efectele secundare ale antipsihoticelor. Gras nu ajunse niciodată, dar în trei, patru luni făcu burtă, ca toți săracii care se hrăneau cu mâncarea de fast-food și cu pâinea și pastele servite în farfurii pline ochi la centrul de ajutor sau la cantina Armatei Salvării. Mâncarea era îndeajuns de consistentă ca să îi sature și să le dea o senzație de căldură. Untul de arahide era la discreție. Bobbie se mai împuținase cu vârsta, dar încă mai avea prestanță și părea masiv. Fața îi era ascunsă până la ochi sub barba albă în care se mai vedeau câteva smocuri negre, dar ceea ce atrăgea atenția asupra lui erau ochii negri, adânci și zâmbitori, și genele lungi de fetiță.

— Era o figură, făcu Katherine gânditoare. Știai că a fost fotograf?

— Știu că așa spunea, răspunse Laurel, dar nu cred că era cine știe ce artist. Îmi închipui că era un fel de hobby. Poate a lucrat undeva cu program redus până când mintea i-a luat-o razna de tot. Făcea poze cu clasa în școala primară. Sau poate fotografia copii prin marile magazine.

— Cred că a fost mai mult decât atât. Bobbie nu avea aparate de fotografiat sau alte lucruri de felul ăsta, dar uite ce am găsit. Aruncă o privire, zise Katherine, arătând cu un gest leneș spre cutia de carton pusă pe podea.

— Și astea sunt…?

— Poze. Fotografii. Negative. O tonă. Toate foarte retro.

Laurel se aplecă să vadă după colțul biroului. Katherine împinse

cutia spre ea cu piciorul, ca să poată ajunge să deschidă capacele de carton. Prima imagine pe care o văzu Laurel fu o fotografie alb-negru de unsprezece pe paisprezece, în care două sute de adolescente, dacă nu și mai multe, îmbrăcate toate la fel, bluze albe închise cu nasturi și fuste negre, erau adunate pe un teren de fotbal și învârteau cercuri mari de lemn* în jurul șoldurilor. Părea a fi un fel de distracție din pauza unui meci. Poate o demonstrație de dans sincronizat. Poza următoare, judecând după pudicul costum de baie din două piese purtat de fata fotografiată, data din aceeași perioadă. Fata stătea în picioare pe planșa de surf așezată pe nisip și se prefăcea că e pe creasta unui val. Laurel luă fotografia, o întoarse pe partea cealaltă și citi o însemnare făcută cu creionul, dar citeață: „Adevărata Gidget[2], nu Sandra Dee. Malibu".

Laurel mai privi câteva fotografii, toate alb-negru și toate de la sfârșitul anilor '50 sau începutul anilor '60, până când dădu de una care părea a fi un Paul Newman foarte tânăr. O întoarse ca să o vadă și Katherine și ridică din sprâncene.

— Mda, făcu aceasta. Și eu cred că e el. Din păcate, nu e nicio însemnare pe dos. Nicio dată, nimic după care să te ghidezi.

Îl puse pe Paul Newman la loc în cutie și frunzări scurt teancurile de poze. La fundul cutiei descoperi benzi lungi de negative, dar niciuna nu fusese păstrată în manșetă protectoare. La fel ca fotografiile, fuseseră aruncate claie peste grămadă în cutia de carton.

— Și tu crezi că Bobbie Crocker le-a făcut? o întrebă pe Katherine, lăsându-se pe spate în scaun.

— Eu așa zic.

---

[2] Personaj din romanul cu același nume de Frederick Kohner, inspirat de fiica autorului. Romanul a fost ecranizat, rolul lui Gidget fiind jucat de Sandra Dee.

— De ce?

— Erau în camera lui, zise Katherine. Când a fost cules de pe stradă anul trecut, avea o traistă de pânză de sac plină cu fotografii despre care tot repeta că sunt ale lui. Îmi închipui că majoritatea se află aici. A refuzat să primească un pat până nu s-a asigurat că dulapurile au chei și că al lui are o încuietoare solidă. Chiar avea de gând să ia traista cu el în pat, dar nu mai erau libere decât paturile de sus, așa că a trebuit să o lase în dulap.

Se întâmpla adesea ca persoanele fără adăpost să aducă la cămin câte un lucru cu valoare totemică – și pentru ele, capitală – un obiect care le aducea aminte cine erau sau ce fusese viața lor înainte să o ia la vale. Un certificat de la un concurs de scriere corectă, câștigat pe vremea copilăriei. Un inel de logodnă pe care nu îi lăsase inima să îl amaneteze. Un ursuleț de pluș… Până și veteranii războaielor din Vietnam și din Golf veneau câteodată cu animale de pluș. Laurel văzuse deseori fotografii de familie în talmeș-balmeșul de lucruri pe care locatarii căminului le ascundeau în dulapuri. Însă nu văzuse niciodată ceva care să semene a artă adevărată sau a realizare profesională. Ea însăși urmase cursuri de fotografie și făcuse îndeajuns de multe poze ca să își dea seama cu certitudine că aceste fotografii erau interesante din punct de vedere atât jurnalistic cât și artistic. Chiar se gândea că parcă mai văzuse undeva fetele cu cercurile – dacă nu chiar acea fotografie, atunci una luată tot atunci.

— Dar nu le-ar fi putut face altcineva, și apoi să i le dea lui Bobbie? întrebă Laurel. Un frate, o soră? Un prieten. Poate că cineva i le-a lăsat moștenire.

— Du-te și discută cu Sam, spuse Katherine, referindu-se la supraveghetorul care fusese de serviciu în noaptea când sosise Bobbie Crocker. Știe mai multe despre Bobbie decât mine. Vorbește și cu Emily. Sunt absolut sigură că le-a spus amândurora că el a făcut pozele. Sigur, nu a acceptat să le arate. Nici în ruptul capului. Se pare că nimeni nu avea voie să le vadă, altminteri nu se știe ce s-

ar fi întâmplat.

— Ce să se întâmple?

— Ei, cine știe? Parcă nu l-ai cunoscut pe Bobbie! Emily a reușit să se uite pe furiș în cutie, la scurtă vreme după venirea lui Bobbie, ca să se asigure că nu e vreun dezaxat care face poze porno cu copii. Dar știi cât de ocupată e Emily. Nu reușește să se adune. După ce s-a asigurat că erau poze nevinovate, a uitat de ele și nu și-a adus aminte decât ieri, când am făcut ordine în camera lui.

Laurel rămase tăcută o vreme, apoi privi o altă fotografie. Doi tineri jucau șah în Piața Washington din Manhattan, înconjurați de o jumătate de duzină de pierde-vară care urmăreau cu atenție jocul. Pe cât își dădea ea seama, fotografia era făcută la începutul anilor ’60, nu mai târziu. Atmosfera era clar cea de dinaintea președintelui Johnson. De dinaintea lui Lee Harvey Oswald.

Dedesubt găsi o fotografie cu o cu totul altă atmosferă: un drum de țară pe care îl recunoscu – era în Vermont. În depărtare se vedea o fată pe o bicicletă de teren. Un șort negru, colant. Un jerseu într-o culoare țipătoare, având pe piept o imagine care nu se putea distinge clar, dar care ar fi putut foarte bine să fie o sticlă. Era cam la o jumătate de milă de locul unde fusese atacată; într-o clipă, fu înapoi pe drumul acela, alături de cei doi agresori mascați, revăzu tatuajele, înțelese din nou că plănuiau să o violeze și inima începu să i se zbată în piept. Probabil că rămăsese prea mult cu ochii la fotografie, fiindcă auzi vocea lui Katherine, venind parcă de sub apă, întrebând-o dacă îi e rău.

— Nu, nu, se auzi murmurând. Mă simt bine. Pot să le mai țin o vreme? întrebă.

Își dădea seama că a transpirat, dar nu se șterse pe frunte ca să nu atragă atenția.

— Vrei puțină apă?

— Nu. Zău, mă simt bine. Pe cuvânt. Am… e foarte cald afară, zise și reuși să schițeze un zâmbet, de ochii șefei.

— Atunci, când ai timp să te uiți la poze – și să știi că nu e nicio grabă – aș vrea să îmi spui părerea ta.

— Pot să îți spun de pe acum ce cred. Sunt bune. El… sau oricine le a făcut a fost cu adevărat talentat.

Katherine plecă puțin capul și zâmbi într-un fel bine cunoscut lui Laurel: un zâmbet cochet și insinuant în același timp. Katherine construise adăpostul și îl menținuse în funcție atâția ani fiindcă avea o energie căreia nimeni nu îi putuse face față, dar și un zâmbet căruia nimeni nu îi putea rezista. Laurel știa ce urmează: i se va cere să se angajeze într-un proiect.

— Încă mai ai acces la camera obscură a Universității din Vermont?

— Plătesc o taxă, la fel ca pentru piscină. Dar fiindcă am fost studentă acolo, e o sumă simbolică.

— Bun. Ai fi de acord să pui pe picioare o expoziție?

— Cu fotografiile astea?

— Îhî.

— Da, cred că aș fi.

Era conștientă că acceptase în parte din cauza fotografiei cu fata slăbuță care mergea cu bicicleta în Underhill. Trebuia să afle ce mai era în fotografii. Dar își dădea seama și că acceptase dintr-un sentiment de vinovăție. Nu îl luase în serios pe Bobbie atunci când îi vorbise de pasiunea lui pentru fotografie. Dacă fotografiile erau într-adevăr făcute de el, atunci ratase prilejul de a-i oferi, chiar și la sfârșitul vieții, o recunoaștere a meritelor lui artistice, iar ea personal pierduse ocazia de a învăța ceva, ca un ucenic de la maestru. Cu toate acestea, avea oarecare îndoieli, pe care nu ezită să i le împărtășească șefei.

— Bineînțeles, nu avem cum să știm cu certitudine că Bobbie a făcut fotografiile, adăugă ea.

— O să știm. Sau mai bine zis, o să ne confirmi tu bănuiala. Am de gând să vorbesc cu avocații noștri și cu comitetul de directori. O

să le propun să cheltuim o modestă sumă ca să ne asigurăm că Bobbie nu are pe undeva rude care ar putea reclama fotografiile. Poate publicăm un anunț într-o revistă de fotografie. Sau o revistă pentru avocați, cum s-o fi numind. Poate chiar în *New York Times.* O să vezi că multe dintre poze par a fi tăcute în New York. Și poate punem ceva și pe internet. Există firme specializate în descoperirea moștenitorilor care au pagina lor de internet.

— Dar îți dai seama, pozele sunt într-o stare jalnică. Nu le putem expune în halul în care sunt. Ai idee cât efort înseamnă restaurarea lor? Iar negativele nici nu știu dacă mai pot fi salvate.

— Bun, dar te interesează?

— Da, însă nu te amăgi singură. E o muncă enormă.

— Sigur, însă ar fi o bună publicitate pentru cămin. S-ar vedea că persoanele fără adăpost au și ele o identitate. Le-am arăta oamenilor că sunt ființe umane, care au făcut câte ceva în viață înainte ca totul să se ducă de râpă. Pe lângă asta…

— Ce anume?

— Pozele astea – colecția – ar putea valora o grămadă de bani dacă le-am restaura și le-am păstra ca atare. De asta cred că e important să ne asigurăm că nu apare vreo rudă care să își ceară drepturile.

Laurel încercă să nu se lase cuprinsă de entuziasm; își dădea seama că o aștepta o muncă uriașă.

— Ai spus că mai e un plic în biroul tău, îi aminti lui Katherine.

— Da, dar nu sunt la fel de interesante, cel puțin dacă ne gândim la expoziție. E un pachet de instantanee.

— Aș vrea totuși să le văd.

— Nicio problemă, zise Katherine și se ridică de pe scaun. Să știi că îmi pare rău că nu l-am cunoscut mai bine pe Bobbie. Știam că e bătrân, dar avea multă energie pentru vârsta lui și îmi închipuiam că o mai duce încă multă vreme de acum încolo.

Și cu asta plecă spre următorul proiect. Întotdeauna exista un

viitor proiect, fiindcă în fiecare an apăreau tot mai mulți oameni ai străzii, iar resursele necesare pentru a-i ajuta erau din ce în ce mai precare.

În după-amiaza aceea, Laurel se strădui în zadar să lucreze. Avea de verificat un teanc de formulare cu nou-veniții și, de parcă nu ar fi fost îndeajuns, era în mijlocul unui război cu Departamentul pentru problemele veteranilor pentru că un veteran din Golf se afla la cămin de trei săptămâni și încă nu primise alocația cuvenită. Dar mare lucru nu reuși să facă: nu își putea lua gândul de la fotografii.

Clădirea în care funcționa căminul fusese la început o cazarmă de pompieri. În ultimul sfert de secol fuseseră ridicate două anexe mari. Intrarea, umbrită și parcă apărată de un pâlc de arțari maiestuoși, se afla pe o stradă liniștită, patru cvartale mai încolo de lacul Champlain, într-un cartier căruia i se spunea Old North End. Era unul din rarele locuri din Burlington care păreau obosite și o idee periculoase— cu toate că Vermontul era plin de locuri care îi păreau primejdioase lui Laurel dar care altora le păreau total inofensive. Casele trebuiau de mult vopsite, verandele – fără excepție – erau dărăpănate și aproape toate clădirile de optzeci, nouăzeci de ani fuseseră transformate din case pentru o familie în imobile cu apartamente, în adâncul sufletului, Laurel știa însă că nu avea de ce să se teamă în acel cartier. Altminteri nu ar fi lucrat aici după întâmplarea din Underhill.

Numele oficial al organizației era Căminul și adăpostul de urgență din Burlington. Acronimul[3] fusese creat special, din motive publicitare (și adevărul este că se făcea destulă publicitate) și pentru colectarea de fonduri (care, în ciuda publicității, erau adunate cu mari eforturi). Când Laurel începuse să lucreze acolo ca voluntar, pe

---

[3] BEDS (paturi, lb. engl.) — de la Burlington Emergency Dwelling and Shelter.

vremea când era încă la colegiu, îi plăcea să citească din povestirile și cărțile ilustrate ale lui Beverly Clearly și Barbarei Park copiilor (din nefericire erau întotdeauna și copii mici) care locuiau în secția specială pentru familii. La douăzeci, douăzeci și unu de ani, nu credea că ar putea face mult mai mult pentru ceilalți decât să le citească cu glas tare. De cele mai multe ori găsea trei, patru mame și de trei ori mai mulți copii așteptând-o. Nici măcar o dată nu văzuse un tată. Adulții fără copii locuiau într-o aripă numai a lor, în spatele unor uși masive, unde se ajungea pe o intrare separată. Exista o secție mai mare, pentru bărbați, și una mai mică, pentru femei. Adăpostul avea douăzeci și opt de paturi împărțite în paisprezece camere pentru bărbați și douăsprezece paturi în șase camere pentru femei. Nu era vorba de discriminare sexuală: pur și simplu erau mult mai mulți bărbați celibatari decât femei celibatare.

Copiilor din secția de familiști cărora le citea părea să le curgă nasul tot timpul, așa că și nasul lui Laurel părea să curgă tot timpul. Când era încă o proaspătă studentă la colegiu, prietenul ei, profesor la facultatea de medicină și cu douăzeci și unu de ani mai în vârstă decât ea, îi spusese că există cam 250 microbi ai răcelii și că nu te poți molipsi de unul decât o dată în viață. Dacă așa stau lucrurile, îi răspunsese, atunci nu avea să mai fie răcită niciodată în viața ei. O vreme încercase să țină microbii la respect cu Echinacea și geluri antibacteriene, însă alcoolul etilic și parfumul nu aveau cum să facă față torentelor care curgeau din nasurile unor fetițe de cinci ani, rămase fără adăpost pe neașteptate, mai ales când fetițele se îngrămădeau pe genunchii ei și se cuibăreau la pieptul ei ca niște pisoi orbi în căutarea laptelui mamei. Își dădea seama încă de atunci cu câtă admirație se uitau la ea. Nu era cu mult mai tânără decât mamele lor, uneori doar cu trei sau patru ani, numai că, spre deosebire de acele femei, ea mergea la colegiu și nu era niciodată atât de obosită cât să îi disciplineze cu un dos de palmă, nici atât de deprimată încât să nu se poată ridica din patul jilav pe care stăteau

ca să le aducă o batistă de hârtie.

Uneori aducea unul din aparatele ei de fotografiat și le făcea poze. Copiii știau destule despre computere și fotografie cât să fie dezamăgiți dacă nu venea cu aparatul digital, fiindcă se așteptau ca, imediat după ce le făcea poze, să poată vedea cum vor arăta. De aceea, Laurel aducea deseori aparatul doar ca să îi distreze. Le arăta cum să pozeze, după care conecta aparatul la computerul din biroul mare cât un dulap al directoarei și tipărea pozele.

În săptămâna următoare familia poate că nici nu mai era în cămin, dar pozele rămâneau lipite pe ferestre și pereți.

Cu toate acestea, Laurel prefera aparatele cu film fiindcă, spre deosebire de majoritatea fetelor întâlnite la liceu care aspirau să devină fotografe, ei îi plăcea să lucreze în camera obscură. Să developeze și să nuanțeze culorile. De fapt, prefera fotografiile alb-negru, fiindcă i se părea că au mai multă claritate și exprimă mai bine sufletul subiecților. Era convingerea ei că poți înțelege mai bine o persoană dacă o vezi în alb și negru, fie că era vorba de o fetiță din Burlington rămasă peste noapte fără casă la începutul secolului al XXI-lea sau de doi petrecăreți care băuseră cam mult la una din petrecerile date de Jay Gatsby în Long Island, cu optzeci de ani înainte.

Într-o oarecare măsură se simțea un voaior, cam ca fotografa Diane Arbus, mai ales atunci când poza copiii împreună cu mamele lor. Mamele arătau cu toatele buimăcite și drogate (ceea ce și erau uneori) și ceva mai mult decât „ușor" psihopate (ceea ce era uneori la fel de adevărat). Laurel mai avea însă și un carnet gros plin cu benzi de pozitive; în toate apărea vărul ei, Martin, care suferea de sindromul Down și de aceea, ori de câte ori fotografia pe cineva, se simțea un fel de Arbus; practic își făcuse ucenicia fotografiindu-l pe el. Martin era cu un an mai mare ca ea și se dădea în vânt după comediile muzicale. Mama lui, mătușa lui Laurel, îi cususe de-a lungul anilor destule costume cât să umple un dulap întreg și

Martin poza îmbrăcat în acestea. Rezultatul erau pagini întregi de pozitive în care băiatul cu sindromul Down imita, în stilul lui, pe mai oricine, de la Yul Brynner din *Eu și Regele* la Harvey Fierstein din *Hairspray.* De fapt, după ce fusese atacată pe drumul de țară, Laurel își petrecuse cea mai mare parte a timpului cu Martin. Prietenele din liceu erau plecate toate la facultate, prin urmare era bucuroasă că are un văr. Mama ei încă numea acea perioadă „toamna de coșmar", dar Laurel, după ce se întorsese acasă în Long Island, nu mai credea că fusese chiar atât de îngrozitoare. Dormea pe săturate. Citea ziare. Se vindeca. În acele luni când zilele erau din ce în ce mai scurte, ea și Martin merseră împreună la cel puțin șase spectacole de pe Broadway, întotdeauna la matineu, ceea ce însemna că atunci când veneau la teatru era zi iar când ieșeau se înserа și Times Square oferea un amețitor spectacol de lumini. Apoi, a doua zi, cu mare grijă să nu atingă clavicula care se vindeca încet, jucau iar și iar scenele care le plăcuseră. Laurel era mulțumită să trăiască în acest cocon protector. De îndată ce fu în stare să se folosească de ambele mâini, făcu și mai multe fotografii cu Martin înveșmântat în cape, purtând pe cap meloane sau peruci ca spadasinii din alte vremuri.

Se întâmpla, pe când Laurel era încă studentă, ca la căminul pentru familiști să ajungă câte o fată cu doar un an sau doi mai mare decât ea. Fetele de acest fel erau trecute de vârsta când ar fi putut să fie primite la căminul de urgență pentru adolescenți, care funcționa în altă parte a orașului, o lume mică în care s-ar fi putut simți în siguranță. În același timp, erau prea tinere ca să se simtă la largul lor în secțiunea rezervată adulților. Drept urmare, dacă era loc și fetele erau „curate" – asta însemnând că nu se drogau, nu neapărat că nu erau murdare și pline de păduchi – atunci li se permitea să stea în sectorul familiștilor.

Laurel le fotografia și pe acestea, cu toate că, de cele mai multe ori, fetele încercau să dea ședinței foto o tentă sexuală. Sexul era

singura lor monedă de schimb și îl foloseau cu înverșunare, chiar dacă nu se potrivea deloc cu situația. Se apucau să își scoată bluzele, să deschidă fermoarul pantalonilor, să se mângâie singure și să țuguie buzele spre aparat ca și cum pozau pentru o revistă pentru adulți, încercau, cum se spune, să arate de ce sunt în stare. Acest comportament devenise un reflex la ele, fiindcă, de fapt, tânjeau după un semn de aprobare chiar și din partea lui Laurel. Învățaseră pe propria lor piele ce înseamnă frigul și foamea.

Îi trebuise aproape un an ca să se obișnuiască cu lumea celor fără adăpost și de-abia după aceea se apucă să fotografieze și bărbați. La început, evitase să se apropie de aripa unde locuiau aceștia din cauza experienței din Underhill. Bineînțeles, când era copil văzuse vagabonzi pe străzile New Yorkului: ființe murdare, năclăite, urât mirositoare, cu mințile duse. Țipau în gura mare sau murmurau obscenități, fie la adresa trecătorilor, fie – și asta chiar era cutremurător – fără nicio adresă anume. Dar, desigur, Laurel își făcea griji degeaba. Bărbații care ajungeau la cămin erau de regulă cele mai blânde ființe din lume. În cazul multora dintre ei, nu vreo boală mintală, ci ghinionul și alegerile greșite pe care le făcuseră în viață erau răspunzătoare pentru condiția jalnică în care ajunseseră. Și chiar dacă erau bipolari sau schizofrenici – așa cum era Bobbie Crocker – dacă luau medicamente o vreme, nebunia lor era controlabilă. Și nu mai părea atât de înspăimântătoare. Ori de câte ori se uita la pozele pe care le făcuse acestor oameni, se minuna de zâmbetele lor largi, de nostalgia și cumințenia din ochii lor.

În toamna de dinaintea absolvirii, la cămin își făcu apariția o fată de douăzeci și doi de ani, numită Serena. Ea îi povesti lui Laurel că viața ei începuse să o ia razna când avea cincisprezece ani. Picătura care a umplut paharul? Tatăl ei, care o crescuse singur și care o ținea numai în bătăi de la vârsta de cinci ani, când murise mama ei, îi aruncase în obraz un borcan de maioneză de o jumătate de kilogram. Îi înnegrise un ochi și îi lăsase o vânătaie de la tâmplă

până la bărbie. Pentru prima oară în viața ei nu mai încercase să ascundă vânătaia sub machiaj, pe de o parte fiindcă nu ar fi avut cum – i-ar fi trebuit o cască de portar hocheist, nu un pic de pudră și fard – iar pe de altă parte fiindcă nu mai suporta să fie bătută de taică-său și voia să vadă ce se întâmplă dacă se află. Își făcea socoteala că mai rău nu avea cum să fie.

Avea dreptate, numai că lucrurile nici nu au mers mai bine, cel puțin o bună bucată de vreme. Dacă e să alegi, ce e mai rău: să ai un acoperiș deasupra capului, dar și un tată care te cotonogește săptămânal, sau să te plimbi din casă în casă, o noapte ici, o noapte colea, deseori alături de persoane străine, înainte de a ajunge definitiv pe stradă?

În ziua când fusese bătută, Serena nu stătuse în bancă niciun minut, că profesoara o și chemase să stea de vorbă cu ea. Nici nu trecuse bine o oră, că tatăl ei era arestat iar ea trimisă la o familie adoptivă. Din nefericire, nu era liber niciun loc la un cămin de urgență, așa că își petrecu următoarele trei săptămâni dormind acasă la diferiți prieteni. Elevă bună nu fusese niciodată, iar acum renunță să mai facă până și cel mai mic efort. Pur și simplu nu se mai duse la școală. În câteva luni nu mai era pe lista de priorități a Agenției de protecția copilului; devenise unul din cele cinci sau șase duzini de fugari scăpați prin ochiurile prea mari ale sistemului și nimeni nu ar fi putut spune cu certitudine nici măcar dacă se mai afla în Vermont.

La o săptămână după ce Serena ajunsese la cămin, Laurel aprecie că se împrieteniseră destul cât să îi poată cere să pozeze pentru ea. Fata acceptă. În timp ce Serena povestea, ridicându-și tricoul ca să i se vadă burta, trăgându-și blugii cât mai jos pe șolduri și dându-și părul arămiu la o parte din ochi, Laurel îi făcea poze. Avea să se prezinte cu ele la o oră de fotografie, așa cum făcuse și cu multe alte fotografii ale oamenilor străzii. Pe deasupra, intenționa să îi dea Serenei un set de poze. Nu s-ar fi putut spune că Serena era

frumoasă – trăise prea mult timp pe stradă. Avea o față asprită, suptă, cu umerii obrajilor aproape tăioși, iar după toate astea mai era și slabă, piele și os. Numai că avea ochi albaștri ca porțelanul olandez, un năsuc obraznic și un zâmbet cuceritor. Una peste alta, avea ceva dintr-o femeie seducătoare, dar și dintr-un copil zburdalnic, un amestec interesant, nu se poate nega.

La vremea aceea, Laurel știa destul cât să nu se angajeze personal într-un proiect de reabilitare a femeilor sau copiilor care treceau pe la căminul pentru familiști, o dată fiindcă era încă studentă, iar apoi fiindcă lucra ca voluntar și nu avea habar de mersul lucrurilor acolo. Avea experiență, dar nu și pregătire de specialitate ca asistent social. Era însă greu să reziste tentației de a se juca de-a Dumnezeu cu fata asta – fiindcă doar o feministă care se amăgește singură ar fi putut inimi o astfel de creatură hămesită femeie. Laurel gândea că ar putea să îi cumpere Serenei niște haine în care să nu arate ca o prostituată. Să o ajute să își găsească o slujbă. Apoi un apartament. La urma urmei, nu așa procedau asistenții adevărați?

Bineînțeles, nu era niciodată atât de ușor. Chiar și dacă Laurel ar fi avut o baghetă magică și ar fi putut-o trimite pe Serena în spatele tejghelei la cel mai apropiat McDonald's, fata nu ar fi câștigat îndeajuns cât să își poată permite un apartament în Burlington. În orice caz, nu fără să fie subvenționată. Sau să fie ajutată de vreunul din proprietarii de case din oraș care lucrau cu cei de la cămin. Sau, poate, un tată membru al clubului Rotary, bogat și generos, întotdeauna dispus să îi plătească chiria, ba să îi mai dea și bani pentru cheltuielile curente.

La trei zile după ce o fotografiase pe Serena, Laurel se întoarse la cămin cu vreo jumătate de duzină de fotografii care, credea ea, aveau să îi placă fetei. Era o minunată după-amiază de vară târzie și Laurel își închipuise că îi va arăta Serenei pozele, după care vor face o plimbare spre lac. Ajunse la debarcader, aveau să se așeze pe o bancă și acolo, privind culmile munților Adirondack, să discute

despre ce îți poate oferi viața. Laurel avea să îi povestească despre familia ei, de vreme ce și Serena îi mărturisise atâtea despre a ei, și să îi vorbească despre o lume în care oameni normali aveau relații normale. Avea să afle dacă Serena se gândea să își caute o slujbă și să o încurajeze în încercările ei. Poate că avea chiar să îi spună despre cum văzuse moartea cu ochii, despre bărbații mascați care o atacaseră – un subiect despre care nu vorbea aproape cu nimeni.

Discuția nu mai avu loc pentru că, atunci când Laurel veni la cămin cu fotografiile, fantoma numită Serena nu mai era. Stătuse la cămin o săptămână și trei zile, după care dispăruse.

Și cu asta, basta, își spusese Laurel. Nu se mai aștepta să o revadă pe Serena.

Dar aici se înșela. Tocmai Serena Sargent, care absolvise un curs pentru asistente sociale, fu cea care îl adusese pe Bobbie Crocker la cămin, ținându-l literalmente de mână. Asta s-a întâmplat cu patru ani mai târziu. Laurel lucra deja de trei ani la cămin, ca angajat permanent. Serena apăru ca din senin într-o seară de august, împreună cu un bătrân flămând care o ținea morțiș că fusese cineva la viața lui. Bătrânul era un om al străzii; Serena, în schimb, își găsise un rost. Laurel nu fusese acolo la momentul respectiv, dar când venise, Serena și supraveghetorul de noapte, numit Sam Russo, îi spuseseră toată povestea.

Serena locuia în Waterbury, un oraș aflat la douăzeci și cinci de mile depărtare de Burlington. Era cunoscut pentru că acolo se aflau fabrica de înghețată Ben & Jerry și spitalul de boli mintale al statului Vermont. Locuia împreună cu o mătușă care se întorsese în Vermont din Arizona cu doi ani înainte – adică avusese exact norocul de care are nevoie un tânăr fără adăpost ca să scape de viața pe stradă – și lucra la un restaurant din Burlington.

Pe cât se părea, bătrânul petrecuse câtva timp în spitalul de boli mintale înainte să ajungă în restaurantul unde lucra Serena, cu toate că aceasta nu își putea da seama dacă era vorba de ani sau de luni

de zile. Cui îi fusese încredințat era iarăși un mister. Nici Bobbie nu părea să își mai aducă aminte. Nu era violent, dar mintea i-o lua razna. O ținea una și bună cum că Dwight Eisenhower îi datora bani și că, dacă tatăl lui ar fi știut unde se află, i-ar fi trimis un cec gras și toate s-ar fi rezolvat. După socoteala Serenei, tatăl lui Bobbie, cine o fi fost el, ar fi avut cel puțin o sută de ani la vremea aceea și trebuie că se stinsese de multă vreme. Bobbie trăise săptămâni în șir pe străzile din Burlington – în cabinele bancomatelor sau cabinele paznicilor din parcări, în sala cazanelor dintr-un hotel de pe chei – și nu părea că își face griji pentru propria lui persoană. Intrase în restaurantul Serenei și plătise pentru o ceașcă de cafea și două ouă prăjite cu bani pe care se lăuda că îi câștigase adunând din gunoaie sticle și cutii de bere reciclabile. Îi spusese că era dintr-o familie bogată din Long Island și că Serenei nu i-ar veni să creadă pe unde a călătorit. Mai spunea că a întâlnit oameni despre care ea citise în cărți sau în reviste și enciclopedii.

Serena își închipuia că cea mai mare parte a poveștilor bătrânului aveau doar o vagă legătură cu realitatea. Își aduse însă aminte de cele zece zile petrecute de ea însăși la cămin și de blândețea cu care fusese (ratată. Nu știa dacă Laurel mai e acolo, dar, chiar și așa, se gândea că era un loc unde noul ei prieten ar putea primi ajutor. Drept urmare, îl aduse la cămin și Sam Russo îi găsi un pat în secția pentru bărbați, împreună cu un doctor de la spital, găsiră un cocktail de medicamente care îi stabiliză comportamentul și sincroniză realitatea lui personală cu restul lumii. Imaginea lui Bobbie despre lume nu coincidea întru totul cu cea a majorității oamenilor, dar, ceea ce era important, nu mai constituia un pericol pentru el însuși. După ce asistenții de la cămin se convinseră că putea să trăiască independent – știa chiar și să folosească un card de alimente, cu care cumpăra de la băcănie – îl cazară la hotelul New England. O cameră de cinci pe cinci, un pat de o persoană, un dulap în perete. O plită electrică și un frigider mic. Împărțea baia cu

ceilalți locatari de pe etaj, iar bucătăria cu toți cei din clădire. Nu era un lux, dar avea un acoperiș deasupra capului, iar caloriferul și sistemul de ventilație funcționau fără greș. Oricum, era mai bine decât pe stradă, plus că, datorită alocației primite de la stat, nu plătea aproape nimic.

Prietenul lui Laurel din acea toamnă se apropia de patruzeci și patru de ani. Cu toate că avea cu optsprezece ani mai mult decât ea, era mult mai aproape de vârsta ei decât fostul ei prieten, un tip care pretindea că are doar cincizeci și unu de ani, dar despre care Laurel era sigură că minte. Se dădea pe față cu cremă antirid (deși spunea că e doar o loțiune hidratantă) și ronțăia Viagra combinată cu Levitra și Gialis ca pe niște M&M-uri. Din această cauză se iscau deseori certuri în dormitor, fiindcă el se îndopa cu Viagra (fără să aibă nevoie, credea Laurel, căci avea un libido natural care ar fi făcut onoare chiar și unui băiat de nouăsprezece ani), în timp ce ea lua antidepresive. E adevărat, lua doze mici și le reducea treptat, pe măsură ce trecea timpul și se distanța de momentul agresiunii. Problema era că, în timp ce ea își atenua instinctele sexuale, prietenul ei și le ațâța, încercând orice stimulent căruia i se făcea reclamă la televizor.

Nu acesta fusese însă motivul despărțirii lor. S-au certat fiindcă el voia ca Laurel să se mute în vila construită de el pe un teren unde fusese odată o fermă de vaci, la zece mile sud de Burlington (el era director la o firmă care lansase niște softuri pentru spitale), iar Laurel refuzase să locuiască la marginea orașului. Nu voia să locuiască împreună cu el, așa că se despărțiseră.

Prietenul actual, David Fuller, avea și el o funcție de conducere, numai că era convins până în străfundul ființei lui că nu trebuie să te legi de cineva. Laurel găsea că e un aspect plăcut și util al personalității lui, datorită căruia relația lor dura de mult mai multă vreme decât cele dinainte. Ea încă mai simțea uneori nevoia să aibă

pe cineva lângă ea, mai ales noaptea, și de aceea prietenia ei cu Talia era atât de importantă. Dar, după cum îi spusese și terapeutul, pe cât se părea, ea însăși nu era pregătită pentru o relație serioasă, de durată.

Cât despre David, e adevărat că se mulțumea cu o relație mai degrabă neutră, dar nu din indiferență. Nu ar fi dorit ca relația lor să devină serioasă fiindcă era divorțat și își creștea singur cele două fete, dintre care cea mare, în vârstă de unsprezece ani, visa să devină mare actriță. Laurel o găsea adorabilă și ar fi vrut să o poată vedea mai des. David punea copiii pe primul loc, mai ales că fosta lui soție urma să se recăsătorească în noiembrie, și Laurel îi respecta alegerea.

David era redactorul primei pagini a ziarului din oraș. Locuia într-un apartament în coproprietate, într-un imobil modern, sclipitor, pe malul lacului Champlain, dar din cauză că voia să consacre cât mai mult timp fiicelor lui și că mariajul lui eșuase, nu era nicio primejdie să insiste ca Laurel să se mute împreună cu el. Laurel nu petrecea decât două sau trei nopți pe săptămână la el acasă. În celelalte seri, fie că tetele – Marissa, în clasa a șasea, și Cindy, în clasa întâi – veneau să stea cu tatăl lor, fie că el lucra până târziu, ca să le poată da toată atenția atunci când erau împreună. De aceea, Laurel nu le vedea pe tete decât de vreo două ori pe lună, când mergeau la picnic, la cinema sau (o singură dată) la schi. În două sâmbete reușise să îl convingă pe David să o lase pe Marissa cu ea; se distraseră de minune: cumpăraseră haine *vintage* de la magazinele preferate ale lui Laurel și încercaseră zeci de produse cosmetice într-un elegant magazin din centru.

Când erau copiii cu ei, David avea întotdeauna grijă să o lase acasă întâi pe Laurel. La rândul ei, Laurel nu lăsa în apartamentul lui niciun semn al prezenței ei ocazionale – periuță de dinți, halat, tampoane demachiante.

David era cunoscut în lumea presei pentru articolele dure,

sardonice, pe care le scria ori de câte ori credea că trebuie să se ocupe de o nedreptate strigătoare la cer sau de o gugumănie monumentală. Avea trăsături bine conturate, era înalt – cam un metru nouăzeci – și, în ciuda vârstei, avea o chică bogată, blondă. Acum se tundea scurt, dar când era mai tânăr – înainte să ajungă redactor de pagină și să fie obligat să își creeze o imagine publică – arăta de fapt ca un surfer. Laurel văzuse fotografii cu el tânăr. Nu mergea la piscină dar alerga zilnic, și de aceea avea o condiție fizică excelentă, la fel ca Laurel.

Uneori, când erau împreună la restaurant, din vorbele vreunui chelner tânăr își dădeau uneori seama că David părea a fi tatăl lui Laurel, dar se întâmpla mult mai rar decât cu alți iubiți pe care îi avusese după ce fusese agresată. La urma urmei, nu era nici măcar cu douăzeci de ani mai mare; ceilalți fuseseră mai în vârstă. Pe deasupra, nici ea nu întinerea cu trecerea timpului.

În seara zilei când Katherine îi arătase fotografiile lui Bobbie Crocker, Laurel avea întâlnire cu David. Nu se mai văzuseră de patru zile. Merseră la un restaurant mexican, nu departe de redacția ziarului. Dar ori de câte ori încercau să își povestească despre ceea ce făcuseră în acest timp, Laurel se trezea că îndreaptă discuția spre bătrânul de la cămin și fotografiile lui. De câte ori privise pozele din cutie o luase cu un fel de amețeală, de înflăcărare. Când ajunseră la cafea, aduse din nou vorba despre Crocker, iar David zise pe tonul lui sec, pronunțând riguros fiecare silabă:

— E frumos că te interesează munca tipului ăstuia ca artist. Ca fotograf. Te apreciez sincer. Dar sper că îți dai seama că prietena ta Katherine ți-a pasat cu îndemânare o treabă care îți va mânca tot timpul. Din ce îmi spui, înțeleg că proiectul Crocker o să îți ocupe tot timpul liber, și nu numai.

— Nu mi-a *pasat* nimic.

David zâmbi, se sprijini de spătar și își încrucișă brațele.

— O știu pe Katherine de foarte multă vreme. Cu mulți ani

înainte să o cunoști tu. Am fost cu ochii pe ea la ședințele comitetului, la campaniile pentru strângerea de fonduri pe teren sau la teledonuri. Am stat alături de ea și am citit numele locatarilor căminului la slujba organizată în fiecare an la biserica unitariană. Cred că i-am luat vreo șase interviuri. Poate că „a pasa" nu e chiar cuvântul potrivit pentru metodele la care recurge. Are prea mult șarm. Dar îl folosește ca să obțină ceea ce vrea. Lucruri de care au nevoie oamenii de la cămin. În momentul de față, chiar au nevoie de multe. Ce să mai vorbim, că știi mai bine decât mine. Ești acolo, vezi în fiecare zi efectele reducerii bugetului federal.

Laurel îl cunoscuse pe David cu un an în urmă, în decembrie, la parada lumânărilor aprinse care are loc după slujbă pe Strada Bisericii. Era una din acele nopți înghețate când aerul te înțeapă cu mii de ace, dar coloana de lumânări se întindea pe două cvartale. Când ajunsese la primărie, David și Laurel se refugiaseră într-o cafenea ca să bea în tihnă o cacao fierbinte.

— Păi, dacă pe ea nu o deranjează că mă ocup de fotografiile lui Bobbie, de ce mi-aș face probleme? întrebă Laurel. Cât despre tine, chiar că nu ai avea niciun motiv.

— Nu mă deranjează. Poate crezi că sunt cumva împotriva ideii. Nu sunt. Dar nici nu-mi vine să cred că îți va da voie să faci toată munca – să documentezi fotografiile, să le restaurezi și să le adnotezi – în timpul serviciului. Ai să-ți petreci nopțile și weekendurile în camera obscură, iar când nu o să fii acolo o să înțepenești în fața computerului, căznindu-te să afli cine sunt persoanele din poze.

În sufletul ei, Laurel nu credea că David avea un acces subit de egoism, așa cum au bărbații trecuți de o anumită vârstă. Înțelese că lui nu îi păsa dacă munca o va ține departe de el în serile când nu era cu copiii. Cu toate acestea, sesizase în vocea lui un strop de condescendență și simți nevoia să se apere. Nu era prima oară că încerca să o impresioneze cu înțelepciunea care, credea el, vine

odată cu vârsta, îi spuse:

— Dacă ți-e teamă că n-o să fiu disponibilă atunci când ai tu chef de hârjoneală, nu-ți face griji. N-am un termen limită. Am să lucrez atunci când mă trage inima, și numai atunci. Așa o să am și eu ceva de făcut când tu ești cu fetele.

— Crede-mă, Laurel, nu e vorba de mine, ci de tine. Când îți va trece entuziasmul de început față de proiectul ăsta colosal, cred că în inima ta te vei simți frustrată să developezi și să prelucrezi fotografiile făcute de altcineva.

— Atunci am să mă opresc.

El învârti de câteva ori ceașca de cafea pe farfurioară; se vedea că are ceva în minte. Laurel crezu că nu a terminat ce avea de spus. Numai că David se mândrea cu stăpânirea de sine de care dădea dovadă față de familia lui, de prieteni și de tânăra lui iubită. Izbucnirile lui de furie și mânie legitimă erau rezervate politicienilor și mai-marilor zilei pe care era supărat și nu se manifestau decât în scris, niciodată verbal. În cele nouă luni de când se cunoșteau și cele șapte de când erau iubiți, Laurel nu îl auzise niciodată ridicând vocea și nici nu se certaseră vreodată la modul serios, lucru care o enerva… *el* o enerva.

În cele din urmă, David întinse mâna și o mângâie ușor pe degete.

— Bine, zise. Nu vreau să te împing să faci ceva împotriva dorințelor tale. Am niște sos caramel absolut criminal de aseară, când au fost fetele la mine, și înghețată de vanilie în congelator. Hai să mâncăm desertul în pat. Dacă plecăm acum, putem fi în pielea goală exact la timp ca să vedem ultimele raze ale apusului dincolo de lac.

Abia își retrăsese mâna că își făcu apariția chelnerul cel tânăr.

— Vasăzică, spuse el cu gândul aiurea, încercând să umple timpul până când găsea nota de plată în buzunarul șorțului, ați venit în oraș în căutarea colegiului potrivit?

CAPITOLUL TREI

Apartamentul pe care îl împărțeau Laurel și Talia era același pe care îl închiriaseră când intraseră în ultimul an de colegiu. Ocupa două treimi din al doilea etaj al unei frumoase clădiri victoriene din cartierul așezat pe coline, un cartier elegant, cu imobile frumoase, în stil georgian, victorian și chiar în stilul artizanal popular de la începutul secolului. Clădirea se afla la câteva cvartale de căminele studențești într-o parte și cam la aceeași distanță de centrul comercial în cealaltă parte. Marea majoritate a imobilelor erau locuite de câte o singură familie – avocați din oraș, doctori, profesori de la colegiu – dar câteva, precum cel în care stăteau Laurel și Talia, fuseseră compartimentate și închiriate ca apartamente. Era la cincisprezece minute de mers pe jos de căminul pentru oamenii străzii din cartierul Old North End și la douăsprezece minute până la biserica baptistă unde Talia lucra ca tânăr pastor. Tot în apropiere se afla camera obscură din campus unde Laurel venea o dată pe săptămână ca să își developeze clișeele. Când se mutaseră în apartament, erau cele mai tinere chiriașe. De atunci lucrurile se schimbaseră. Acum, în clădire locuiau studenți de douăzeci și ceva de ani, iar Laurel și Talia erau singurele care aveau locuri de muncă permanente.

La celălalt capăt al holului, în apartamentul cel mic de pe etaj, locuia un student în anul întâi la medicină, un băiat slăbuț din Amherst, care părea să aibă energia unui cățelandru. Avea trăsături delicate, ca de fetiță, păr castaniu, cu un început de chelie, și un umor natural irezistibil. Era pasionat de ciclism – la fel păreau a fi și prietenii care veneau să îl vadă – iar de când se mutase în apartament o invitase de două ori pe Laurel să meargă la o plimbare cu bicicleta. Avea două, o bicicletă obișnuită și una profesionistă. Îl

chema Whitaker Nelson, dar zicea că lumea îi spune Whit. Era limpede că voia să se apropie de Laurel, dar își dădea seama că ar fi greu să recurgă la o modalitate atât de evidentă cum ar fi să o invite în oraș.

În celelalte patru apartamente din clădire locuiau trei femei și un bărbat, dar cel mai interesant dintre locatari – cel puțin după părerea Taliei – era câinele unei studente la medicină veterinară pe nume Gwen. Animalul, Merlin, o corcitură blândă din fire, luată de la Societatea pentru protecția animalelor, provenea din împerecherea unui springer spaniel cu un cal de tracțiune (altceva nu puteai crede dacă îl vedeai cât de mare era). Într-adevăr, era uriaș și aducea puțin a ponei de Shetland. Uneori, când Gwen pleca din oraș la sfârșitul săptămânii, Taliei îi revenea plăcerea de a-l scoate la plimbare. Fapt este însă că el o scotea la plimbare.

În familia Taliei credința părea să sară peste unele generații. Bunicul ei – tatăl tatălui ei – era pastor episcopal în Manhattan și slujise la nunta părinților ei. Tatăl Taliei, însă, numise întotdeauna sanctuarul întâia Biserică a Sfântului Prânz și își ieșea din fire când vedea cum se împuținau credincioșii în biserică în timpul verii, când toată lumea fugea din oraș la sfârșit de săptămână. Se îndepărtase de Biserică încă de pe vremea când Talia era la grădiniță, urmarea fiind că ea nu ajungea acolo decât atunci când stătea la bunici. Cât despre mama ei, avusese dintotdeauna alergie la orice aducea a religie. Taliei îi era chiar teamă că, pe patul de moarte, mama ei va cere ca la slujba de înmormântare să i se pună muzică de cabaret în loc de imnuri bisericești.

Talia se întorsese către Biserică după ce Laurel se dusese acasă, la părinții ei, ca să se vindece după atacul căruia îi căzuse victimă în primul an de colegiu. Talia rămăsese dintr-odată singură în micul lor apartament și se speriase. Auzise o voce? Într-adevăr. Dar nu era vocea Sfântului Duh, așa cum o aud penticostalii, ci o voce blândă, mai degrabă un murmur. Nici ea nu știa cum se întâmplase, dar,

spre uimirea ei și a părinților, se trezise că se simte bine să stea duminica în biserică, alături de ceilalți enoriași. Trecuse prin mai multe biserici și se oprise la baptiști, fiindcă, i se părea ei, făceau multe pentru oamenii de la marginea societății – săracii, oamenii străzii și drogații care trăiau la periferie. Așa începuse să se roage pentru Laurel, dar și pentru cei care o atacaseră. De fapt, i se părea mai ușor să se roage pentru reformarea a doi răufăcători decât pentru miile de persoane care le-ar fi putut cădea victime. Era o chestiune de statistică și probabilitate, ca să nu mai punem la socoteală și faptul că Dumnezeu probabil nu își vedea capul de treburi.

La început, își făcuse sânge rău din cauza prietenilor care o tachinau, zicând că se făcuse baptistă fiindcă biserica se afla lângă cel mai bun mall din Burlington. Fusese o tentație, era gata să admită. Dar fapt este că se bucura de diminețile de duminică petrecute în biserică. Pe lângă asta, pastorul era vegetarian și ei îi plăcea felul în care vorbea despre animale în timpul slujbei.

Cu toate acestea, atunci când absolvi colegiul era tot atât de nehotărâtă ce să facă în viață ca și Laurel. Se gândea la teologie, dar lui i-ar fi displăcut nici să ajungă la universitatea Wharton. Pe de altă parte, era îndrăgostită de Burlington, așa că, atunci când pastorul o întrebă dacă ar interesa-o să rămână în oraș ca să înceapă un program pentru adolescenții din congregație, se bucură de prilejul care i se oferea. Cincisprezece luni mai târziu, era înscrisă în programul de teologie și preoție la Colegiul Saint Michael, aflat în apropiere. În fiecare zi se ducea cu mașina la ore, iar când se întorcea continua lucrul cu adolescenții la biserică. Cu excepția lui Laurel, prietenii nu o prea luau în serios. Dar atunci când își luă masteratul, veniră cu toții să asiste, așa cum veniră și cei mai mulți dintre adolescenți, ba chiar și părinții câtorva din grupul de tineri de la biserică.

Lucra la biserică de patru ani, programul mergea ca pe roate și ea

se distra mai bine decât oricând în viața ei – iar Talia se distrase cu vârf și îndesat în cele două decenii și jumătate de când era pe lume. Se simțise dintotdeauna atrasă de bărbații ai căror ochi te dezbrăcau; de altfel, și ochii ei tot cam la fel erau.

Copilărise în Manhattan și hotărârea de a se înscrie la Universitatea din Vermont fusese un act de răzvrătire. Însemna că nu mai avea de gând să poarte pantofi cu tocuri cui de zece centimetri care costau cât o bicicletă de munte, și nici să mai aibă de a face cu băieți care aveau curajul (sau inconștiența) de a-și spune *Muffy*. Urmarea a fost că ea și părinții au continuat să aibă ceea ce, atunci când era în toane bune, Talia numea o relație incomodă. Pentru părinții ei, Vermontul era un colț uitat de lume, o zonă muntoasă populată de liberali fățarnici care umblau în mașini Subaru ruginite și se îmbrăcau în treninguri și flanele. Era o idee greșită, pe care Talia încercase să o îndrepte: le spusese că mulți dintre vecinii ei aveau Volvo. Dar oricât se strădui ea, părinții nu se deplasară niciodată până în nord, iar ea nu coborî în sud decât la sărbătorile importante: Paști, Crăciun și perioada de solduri de la magazinul universal Neiman Marcus. (într-adevăr, e greu să te dezbari de vechile obiceiuri.)

Ea și Laurel luau adesea micul dejun împreună după ce Laurel venea de la piscina universității. Așa făcură și în dimineața când fu înmormântat Bobbie Crocker. Stătea pe jos și citea ziarul când sosi Laurel, cu părul încă ud de apă. Talia pregătise un mic festin și aranjase totul pe măsuța cu tăblie de oglindă pe care Laurel o cumpărase cu ani în urmă de la niște vecini care se mutau. Felii de măr și pară, gogoși, un borcan de dulceață de afine, suc de portocale și un ceainic fumegând.

— Cred că ar trebui să nu mai stai atâta timp în apă, zise Talia, ridicând o clipă ochii de pe ziar.

— De ce, mi s-a încrețit pielea? întrebă Laurel din baie, unde își punea costumul la uscat.

— A, nu. Dar văd că apa a devenit un loc primejdios, făcu Talia. Ai citit ziarul de azi? Taman când îți ziceai că nimic nu poate fi mai sigur decât să traversezi pe jos mlaștinile din Alabama, afli că riști să dai nas în nas cu un aligator de patru metri, cântărind cinci sute de kile. Pe cât se pare, a scăpat de la grădina zoologică săptămâna trecută, când cu uraganul. Îl cheamă Chucky. Ca un făcut, un rechin alb de vreo șase metri s-a instalat pe lângă orașul Woods Hole, lângă Cape Cod. Preferă apa mică, de cel mult un metru jumătate adâncime.

— Mă îndoiesc că în bazinul școlii sunt animale de pradă. Cred că nu risc să fiu devorată.

— Poate nu de aligatori sau rechini. Dar ia să fii atentă la studenții ăia obraznici în costume Speedo.

— Dar și eu port Speedo!

Talia împături ziarul și se întinse căscând.

— Pe o femeie, un Speedo arată cuminte, așa cum se și cuvine. Dar pe un bărbat… e necuviincios de revelator. Oferă prea multe informații. Și, nu știu cum se face, dar chestiunea e un pic deplasată, fără excepție. Înțelegi ce vreau să spun? Prea iese în evidență. Ce lume crezi că vine azi la înmormântare?

Laurel îi povestise de Bobbie Crocker și fotografiile lui. Amândouă se temeau că nu va veni lume la cimitir, fiindcă nu știau să existe vreo rudă.

— Cred că va ieși bine. Vor fi oameni puțini, dar persoane respectabile. În cel mai rău caz, va fi un grup de la cămin, îndeajuns cât să umple microbuzul.

— Bun. Ceva intim, dar să nu fim singure.

— Nu, n-o să fim singure, zise Laurel și se așeză de partea cealaltă a mesei.

Talia dădu să îi întindă o gogoașă, dar Laurel fu mai iute – înhăță una singură. Talia își dădea seama că uneori își trata prietena ca pe un invalid. Voia să facă prea mult pentru ea.

— O să fie foarte interesant să vedem cine vine, continuă Laurel. Poate aflu ceva. Poate vine cineva care mă poate ajuta să înțeleg mai bine fotografiile.

Talia desprinse din ziar paginile cu știri locale și se uită la titluri. Așteptă câteva clipe, apoi trecu la subiectul care o interesa cel mai tare în dimineața aceea.

— Și ce faci de sâmbăta asta într-o săptămână?

— E cam mult până atunci, spuse Laurel. Ce fac de obicei, probabil. Fac poze. Poate mă duc la piscină. Mă văd cu David.

— Vrei să joci paintball, cu mine și grupul de tineri?

— Poftim?

— Paintball. Trezești copilul din tine.

— Copilul din mine nu face parte din forțele speciale. De ce naiba…

— Ai grijă cum vorbești.

— De ce oare vrei să duci copiii să se joace cu pistolul cu vopsea? Ce lecții teologice poți învăța alergând prin pădure și trăgând cu pistolul?

— Absolut niciuna. E începutul anului școlar și aș vrea ca adolescenții să se cunoască mai bine. Plus că – și e un plus mare – întotdeauna e bine să le arăți copiilor că există pe lume adulți care sunt dispuși, de dragul lor, să își sacrifice sâmbăta.

— N-am putea merge într-o excursie? Știi tu, pădure, veverițe… Fără pistoale.

— Ei hai, că doar nu sunt pistoale adevărate. Întărim spiritul de echipă și îi mai trezim pe băieți. Adevărul este că în momentul de față aș avea nevoie de o activitate care să îi scoată pe copii din amorțeală.

— Îmi dai voie să mă gândesc?

— Nu. Am nevoie de încă o persoană și știu că toți te adoră.

— Nu cumva încerci să mă faci să vin mai des la biserică?

— Dacă a doua zi îți faci apariția la biserică, am să fiu încântată.

Dar nu ăsta e scopul meu. Pur și simplu cred că stai prea mult în casă.

— Ba ies destul. Tu ești cea care nu are prieten.

Talia se prefăcu a nu fi auzit, dar numai fiindcă era adevărat.

— Poate că ieși, dar nu cu o carabină automată și un pumn de bile cu vopsea mari cât o nucă. *Asta* da, ieșire la aer.

Talia știa că lui Laurel îi era greu să o refuze. De fapt, celor mai mulți le era greu să o refuze. Era foarte mândră de puterea ei de convingere. În decursul timpului, Laurel i se alăturase atunci când tinerii construiseră praștii uriașe cu care să arunce baloane cu apă unii într-alții, pe deasupra terenului de rugby al Universității, îi însoțise la un spectacol de-a dreptul înfiorător al teatrului local (se jucase. *Icsus Christ Superstar* și Iuda fusese spânzurat de tavan deasupra fotoliilor de orchestră) și fusese alături de ei când construiseră o plută cu care participaseră la o competiție pe lacul Champlain, ca să strângă bani de alimente pentru săraci. Condiția era ca toate plutele să fie construite de concurenți și costul materialelor folosite să nu depășească 150 de dolari. Pluta lor nu costase nici pe departe atât. Era făcută din placaj și bidoane vechi de ulei (vopsite într-un albastru plăcut) și plutise grațioasă cam un minut și jumătate, după care se lăsase pe o parte și se dusese la fund. Sponsorii se ținuseră însă de cuvânt și dăduseră banii promiși.

— Trebuie să-ți spun de la bun început, continuă Talia, că joaca asta are și o parte mai puțin plăcută, ba chiar deloc plăcută.

— Vrei să zici că e nițel cam violentă? Și o idee cam antisocială?

— A, nu, fără predici, te rog.

— Atunci despre ce e vorba?

— Va trebui să purtăm ochelari de protecție, din ăia mari și urâți. Da' știi, cu adevărat mari și urâți! îți strică tot aspectul.

— Chiar așa o să facem?

Talia încuviință din cap. Observă că Laurel folosise pluralul. Nu spusese „da", însă le era limpede amândurora că va veni.

CAPITOLUL PATRU

Veniră cu totul zece persoane ca să îl petreacă pe Bobbie pe ultimul drum, în cimitirul soldaților din Winooski: un pastor pe care Laurel îl vedea pentru prima oară, Serena Sargeant, pe care o anunțase de moartea lui Bobbie, o femeie care distribuia porțiile de mâncare la Armata Salvării, un reprezentant al Asociației veteranilor din corpurile expediționare care voia să dea cuiva – nu avea importanță cui – un drapel american frumos împăturit. Mai erau trei locatari ai hotelului New England care îl cunoscuseră pe Bobbie în ultimii ani ai vieții acestuia și care, după cât își făcea idee Laurel, aveau între patruzeci și cincizeci de ani. În afară de ea, din partea căminului veniseră Katherine Maguire și Sam Russo, supraveghetorul de noapte care fusese de serviciu atunci când Serena îl adusese pe Bobbie la cămin. Ploua mărunt, dar era o ploaie caldă de toamnă, inofensivă. Stăteau sub umbrelele negre oferite de casa de pompe funebre și îl ascultau pe pastor cum citea psalmi pentru un om pe care nu îl cunoscuse niciodată. Apoi Katherine aruncă o lopată de pământ umed peste modestul sicriu din groapă și totul se termină.

Lui Laurel îi părea bine că venise, din mai multe motive, principalul fiind că dorise să își ia rămas-bun de la acest bătrân care, deși avea deseori mintea tulbure, putea fi uneori carismatic. Dimineața, pe când lua micul dejun cu Talia, înțelesese că Bobbie devenise un fel de mascotă pentru mulți din asistenții sociali de la cămin. Nu atât un simbol – cu toate că, în mod evident, Katherine credea că ar putea deveni după moarte – cât un spirit neobosit, spre lauda lui, și excentric în același timp. Un supraviețuitor. Îi plăcea să își petreacă vremea la biroul de primire. În zilele lui bune, izbutea chiar să smulgă zâmbete de la nefericiții care intrau cu pas șovăitor

și priviri pierdute, ajunși aici fiindcă nu aveau nicio altă soluție.

O impresionă (dar nu o surprinse) repeziciunea cu care Bobbie își făcuse prieteni printre foștii vagabonzi în scurtul timp cât locuise la hotelul New England și se bucură să o revadă pe Serena, să vadă că supraviețuise, chiar dacă nu trăia ca pe roze. Serena îi mărturisise că voia să plece de la mătușa ei și să facă ceva mai mult în viață decât să fie chelneriță. Părea mai sănătoasă decât la ultima lor întâlnire și Laurel îi mărturisi că vrea să afle tot ce se putea afla despre Bobbie. Serena acceptă să se întâlnească cu ea săptămâna următoare.

Se întorceau la autobuzul care îi adusese pe toți de la Burlington la Winooski – pe toți în afară de Serena și de distinsul veteran al războiului din Coreea, apărut nu se știe de unde cu drapelul – și Laurel mergea prin iarba udă alături de Sam Russo. Sam era cu câțiva ani mai mare decât ea, avea douăzeci și opt sau douăzeci și nouă de ani. Fost fan al formației rock Phish, avea o claie de păr roșu pe care îl purta strâns într-o coadă la ceafă. Deasupra șoldurilor avea un colac de grăsime absolut nepotrivit la un bărbat atât de tânăr. El spunea că e amplu, nu gras, și, mai presus de toate, avea puterea de a-i face pe oamenii ajunși la cămin să se simtă în siguranță acolo – ceva ce marea parte a asistenților sociali nu prea reușeau.

— Sunt foarte curioasă, zise Laurel. Ce zici, crezi că Bobbie a făcut toate pozele alea?

— Fără îndoială. Asta era tot ce avea cu el când a fost adus la cămin. Maiou nu avea, dar avea pozele.

— Dar de unde știi că el le-a făcut?

— Știa foarte multe lucruri. Povestea despre Muddy Waters…

— Muddy Waters?

— Un cântăreț de blues din anii ’40-’50, atunci când a început rock-and-rollul. Am înțeles că în cutie e o fotografie cu el și formația care îl acompania. Bobbie mi-a povestit cum a făcut poza la una din înregistrările casei de discuri Chess. Altădată mi-a spus o istorie

incredibilă, cum că a făcut o fotografie atârnat de un fel de macara, deasupra unui teren de fotbal, unde vreo două sute de majorete învârteau cercuri de lemn în jurul șoldurilor. Poza era pentru revista *Time*, parcă. Ba nu, era pentru *Life.* A făcut o grămadă de poze pentru *Life.*

— Ai văzut vreodată fotografiile?

— Nu a vrut să mi le arate. Era periculos, spuse Sam, aruncând o privire la dreapta și la stânga cu un aer teatral, prefăcându-se că voia să se asigure că nu îl aude nimeni.

— Și Katherine a pomenit de ceva asemănător. De ce se temea?

— Laurel, tipul era schizofrenic! Pe câte știu eu, se ferea de extratereștri!

— N-a spus niciodată…

— O dată a spus ceva ce m-a făcut să cred că paranoia pornea de la taică-său. Nu îi era frică de bătrân, nici vorbă. Dar din ce spunea, înțelegeai că niște indivizi care îl cunoșteau pe taică-său umblau să pună mâna pe fotografii.

Când ajunseră la microbuz, Laurel îl trase de mână ca să îi mai pună o întrebare fără să fie auzită de ceilalți.

— Spune-mi și mie cum poate cineva care face fotografii pentru *Life* să ajungă un om al străzii? Știu că suferea de o boală mintală. Dar cum de a sărit total de pe șine? Nu avea rude? Nici măcar prieteni? Era o persoană atât de plăcută, cum de nu avea pe nimeni?

Sam Russo arătă spre oamenii care se urcau în microbuz; toți purtau adidași ponosiți, Cămăși albe luate de la second-hand și pantaloni din care mirosul străzii nu ieșea niciodată. Erau Howard Mason, Paco Hidalgo, Pete Stambolinos.

— Cum o iau unii ca ei razna? Se poate ca Bobbie să fi fost un bun fotograf pe vremuri, tu ar trebui să știi mai bine dacă avea cu adevărat talent, numai că, așa cum ai zis și tu, era bolnav mintal. Și, în orice caz, avea serioase probleme de concentrare. Acum treizeci sau patruzeci de ani nu prea aveai ce face. Exista torazina, iar

haloperidolul era abia în faza de experiment. Cam asta era tot. Apoi, de ce să nu recunoaștem, Laurel, tu l-ai văzut după ce începuse tratamentul. Nu l-ai văzut – sau, iertare fie-mi, nu l-ai mirosit – după ce petrecuse o noapte într-un garaj. Sau când fusese dat afară în șuturi dintr-o cârciumă fiindcă stătuse acolo câteva ore, comandând și înfulecând fel după fel, de parcă era ieșit din spital, fără să aibă niciun sfanț în buzunar. Sau când încerca să mă convingă că a fost bun prieten cu Coretta Scott King. Nu zic ba, o fi fost prieten cu niște muzicieni, dar cu nevasta lui Martin Luther King? E prea de tot. Dumnezeu știe ce chimicale o fi înghițit la viața lui – așa, ca să se distreze – sau ce probleme o fi avut cu drogurile. Sau ce demoni l-au urmărit din copilărie. Eu, unul, nu știu. S-ar putea să știe Emily. Emily Young. În orice caz, sunt atâtea lucruri pe care nu le știu despre oamenii ăștia… ar putea umple o carte.

Cât timp Laurel fusese la înmormântare, asistenta lui Katherine îi lăsase pe birou un plic în care se aflau celelalte poze ale lui Bobbie. Erau vreo duzină de instantanee, unele întunecate sau îngălbenite de vreme. De-abia privise una sau două, că se opri și rămase nemișcată, simțind că inima i se zbate în piept. În fața ei, într-o fotografie alb-negru, atât de veche încât marginile erau zdrențuite, era casa de pe malul golfului, vizavi de clubul unde își petrecuse atâtea zile în copilărie. Conacul Pamelei Buchanan Marshfield. Recunoscu îndată terasa și porticul cu cele opt coloane masive. Balcoanele întinse deasupra apei. Docul. În poza următoare se vedea o altă imagine a casei, diferită.

Nu îi trecuse niciodată prin minte că Bobbie Crocker ar putea să se înrudească în vreun fel cu familia Buchanan din East Egg. Ce motiv ar fi avut? După ce plecase la colegiu și nu mai mergea zile la rând la club, doar rareori își mai aducea aminte de Jay Gatsby sau de familia care locuia pe celălalt mal al golfului. De fapt, nu se prea gândea la ei nici atunci când își petrecea vremea la club, îmbrăcată

în costume Speedo.

Puse fotografiile în picioare, sprijinite de monitor, și o privi pe următoarea. Da, era chiar clubul, cu turnul lui masiv de piatră. Apoi venea o fotografie a piscinei, piscina lui Gatsby. Urmau două instantanee de la petreceri. Pe una era scris cu creionul: „Ziua Bastiliei, 1922". Un bărbat – presupunea că Gatsby însuși – stătea în picioare zâmbind, gata să pufnească în râs, lângă automobilul lui sport, galben ca un canar. În cele din urmă, o fotografie cu copiii: o fată de nouă ani și un băiat de vreo cinci, după cât îi părea lui Laurel, pozau în fața intrării cu coloane a vilei Buchanan, lângă o mașină decapotabilă cafenie. Era, evident, tot o poză din anii '20.

Își aduse aminte ce îi spusese Bobbie odată, unul dintre multele lucruri care, credea Laurel, erau închipuiri Iară legătură cu realitatea, îi spusese cum crescuse într-o casă de unde, pe malul celălalt al unui golf, se vedea un castel. Conacul lui Gatsby nu era un castel, dar era făcut din piatră și avea un turn cu creneluri.

Ridică imediat receptorul și o sună pe maică-sa, nădăjduind că nu se dusese la bridge sau la tenis în după-amiaza aceea, nici că nu luase trenul ca să meargă la cumpărături în oraș sau să viziteze vreun muzeu. După moartea soțului ei – tatăl lui Laurel – maică-sa, care nu suferea să stea degeaba, chiar nu mai putea fi găsită acasă. Era tot timpul plecată undeva. Și de această dată, Laurel auzi vocea înregistrată pe robot și închise. După aceea, telefonă mătușii Joyce, mama vărului Martin, fiindcă și ea se mutase în apropiere atunci când se măritase și era membră a clubului. E adevărat, mătușa Joyce nu trăise acolo atât de mult cât părinții lui Laurel, nici măcar cât Laurel însăși, ilar cunoștea istoria locală și minele neexplodate din viața socială la lei de bine ca ei.

Răspunse Martin. Vocea lui era o mormăială etern binedispusă, pe care doar membrii familiei o puteau înțelege cât de cât. Deoarece Martin se născuse cu sindromul Down și surzenie parțială, vorbea de parcă avea prune în gură. Laurel înțelegea aproape tot ce spunea,

chiar și la telefon. Martin era probabil singura persoană cunoscută care nu avea să spună niciodată ceva de rău despre cineva. În inima lui era loc pentru toți și niciunul nu era socotit mai prejos decât ceilalți. Îi spunea Fata Laurel, în loc de Laurel pur și simplu, fiindcă primise la botez numele bunicii lor comune (care murise în vremea când Laurel era la liceu). Când vorbea de bătrână, Martin o numea Bunicuța Laurel.

După ce Laurel îl asigură că îi va face o vizită în scurtă vreme și îi propuse să meargă împreună la un spectacol de Ziua Recunoștinței, Martin o chemă pe maică-sa la telefon. Laurel vorbea probabil mult mai des cu mătușa ei, Joyce, decât vorbesc în general nepoatele ajunse la vârsta adultă cu mătușile lor, o dată pentru că Joyce locuia aproape de mama ei, și apoi fiindcă Laurel era prietenă cu Martin. În multe privințe, mătușa Joyce îi era o a doua mamă, așa că, atunci când veni la telefon, nu își închipuia că Laurel are de spus ceva ieșit din comun.

Oh, dar avea, și trecu imediat la subiect. Îi povesti mătușii despre Bobbie Crocker, fotografiile și pozitivele rămase de la el. Vocea îi tremura puțin când îndreptă discuția spre ceea ce îi părea ei a fi o mare descoperire.

— Pamela Buchanan Marshfield a avut un frate, nu-i așa?

— Da, într-adevăr, răspunse mătușa ei cu un calm suveran. A murit când era tânăr, adolescent. Cred că eu eram un bebeluș la vremea aceea. Bineînțeles, nu l-am cunoscut. Familia asta parcă era blestemată: cu cât adunau mai mulți bani, cu atât li se întâmplau mai multe nenorociri. N-am auzit pe nimeni să aibă atâta ghinion. Cum de ți-a venit să întrebi de el?

În depărtare, Laurel auzi viorile atacând uvertura musicalului *Eu și Regele.* Și-l închipui pe Martin cum, după ce pusese CD-ul în player, se îmbrăcase cu vesta regală siameză și pantalonii de mătase cusuți de maică-sa.

— A murit când era adolescent? repetă Laurel, surprinsă.

Luă de pe masă fotografia celor doi copii. Băiatul purta pantaloni scurți în carouri, cu bretele. Fata era într-o rochie de bal, decoltată și cu mâneci bufante.

— Știu sigur. De ce te miri?

— Bătrânul fără adăpost de care ți-am vorbit. Chiar el. Bobbie Crocker. Mă bate gândul că poate a fost un Buchanan în realitate.

— Poate că băiatul se numea Bobbie. Dar putea la fel de bine să fie William. Poate Billy. Da, parcă îmi amintește de ceva. La fel și Robert. Până la urmă, nu are nicio importanță, fiindcă băiatul a murit într-un accident când avea șaisprezece sau șaptesprezece ani.

— Bătrânul de care îți vorbesc a stat vreo două săptămâni la cămin, până i-am găsit o locuință, continuă Laurel. Petrecea multă vreme prin cămin sau chiar la biroul de primire. A murit acum două zile. Nu știm să fi avut vreo rudă, însă asistenta socială care a făcut ordine în camera lui a găsit un plic cu poze vechi. În câteva se vede conacul familiei Marshfield, unde au trăit Tom și Daisy Buchanan. În altă poză sunt o fetiță și un băiat, fotografiați în fața conacului. Alături de ei e o mașină din anii ’20.

— Ești sigură că e aceeași casă?

— Absolut sigură. Și mai e o fotografie cu casa lui Jay Gatsby – cea care a fost transformată în club – în care apare însuși Gatsby, cu mașina lui sport.

— Mda, însă tot nu înțeleg ce te face să crezi că acel om al străzii era un Buchanan. Fiul a murit. Toată lumea știe că fiul lui Tom și Daisy a murit. Pe de altă parte, zici că pe bătrân îl chema Campbell, nu?

— Crocker, o corectă Laurel.

— Ei, chiar că nu mai e nimic de discutat. De ce ar pretinde cineva că se numește Crocker, când numele lui e de fapt Buchanan?

Laurel se sprijini de spătarul scaunului și respiră adânc, să se liniștească. Și-o închipuia pe mătușa ei strâmbând din nas și strângând din buze, așa cum făcea ori de câte ori venea vorba de

ceva neplăcut. Tot așa făcea și mama lui Laurel. Amândouă arătau de parcă băuseră zeamă de lămâie – un tic foarte dezagreabil.

— Poate fi un argument, dar poate că nu, spuse ea. Cum de au ajuns fotografiile la el?

Își dădea seama că nu e convingătoare, dar îi tot venea în minte ceea ce îi spusese Bobbie despre copilăria lui. O clipă se temu că strâmbă și ea din nas.

— Oh, Laurel, îmi pare tare rău că te-am dezamăgit.

— Ba nu.

— Ba da, îmi dau seama după vocea ta. Ești supărată fiindcă nu cred, ca și tine, că acest om fără adăpost…

— Nu era fără adăpost. Îi găsisem o locuință. Cu asta ne ocupăm.

— Da, bine, fost fără adăpost. Ești supărată fiindcă am dubii. Poate că cei doi copii din poză sunt cu adevărat Pamela și Billy. Sau Bobbie, mă rog. Dar de unde știi că această persoană nu a găsit fotografiile într-o ladă de gunoi? Sau într-o prăvălie cu vechituri? Poate că a găsit un album foto la gunoi și a păstrat o parte din poze. Îmi aduc aminte că tu însăți mi-ai spus că oamenii fără adăpost… pardon, foști fără adăpost, păstrează tot felul de lucruri ciudate.

Laurel se uită cu atenție la băiețel, încercând să găsească o asemănare cu Bobbie Crocker. Măcar o sclipire în ochi sau forma feței. Nu găsi nimic. Nu că n-ar fi existat vreo asemănare, dar era greu să îți dai seama fiindcă fața lui Bobbie era ascunsă sub barba încâlcită.

— Ca să nu mai spun că tu presupui că băiețelul din poză e fratele Pamelei, iar fetița e Pamela, continuă mătușa ei. De unde până unde? Pot foarte bine să fie doi copii veniți acolo cu părinții, ca musafiri.

— Da, cred că da.

— Păi, da! Poate că sunt prieteni de familie. Sau veri, adăugă mătușa, acum cu glasul ei cântat de totdeauna.

Martin o luase înaintea CD-ului, sărise la prima arie importantă a

regelui și fredona în gura mare melodia. Martin compensa întotdeauna pronunția defectuoasă cu o doză uriașă de entuziasm.

— Dar sunt sigură că e posibil să fi descoperit ceva interesant, zise Laurel.

— Atunci poate că ar fi bine să stai de vorbă cu Pamela Marshfield. De ce nu? Arată-i fotografiile. Vezi ce spune.

Ținând telefonul cu umărul, Laurel întinse mâna și luă fotografia. Fetița părea un copil puternic, sigur pe el. Și-o închipui cum ar arăta acum, bătrână. Precis că intimida pe toată lumea.

— Știi unde stă acum?

— Habar n-am. Dar soții Dayton s-ar putea să știe. Sau Winstonii…

— Familia Dayton e cea care a cumpărat casa ei?

— Da, iar Winstonii au construit vila aia elegantă în stil Tudor pe o parte din terenul care i-a aparținut odată. Doamna Winston e și ea foarte în vârstă. Mi se pare că soțul ei a murit. Cred că locuiește singură acolo.

Prin ușa deschisă a biroului, Laurel zări un tânăr sașiu, cu urechi clăpăuge și gât lung și subțire, ca de curcan, învârtindu-se prin holul de la intrare. Părul îi era vopsit într-o nuanță violentă de portocaliu, iar pe brațele subțiri ca niște bețe avea tăieturi lungi, dintre care una, mai proaspătă, era prinsă în copci care dispăreau sub mâneca tricoului gri, pătat de sudoare. Arăta îngrozitor și, după privirea lui fixă, Laurel își dădea seama că nu îi venea să creadă că se afla aici, la căminul pentru persoane fără adăpost.

— A venit un client, îi spuse mătușii. Trebuie să închid.

— Bine. Să-mi dai de știre dacă afli ceva interesant despre misteriosul tău personaj, răspunse mătușa Joyce.

Își luară la revedere, Laurel se ridică și ieși în întâmpinarea nou-venitului. Ceva îi spunea că nu mâncase de multă vreme, așa că îi propuse să meargă la bucătărie să ia niște sandvișuri cu pastă de arahide și dulceață. Formele de primire puteau fi completate mai

târziu.

CAPITOLUL CINCI

Mama lui îl botezase Whitaker, ca pe tatăl ei. Fratele mai mare îl poreclise Witless[4] pe vremea când, copii fiind la Des Moines, se certau toată ziua. Studentul din anul terminal care se ocupa de el la facultate îi spunea Witty[5], deoarece își ascundea nervozitatea și nesiguranța sub un văl gros de ironie. Studentului i se părea o găselniță și Whitaker se temuse o vreme că va rămâne cu porecla, dar, spre marea lui ușurare, nu fu așa. Slavă Domnului. Ar fi fost o povară prea grea. Pentru cei mai mulți cunoscuți era, simplu, Whit. Cel puțin așa se prezenta el și așa îi spuseră în vara și toamna aceea ceilalți locatari din imobil, între care Talia și Laurel.

Chemase doi amici să îl ajute la mutat, plus un tip solid cu care jucase rugby pe vremuri. Se întâmplase ca Talia și Laurel să fie în apartament în acea sâmbătă dimineață și se oferiseră și ele să dea o mână de ajutor. Se îndrăgosti de ele pe loc. Talia, cu pielea ei superbă, de culoarea migdalei, cu părul negru ca pana corbului, împletit într-o coadă care îi atârna până la brâu, reușea să transforme niște pantaloni gri de trening și un tricou galben cu emblema Universității din Vermont într-o pijama de mătase, ruptă parcă din revistele de modă. Era foarte înaltă, ceea ce intimida, și se mișca cu grația și siguranța unei dansatoare. Wit era sigur că toți adolescenții de la biserică erau îndrăgostiți de ea – asta în cazul când nu amuțeau intimidați – și că toate fetele își doreau să fie ca ea. Talia era fără îndoială un pastor al generației rock-and-roll.

Laurel purta o șapcă pe care era imprimat sloganul căminului – „Ca să ai securitate, trebuie să ai casă” – de sub banda căreia părul

---

[4] Fără minte.

[5] Zeflemistul.

ei blond, legat în coadă de cal, țâșnea ca o mică arteziană. De fapt, sălta în sus și în jos, după cum Laurel urca sau cobora scările, cu brațele pline de cutii cu CD-uri și saci menajeri îndesați cu cămăși curate și ciorapi. Purta pantofi roz de pânză cu talpă de cauciuc și blugi trei sferturi. Wit fu impresionat din prima clipă de gambele lui Laurel. Gastrocnemius. Soleus. Peroneus longus. Mușchii care întindeau laba piciorului când mergea. Fata avea gambe superbe. Gambe de biciclist. Gambe de înotător. Gambe – ei, da, recunoștea că nu era o apreciere pur profesionistă – de amantă.

Ar fi putut să se îndrăgostească de amândouă femeile. Amândouă aveau cu patru ani mai mult decât el, și ăsta era cel mai puternic afrodiziac. De ce? Pentru că asta însemna pur și simplu că nu mai erau la școală. La vremea aceea, i se părea că orice femeie care are un serviciu e învăluită într-un fel de parfum exotic.

De îndrăgostit se îndrăgosti însă de Laurel. Fără ca ea să fi făcut ceva, sau poate tocmai de aceea. A fost o întâmplare. În acea după-amiază, când aproape terminaseră cu mutatul lucrurilor, stăteau amândoi pe mica terasă a apartamentului – și *mică* părea într-adevăr cuvântul potrivit, căci era mai degrabă o bordură de piatră cu balustradă de fier. Ieșiseră la aer să își tragă sufletul și să bea o gură de apă. Le era cald, transpiraseră și răsuflau greu după atâta efort. Laurel îl întrebase despre Iowa, despre familia lui și despre casa în care copilărise. Îl întrebase de ce voia să devină doctor. Îi ascultă cu un interes atât de sincer și viu răspunsurile că el se întrebă o clipă dacă nu cumva îl privea ca pe una din cauzele pierdute din care văzuse destule la cămin. Dar apoi se liniști, căci își dădu seama că așa era ea de-adevăratelea. Punea întrebări despre viața celorlalți fiindcă îi păsa și, poate, fiindcă în acest fel nu era nevoită să povestească despre ea.

Oricare ar fi fost motivul, ea îi făcu inima să bată mai tare, în vreme ce el îi povestea bâlbâindu-se despre sine, până când ea făcu un gest neașteptat, un gest atât de intim că fu șocat. În timp ce el îi

descria ferma bunicului, ea luă sticla de apă, vărsă câteva picături pe un batistă fină, scoasă din buzunarul pantalonilor, se aplecă spre el și îi apăsă batista pe obraz. Pe cât se pare, se tăiase la un moment dat și rana se deschisese fără ca el să își dea seama. Rămaseră așa, aplecați unul spre altul, atât de aproape că ar fi putut să se și sărute, o bună jumătate de minut.

Laurel era mămoasă, dar, în același timp, profund vulnerabilă. Wit își dădea seama de asta văzând ce alesese să facă în viață și relația pe care o avea cu Talia: aceasta era un fel de soră mai mare care veghea asupra ei.

Wit nu se pierdea cu firea în preajma fetelor, dar întotdeauna fusese un pic timid. Avusese o prietenă care îi spusese că e atrăgător fără să aibă nimic amenințător în el. Crezuse că e un compliment, numai că fata îi dăduse papucii o săptămână mai târziu. La colegiu fusese apreciat pentru discreția lui. Uneori se gândea că, dacă s-ar fi născut cu o generație mai devreme, ar fi putut deveni cel mai bun prieten al fetelor: cel care le e aproape după ce au fost jignite de vreun derbedeu din echipa de fotbal sau de vreun coleg răutăcios care lucrează la postul de radio al facultății, cel care le ajută să treacă peste gustul amar al întâmplării. Și care, e de la sine înțeles, ajunge întotdeauna singur acasă. Prin urmare, era bucuros că se născuse cu o generație mai târziu.

Whit nu avea pretenția că înțelege femeile, cu atât mai puțin pe Laurel, în compania căreia se află toată luna august și în primele săptămâni din septembrie. Merseră împreună la două sau trei filme și o dată la dans – doar ca prieteni și întotdeauna cu un grup – iar de câteva ori făcură o plimbare pe jos până în oraș, ca să mănânce o înghețată. Totul în limitele bunei-cuviințe. Bunicii lui din Iowa ar fi fost mândri de el. Lui Laurel îi plăcea să stea de vorbă, și o făcea cu pasiune atunci când discutau despre ceea ce făcea ea la cămin și cum avea grijă de cei fără adăpost, despre facultatea de medicină, despre filmele pe care le văzuseră împreună. Vorbiseră chiar și

despre politică și religie – câteva discuții scurte în holul imobilului unde locuiau și alte câteva, mai lungi, pe veranda de la intrare. Însă când aducea vorba de alte subiecte, Laurel devenea dintr-odată distantă, așa că Whit trebuia să fie foarte atent. O dată îi propuse să facă o plimbare cu bicicleta pe drumurile din vestul orașului Middlebury, renumite pentru frumusețea lor spectaculoasă; ar fi putut la fel de bine să îi propună să meargă la o înmormântare. Laurel îl privise cu răceală, după care se scuzase și se întorsese de pe verandă în apartamentul ei. Altădată el sporovăia – într-un mod amuzant, credea el – despre filmele de groază în care un psihopat taie în bucăți victimele și despre idioțenia femeilor și bărbaților care se lasă atacați în păduri. Laurel nici nu voise să asculte și plecase de acolo. Nu vorbise niciodată urât cu el și nici nu încercase să scape de el; Whit își dădea seama că nu îi stătea în fire să se poarte astfel. Numai că întrerupea imediat discuția și pleca spre cămin, sau camera obscură de la universitate, sau magazinul alimentar. Nu părea să aibă alte prietene în afară de Talia.

Sigur, dacă și ea s-ar fi apucat să îi cerceteze viața și obiceiurile, nu ar fi găsit semne ale unei prezențe sociale frenetice. El însă avea o scuză: era abia în anul întâi la facultatea de medicină. Numai la biochimie avea de memorat atâtea nume și structuri că nu i-ar fi ajuns o viață întreagă să le învețe. Pe deasupra, era timid și roșea în prezența unei femei frumoase.

În același timp, avea sentimentul că urma să vină o vreme când va regreta multe din cele spuse, oricât de inocente îi păruseră vorbele la momentul acela. O discuție avută cu Laurel pe la mijlocul lui septembrie fu revelatoare. Într-o dimineață, Whit, îmbrăcat în pantaloni scurți de ciclism și un tricou negru, stătea pe balconul apartamentului său care dădea în stradă, când Laurel ieși în fugă pe ușa clădirii, aflată chiar dedesubt, și se îndreptă spre oraș. El rămase cu ochii la ea (sperând că nu cu prea multă intensitate). Deodată, Laurel se întoarse spre casă, pivotând pe vârful pantofului sport,

grațioasă ca o balerină. Ridică privirea, îl văzu uitându-se la ea și îi zâmbi.

El ridică două degete în chip de salut, sperând că nu văzuse cu câtă intensitate o privea. Poate că o păcălea cu salutul într-o doară. Dar nu, își dădu seama după felul în care ridicase ochii spre el și apoi privise în altă parte că pasiunea din privirea lui era evidentă.

— Ai uitat ceva? strigă.

— Da, zise ea și intră în fugă.

Se întoarse imediat. Whit abia dacă se mișcase.

Pentru o clipă, nu știu dacă ar fi mai politicos din partea lui să o întrebe de ce se întorsese, sau să tacă, de teamă să nu o pună într-o situație delicată. Ar fi putut foarte bine să se fi întors fiindcă își uitase diafragma. La urma urmei, avea un prieten, un bărbat mai în vârstă, care lucra la un ziar. Tăcu câteva clipe, dar auzind clinchetul cheilor după ce ea încuiase ușa, nu se putu stăpâni:

— Ce era atât de important?

— O carte despre rock-and-roll. Despre începuturile rock-and-rollului. Are un capitol despre Muddy Waters.

— Nu știam că ești pasionată de istoria muzicii.

Laurel dădu ochii peste cap și zâmbi.

— Nici vorbă. Dar am avut un client care se cunoștea cu niște muzicieni din perioada de început a rockului.

Avea un rucsac roșu pe umăr; îl dădu jos și deschise fermoarul ca să pună cartea înăuntru.

— O persoană fără adăpost?

— Îhm.

— Era muzician?

— Nu.

— Compozitor?

— Nu. Fotograf.

— Și acum unde e?

— A murit.

— Îmi pare rău.

— E trist, într-adevăr. Dar a trăit multă vreme. Era bătrân.

— Și tu, acum, te interesezi de istoria rockului fiindcă… fiindcă ce?

— E complicat. De fapt, mă interesează cine a făcut pozele. Aș putea să îți spun mai multe, dar mi-ar lua toată dimineața. Trebuie să mă duc la serviciu. Îți povestesc altădată, da?

— Bine. Eu mă duc cu bicicleta, zise el, sperând că ea îl va crede doar chiulangiu, dar temându-se că părea doar arogant și iresponsabil. Azi nu am ore decât de la zece și jumătate.

— Avem programe diferite.

— Nu a trecut chiar atât de mult de când erai și tu studentă.

— Uneori așa îmi pare.

Whit se aplecă peste balustradă. Nici el nu știa de ce, dar era sigur că avea să spună un lucru nelalocul lui. Și de data asta. Era sigur că așa va fi, dar se simțea dator să spună ceva, așa că spuse.

— Azi fac o plimbare scurtă. Dar la sfârșitul săptămânii vreau să fac una mai lungă, poate până la Underhill. Sunt pe acolo niște drumuri de țară… o frumusețe. Îmi place ciclismul așa cum îți place ție înotul. Apropo, mai spune-mi o dată: de ce ai schimbat bicicleta pe costumul de înot?

— Nu cred că ți-am spus vreodată, răspunse Laurel fără să ridice capul, cu ochii la fermoarul rucsacului.

Dacă altcineva i-ar fi răspuns așa, s-ar fi simțit luat la rost, dar din partea lui Laurel părea doar un răspuns dat într-o doară, ca și cum subiectul o plictisea.

— Te-ar distra să vii cu mine? Am două biciclete, cum știi. Cobor șaua uneia din ele ca să-ți fie comod. Am fost acolo acum o lună – în Underhill – și am găsit o porțiune de drum deschis, iar priveliștea…

— Whit, trebuie să fug. Iartă-mă, îi tăie Laurel vorba fără măcar să îi arunce o privire.

— Da, sigur, înțeleg, spuse el.

Deși, bineînțeles, nu înțelegea de fapt. Nu încă. Și chiar deloc.

CAPITOLUL ȘASE

În primele zile după ce primise fotografiile de la Katherine, Laurel fu preocupată mai ales de cea în care apărea o fată pe bicicletă. Dintr-o pornire greu de stăpânit, cerceta cu atenție jerseul pe care îl purta fata, părul acesteia, copacii din fundal. Rămânea cu ochii la poză până când o lua cu amețeală. De multe ori – lucru care nu i se mai întâmplase de ani buni – îi veneau în minte figurile celor doi bărbați, așa cum le văzuse în lungile zile de vară petrecute la tribunalul din Burlington. O dată lăsase jos poza, se aplecase și vomitase. Fusese cât pe ce să își piardă cunoștința.

Bineînțeles, era intrigată și de faptul că misteriosul Bobbie Crocker avea fotografii ale clubului unde își petrecuse ea copilăria. Se întreba ce ar putea să însemne faptul că el crescuse în același loc din Long Island unde copilărise și ea (poate că înotase în același golf) și că, după atâția ani, se aflase pe același drum de țară în duminica în care ea fusese la un pas de moarte. O fotografiase cu câteva ore, poate chiar minute, înainte să fie atacată. Asta ar fi însemnat că fata de pe bicicletă era chiar ea. Și că fotografia fusese făcută în acea duminică de coșmar sau într-una din cele două duminici dinainte. Nu avea cum să știe cu siguranță. Pe de altă parte, nici nu își dorea să știe, fiindcă asta ar fi însemnat că Bobbie Crocker era cumva asociat cu întâmplarea de atunci – o idee asupra căreia nu voia să stăruie.

Îi venea mai ușor să se gândească la tragedia unui om înzestrat cu un talent artistic rar, așa cum dovedeau pozele, care ajunsese un om al străzii. Dar nici la ideea aceasta nu dorea să se oprească prea îndelung. E drept, răsfoise câteva volume groase despre istoria în imagini a rock-and-rollului de pe la mijlocul secolului al douăzecilea, dar cam la atât se rezumaseră investigațiile cu privire

la identitatea lui Bobbie, mai ales că numele lui nu apărea nicăieri pe lista fotografilor. Pe de altă parte, la înmormântare se înțelesese cu Serena să ia prânzul împreună în săptămâna care urma, și chiar a doua zi îi lăsă un mesaj pe telefon lui Emily Young, asistenta socială care se ocupa de Bobbie, rugând-o să ia legătura cu ea când se întoarce din vacanță. Emily făcuse curățenie în apartamentul lui Bobbie din hotelul New England și plecase imediat după aceea într-o lungă croazieră în Marea Caraibilor. De aceea nici nu fusese prezentă la ceremonia de înmormântare de la fortul Winooski.

În următoarele două zile din acea săptămână, Laurel se duse la birou, ieși cu David și merse la piscină în fiecare dimineață. Se duse și la bowling cu Talia și un tip cu care prietena ei se gândea să înceapă o relație, iar când se întoarseră acasă căutară pe web informații despre paintball.

Luă cutia cu fotografii acasă dar, cu excepția fotografiei cu fata pe bicicletă, nu le studie, ci, mai degrabă, le privi oarecum distrată, în timp ce făcea altceva: se spăla pe dinți, stătea de vorbă la telefon, urmărea știrile la televizor. Nu se apucă să examineze fotografiile ca să vadă ce reprezentau și nici nu duse negativele la facultate ca să le developeze. Era timp destul pentru asta. Apoi, într-o vineri, plecă acasă pentru o scurtă vacanță. Nici Katherine, nici Talia nu întrebară de ce. Știau. Se împlinea încă un an de când fusese agresată și Laurel se ferea cu strășnicie să fie în Vermont în ziua aceea. Avea intenția să se întoarcă în Vermont marțea următoare, după ziua când se împlinea anul, și să se ducă la lucru miercuri.

După micul dejun aruncă niște haine și cosmeticale în rucsac, verifică încă o dată dacă aragazul e închis și se pregăti să plece spre sud cu mașina, o Honda obosită de care ea însă era foarte mulțumită. Nu era hotărâtă să o caute pe Pamela Buchanan Marshfield cât stătea acasă, dar, pentru orice eventualitate, luă de pe internet numerele de telefon ale familiei Dayton și ale doamnei Winston, apoi puse în geantă un plic de hârtie groasă cu

instantaneele lui Bobbie.

Îi fusese nesperat de ușor să o găsească pe Pamela Marshfield. Nici măcar nu trebui să aducă vorba despre ea, căci Rebecca Winston deschise chiar ea discuția.

Laurel stătea în bucătărie, în casa unde copilărise, cu telefonul la ureche, și se uita cum ceața înghițea pinii de la marginea pajiștii (pajiștea era despărțită de ocean de o fâșie de pădure, proprietatea statului), apoi leagănul de lemn și casa de jucărie (o cabană care se afla în curtea din spate aproape de când era ea pe lume). Văzu o gaiță albastră cum se așază pe acoperișul căsuței și privește cu atenție ceva ascuns în iarbă. Era sâmbătă, puțin înainte de prânz, și ea de-abia se trezise. Dormise aproape douăsprezece ore.

Rebecca Winston îi povestise deja cum, în urmă cu cinci ani, făcuse un tur prin munți, pe întortocheatele drumuri forestiere, ca să admire coroanele copacilor devenite arămii și roșii odată cu sosirea toamnei. Părea dezgustător, dar Laurel nu zise nimic. Apoi, Rebecca îi mărturisi că îi e teamă de vremea – nu prea îndepărtată – când nu va mai putea să locuiască singură, și discuția ajunse în modul cel mai firesc la fiica lui Tom și Daisy Buchanan.

— Știu că prin apropiere sunt câteva reședințe frumoase pentru bătrâni, dar mie îmi place casa mea. Chiar acum, când vorbim, mă uit pe fereastră la ocean. E o priveliște minunat de frumoasă. Mă liniștește. Mai ales acum, când e ceață. Îmi pot permite destule, bineînțeles. Dar nu aș avea cum să aduc atâtea ajutoare câte poate avea cineva ca Pamela Marshfield. Știai că are niște infirmiere care locuiesc la ea? Două!

— Unde locuiește acum, doamnă Winston? întrebă Laurel. Știți?

— Trebuie să-mi spui Becky.

— N-aș putea, răspunse Laurel.

Doamna Winston avea de trei sau patru ori vârsta ei.

— Dacă te rog eu…

— Am să încerc.

— Hai să te aud. Fă-mi o plăcere.

— Doamnă…

— Hai, hai!

— Bine, făcu Laurel și înghiți în sec. Becky.

— A fost chiar atât de greu?

— Nu, sigur că nu.

— Mulțumesc.

— Știi unde locuiește doamna Marshfield în prezent?

— Să ai grijă ca *ei* să-i spui doamna Marshfield.

— Desigur.

— Locuiește în East Hampton. Am auzit că are o locuință care te lasă cu gura căscată.

— E mai grozavă decât vechiul conac, cel de lângă tine?

— Nu e chiar atât de mare. Dar la ce îți mai trebuie ditamai casa atunci când soțul ți-a murit și nu ai copii? Ei, sigur, nu e o casă mică. Mi s-a spus că priveliștea oceanului îți taie respirația. Eu văd golfulețul ăsta, plin de bărci, înconjurat de case. Pe vremuri, stăteam și mă uitam la voi când ieșeați cu bărcile, cum vă răsturnați cu caiacele… Pamela are o bună bucată din țărmul Atlanticului și plaja ei privată. Mi s-a spus că, atunci când e cald, e dusă pe terasă și așezată în șezlong. Stă și privește valurile.

— E chiar atât de neputincioasă?

— Nu, e chiar atât de bogată.

— S-ar supăra dacă o sun?

— Cred că ar prefera să îi scrii. E din generația care încă mai scrie scrisori. Ea însăși are faima unei excentrice. În anumite cercuri e bine cunoscută pentru scrisorile ei lungi, protocolare, împănate cu părerile ei despre ceilalți și felurite istorioare. După ce a plecat de aici, am corespondat o vreme.

— Mai ai scrisorile?

— Nu prea cred. E mult de atunci.

— Nu stau aici decât două zile, așa că am să risc un telefon, zise

Laurel.

Rebecca îi dădu numărul de telefon al Pamelei Marshfield deși, fiindcă nu era trecut în cartea de telefon, Laurel trebui să îi promită că nu îl va da nimănui. De îndată ce termină conversația cu Rebecca, sună la conacul Marshfield din East Hampton.

Laurel nu înțelesese niciodată ce văzuse Tom Buchanan la Myrtle Wilson, femeia cu care avusese o ridicolă relație amoroasă în 1922, femeia pe care Daisy o călcase conducând mașina iubitului ei. Poate că Tom nu era un amant afectuos (de fapt, se pare că era un bărbat violent, care odată îi spărsese lui Myrtle nasul), dar era chipeș și bogat pe deasupra. Laurel știa casa. Știa chiar și unde își ținea Tom caii pentru polo pe iarbă. Dar Myrtle Wilson? Laurel nu întâlnise pe nimeni care să o fi cunoscut. Era însă limpede că femeia nu era nici prea isteață, nici prea bună la inimă, ci o pisăloagă de prost gust care își dădea aere de doamnă. Nici măcar nu era o femeie atrăgătoare. Fără îndoială, nu merita să moară așa. Nimeni nu merită să moară așa. Chiar și Laurel fusese cât pe ce să fie zdrobită de o mașină în timp ce era încleștată de bicicletă. Agresorii crezuseră că a murit, la fel cum murise Myrtle, și se grăbiseră să fugă de la locul faptei. Dar Laurel nu își putea închipui că ar exista vreo asemănare între ea și Myrtle. Pur și simplu nu putea înțelege cum de un bărbat ca Tom fusese atras de o femeie ca ea. Întotdeauna se gândise că următoarea amantă fusese o persoană mai previzibilă, croită pe același calapod cu el.

În după-amiaza aceea de duminică, știind că a doua zi avea să o întâlnească pe fiica lui Tom și Daisy, aproape că nu se putu gândi decât la ei. Sâmbătă dimineața, o femeie, poate o infirmieră sau o asistentă personală, răspunsese la telefon, îi spusese să aștepte și îi transmisese mesajul doamnei Marshfield. Laurel își ceruse scuze că telefonase în loc să scrie. Explicase cine este și îi spusese femeii că are niște fotografii ale fostului conac Buchanan și ale unei fetițe care,

credea ea, era doamna Marshfield. Adăugase că dorea foarte mult să le arate doamnei Marshfield și să i se prezinte. Nu scoase nicio vorbă despre băiatul dintr-una din poze sau despre Bobbie Crocker. Așteptase o vreme, apoi femeia revenise și îi spusese că doamna Marshfield va fi încântată să o primească luni la ora unsprezece.

Își petrecu aproape toată duminica acasă la vărul ei, în camera de joacă. Martin era în faza *Strada 42*[6], prin urmare o bună parte a după-amiezii dansară step. Mama lui îi cumpărase un joben și un baston de la un magazin de vechituri și, astfel costumat și acompaniat de Laurel, cântă „Tânăr și sănătos" de vreo șase ori. Martin era cu un cap mai scund decât Laurel, pe de o parte din cauza sindromului Down, dar și fiindcă Laurel avea peste un metru optzeci în înălțime. Era foarte lat în umeri și părea făcut pentru a purta costume. Adevărul e că arăta nemaipomenit îmbrăcat în sacou și dansa cu o uitare de sine carismatică. Văzând cum se lasă strâns în brațe de femei, Laurel era convinsă că Martin își dădea cumva seama că ar putea deveni un mare cuceritor, numai că fetele acelea – ca și băieții, de altfel – strângeau în brațe pe toată lumea. Ori de câte ori fusese cronometror voluntar la Jocurile Olimpice Speciale, o mulțime de sportivi pierduseră secunde prețioase ca să o strângă în brațe și să îi mărturisească ce bine se simțeau sau cât de mult țineau la ea.

— Dansezi dumnezeiește, îi spuse Martin, galant. Apoi, poate fiindcă spusese ceva cu implicații emoționale și se simțea stânjenit, adăugă repede: Ești caraghioasă – o afirmație fără legătură logică, pe care o folosea ca să umple pauzele jenante din conversație.

Seara se uitară la *Albă-ca-Zăpada* (a treia oară împreună, pe cât își amintea Laurel), sărind peste scenele cu mărul, cu vrăjitoarea și cu

---

[6] *42nd Street,* musical (1980) bazat pe cartea lui Bradford Ropes și pe adaptarea ei în filmul din 1933.

tunetul, care îl înspăimântau pe Martin.

Pentru Laurel, era modul perfect de a-și petrece după-amiaza și prima parte a serii. Anul după ce absolvise facultatea fusese bisect, așa că aniversarea atacului asupra ei nu avea de fapt să fie decât a doua zi. Se petrecuse însă într-o duminică, și de aceea în acest an mai ales era foarte bucuroasă că nu se află în Vermont. Îi plăceau munții Green, dar, odată cu apusul soarelui, începu să respire sacadat și să se simtă cuprinsă de neliniște. Era o ușurare să se știe la distanță de șase ore mai spre sud, într-o lume unde putea dansa step cu veselul ei văr, cu gândul la niște poze vechi de optzeci sau optzeci și cinci de ani în care apărea un contrabandist erou de roman și un misterios băiețel.

PACIENTUL 29873

…vorbește rapid și cu patimă, dar poate fi ușor întrerupt – nu vorbește la modul impulsiv. (Notă: Pacientul vorbește/socializează foarte puțin în afara întrevederilor.) Starea dedusă este iritabilă la nivel moderat, afectul integru, procesul de gândire coerent.

Conținutul gândirii: neagă ideea de a-și face rău sieși sau altora. Încă preocupat de convingeri neobișnuite, rar dorește să discute despre altceva. Neagă faptul că ar auzi voci, cu toate că a fost văzut uneori vorbind singur în curte (insistă că „revede" materialul)

Convingerile încă mai cauzează deficiențe funcționale; interacționează puțin cu ceilalți, fie în spital, fie cu prietenii de afară, evident din teama că discutarea acestor convingeri ar duce la dezacorduri și astfel s-ar simți neavenit. Mai mult, nu pare dornic să se concentreze pe probleme practice cum ar fi felul în care va fi tratat de ceilalți sau momentul ieșirii din spital.

Extras din notițele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL ȘAPTE

O fetiță de unsprezece ani stătea ghemuită în livadă, ținând în mână un măr pe care tocmai îl culesese de pe o ramură mai joasă. Mușcă din fruct și fu surprinsă de cât de acidulat și zemos era. Purta o jachetă elegantă de culoarea jadului iar în păr avea o bentiță asortată. Părul îi mirosea încă a curat și a dulce de la șamponul de căpșuni.

Surioara ei, în vârstă de șase ani, încerca să ajungă la ea dându-se de-a rostogolul, numai că terenul era destul de plat în acel loc. Pe deasupra, pământul era literalmente acoperit de mere căzute din pom. Prin urmare, fetița era nevoită să se împingă cu coatele și picioarele și înainta mai degrabă târâș decât de-a dura.

— Ești furăcioasă, Marissa, zise ea, ridicându-se și arătând spre mărul din care mușcase sora ei.

Pe cerul din spate se fugăreau norii, ca niște aripi albe pe fundalul albastru curat. Marissei îi aminteau de jaluzelele venețiene din baia de acasă.

— De ce?

— Fiindcă mănânci un măr pentru care tata nu a plătit.

Marissa oftă și mai luă o înghițitură. De data asta mestecă mișcând exagerat falca și bărbia, de parcă era o presă mecanică. Văzu că soră-sa era murdară la gură de zahăr ars de la mărul pe care îl mâncase la intrarea în livadă – cel pentru care tatăl plătise. Pieptul pulovărului alb era pătat de sus până jos de zeama merelor putrezite prin care se rostogolise. Arăta întocmai ca un copil din reclamele TV pentru detergenți.

— Ar trebui să te spun, adăugă fetița.

— Câte n-ar trebui să faci tu, răspunse Marissa după ce înghiți – din nou cu un gest teatral.

Se împlineau deja trei ani de când juca în teatre de amatori alături de adulți – bancheri, profesori sau coafeze în viața de zi cu zi. Trăgea nădejde că într-o bună zi va avea ocazia să facă mai mult decât atât: visa chiar la Broadway.

— Mai bine nu te-ai mai tăvăli pe jos ca puștii ăia nătăfleți de la grădiniță, continuă ea. Sau mai bine te-ai spăla și tu pe față măcar o dată la două luni.

Sora cea mică, o fetiță grăsuță pe nume Cindy, nu păru să pună la inimă dojana. Ridică din umeri, apoi se șterse pe față cu mâneca bluzei, dar zahărul se întărise. O mânecă uscată nu era de ajuns ca să se curețe.

Atunci când tatăl lor le propusese să meargă la livadă după-amiaza, Marissa sperase că noua lui prietenă – adică, mai noua lui prietenă – va merge și ea. Se numea Laurel și mama lor nu o luase în serios din cauză că era atât de tânără. Dar Marissei îi plăcea Laurel și fusese dezamăgită atunci când tatăl le spusese că nu vor fi decât ei trei și că nu o va lua pe Laurel de acasă în drum spre livadă.

— Tot mai ai zahăr pe față, zise după câteva clipe.

Cindy încercă încă o dată să se șteargă; de data asta își umezi degetele cu limba și frecă zahărul întărit în jurul buzelor care o făcea să semene cu un clovn.

— S-a dus? o întrebă pe sora ei.

— Da, e mult mai bine, minți Marissa.

Nu avea niciun rost să îi spună lui Cindy că e murdară până la urechi. Pe de altă parte, ea însăși nu se simțea în apele ei. Până acum, weekendul petrecut în trei îi fusese pe plac. Cu o zi înainte, după ce fuseseră la un vecin al mamei care scosese la vânzare fel de fel de lucruri pe pajiștea din fața casei, merseseră la un film care, spre surpriza lor, nu fusese chiar pentru copii și care le plăcuse la nebunie, apoi seara ieșiseră în oraș la o pizza (Cindy reușind, după cum era de așteptat, să-și mânjească manșeta pulovărului cu sos, în genul de pată care o făcea pe mama să dea ochii peste cap de

enervare și să spună ceva usturător la adresa tatei.) în dimineața acestei zile, tatăl lor le pregătise vafe la micul dejun. Nu își făcuse încă temele și gândul acesta o sâcâia ușor. Se gândea însă că, de cum ajung acasă, se va apuca de tema la matematică, iar de citit va citi cât va sta în cadă.

Se întrebă dacă starea ei proastă din acel moment avea legătură cu faptul că mama lor intenționa să se mărite cu Eric Toumeau în noiembrie. Îi auzise pe părinți ciorovăindu-se la telefon dimineața, fiindcă nu știau unde aveau să stea ea și sora ei în zilele de dinainte și de după ceremonie. (Din păcate, ea știa cu precizie unde trebuia să fie în ziua cea mare.)

— Ai de gând să îl mănânci pe tot? întrebă Cindy.

În depărtare, la vreo șaptezeci și cinci de metri, tatăl lor stătea ridicat pe vârfuri, cu mâna întinsă spre ramura încărcată de mere a unui pom deosebit de înalt și subțire. După ce culese două mere și le dădu drumul în coșul de nuiele de la picioare, aruncă iarăși o privire spre ele. Marissa nu prea știa cum de ajunsese atât de departe. Culesese mere din alt copac decât tatăl ei, apoi trecuse pe lângă unii care aveau ramuri prea înalte pentru ea. Nu avea habar cum de se depărtase atât.

— Ia spune tu, i se adresă lui Cindy. Ce-ar fi mai rău? Să mănânc tot mărul, adică să fur un fruct întreg? Sau să-l arunc, adică să fac risipă de mâncare?

Fetița nu se gândi la răspuns mai mult de o clipă. Apoi zâmbi și făcu o tumbă prin iarba murdară, storcind un măr cu spatele și mânjindu-și jacheta de zeamă.

„Puștoaica asta", își zise Marissa, „n-o să se îndrepte niciodată. E fără leac."

Știa că, uneori, Cindy îi părea drăgălașă logodnicului mamei, dar probabil din cauză că, neavând copii, Eric era pe dinafară. Habar nu avea ce să aștepte din partea unui copil de șase ani. În plus, nici nu avea de ales: era obligat să o placă pe Cindy fiindcă urma să se

însoare cu mama ei.

Marissei i se strângea inima când se gândea că, la un moment dat, mama ei va avea și alți copii, cu el. Asta era un motiv să nu-l placă pe Eric – și să fie furioasă pe mama ei. Și să o placă și mai mult pe Laurel. Tatăl lor le spusese că ea și Cindy erau pe primul loc pentru el și că deocamdată nu avea de gând să aibă o relație cu o femeie care își dorește copii. Marissa o îndrăgea și mai tare din această cauză.

— Ce zici, ne mai cumpără tata un măr tras în zahăr când plecăm? întrebă Cindy, după ce făcu o roată prin aer și ateriză cu ochii larg deschiși, încântată de isprava ei.

— Eu n-am mâncat niciunul.

— Păi da, ai vrut de la început să furi unul din livadă.

Fu ultima picătură pentru Marissa – o remarcă meschină, prostească, fără nicio logică, cum numai un copil ca soră-sa putea face. Trebuia să o potolească, sau să o trimită la plimbare.

— Așa e, încuviință Marissa, având grijă să nu strângă din ochi din cauză că era furioasă, căci ar fi distrus efectul dramatic.

Se uită într-o parte și în alta cu atenție prefăcută. Chiar era uimită că norii de deasupra țineau cu ea și tocmai atunci se adunaseră, acoperind soarele. Livada se întuneca văzând cu ochii.

— Ce e? întrebă sora ei. Ce e?

— Șșș, nu mișca.

— Spune-mi!

— Îți spun, dar nu te mișca. Doar o secundă. Bine? Trebuie să aud ceva. E foarte important, adăugă în șoaptă, cu o voce tremurată care, spera ea, suna rugătoare dar și… înspăimântată, foarte înspăimântată.

Micul ei tertip avu efectul scontat. Soră-sa încremeni. Apoi întrebă cu voce abia auzită, aproape disperată:

— Ce e?

— Am auzit ceva. Apoi… apoi mărul din spatele tău… s-a

mișcat.

— Bate vântul.

— Nu, nu din cauza vântului. Copacul și-a întins crengile spre tine.

Cindy tăcu. Stătea în cumpănă, dacă să o creadă sau pe Marissa.

— Ba nu s-a mișcat, zise în cele din urmă, dar cu o voce atât de gâtuită că vorbele abia se auziră.

Marissa știa că sora ei încă mai crede în zâne, căpcăuni și un pitic ciudat, pus pe farse, despre care citise într-o carte cu poze, numit Tomte. Era de mirare că nu credea și despre micuții extratereștri din *Teletubbies* că există în realitate, deși nu era imposibil. Marissa știa că Cindy e îngrozită de morocănoșii copaci vorbitori din *Vrăjitorul din Oz,* mai îngrozită decât de maimuțele zburătoare. Cu vreo două zile înainte urmăriseră filmul pe DVD, iar în clipa când copacii începuseră să arunce cu mere în Dorothy și tovarășii ei, Cindy – așa cum făcuse și în alte dăți – își băgase capul sub pernele de pe canapea până se sfârșise episodul.

— Ba s-a mișcat, zise Marissa cu voce suavă. Nu te-aș minți când e vorba de ceva atât de important.

— E o invenție de-a ta. Copacii nu pot să se miște.

— Ba sigur că pot. Atunci cum ar fi filmat scena din *Oz*! Au mers la copaci și i-au întrebat și copacii au zis…

— Nu e adevărat!

— Laurel are poze cu ei!

Nici Marissa nu știa cum de îi venise să spună o minciună atât de sfruntată, dar amândouă știau că prietena tatei e fotograf, așa că fusese o reacție instinctivă.

— Cu copacii vorbitori?

Marissa înclină ușor din cap.

— Cu merii. Se vede că sunt înfuriați.

Cindy rumegă informația, încercând să își imagineze cum arătau merii cei furioși pe baza a ceea ce își amintea din film (adică mai

nimic, fiindcă stătuse cu perna în cap) și a ceea ce vedea în livadă. Rămurele încovoiate ca niște gheare. Crengile întinse, gata să o înhațe. Fețele supărate desenate de încrețiturile scoarței. Când ai șase ani, nu îți trebuie prea mult ca să te sperii de moarte de un copac. Marissa își dădea seama că sora ei nu era chiar convinsă că merii se mișcaseră, dar era îndeajuns de impresionată cât să o ia la fugă spre locul unde se afla tata – măcar să o pârască pe soră-sa și să o bage în bucluc. Făcu explozie pe neașteptate:

— Taa-tiii! țipă ea disperată și îngrozită.

Se întoarse pe călcâie și o luă la fugă cât o țineau piciorușele grăsuțe. Arăta ea însăși ca un pitic din *Vrăjitorul din Oz.*

Marissa știa că tatăl ei o va certa fiindcă o înspăimântase pe Cindy, dar nu foarte aspru. La urma urmei, era de datoria ei, ca soră mai mare, să își chinuie sora. Se gândi ce-ar fi dacă prietena tatei chiar ar avea poze cu meri. Greu de crezut, dar cine știe? La viitoarea întâlnire, va trebui să o întrebe pe Laurel ce fel de lucruri fotografia. Poate că ar putea să îi facă și ei o fotografie. Un portret cu adevărat profesionist. De câte ori se ducea la o audiție se necăjea că nu are un astfel de portret. Teatrul din Burlington pregătea câteva piese în care erau roluri pentru fetițe și voia să fie pregătită.

Bineînțeles, Laurel avea un secret, ceva important. Marissa nu avea idee ce, dar, pe cât își dădea ea seama, nu era ceva plăcut. Probabil că într-o zi avea să afle, mai ales dacă, așa cum spera Marissa, Laurel continua să se vadă cu tatăl ei. Laurel era mai degrabă o soră mai mare care nu te privea niciodată de sus decât iubita tatălui ei. În două rânduri merseseră să cumpere îmbrăcăminte, doar ele două, și se distraseră nemaipomenit. Laurel avea și un văr care juca în comedii muzicale; de aceea știa cuvintele unor cântece din spectacolele în care jucase Marissa.

Mai mușcă o dată din măr și aruncă cotorul spre unul din stâlpii gardului de metal, dar rată cu mult ținta. Se ridică și o luă în sus, spre locul unde erau tatăl și sora ei. Chiar atunci își dădu seama că

în fața ei se ridica un copac bătrân și răsucit. Pe trunchi, ceva mai sus de capul ei, două noduri arătau ca niște ochi plângăcioși. Sprâncenele erau ridicate în sus, iar prin crăpăturile scoarței curgeau lacrimi. Nici nu știu cum o rupse la fugă după Cindy. Era hotărâtă ca, atunci când îi ajunge din urmă, să îi dea o pălmuță surorii ei, ca și cum ar fi jucat leapșa, și de aceea o luase la fugă.

CAPITOLUL OPT

Duminică seara, Laurel se duse în camera care fusese biroul tatălui ei și se așeză în fața computerului cumpărat cu ajutorul ei de maică-sa cam cu nouă luni în urmă, când venise acasă de Crăciun. Se amuză navigând pe site-ul revistei *Life* – de fapt, petrecu vreo trei sferturi de oră privind coperți vechi – dar nu dădu de nicio urmă a bătrânului fotograf care murise în Vermont. Bineînțeles, asta nu însemna nimic: pe site nu găseai decât coperțile revistelor și o selecție nesemnificativă de imagini clasice. După aceea, își extinse cercetările și căută timp de două ore fel de fel de nume. Găsi o mulțime de Robert Buchanan, între care un poet englez din secolul al nouăsprezecelea și un actor american din secolul al douăzecilea. Alți Robert Buchanan erau radiologi, agenți imobiliari, profesori la colegii mai mult sau mai puțin faimoase. Găsi și un Bobbie Buchanan care era scriitor, pe cât se părea, încă în viață, undeva în Australia. Mai erau și vreo jumătate de duzină de studenți cu acest nume, care aveau propriile lor pagini pe web, unele impresionante, altele lubrice sau chiar agresive.

Apoi căută persoane numite Crocker – Robert sau Bobbie. Erau treisprezece Bobbie și toți păreau a fi sportivi de liceu sau bodigarzi (doi, de fapt, unul în New Mexico și altul în West Virginia). Pe de altă parte, când încercă Robert Crocker, găsi aproape cincisprezece mii de persoane, printre care campioni la tir, luptători, tot felul de experți sau profesioniști, între care un platonician de la Cambridge și un biolog cu vaste cunoștințe despre o insectă numită viermele-alb. Trecu repede peste pagini, dar își dădu seama că nu avea cum să verifice toate numele.

Încercă atunci să introducă unele cuvinte-cheie: fotografie, fotograf sau revista *Life.* Până la urmă, izbuti să se limiteze la un

număr acceptabil de intrări, în unele cazuri nu mai mult de unsprezece.

Exploră fiecare posibilitate, dar nu găsi nicio referire la omul despre care ea credea că ar fi copilul lui Tom și Daisy Buchanan. Trecuse de miezul nopții. Stătuse trei ore în fața computerului și nu găsise pe nimeni care să semene cu hoinarul din Vermont, niciun fotograf de vârsta fostului locatar al căminului. Bobbie Crocker al ei – că fusese sau nu Robert Buchanan – nu era de găsit în infinita lume virtuală a internetului.

Chiar înainte ca Laurel să plece la colegiu, piscina clubului din West Egg fusese dotată cu un sistem de încălzire, așa că luni de dimineață, cu toate că era rece și se simțea în aer mirosul toamnei, se duse acolo. Înotă ceva mai mult de o milă, ba chiar și sări de vreo câteva ori de la trambulina de un metru, bucurându-se de trecerea bruscă de la răcoarea aerului la căldura liniștitoare a apei. Nu mai înotase de mult și nici nu mai avea elasticitatea de la cincisprezece ani, dar era o plăcere să îți iei zborul de la trambulină.

Înainte să plece, își luă prosopul lăsat pe iarbă lângă merii sălbatici (își aduse aminte de tinerele mame care își plimbau copilașii pe acolo la vremea când ea era adolescentă), se înfășură în el și urcă scara trambulinei de trei metri. Nu voia să mai facă o ultimă săritură în apă, fiindcă nu prea se pricepea la săriturile de la trambulina înaltă. Voia să știe cum arăta conacul Buchanan privit de sus sau dacă putea vedea ceva mai mult. Nu prea era nimic de văzut. Stătu o vreme cu ochii la ușile de sticlă care dădeau spre pajiște și la bovindouri, la vița care năpădise zidurile, înăbușindu-le. Studie porticul aflat spre capătul casei și debarcaderul care se înălța și acum deasupra apei. Încercă să își închipuie unde stătea Jay Gatsby noaptea, hipnotizat de luminile de pe celălalt mal al golfului, și să înțeleagă ce însemnase pentru el acea lumină anume din capătul debarcaderului. Trecu multă vreme până când se urcă în

sfârșit în mașină și se întoarse ca să ia micul dejun împreună cu mama ei.

Unele soții îmbătrânesc vizibil după moartea soților, dar cu Ellen Estabrook nu se întâmplase așa: după moartea soțului ei, parcă se înviorase. Laurel nu avea nicio îndoială că îl iubise. Era convinsă că părinții ei se iubiseră. Însă tatăl ei fusese o prezență copleșitoare din mai multe puncte de vedere. Când murise, avea mai bine de o sută de kilograme și era cu un cap mai înalt decât majoritatea bărbaților. Era în excelentă condiție fizică și avea musculatura unui sportiv. Nimănui nu îi venise să creadă că murise ca urmare a unui atac de cord. Iar sedentar, nici vorbă să fi fost. Era necontenit în mișcare: fie că lucra la firma de avocatură din Long Island unde era asociat, fie că frigea pui la o colectă de fonduri organizată de rotarieni, ori – ca o persoană caritabilă ce era în adâncul sufletului – se întâlnea cu posibili donatori pentru ca să deschidă un orfelinat în Honduras.

După moartea lui, mama lui Laurel începuse să își vopsească părul în nuanțe roșcate și să folosească rujuri în culori vii care, credea Laurel, fuseseră create de firmele de cosmetice pentru fete mai tinere chiar și decât ea. Ellen se îmbrăca aproape numai în negru, dar nu fiindcă ar fi purtat doliu. Purta tricouri strâmte negre, jeanși negri, fuste negre. Pe cât știa Laurel, nu avusese nicio relație serioasă (cu toate că părea să aibă o mulțime de prieteni bărbați) și Laurel nu credea că se reinventează doar fiindcă își pusese în cap să facă rost de un al doilea soț. Mama ei avea numai cincizeci și cinci de ani și, conștient sau nu, se hotărâse să își schimbe viața. La vârsta ei era o femeie frumoasă – o frumusețe impozantă, de statuie – și Laurel se bucura gândindu-se că va arăta la fel peste cam treizeci de ani.

Laurel era trează de vreo trei ore atunci când luă micul dejun cu mama ei, puțin după ora 8. Îi povesti despre fotografiile lui Bobbie, cu excepția celei cu fata pe bicicletă. Nu împărtășise nimănui bănuielile ei cu privire la identitatea fetei. Simpla idee că se gândea

la acea parte a vieții ei ar fi îngrijorat-o profund pe Ellen Estabrook.

Mama ei îi spusese deja că nu știa mai nimic despre Pamela Marshfield, așa că vorbiră mai mult despre excursia în Toscana în care Ellen urma să plece în sâmbăta următoare. Era alt lucru nou, apărut după moartea soțului: pasiunea pentru călătorii. Părinții lui Laurel fuseseră împreună în Italia o dată, dar cu multă vreme în urmă, și își petrecuseră mai tot timpul în Roma. Acum, mama lui Laurel se ducea împreună cu o prietenă la o școală culinară de lângă Siena și avea să stea două săptămâni acolo.

Laurel puse cana de cafea în chiuvetă și se pregătea să urce în camera ei ca să se spele pe dinți înainte de plecare, când mama ei o opri.

— Să ai grijă, scumpa mea, îi spuse. Știu că sunt unii pe aici care cred că familia Buchanan a fost blestemată și a avut o soartă tristă. Până și mătușa ta crede la fel. Eu nu. Eu cred că au fost niște persoane îngrozitoare.

Laurel o privi cu atenție. Mama ei purta un tricou negru de bumbac, cu un volănaș delicat pe marginea gulerului. Se vedea bine că dăduse o grămadă de bani pe el la Bergdorf's. O clipă chiar fu tentată să facă o glumă despre o bătrână de optzeci și ceva de ani care ar ataca-o, dar se abținu. Niciuna dintre ele nu mai putea rosti cuvântul „atac" altfel decât referindu-se la război. De fapt, vorbeau foarte rar, nici măcar o dată pe an, despre perioada de după agresiune, când Laurel stătuse acasă. Mama ei voia să o știe în siguranță și își făcea griji din cauza rănilor cu care rămăsese după ce văzuse moartea cu ochii, iar Laurel știa că, dacă ar deschide discuția, nu ar face decât să înrăutățească lucrurile.

— Da, cred că tatăl Pamelei chiar a fost, spuse ea în schimb.

— Nici mama ei n-a fost mai prejos. Nu uita că Daisy, mama ei, a fost cea care a ucis-o pe biata femeie. A trecut cu mașina peste ea și a lăsat-o să moară acolo. Tatăl tău spunea mereu că, dacă sora lui Myrtle Wilson ar fi avut un pic de școală – sau ar fi fost mai înfiptă –

ar fi dat-o în judecată pe Daisy pentru omor din culpă.

— Ei, cred că peste mine n-o să dea cu mașina. De fapt, îmi închipui că nici nu mai conduce.

În aceeași clipă, îi păru rău pentru ușurința cu care vorbise. Mama ei sorbi de mai multe ori din cafea. Laurel era sigură că revedea, cu ochii minții, scena în care fiica ei zăcea pe pământ, agățată de bicicletă, și cei doi agresori dădeau în marșarier ca să o calce înainte de a fugi de la locul faptei.

— Învârte banii cu lopata, spuse mama ei după ce își reveni, câteva clipe mai târziu. Dar nu a dat niciodată nici măcar un bănuț pentru proiectele la care lucra tatăl tău. Nici chiar pentru orfelinat. Tata s-a dus acasă la ea într-o după-amiază pentru apel. Așa numesc ei colectarea de fonduri: *apel.* A acceptat să îl primească, pe el și pe încă cineva de la Clubul Rotary, mi se pare că era Chuck Haller. Dar când au venit, i-a tratat cu răceală. Nu s-a arătat nicidecum interesată. Tatăl tău nu înțelegea de ce și-a mai pierdut timpul ca să îi primească.

— Când a murit domnul Marshfield?

— Nu la multă vreme după ce au vândut casa. Acum douăzeci și cinci sau douăzeci și șase de ani, cred.

— Oare de ce nu au avut copii?

— A, e o întrebare la care nu am cum să răspund. Poate că nu au putut. Sau poate că nu au vrut. Sau – continuă ea pe un ton melodramatic, ridicând din sprâncene – poate că s-au gândit că nu e bine să ducă mai departe sămânța diavolului.

Laurel o privi zâmbind pe mama ei care, cu un gest de fetiță, își potrivi cercelul cu degetul mare și arătătorul, după care se aplecă și o sărută pe obraz, spunând cu glas alintat:

— Mmm, clor. Îmi place când îți miroase părul a clor. Îmi aduce aminte că ești încă fetița mea.

— Se simte chiar atât de tare?

— Numai de aproape. Și nu cred că Pamela se apropie vreodată

prea mult de cineva.

Laurel urma să plece înapoi în Vermont a doua zi și nu știa dacă mama plănuia ceva special pentru cină. Sora ei, Carol, era invitată în seara aceea. Întrebă dacă să cumpere ceva când se întoarce.

— Nu, nu. Să ai grijă cum conduci. Și fii atentă la femeia aia, vorbesc serios.

— Chiar îți faci griji pentru mine, nu-i așa?

— Un pic, da. Nu-mi plac oamenii ăia. Și, ca să fiu cinstită, nu-mi place că fotograful ăla te interesează așa de mult. Da, și asta mă îngrijorează. Știu…

— Ce știi?

— Știu că pui suflet în ceea ce faci. Știu că îți pasă de cei care vin la cămin.

— Nu-ți face griji, mamă. Îmi plăcea Bobbie și am fost impresionată de fotografiile rămase de la el. Aș vrea să înțeleg cum de a ajuns la un cămin pentru oamenii străzii. E o simplă curiozitate.

Laurel simți cum degetele mamei se împletesc cu ale ei și mâinile ei fine, elegante, îi strâng mâinile. Mama ei îi zâmbi drăgăstos, dar pe fața ei se citea supărarea. Laurel chiar nu își dădea seama dacă era mai îngrijorată pentru că fragila ei fetiță se angaja într-un proiect care avea să îi aducă necazuri, sau pentru că instinctele ei materne erau alertate de ceea ce știa despre Pamela Buchanan Marshfield.

Care au fost primele impresii ale lui Laurel? Doamna Winston se înșelase cu desăvârșire. Pamela Marshfield nici nu avea nevoie, nici nu voia să fie transportată. Adevărat, era bătrână, dar nici pe departe neputincioasă. La fel ca frate-său, se ținea uimitor de bine pentru vârsta ei. Orice ai zice despre alde Buchanan, se gândi Laurel când dădu cu ochii de Pamela, nu poți nega că au un fond genetic sănătos. Bătrâna avea optzeci și șase de ani, dar intimida cu stăpânirea și siguranța de sine. Pe deasupra, avea un fel stânjenitor

de a vorbi ironic. Cât dură întrevederea, fu foarte atentă la ce spune și face, fiindcă își dădea seama că Pamela nu lăsa nici ea garda jos.

— Mă mir eu singură cum de mi-a luat atâta vreme să plec din North Shore, spuse ea la puțină vreme după ce Laurel ajunsese în East Hampton.

Era îmbrăcată cu o bluză albă, fără mâneci, de sub care se vedeau claviculele ascuțite ca marginile unei cochilii, și o fustă înflorată, atât de lungă că aproape atingea plăcile de teracotă cu care era pavată terasa unde luau ceaiul. Între terasă și plajă se întindea o pajiște de vreo două sute de metri, tunsă perfect până la ultimul fir. Marea era liniștită, valurile abia încrețeau suprafața apei, parcă cineva vărsase pe trotuar o găleată cu apă și săpun.

— Nu m-am mai întors niciodată acolo.

Era slabă, așa cum sunt mai toate bătrânele bogate: la tâmple, pielea îi era întinsă, trasă înapoi, în schimb pe brațe și pe gât îi atârna ca niște falduri. Avea părul alb amestecat cu sur, ca cenușa rămasă în cămin după ce s-a stins focul, și îl purta tuns scurt, bărbătește. Pe brațe și pe dosul palmelor, Laurel văzu pete albe, acolo unde fuseseră negi, pete și excrescențe precanceroase.

— Am petrecut o copilărie fericită acolo, zise Laurel. Nu cred că mă voi stabili în West Egg…

— Nimeni nu se stabilește în West Egg, zise bătrâna, izgonind ideea cu o fluturare de mână. Însuși cuvântul „stabilire” înseamnă pionierat și dorința de a prinde rădăcini. Aici nimeni nu are rădăcini. Oamenii trec… în drum spre ceva mai înalt. Întotdeauna a fost așa.

Laurel înțelese aluzia. West Egg nu fusese niciodată la fel de rafinat ca East Egg. Fusese dintotdeauna locul îmbogățiților de dată recentă și Pamela Marshfield, întocmai ca Tom și Daisy, îi considera pe toți cei care locuiau pe celălalt mal al golfului un fel de contrabandiști, ca și Gatsby.

— Familia mea s-a simțit întotdeauna bine acolo, spuse Laurel cu

o voce pe care și-o dorea liniștită și sigură.

— Îmi pare bine. Mi s-a spus că practici înotul.

— Da, ca să mă mențin în formă.

— Mi se pare că i-ai spus Juliei – secretara mea, fata cu care ai vorbit sâmbătă – că mergeai să înoți la clubul aflat față în față cu vechea noastră casă, pe celălalt mal al golfului.

Laurel se abținu cu greu să nu zâmbească auzind-o pe gazda ei cum vorbește de Julia. Nu numai că vorbiseră la telefon cu două zile mai înainte, dar se și întâlniseră atunci când aștepta să fie primită de doamna Marshfield: „fata" avea cu cel puțin cinci ani mai mult decât mama ei.

— Într-adevăr. Când eram copil, stăteam mai toată vara în piscină sau înotam în golful din spatele fostei dumneavoastră case.

— M-a mirat întotdeauna faptul că părinții mei nu s-au mutat de acolo. Mă gândeam că… priveliștea… i-ar fi putut tulbura.

— Pe dumneavoastră vă tulbura?

— Priveliștea?

Laurel dădu din cap.

— Nu.

Departe, spre sud, linia orizontului era întreruptă de nori cumulus ca niște uriașe coloane dorice pe care se sprijinea cerul. Pamela îi privi tăcută o vreme, înainte de a relua discuția.

— Am înțeles că ai niște fotografii pe care vrei să mi le arăți.

— Așa este.

Din geanta pe care i-o dăruise mama de ziua ei, Laurel scoase plicul cu poze aduse din Vermont. Mai întâi, puse pe masa de sticlă dintre ele fotografia cu băiatul și fata care stăteau lângă porticul casei unde copilărise Pamela. Încercă să își dea seama ce simțise femeia văzând poza, dar expresia bătrânei nu îi trădă sentimentele. Până la urmă, Laurel o întrebă:

— Sunteți dumneavoastră și fratele dumneavoastră?

— Într-adevăr. Cred că aveam nouă ani, nu zici? Asta înseamnă

că fratele meu – se opri o clipă, ca și cum ar fi vrut să afle ce diferență de vârstă era între ei doi – avea cinci.

— Vă aduceți aminte când a fost făcută poza? Ce aveați să faceți în ziua aceea?

— Oh, putea fi făcută oricând. E clar că ne duceam într-un loc interesant, dar noi eram întotdeauna în drum spre un loc interesant.

— Îmi închipui că ați avut o copilărie minunată, spuse Laurel, cu toate că nici ea nu credea; încerca doar să facă o remarcă politicoasă ca să umple tăcerea care se lăsa ori de câte ori una din ele termina de vorbit.

— Nu cred să fie cineva care să nu știe că părinții mei au avut o căsătorie nefericită. De aceea își ocupau timpul cu tot felul de lucruri. Cu *toții* făceam așa. Mergeam în tot felul de locuri, nu ne opream niciodată. Era modul în care părinții mei făceau față rupturii ireparabile dintre ei. Fratele meu și cu mine am înțeles de la o vârstă fragedă cum stăteau lucrurile. Prin urmare, pot spune că am avut o copilărie privilegiată, dar nu aș numi-o minunată.

— Înțeleg, vă rog să mă iertați.

— Mai ai și alte poze?

Ca și cum i-ar fi ghicit femeii în cărți de tarot, Laurel întinse pe masă și celelalte fotografii ale casei. Adusese și fotografiile cu Gatsby și cele făcute la petrecerile date de el – cu casa și piscina lui – dar în ultimul moment se hotărî să le lase în plic. Vederea lor ar fi iritat-o pe doamna Marshfield.

— Îmi plăcea foarte mult camera asta, zise bătrâna, arătând spre două ferestre încadrate de coloane subțiri, aflate la etajul casei. Era o cameră de jocuri. Aveam acolo o masă la care mama juca uneori bridge cu prietenele ei și cu ale mele, un fonograf într-un dulăpior din lemn de cireș, o masă de biliard. Robert se dădea în vânt după biliard. Și după bridge. Juca bine cărți, chiar de când era mic.

— Robert? Nu i se spunea Bobbie? întrebă Laurel, dându-și seama că vocea îi trăda uimirea.

— Nu. Întotdeauna i s-a spus Robert, până în ziua când a murit, răspunse Pamela, dar în vocea ei se distingea o notă falsă, ca și cum replica fusese îndelung exersată și nu o mai întrista deloc. De unde ai pozele?

— Le avea un bărbat care a murit săptămâna trecută în Burlington. Un bătrânel cumsecade în vârstă de optzeci și doi de ani.

Laurel aștepta să vadă o reacție, o cât de mică înclinare a capului, o pauză de respirație, o sprânceană ridicată cu tristețe sau uimire, dar femeia o privea țintă și tăcea.

— Fusese un om al străzii, continuă Laurel. Noi, adică organizația unde lucrez, i-am găsit un apartament modest. Aceste poze erau printre puținele lucruri pe care le avea când a ajuns la cămin.

— Mai sunt și altele?

— Da. Mai sunt câteva instantanee, plus niște clișee și negative făcute de el, ca fotograf. Așa și-a câștigat existența: a fost fotograf, ba chiar unul foarte bun.

— Ai mai adus și alte poze cu tine?

— Nu, minți Laurel și o privi pe bătrâna care își concentră atenția asupra pozelor, în special aceea în care apăreau ea și fratele ei.

— Îmi închipui că le pot păstra, zise Pamela. De fapt, am foarte puține fotografii cu noi doi.

— Nu, regret, zise Laurel. Nu puteți.

— Nu? repetă Pamela descumpănită; se vedea că nu era obișnuită să i se spună nu. Fată dragă… Laurel… la ce îți trebuie?

— Mai întâi că nu sunt ale mele. Bărbatul a murit fără să lase un testament și, fiindcă a fost în grija căminului, colecția lui de fotografii va reveni orașului Burlington. Avocații primăriei vor decide ce se va face cu fotografiile, dar sunt sigură că vor păstra colecția întreagă. Chiar și instantaneele, cred. Bobbie nu avea prea multe și fotografiile sunt singurul lucru de valoare rămas de la el.

Pamela făcu ochii mari când Laurel pronunță cuvântul „Bobbie".

— Nu mi-ai spus, cum îl chema pe omul ăsta?

— Bobbie Crocker.

— Parcă e nume de prăjitură, mormăi ea și Laurel zâmbi politicos, cu toate că gluma nu era reușită.

— Era o persoană. Un animal social adevărat. Chiar și după ce l-am instalat în apartamentul lui, tot mai venea să își petreacă timpul la cămin. Îi ajuta pe nou-veniți să se simtă ca acasă. Avea o voce puternică, o auzeai de departe. Și mai avea și mult umor.

— Eu nu văd ce valoare pot avea fotografiile unui om al străzii și nici de ce nu poți face pe plac unei femei în vârstă. Sunt sigură că municipalitatea nu s-ar supăra dacă mi-ai da fotografiile, mai ales că este evident că au aparținut familiei mele.

— Sunt sigură că aveți dreptate. Dar nu vi le pot lăsa acum. Nu sunt ale mele. Am să vorbesc cu avocatul care se ocupă de căminul nostru. Poate că le veți primi odată ce a fost arhivată întreaga colecție.

— E chiar atât de mare? De fapt, cât de mare este? întrebă Pamela și Laurel își dădu seama că încerca să o tragă de limbă. Mai sunt poze cu fratele meu și cu mine? Sau cu părinții mei?

— Nu știu. Nu cred, dar încă nu m-am apucat să cercetez toate negativele.

— A, te ocupi de fotografie, zise bătrâna cu un zâmbet acru. Îți plac fotografia și înotul.

— Într-adevăr.

— Și toate astea te interesează fiindcă locuiești în West Egg și crezi că aceste poze… ajută-mă să înțeleg.

Un stol de pescăruși se lăsă pe plajă și păsările începură să se plimbe țanțoșe de colo-colo.

— Mă gândeam că bărbatul care a murit a fost fratele dumneavoastră, răspunse Laurel, alegându-și cu grijă cuvintele. Aș fi vrut să știu cum de o persoană atât de… privilegiată, ca să

folosesc cuvântul dumneavoastră, a ajuns om al străzii în Vermont.

— Omul de la cămin nu avea cum să fie fratele meu. Fratele meu a murit într-un accident de mașină în 1939. Avea șaisprezece ani.

— Îmi pare rău. Mătușa mea nu știa amănunte, dar bănuia că a murit când era încă adolescent.

— Mulțumesc, dar nu are de ce să îți pară rău. E o viață de om de atunci, literalmente.

— Erați acolo?

— Împreună cu fratele meu? Nu, slavă Domnului. La vremea aceea eram la colegiul Smith. Robert avusese o discuție în contradictoriu cu părinții noștri și plecase de acasă pe neașteptate. Era cu un prieten, un băiat de șaptesprezece sau optsprezece ani. A explodat un cauciuc și mașina s-a răsturnat într-un șanț, în Dakota de Nord. Erau amândoi prea beți ca să poată merge, cu atât mai puțin să mai și conducă.

— A murit și prietenul lui?

— Era un băiat pe care îl întâlnise în Grand Forks. Poate că „prieten" nu e un cuvânt potrivit, nu erau chiar atât de apropiați. Da. A murit și el.

— Cum îl chema?

— N-am idee.

— Nu vă amintiți?

— Nu.

— Dar numele orașului?

— Din Dakota de Nord?

Laurel dădu din cap.

— Era aproape de Grand Forks. Poate că a fost chiar Grand Forks. Pe vechea autostradă 2, asta îmi aduc aminte.

— Verii dumneavoastră ar putea ști ceva despre accident… sau despre fratele dumneavoastră?

— A, da, ne jucam adesea cu verii noștri din Louisville. William și Reginald Fay. Dar ei nu mai sunt. Poate că au povestit ceva

copiilor, dar să te apuci acum să le dai de urmă ar fi prea multă bătaie de cap: mare lucru nu ai de câștigat.

— Prin urmare, nu credeți că acest om al străzii, Bobbie Crocker, a fost fratele dumneavoastră.

— Dar ce te face să crezi că ar fi putut fi? Doamne Dumnezeule, chiar dacă Robert n-ar fi murit, de ce să-și piardă urma? De ce să-și schimbe numele?

Laurel de-abia se abținu să nu îi dea răspunsul: suferea de o boală mintală. Dintr-odată, o cuprinse teama că, dacă nu adună fotografiile chiar în acel moment, Pamela Marshfield le va lua. Trase pozele spre ea și le puse în plic. Bătrâna nu o slăbea din ochi.

— Mai ai și alte fotografii la tine, nu?

— Nu, răspunse ea scurt.

Știa că, legal vorbind, nu avea dreptul să dea pozele Pamelei fiindcă nu erau ale ei. Dar oare i-ar fi păsat cuiva? Puțin probabil. Cu toate acestea, Laurel nu se îndura să se despartă de ele – nici de clișeele pe care le luase cu ea, nici de pozele lăsate acasă, în Vermont. Avea un motiv foarte serios. Simțea că Pamela minte. Bătrâna nega că Bobbie Crocker era fratele ei și refuza să admită că bătrânul găzduit la cămin era un om ca oricare, lucru de neiertat în opinia lui Laurel. Pamela trăia într-un conac pe țărmul oceanului, iar fratele ei murise urcând scara spre camera lui, într-un hotel odinioară dezafectat. Simțea nevoia să o pedepsească nedându-i pozele.

Și apoi, dacă voia să dezlege misterul bărbatului care ajunsese de la conacul de pe celălalt mal al golfului unde își petrecuse ea copilăria la drumul de țară și apoi la căminul pentru persoane fără adăpost din Vermont – lucru pe care Laurel și-l dorea acum mai mult decât oricând – atunci avea nevoie de fotografii.

Dacă se gândise la urmări? Ideea îi trecuse prin cap, dar înțelegea foarte bine că viața te duce în locuri în care nu aveai de gând să ajungi. Tot așa cum niciunul din hoinarii adăpostiți la cămin nu

avusese intenția să ajungă acolo.

— Ce mai ai în plic? întrebă Pamela.

— Păi…

— Dacă sunt fotografii ale fratelui meu, nu crezi că am dreptul să le văd?

— Nu, sunt…

— Copilă, dă-mi-le pe loc, insist, zise bătrâna, apoi se întinse peste măsuță cu iuțeala unui șarpe și smulse plicul din mâna lui Laurel ca și cum aceasta ar fi fost un copilaș care abia se ține pe picioare și luase în mână un pahar de cristal.

Luată prin surprindere, Laurel nu se împotrivi.

— Mdaa, făcu Pamela, lungind cuvântul până ajunse un fel de propoziție, în timp ce privea pozele; se opri la una în care apărea Jay Gatsby. N-ar fi trebuit să-ți pun cuvântul la îndoială. Într-adevăr, nu sunt poze cu Robert.

— Nu.

— Bineînțeles că fratele meu nu a avut cum să îl cunoască pe individul acesta. Se pare că eu l-am întâlnit de vreo două ori, dar eram prea mică și nu-mi amintesc.

— Unde l-ați întâlnit?

Bătrâna ridică privirea spre ea, se încruntă ușor – o mimică bine exersată, după cât părea – și alese să ignore total întrebarea.

— Oamenii nu cunosc decât punctul lui de vedere. Al lui Gatz, fiindcă, evident, acesta era numele lui adevărat. James Gatz. L-a *schimbat*, și-a zis Gatsby. Ca să-ți dai seama ce fel de om era. Și, cu toate astea, erau cu toții vrăjiți de el. Vezi? Uită-te la oamenii de la petrecerea asta. Sau de la asta. Gatz îi hipnotiza cu banii lui.

— Și părinții dumneavoastră nu?

— Nu.

Înainte de a pune fotografiile la loc în plic, privi îndelung imaginea vechii piscine, cea în care Gatsby fusese ucis. Apoi sprijini plicul de marginea ceștii. Fără să se gândească, Laurel întinse mâna

și îl luă, dar răsturnă din greșeală ceașca gazdei. Ceașca căzu în poala femeii dar nu se sparse și, din fericire, era goală. Fu un moment stânjenitor și Laurel se ridică să își ceară scuze.

— Îmi pare foarte rău, se bâlbâi ea. Sper din tot sufletul că nu v-am pătat fusta.

— Ai fi putut să ceri pozele, Laurel, mârâi Pamela cu condescendență. Fii sigură că nu aveam intenția să le fur. Simplul fapt că am atins fotografia domnului Gatz mă face să-mi doresc să mă spăl pe mâini.

— Dar fusta dumneavoastră?

— Fusta nu a pățit nimic.

— Îmi cer scuze, repetă Laurel, conștientă că pierduse și bruma de ascendență pe care o avea printr-un gest necugetat.

Pe de altă parte, era sigură că, dacă nu ar fi luat înapoi fotografiile, Pamela Marshfield nu i le-ar mai fi dat.

Bătrâna clătină din cap și încrucișă brațele peste piept.

— Ei, spuse ea, și mai departe ce ai de gând să faci?

Neștiind prea bine ce însemna întrebarea, Laurel îi povesti că vrea să restaureze fotografiile și să vadă ce era pe negative. Mărturisi că ea spera ca direcția căminului să organizeze expoziția personală pe care omul și fotografiile lui o meritau. Când termină, Pamela se ridică și Laurel înțelese că întrevederea luase sfârșit – sau era pe sfârșite.

— Sper că înțelegi acum că acest fotograf nu era fratele meu, zise ea, conducând-o spre ușile de sticlă.

Traversară camera de zi. Pașii lor răsunau pe fâșia lucioasă de parchet dintre cele două covoare groase, orientale. Din tavanul boltit atârna un candelabru masiv, în stil art déco – sute de becuri, fiecare prins în delicate aripi de înger.

Laurel se gândea la vorbele bătrânei. Era convinsă că lucrurile stăteau exact pe dos.

— Unde este îngropat? întrebă, evitând un răspuns direct.

Pamela se opri brusc.

— Vrei dovezi? Vrei să vezi cadavrul, nu-i așa? Te-ai simți mai liniștită dacă am exhuma corpul fratelui meu și am analiza ADN-ul unui fir de păr?

— Aș dori doar să văd mormântul… dacă se poate.

— Nu, îi tăie Pamela vorba. Nu se poate.

— Pentru că…

— Bine, du-te și vezi mormântul. N-am cum să te opresc. E în mausoleul familiei, în Rosehill.

— Rosehill?

— Chicago, domnișoară. E un cimitir din Chicago, locul de baștină al părinților tatălui meu. Locul nu e departe de cripta familiei Sears și a lui Montgomery Ward. Ce te sfătuiesc eu e să renunți. Dă drumul osului – da, îmi dau foarte bine seama că e o glumă sinistră – și vezi-ți de treabă. Sunt sigură că ai lucruri mai bune de făcut în viață. Mi-ar părea rău să te văd irosindu-ți viața pentru o obsesie primejdioasă.

— Primejdioasă?

Pamela zâmbi cu bunăvoință prefăcută.

— Nesănătoasă ar fi poate un cuvânt mai potrivit. Mai precis: fratele meu și oamenii străzii de care te ocupi tu… nu mi se pare a fi o combinație promițătoare.

Laurel nu se simțea amenințată – nu încă – dar era limpede că Pamela îi dăduse un avertisment. Acum își dorea și mai tare să afle adevărul. După ce se urcă în mașină, se gândi că gazda nu o întrebase cum de un om al străzii ajunsese în posesia fotografiilor ei de familie. Interesant…

CAPITOLUL NOUĂ

După ce plecă asistenta socială, Pamela Buchanan Marshfield se duse în birou și răsfoi întristată singurul album în care mai erau fotografii ale fratelui ei. Actualmente decedat în mod oficial. Dispăruse de atâta vreme, atât literal cât și metaforic, încât era ea însăși surprinsă de cât de adâncă îi era durerea.

Celelalte albume cu fotografii de-ale lui Robert fie fuseseră aruncate sau distruse de tatăl lor, fie dispăruseră. Acest ultim album era foarte vechi, aproape de o vârstă cu ea. Multe dintre fotografii nici nu mai erau lipite de paginile prăfuite, iar în multe locuri se vedeau dungi îngălbenite, acolo unde odată pozele fuseseră lipite cu scotch. Mama ei nu se îngrijise niciodată să păstreze albume de familie. De fapt, mama ei nu se gândea decât arareori la ziua de mâine. În majoritatea pozelor, Robert avea o vârstă fragedă și arăta cam la fel ca în instantaneul adus de Laurel.

Era clar că fata avea negativele. Și, după cum se putea deduce, avea foarte multe.

Atunci când o primise pe asistenta socială, își pusese o pereche de cercei care aparținuseră mamei ei. Era sigură că îi fuseseră dăruiți de James Gatz, fiindcă diamantele (multe la număr) erau montate în formă de margarete, iar mama ei părea să îi poarte doar atunci când tatăl lor era plecat din oraș sau își petrecea timpul în compania celei mai recente din lungul șir de amante pe care le avusese. Mai mult, fiecare bijuterie a mamei ei părea să aibă o poveste. „Rubinele astea au aparținut bunicii Delia (bunica ei, născută în familia Fay din Louisville). I le-au dat părinții ei atunci când și-a făcut debutul în societate, în 1885. Perlele astea mi le-a dat tatăl tău când am făcut zece ani de căsătorie. Diamantul ăsta? Mi l-a adus după ce s-a culcat cu nenorocita aia din Lancaster.”

Mama ei vorbea tot mai colorat pe măsură ce înainta în vârstă și se apucase să bea, chiar și când era singură. Daisy băuse mult dintotdeauna, însă rezista bine la băutură. Ca și Tom Buchanan, de altfel. Puteau fi beți, dar nu îți dădeai seama decât dacă deveneau violenți.

Timp de câțiva ani, cât fusese prieten cu directorul unei agenții publicitare, numit Bruce Barton, nu se mai atinsese de băutură. Barton reprezenta al doilea B din BBDO[7] și era autorul unei cărticele devenite bestseller, *Omul nebănuit.* În carte, Barton îl prezenta pe Iisus drept primul mare om de afaceri din lume, tipul de persoană dârză care ar fi bine-venită în consiliile de administrație ale celor mai mari corporații din acel deceniu și care s-ar fi simțit la largul ei la petrecerile care agrementau perioada respectivă, poate chiar acele dezmățuri dionisiace organizate de James Gatz pentru străinii de pe celălalt mal al golfului. După părerea lui Barton (îmbrățișată și de tatăl ei pentru o vreme), Iisus era un om între oameni, un conviv care transforma apa în vin și un povestitor fascinant, creator de parabole luate ca model de cei care lansau sloganuri pretutindeni în lume.

Dacă se gândea bine, Pamela nici nu se mira că tatăl ei fusese atras de carte și apoi de autorul ei, ba chiar încercase timp de câțiva ani să ducă o viață exemplară. Tatăl ei era adesea în căutarea a ceea ce chiar el numea, fără urmă de ironie, „o concepție științifică", iar cartea lui Barton reprezenta un mare pas înainte față de celelalte titluri de care fusese atras: *Ascensiunea imperiilor colorate* de Goddard și *Confiscarea Orientului* de Melckie. Acestea și *Americanul pur,* un volumaș de panseuri primitive, înveninate, scrise de un oarecare C.P. Evans. Pamela își amintea până și cum arătau coperțile, dar și

---

[7] Batten, Barton, Durstine & Osborn, agenție publicitară din New York.

cum se luau la harță părinții ei ori de câte ori mama ei făcea câte o remarcă răutăcioasă cu privire la vreuna din cărți și tatălui ei îi sărea țandăra.

La drept vorbind, nu se așteptase ca fata să facă vreun comentariu în legătură cu cerceii, dar sperase totuși că așa se va întâmpla. De aceea îi și pusese la urechi. Niște margarete mari, bătătoare la ochi. Voia să vadă cât de multe știa asistenta socială și se gândea că bijuteriile ar oferi un motiv de a deschide discuția. O intrigase faptul că Laurel nu avusese intenția să îi arate pozele cu Gatz și oaspeții lui de la petreceri, și chiar se întreba acum dacă acest amănunt nu era răspunsul la întrebările ei. Din delicatețe, fata evitase să aducă vorba despre infidelitatea mamei ei.

Pe de altă parte, Pamelei îi era limpede că trebuie să pună mâna pe fotografii. Pe toate, inclusiv pe negative. Își consacrase o bună bucată din viață salvării reputației părinților ei și o treceau fiori când se gândea ce fel de adevăr ar putea da la iveală acele poze vechi. Poate că tatăl ei nu merita reabilitarea, dar mama ei, cu siguranță. Mama se străduise întotdeauna să facă tot ce putea mai bine.

Robert era de cu totul altă părere, bineînțeles, și acesta fusese unul dintre motivele pentru care fugise de acasă. Ce vedea el când o privea pe Daisy sau pe Tom sau pe ea? Era evident că vedea ceva mai mult. Ceva diferit. Îți dădeai seama fiindcă chicotea adesea, chiar dacă nu se spusese nicio glumă. Sau chiar înainte să se spună vreo glumă. Din când în când, dar întotdeauna la momente nepotrivite, făcea ca pentru el câte o remarcă de gust îndoielnic. La o petrecere, sau la serata de debut a unei prietene de-a ei, la Piaza. Când veneau în vizită verii lor din Louisville. Își aduse aminte că, în câteva rânduri, pe când era adolescent, părinții îl găsiseră stând singur într-o cameră – în bucătărie, în camera de zi sau în camera lui, cu ușa deschisă – mormăind ceva pentru el însuși. Odată l-au descoperit ghemuit pe jos, în sufragerie, pe jumătate căzut în

căminul fără foc; ținea degetele strâns încleștate în jurul gâtului. Altă imagine pe care nu avea să o uite niciodată, poate cea mai înspăimântătoare dintre toate: cantitatea de sânge – sângele lui – răspândită pe cuvertură după ce spărsese regii și reginele din jocul de șah la care ținea atât de mult și se prăbușise în pat. Pamela tocmai se întorsese din oraș, unde fusese împreună cu o prietenă ca să facă cumpărături pentru începutul anului școlar, când îl auzise plângând cu sughițuri și urcase în camera lui să vadă ce este. Până când venise salvarea, stătuse lângă el și îi extrăsese cioburile ascuțite de sticlă neagră și albastră din palme. Nu a vrut să îi spună ce s-a întâmplat sau de ce, dar se pare că încercase să decapiteze piesele.

Cu toate acestea, avea îndelungi perioade când era perfect lucid și fermecător. Era un băiat chipeș, care atrăgea privirile, și fetele erau întotdeauna interesate de el. Dansa la fel de bine ca oricare din băieții care locuiau în East Egg și era adesea invitat la petreceri. Oricine se simțea bine în compania lui. Când avea cincisprezece sau șaisprezece ani – Pamela era la colegiu – aflase că are prietene. Pe una din ele, însoțită de Daisy sau de mama fetei, o ducea în Manhattan la filme, piese de teatru sau concerte. Nu arătase niciun interes în a învăța să cânte la un instrument, dar îi plăceau Duke Ellington, Artie Shaw, Horace Heidt și formația sa, Musical Knights. Mama ei îi povestise odată că cineva care fusese împreună cu el la o petrecere îi spusese că sărutase o fată din vecini, pe nume Donelle, în timp ce dansa cu ea pe muzica unei balade interpretate de Billie Holliday. Se vedea cât de colo că Daisy era încântată.

Atunci cum rămâne cu ocazionalele acte de violență? Dar Tom nu era violent? Până și Daisy avea accese de mânie. Aruncase și ea cu destule farfurii și pahare de vin – de obicei, dar nu întotdeauna – în soțul ei.

Din păcate, Pamela nu avea decât o vagă idee despre ce făcuse fratele ei în vremea cât fusese plecat. Nu știa amănunte. Cea mai

mare parte a vieții lor, nici măcar nu avusese habar unde locuia și ce făcea. Era dovada aversiunii lui față de părinți și față de ea. Nu numai că îi evitase și le întorsese spatele: în toți acei ani, se împotrivise cu încăpățânare să primească orice fel de ajutor.

Nu, nu era chiar așa. O dată, o singură dată, îl convinsese să se ducă la azilul din Oakville.

Fiecare fotografie din album îi trezea nenumărate amintiri. Se opri la cea făcută de Tom când ea avea șaisprezece ani, în care mai apăreau mama ei și Robert, care trebuie că avea doisprezece. Ea și mama ei erau așezate pe marginea unei bărci cu pânze, cumpărată de tatăl ei într-una din scurtele și (ca întotdeauna) nu pe de-a întregul sincere perioade când se străduia să găsească preocupări comune pentru toți patru. Pe cât își aducea ea aminte, era ultima încercare de acest fel. Barca era trasă pe plaja din spatele casei lor, amenajată la puțină vreme după ce amărâtul de George Wilson îl omorâse pe James Gatz. Câteva zile mai târziu, ca și cum ar fi vrut să arate lumii că puțin îi păsa dacă oamenii stăteau în preajma conacului de peste golf și se holbau la felinarul de la capătul debarcaderului lor, tatăl ei îngropase partea de pajiște care cobora până la golf sub o movilă de nisip fin, alb. Într-o bună dimineață, își făcuseră apariția trei camioane pline cu cele necesare și șase oameni înarmați cu lopeți și greble. Pe seară, pajiștea se transformase în plajă și debarcaderul era înconjurat de nisip.

De cele mai multe ori nu își bătea capul să lege barca de pilonii debarcaderului, ci pur și simplu o trăgeau pe nisip. Era o ambarcațiune mult prea mică, și din această cauză nu puteau ieși din golf în larg. Pe deasupra, nu putea duce decât trei persoane în condiții de siguranță. Pamela se întreba cum de putuse tatăl lor să pretindă că luase o barcă pentru întreaga *familie*.

În fotografie, ea și mama ei purtau costume de baie destul de sumare. Se minună, așa cum făcea adesea când revedea poze de-ale mamei ei, cât de frumoasă era aceasta în comparație cu ea. La

vremea aceea, Daisy Buchanan avea doar treizeci și șase de ani, numai cu douăzeci de ani mai mult decât fiica ei.

Fratele ei era în picioarele goale, purta pantaloni lungi, kaki, și un maiou cu dungi orizontale, ca marinarii. Nu încape îndoială că mama îi cumpărase costumul în încercarea de a sprijini efortul făcut de soțul ei (fără prea mare tragere de inimă, de altfel) ca să convingă lumea (sau pe ei înșiși) că barca este încă o dovadă a faptului că ei toți se simțeau nemaipomenit împreună și erau o familie unită.

La puțină vreme după ce fusese făcută poza, fratele și tatăl ei se certaseră. Pentru a nu știu câta oară. După ce Robert împlinise doisprezece ani, se certau adesea. Dar această ceartă fusese mai urâtă decât celelalte fiindcă fusese prima oară că fratele ei intervenise fizic într-una din ciorovăielile înveninate ale părinților. Pamela își amintea cum începuse, de parcă ar fi fost ieri. Din întâmplare, tatăl ei îi așezase în așa fel încât în fundal se vedea casa care aparținuse înainte lui James Gatz, lucru care nu fusese pe placul tatălui ei. Cel puțin așa spusese. Voia ca în spatele lor să se vadă doar cerul albastru și marea. Drept urmare, îi pusese să se așeze pe cealaltă parte a bărcii. Numai că așa îi bătea soarele în obiectiv. Atunci el și Robert au tras barca câțiva metri mai încolo, ca să se vadă doar valurile domoale și cerul albastru, și fotografia pentru albumul de familie a putut în sfârșit să fie făcută.

Ei, da, însă mama ei nu s-a putut abține să nu îl tachineze pentru că insistase să mute barca în așa fel încât imaginea armoniei familiale să nu aibă drept decor umbra aruncată de o casă care arăta întocmai ca un conac franțuzesc cu turn de pază, o casă care aparținuse unui contrabandist.

— Zău așa, Tom, făcuse ea arătând spre casa din spate, cu un gest leneș, te porți de parcă ar fi vreo fantomă acolo. Dacă nu vrei să mai vezi căsoiul ăla, ne mutăm de aici. Cred că ar fi trebuit să ne mutăm de multă vreme, de fapt.

Atmosfera se întunecase instantaneu.

— Vreau ca tu să vezi casa aia, răspunsese el. Mie nu îmi pasă.

— Nu înțeleg de ce, zisese ea. Ar trebui…

— Nu, nu aveam de ce să ne mutăm, îi tăiase el vorba. Nu accept să fiu tratat cu duritate, și nici ca tu să fii tratată așa.

— Nu m-a tratat nimeni cu brutalitate, niciodată. Persoanele de față sunt exceptate.

Mama ei stătea jos și tatăl ei era în picioare. Ochii li s-au întâlnit și, timp de câteva clipe oribil de lungi, niciunul nu a privit în lături. Primul a clipit tatăl ei dar, când întorcea capul, i-a spus:

— Nu era vorba de casa aia. Nu voiam să se vadă nicio casă în poză.

— Hai, Tom, fii serios. Acum te crezi fotograf? Te gândești la compoziție și altele de felul ăsta?

— Vreau să o vezi, repetase el.

— Ți-am mai spus. Nu e nevoie…

— Consideră că e o penitență.

— Penitență? Ai tu habar ce înseamnă asta?

Dăduse ochii peste cap, lungise gâtul ca o lebădă și clătinase ușor din cap. Ba chiar și chicotise pe seama lui. Tatăl ei nu mai putuse răbda.

— Bine, vrei să apară casa în poză? Nimic mai ușor! rânjise el.

O apucase de încheieturile mâinilor, cu atâta pornire că i se văzuseră mușchii încordându-se sub mânecile scurte ale cămășii, o ridicase în picioare, o târâse pe plajă până când ajunsese cu gleznele în apă. O împinsese în valuri și ea căzuse în fund cu un plescăit. Până să apuce să se ridice, el se aplecase, dusese aparatul la ochi și făcuse o poză. Și încă una. Ea îl privea sfidător, dar nu scosese o vorbă, nici nu făcuse vreun gest ca să îl oprească.

— O să ai întotdeauna casa aia în fața ochilor, îi spusese el. Întotdeauna!

Atât Pamela cât și Robert își mai văzuseră tatăl bruscând-o pe mama lor. Dar niciodată afară din casă. Niciodată fără să fie amețiți

de băutură sau să aibă o migrenă îngrozitoare la trezirea din beție. Așa se face că, până să apuce Pamela sau mama ei să îl oprească, Robert se repezise la Tom și îl izbise cu pumnii în stomac, cu atâta sălbăticie că acestuia i se tăie respirația. Dacă aparatul nu ar fi fost legat cu o curea de gâtul lui Tom, ar fi căzut în apă atunci când acesta se încovoiase de durere și filmul ar fi fost distrus.

— Oprește-te! țipase Robert la el. Să n-o lovești! Oprește-te!

Pamela încerca uneori să oprească certurile dintre părinți înainte să ajungă prea violente schimbând vorba. De obicei le povestea de un băiat care i se părea interesant și era sigură că amândoi o ascultau cu atenție. În câte o seară, chiar avusese buna idee să îndoaie ginul cu apă. De această dată însă stătuse deoparte, uitându-se cum câteva vorbe în răspăr degeneraseră într-o explozie și cum fratele ei – pentru prima oară, dar, vai, nu și ultima – se amestecase în cearta părinților, nu se lăsase intimidat și îl atacase pe mândrul și arogantul Tom Buchanan.

Mama lor se ridicase iute, atât de iute că apa i se scurse șiroaie din costumul de baie și se auzi un plescăit când sărise în picioare, și izbuti să se interpună între soțul și fiul ei tocmai când Tom se întorcea să îi tragă un dos de palmă lui Robert. O nimeri însă pe Daisy și o izbi atât de tare în obraz că îi suci capul și Pamela țipă, convinsă că îi rupsese gâtul. Nu i-l rupsese, dar Daisy se prăbușise pe nisip. Vânătaia nu îi trecuse decât toamna. Amândoi copiii se repeziseră la ea și o strânseseră în brațe, speriați, întrebând-o dacă o doare tare.

Tom, care nu își recăpătase încă suflul, le aruncă o scurtă privire, după care ieși din apă, cu aparatul legănându-i-se la gât, și traversă pajiștea impecabilă, îndreptându-se spre casă. Pamela stătu acolo, lângă mama și fratele ei, cel puțin douăzeci de minute, până auziră scârțâitul ușilor de lemn ale garajului și apoi duduitul Pierce-Arrow-ului, automobilul roșu și negru al tatălui lor. De-abia când zgomotul motorului se stinse în depărtare se întoarseră și ei acasă,

târându-și picioarele ca niște soldați răniți, și se apucară să pună gheață pe obrazul lui Daisy. Cât despre ea, nici măcar nu făcu vreo încercare să mai dezghețe atmosfera cu o vorbă usturătoare la adresa soțului ei.

Era semnificativ faptul că mama ei nu păstrase celelalte fotografii făcute de Tom în acea zi, cele în care Daisy îl privea după ce el o trântise în apa mică de la mal. Probabil fiindcă nu arăta bine în ele. Dacă nu ar fi fost așa, cu siguranță le-ar fi păstrat. După ani și ani, cine ar mai fi știut ce s-a întâmplat în după-amiaza aceea? Cel puțin așa ar fi gândit mama ei. Ar fi părut doar o joacă nevinovată. Trebuie că Daisy murise cu inima împăcată că menajase imaginea familiei.

Bineînțeles, nu izbutise. Nu pe de-a-ntregul. Erau unii care credeau că familia lor e pur și simplu lovită de nenoroc, ceea ce, dacă ne gândim la soarta tragică a fratelui ei, nu era prea departe de realitate. Cine știe? Poate că și faptul că ea nu putuse avea copii era un semn. Dar Pamela știa că alții îi considerau o familie decăzută, de oameni flușturatici, nepăsători la suferințele altora. Unii chiar îi acuzau de cruzime.

Pamela era absolut sigură că mama lor nu trăise decât pentru copiii ei după vara aceea când avusese aventura cu Gatz. Nu își amintea cum era mama ei când era însărcinată cu Robert, dar auzise de la alții că Daisy se bucurase de fiecare clipă cât avusese copilașul în pântec și că relația ei cu Tom nu fusese niciodată mai liniștită. Nici nu mai avea să fie vreodată atât de calmă. Cea mai mare tragedie din viața ei? Nu moartea lui James Gatz, deși Pamela știa cât de mult îl iubise mama ei. Nici sentimentul de vinovăție pentru moartea amantei soțului ei, Myrtle Wilson. Nu, ci felul în care avea să îl piardă pe fiul ei.

Aceasta a fost marea tragedie a vieții lui Daisy Buchanan.

„Iar acum", își zise Pamela, „l-am pierdut și eu."

Privi o clipă anunțul pe care îl văzuse în ziarul de vineri. În

după-amiaza aceea îl sunase pe avocat. Apoi, chiar a doua zi, o sunase asistenta socială din West Egg. Se întreba dacă fata știa de anunț, dacă știa ce făcea conducerea căminului. Așa s-ar fi zis. Și totuși…

Îi veni în minte figura speriată a fetei după ce răsturnase ceașca. Fotografiile o interesau pe fată într-un mod cu totul special. Le voia. Dar Pamela le voia și ea, tocmai fiindcă nu știa ce imagini ar putea exista în acele negative și ce fotografii mai făcuse Robert în viața lui. Nu putea decât să bănuiască.

De aceea se hotărî să obțină fotografiile, toate, până la ultima. Măcar atât putea face pentru mama ei.

CAPITOLUL ZECE

Marți după-amiază, Talia Rice stătea în cafe-barul prost luminat, sorbind o cană de cacao fierbinte înecată sub un bulgăre de frișcă și pălăvrăgind cu patru din membrii grupului de tineret de la biserică. Cafeneaua fusese pe vremuri un atelier meșteșugăresc scump, pe rafturile căruia găseai obiecte fabricate de olari, sticlari sau bijutieri folosind tehnicile tradiționale. Rafturile dispăruseră, dar lambriurile negre de lemn mai existau și acum. Proprietarii acoperiseră pereții și tavanul cu plante luxuriante și viță decorativă. Talia ar fi avut sentimentul că își bea cafeaua în jungla columbiană dacă nu ar fi fost lumina albăstruie a laptopurilor așezate pe măsuțele rustice, la care studenții nu se mai plictiseau să navigheze pe web, dar și sunetele și semnalele telefoanelor mobile de care nu se despărțeau. Copiilor de liceu le plăcea să vină aici fiindcă majoritatea celor care frecventau localul erau studenți. Când era elevă, Talia însăși stătuse de multe ori chiar în același loc unde se afla acum.

Din când în când, privea în jos spre cana de cacao și în minte îi venea aceeași întrebare, la care se gândea enervant de des: cât timp va mai putea să mănânce așa? Mama ei, care locuia în Manhattan, în Upper East Side[8], care făcea infiltrații cu Botox ca să își netezească ridurile, mânca morcovi în chip de gustare și se ducea aproape zilnic la sala de gimnastică, nu își mai putea permite să mănânce ca înainte dacă voia să rămână la hainele de anorexică, măsura patru, cu care se lăuda față de prietenele ei (deși Talia știa că din ce în ce mai multe din haine erau de fapt măsura șase). Pe cât își făcea socoteala, mai avea vreo cinci ani, dar depindea și de copiii pe care i-ar fi putut avea. Iar copii își dorea, din tot sufletul.

---

[8] Cartier luxos din Manhattan, New York.

Sigur, asta însemna că trebuia să aibă un soț, iar ea nu avusese nici măcar un prieten mai serios de când era la liceu. De relații sexuale avusese parte din plin. Dacă erai femeie, tânără și sănătoasă, nu aveai cum să nu faci mult sex în orașul ăsta. Dar în majoritatea cazurilor fuseseră băieți drăguți, întâlniți la petreceri. Legături de o seară, amuzante, dar nimic mai mult.

În ultima vreme, până și pofta hormonală de sex se atenuase. Ca și cum timpul petrecut la biserică, în apropierea a ceva ce ar fi putut reprezenta o busolă morală, se dovedea suficient ca să o domolească în zilele din săptămână când era sigură că e în călduri. Nu că ar fi fost imoral să fii în călduri, credea ea. Dar cu cât petrecea mai mult timp cu adolescenții, unii chiar de doisprezece ani, cu atât mai des se întorcea pe furiș în apartamentul ei, întrebându-se ce-o fi fost în capul ei de făcea amor cu prietenii ei din Manhattan atunci când avea cincisprezece sau șaisprezece ani.

— Deci, cum s-ar zice, câte colecte de fonduri avem nevoie să organizăm? o întrebă Matthew.

Matthew purta o șapcă de fan al echipei de baseball Boston Red Sox, cu cozorocul întors la ceafă. Cozorocul era atât de lung că se freca de gulerul falsului veston milităresc cu care era îmbrăcat. Cei patru liceeni pe care îi trata cu cacao și brioșe în după-amiaza aceea formau comitetul de acțiune al grupului. Talia era puțintel dezamăgită că Matthew aducea iar vorba de colectarea de fonduri, dar nu era surprinsă. Cu câteva minute mai devreme, stârniți de Vanessa, o fată din clasa a zecea care te dezarma cu aerele ei de savantă, ajunseseră să discute despre liberul arbitru și ce voise apostolul Pavel să spună când a scris că drumul spre libertate trebuie găsit în supunere. Nimic nu îi zăpăcea mai tare pe cei mai mulți din adolescenți decât deconstrucția[9] aplicată textelor biblice.

---

[9] Metodă a criticii literare — devenită foarte populară în Statele

De obicei, Talia se vedea nevoită să le aducă aminte că acum două sau trei mii de ani, oamenii erau chiar și mai primitivi decât bunicii lor și că nu era chiar imposibil să tragi învățăminte din ceea ce ei considerau a fi manifestări de violență, lipsă de respect și înșelăciune.

— Cred că una la două luni, răspunsese ea. Depinde de ce reușesc să adune colectorii și de ceea ce ne propunem pentru activitatea noastră de misionariat.

„Misionariat" era termenul folosit când vorbeau de banii pe care plănuiau să îi adune în acel an și să îi ofere căminului pentru persoane fără adăpost în iunie, la sfârșitul anului școlar. Laurel le vorbise adolescenților despre persoanele fără adăpost din Burlington și ei îmbrățișaseră pe loc ideea.

Bineînțeles, Talia știa că mai aveau nevoie de bani și pentru ceea ce ei numeau „activități", fiindcă mersul la concerte rock (chiar și creștine), la parcuri de distracții, la filme și (ei, da!) la terenul de paintball nu era gratis.

— Cât costă joaca asta cu pistolul cu vopsea? întrebă Randy, cealaltă fată din comitetul de acțiune; parcă îi citise gândurile și nici măcar nu încerca să își ascundă scârba față de activitatea planificată pentru sâmbăta următoare.

În vara care trecuse, Randy se tunsese foarte scurt și își vopsise părul într-un negru ca țițeiul; în plus, îl ciufulea și îl dădea cu gel, până arăta ca niște țepi. În săptămâna aceea adăugase și o dungă albăstruie, cam cum purtau indienii Mohawk. Poate că spera să îi înspăimânte pe ceilalți, însă avea ochii prea mari – cu toate că pusese pe gene un strat gros de rimei – și fața de bebeluș. De fapt, chiar avea gropițe. Cu toate străduaniile ei, nu reușea să arate decât

---

Unite — care analizează textul scoțând în evidență decalajele și confuziile de sens, pe baza postulatelor subînțelese și a omisiunilor.

ca o fetiță deghizată.

— Nu chiar atât de mult, răspunse Talia. Laurel și cu mine ne plătim biletele, iar pe voi vă primesc la jumătate de preț fiindcă sunteți un grup de tineri. Un membru al congregației noastre a fost de acord să plătească muniția.

Tăcu un moment, dându-și seama de absurditatea ultimei propoziții, dar făcu un efort și nu stărui asupra ideii. Nu îi plăcea cum sună cuvintele „congregație" și „muniție" puse alături.

— Eu sunt leșinat să merg! exclamă Matthew.

Nici nu era de mirare că băieții din grup erau mult mai entuziasmați de paintball decât fetele. Matthew îl bătu pe umăr – ușor dar nu blând – pe Schuyler, celălalt băiat din comitet:

— Să-ți pui multe tricouri, moșule. Bilele alea cu vopsea te lasă cu vânătăi.

Schuyler sorbi zgomotos din ceașca de cacao, dădu din cap și scoase un oftat de adâncă satisfacție, de parcă avusese un orgasm. Terminase deja o brioșă cu ciocolată mare cât un grep.

— De unde știi? îl întrebă Talia pe Matthew.

Nu îi spusese nimeni că bilele te lovesc atât de tare. Credea că sunt cam ca cele cu șampon de baie, gelatinoase, și că se topesc dacă le ții prea mult în palmă.

— Cum de unde știu? Le-am simțit pe pielea mea! zise Matthew. Am jucat o dată anul trecut și am fost, cum să zic, pus la colț. Am mers ca un damblagiu zile în șir.

Talia habar nu avusese de așa ceva, iar cele două fete, nici atât. Cu coada ochiului, vedea că păreau cam dezumflate.

— Hai, hai, cât de tare poate să doară? zise ea. Directorii de vârstă medie joacă foarte des, ca să dezvolte spiritul de echipă. Vezi o duzină de amețiți cu gulere albe dintre care cei mai mulți au nevoie de defibrilație când termină…

— Defibri… cum? făcu Randy.

— Șocuri electrice. Fac inima să bată… după ce s-a oprit.

— E chiar atât de rău?

— Paintballul? Nicidecum! Voiam să spun că nu poate fi atât de greu sau dureros dacă o grămadă de tipi de vârstă medie, fără condiție fizică…

Se opri, căci simți o mână pe umăr, și se întoarse îndată. Era David, prietenul lui Laurel. Un tip *de vârstă medie.* Ultimul din șirul de prieteni *de vârstă medie* pe care îi avusese colega ei de apartament. Luaseră toți trei masa împreună de câteva ori, dar el nu rămăsese peste noapte în apartamentul lor. La urma urmei, de ce să fi rămas când avea o casă cu vedere spre lac, iar el și Laurel puteau face cât zgomot doreau când se aflau acolo? De aceea, Talia nu îl cunoștea prea bine. În orice caz, nu atât de bine încât să știe dacă el aprecia umorul descrierii deloc măgulitoare pe care o făcuse bărbaților de vârstă medie, cu funcții de conducere, dar fără condiție fizică și, pe deasupra, și ipohondri…

Stânjenită, își dădu seama că îi numise „amețiți".

— Chiar atât de bătrân și infirm par, Talia? o tachină David, pe un ton amuzat.

Era cu cel puțin zece ani mai în vârstă decât oricare dintre clienții din cafenea. Avea un sacou gri de tweed și ochelari cu rame de baga, stil retro. Cel puțin așa spera Talia: că erau retro în mod voit. Pe de altă parte, era la fel de posibil ca David să îi aibă de câteva zeci de ani. Oamenii de vârstă medie nu se puteau compara cu bătrânii când era vorba de rame demodate, dar tot atât de adevărat e că nu le schimbau chiar atât de des încât să țină pasul cu moda.

— A fost o remarcă generală, spuse și dădu să se ridice, dar el o apăsă ușor pe umăr, arătându-i că nu e nevoie să se ridice din cauza lui, apoi flutură din mână – un fel de salut adresat elevilor înghesuiți la masă lângă Talia.

— Ce mai faci? îl întrebă aceasta, uimită de cât de subțire îi părea vocea.

Îi era oare chiar atât de rușine de ceea ce spusese?

— Mai am câțiva ani până îmi pun un aparat de respirat, sper.

— Am glumit. Am…

— Și eu glumesc. Nu m-am simțit jignit, pe cuvânt.

— Și ce faci aici?

David aruncă o privire conspirativă în stânga și în dreapta, de parcă ar fi vrut să se asigure că nu trage nimeni cu urechea. Apoi șopti teatral:

— Aici se vinde cafea. Poți să o cumperi și – aruncă din nou o privire în jur – să o iei cu tine la birou.

Talia dădu din cap. Într-adevăr, redacția ziarului era chiar după colț.

— V-ați jucat vreodată cu pistolul cu vopsea… ca exercițiu de consolidare a spiritului de echipă sau ceva de genul ăsta? întrebă Matthew.

Toți de la masă, chiar și cele două fete, izbucniră în râs.

— Spre rușinea mea, nu. Voi aveți de gând să faceți așa ceva?

— Sâmbătă, domnu'! anunță băiatul cel vânjos. Mă ia cu fiori de-acum.

— Și pe mine mă ia cu fiori pentru tine, zise David răbdător, înainte de a se întoarce spre Talia. Mai știi ceva de Laurel de când a plecat în Long Island?

— Am primit vreo două e-mailuri. Nimic important.

— S-a întors? Știu că avea de gând să plece spre casă astăzi.

— Se poate. Eu n-am mai dat pe-acasă de dimineață.

— Am să mă văd cu ea mâine-seară. Transmite-i salutări din partea mea, adăugă David și se retrase în partea din spate a barului, unde trei adulți tineri, cu fețele împodobite cu cercei și bumbi de metal, executau în spatele tejghelei un fel de dans mistic, măcinând, fierbând și amestecând tot felul de cafele și espresso.

— Papițoiul ăsta – întrebă Vanessa, lungind silabele a nedumerire – umblă cu Laurel?

Vanessa studia Biblia sub oblăduirea Taliei și o privea acum cu

ochii ei inteligenți, printre șuvițele de păr vopsit cu henna care îi încadrau fața.

— Într-adevăr.

— Da' nu e, cum s-ar zice, destul de bătrân cât să-i fie tată?

— Oarecum. Cred că, de fapt, ar putea să îi fie doar unchi.

Se gândi că va trebui să o avertizeze pe Laurel să se aștepte la unele înțepături din partea grupului de adolescenți cu privire la vârsta prietenului ei. Totodată, va trebui să o avertizeze că bilele cu vopsea te pot lovi destul de tare, mult mai tare decât îi spusese la început, cu toată sinceritatea, fiindcă așa știa. Mă rog, nu chiar să o *avertizeze,* sau cel puțin să nu folosească acest cuvânt. Își dădea seama că uneori se purta cu Laurel cu mult mai multă delicatețe decât era nevoie, dar acum, când aflase că jocul nu e chiar atât de pașnic, se întreba dacă făcuse bine că insistase invitând-o pe Laurel să vină cu ei la pădure sâmbăta următoare. Într-adevăr, trecuseră ani de zile de când Laurel fusese atacată de cei doi și nu discutau mai niciodată despre acel incident. Dar Talia știa că prietena ei fusese traumatizată mult mai grav decât lăsa să se vadă. De exemplu, nu voia nici măcar să se afle în Vermont în ziua când fusese atacată.

Talia chiar se întreba uneori dacă aflase tot ce se întâmplase în seara aceea de duminică în Underhill. Uneori se întreba chiar dacă există cineva care să știe tot adevărul.

Se scutură de gândurile negre. Era vorba de un joc, cu pistolul de vopsea, e adevărat, dar un joc. Și oricum, până și Laurel ar fi trebuit să recunoască: nu ieșea mai nicăieri. Se vedea cu David vreo două seri pe săptămână, mergea la bazin cu șefa ei, dar cea mai mare parte a timpului și-o petrecea cu oamenii străzii care căutau un loc unde să se adăpostească de frig. Practic, Talia era singura ei prietenă. De aici decurgea altă întrebare fără răspuns: De ce o lăsase Laurel să intre în viața ei, în timp ce se izolase de tot restul grupului ei de prietene? Fiindcă, pe vremuri, Laurel făcuse parte dintr-un

grup de fete, întocmai ca și ea, Talia. Trecuseră prin școală împreună – un grup de fete care se îmbrăcau la fel, vorbeau la fel și, prin faptul că erau multe, ieșeau cu bine din cele mai penibile și stânjenitoare situații sociale. Numai că Laurel se desprinsese de grupul ei după coșmarul prin care trecuse la începutul primului ei an de colegiu.

— Mai spune-mi o dată, zicea Vanessa, cu o voce adolescentină în care transpăreau atâta plictis și lipsă de interes, încât Talia se simți datoare să reia conversația, mai spune-mi o dată: de ce ne ducem să ne jucăm cu pistolul cu vopsea?

Talia se aplecă spre Vanessa ca spre o soră mai mică, își puse coatele pe blugii din care practic nu ieșea niciodată și zâmbi cât putu de larg:

— Fiindcă – și aici va trebui să aveți încredere în mine – o să ne distrăm nemaipomenit și de milioane. Mulțumită?

Tot asta – și exact în felul ăsta – va trebui să îi explice și lui Laurel când se vor vedea.

CAPITOLUL UNSPREZECE

Laurel și șefa ei înotau uneori pe culoare alăturate, alteori erau separate de mai multe culoare, depinde cât de aglomerată era piscina atunci când soseau ele. Nu se luau la întrecere. Nu vorbeau una cu alta. De fapt, uitau de-a dreptul de cealaltă în timp ce numărau bazinele făcute. Laurel o întrebase odată pe Katherine la ce se gândea când înota, iar șefa ei îi răspunsese că nu prea se gândea la nimic. Era cu gândul aiurea sau, dacă îi venea vreo idee, avea o natură cât se poate de prozaică. Cât de repede se închid rănile superficiale în apa cu clor din piscină. Dacă nu cumva casca de baie era prea strânsă pe urechi. De ce nu îi reușea întoarcerea sub apă, cu toate că Laurel îi explicase răbdătoare cum să procedeze.

Nici Laurel nu se gândea la cine știe ce lucruri importante – nu cugeta la găurile negre și nici nu încerca să pătrundă sensul unui pasaj din Wordsworth. Cel mai adesea găsea răspunsuri și soluții la mici probleme de viață sau la dilemele cu care se confruntau oamenii veniți la cămin. Cum să reînscrie pe cineva în programul de asistență temporară. Dacă o femeie cu copil era eligibilă pentru un supliment de hrană. Dacă o persoană care trecuse prin cămin și își găsise acum un rost ar accepta să primească un tovarăș de cameră. Uneori se gândea la prietenul ei și se întreba dacă el va fi cel alături de care își va petrece viața.

Se întorsese în Vermont marți după-amiază și miercuri dimineață era deja în piscină, la distanță de un coridor de femeia pe care o considera mentorul și șefa ei. În dimineața aceea prefiră iarăși în minte conversația cu Pamela Marshfield, întocmai cum făcuse ore și ore în șir în mașină, pe drumul de întoarcere. Cu toate că femeia negase cu tărie, cu toate că mama și mătușa ei aveau dubii, Laurel era mai convinsă decât oricând că Bobbie Crocker fusese fratele mai

mic al Pamelei. Nu intenționa să ia avionul până la Chicago ca să vadă numele lui Robert Buchanan săpat în marmura sau granitul unei pietre de mormânt sau unui mausoleu, dar asta doar fiindcă nu știa ce dovadă ar putea căpăta în acest fel. Încerca să nu se gândească la o conspirație, dar petrecuse destul timp printre schizofrenici paranoici ca să își închipuie și ce-i mai rău. În definitiv, chiar și paranoicii aveau dușmani. Pe deasupra, oricât ar fi încercat, o idee nu-i dădea pace, ridicându-i sângele la cap. Familia Buchanan, adică Daisy, Tom și fiica lor, Pamela, abandonaseră un membru al familiei care avea nevoie de ei. Un frate. Un fiu. La fel ca atâția oameni ai străzii pe care îi întâlnise, Bobbie fusese lăsat de izbeliște tocmai de cei care se presupune că ar fi trebuit să îl sprijine în orice situație. Ba încă, spre deosebire de atâtea alte familii, aceasta dispunea de mijloacele necesare ca să îl ajute pe Bobbie, în loc să îl considere drept nebunul care trebuie încuiat în pod sau lăsat pe străzi, în voia sorții.

De aceea, aproape cu furie, Laurel începu să își construiască un plan. Aranjase deja să ia masa cu Serena Sargent vinerea următoare și mai putea să se vadă și cu alți oameni, între care câțiva chiriași de la hotelul New England. Avea să înceapă cu cei trei bărbați care veniseră la înmormântare. Și trebuia să se ocupe mai mult de fotografiile lăsate de Bobby: până acum, se uitase la ele în treacăt, în timp ce termina borcănelul de iaurt sau urmărea știrile la televizor. Trebuia să inventarieze pozele deja developate și să încerce să le adnoteze: cine apărea în ele, unde și când fuseseră făcute. Apoi să scoată pozitive după benzile de negative și să vadă ce reprezentau. Poate că găsea vreun indiciu legat de o anume casă din East Egg sau de șirul de triste întâmplări care îl purtase dintr-un conac de pe malul Atlanticului într-un cămin pentru oamenii străzii din Burlington și, pentru o scurtă bucată de vreme, pe drumul de țară unde ea văzuse moartea cu ochii.

Pe deasupra, în arhiva căminului se afla cu siguranță un dosar cu

numărul lui de identificare de la Departamentul pentru problemele veteranilor de război – și un număr de la Asigurările sociale. Cine știe unde o puteau duce numerele astea… Sigur, nu era chiar corect să umble în arhivă, dar Crocker era mort și nu părea să aibă vreun moștenitor care să se sinchisească.

La cămin, nimeni nu o luă în seamă pe Laurel când căută dosarul prin arhivă. Tom Buley, un asistent social care lucra la cămin cam de când era în clasele primare, căuta ceva prin sertarele cu fișe când Laurel intră ca din întâmplare în camera mică, fără ferestre, unde asistenții sociali țineau dosarele celor care ajungeau la cămin. Tom făcu o remarcă înțepătoare cu privire la străvechile fișete de metal ale căminului. Zise că erau întocmai ca cele din filmele de mâna a doua despre bomba atomică făcute prin anii '50 și că fuseseră donate căminului atunci când erau deja vechi și uzate. Laurel zâmbi, găsi în câteva clipe dosarul subțirel al lui Bobbie și citi cu mare atenție formularul de primire în cămin.

Văzu că îi spusese lui Emily Young că făcuse unsprezece clase, nu mai mult, și că era veteran de război. Nu era căsătorit. În căsuța deasupra căreia scria „necăsătorit" apărea o bifă, dar asta nu era tot. Lângă căsuța „căsătorit" fusese scris – probabil de Bobbie însuși – „O veni și ziua aia!" Nu era dată nicio persoană de contact pentru situații de urgență. Pe cât se părea, nu fusese angajat nicăieri. La întrebarea: „Când ați lucrat ultima oară?" Bobbie răspunsese cu: „Atunci când oamenii încă mai ascultau muzică disco." Mai scrisese că în momentul de față nu are probleme de sănătate, în afara faptului că e „al dracu' de bătrân" și că nu suferă de dinți „fiindcă nu am dinți". Laurel nu știa cum să interpreteze faptul că Emily îi îngăduise să scrie atâtea comentarii personale pe formular sau că el pusese semne de exclamație la sfârșitul mai multor răspunsuri.

Bobbie recunoscuse că suferă de o boală psihică medical constatată, iar Emily scrisese pe linia de dedesubt: „Posibil bipolar,

posibil paranoic, probabil schizofrenic." Bifase căsuțele unde scria că primise consiliere și îngrijiri medicale și că urmase un tratament într-un spital de psihiatrie. În ceea ce privește datele când se petrecuseră toate acestea, nu scria decât „recent". Mai recunoscuse (de fapt, se lăudase) că avusese o problemă gravă legată de alcool, dar că „se lăsase" cu mulți ani în urmă. Nu avea adresă stabilă și declarase că e vagabond cronic. Pe fișă mai apăreau un număr de la Casa de asigurări de sănătate, un număr de la Departamentul pentru problemele veteranilor și un altul de la Asigurările sociale – adăugate toate de Emily ceva mai târziu, credea Laurel.

Copie numerele pe o bucată de hârtie și puse dosarul la loc în sertar.

Miercuri seară, cu toate că nici măcar nu luaseră cina, ea și David se duseră la apartamentul de pe malul lacului și se prăbușiră în patul de unde aveau o priveliște spectaculoasă a munților Adirondack. Cu multă blândețe, David încercă să se urce pe ea, dar ea se împotrivi, ca de obicei. Îi puse palmele pe piept, îl împinse pe saltea și, proptindu-se în mâini, se lăsă să alunece în sus și în jos pe penisul lui, iar el se domoli. Nu mai suferise să aibă un bărbat deasupra ei din vara de dinaintea celui de-al doilea an la colegiu și, cu toate că terapeutul îi repeta că e o reacție de fobie – adică normală – la atacul a cărui victimă fusese, Laurel nu credea că va mai suporta vreodată să stea dedesubt.

După, îi povesti lui David în amănunțime cum decursese vizita la Pamela Buchanan Marshfield.

— Vrei să-ți vând un pont pentru când mai pui întrebări cuiva? o întrebă David.

Laurel era în starea de stupefacție mulțumită care urmează actului sexual. De fapt, amândoi erau în aceeași stare. Se ghemuise lângă el, cu capul sprijinit în scobitura dintre umăr și claviculă, și privea absentă la firele albe care invadau puțin câte puțin părul

negru de pe pieptul lui. Bineînțeles, David nu îi vedea niciodată pieptul, fiindcă ea nu îi dădea voie. Chiar și când făceau dragoste, Laurel purta un maiou; avea o garderobă întreagă doar de furouri, cămășuțe și tricouri, care de care mai elegante. În seara aceea purta un camizol de mătase despre care catalogul spunea că e de culoarea razelor de soare. Laurel se gândea că poate David se simte oarecum vinovat fiindcă încercase iarăși să vadă dacă ea acceptă să facă dragoste cu el deasupra și își zise că ar fi bine să îl asigure că nu făcuse nimic deplasat. La urma urmei, dădea dovadă de o răbdare lăudabilă când venea vorba de rănile ei – și cele tainice, și cele vizibile. Însă nu voia să spună ceva care ar fi putut strica acele clipe.

— Neapărat, zise ca să nu complice lucrurile.

— Atunci când persoana pe care o intervievezi a terminat de răspuns la întrebări, adică a spus tot ce avea de gând să spună, tu să faci așa: „Îhî-hm.” Apoi să taci. Așteaptă, dă-i timp. Nu-ți face griji, n-ai să aștepți prea multă vreme. Nouă din zece persoane se simt obligate să adauge ceva. Și întotdeauna e grăuntele de aur pe care îl așteptai.

— Chiar așa?

— Rar se întâmplă să dea greș, chiar și cu persoane versate. Cele mai importante lucruri le afli după ce faci „Îhî-hm”.

— Am să țin minte.

— Ai încercat să-l găsești pe Bobbie Crocker pe Google?

— Da. Am încercat și Buchanan. N-am găsit nimic. Am încercat și toate combinațiile posibile de Crocker, Bobbie, Buchanan și Robert. Ba chiar i-am scos din dosar numărul de la Asigurări sociale și de la Departamentul pentru veterani.

— Ca jurnalist, sunt mândru de tine. Aspectul etic lasă însă de dorit.

— Crezi că nu se cuvenea să iau numerele alea?

— Nu prea sunt sigur, dar cred că nu e nimic grav. Zău. Doar nu ai de gând să-i furi identitatea, spuse el zâmbind. Sau poate

cumva…?

— Știu și eu, Bobbie e un nume cam androgin…

— Într-adevăr. Mai ales în unele zone din Sud.

În loc de deodorant, David se dădea sub braț cu un praf care mirosea a verbină. Laurel nu simțea mirosul decât atunci când erau în pat, dar îi plăcea foarte mult.

— Să văd și dacă găsesc ceva despre un accident de mașină la Grand Forks, zise ea.

— Încearcă, dar a trecut atâta timp de atunci că nu prea cred. Doar dacă…

David căscă și ea îl împunse cu degetul ca să continue.

— Doar dacă băiatul care a murit împreună cu Buchanan…

— Dacă e să credem că Buchanan a murit cu adevărat, îl întrerupse ea.

— Da, să zicem că așa e. Dar asta se poate afla ușor după numărul de la Asigurările sociale. Oricum, eu nu cred că vei găsi prea multe despre un accident de mașină, în afară de cazul că celălalt băiat era fiul unor oameni de vază din Grand Forks și că ziarul făcea o retrospectivă a clanului pe ultimii zece ani. Dacă vrei, am să dau o căutare pe Lexisnexis când merg la birou.

— Nu ți-e greu?

— Sigur că nu. Trebuie să recunosc, nu mă aștept să găsesc ceva. Dar ce mă costă să verific?

— Mulțumesc.

— Femeia aia din Long Island zicea că fratele ei a fost îngropat în Chicago, nu?

— Da. La Rosehill. În 1939, mi se pare.

— Atunci ar trebui să dăm de urma unui certificat de deces care să confirme spusele ei – sau, poate, să le infirme, dacă nu există. Am să caut pe internet. Ziarul nostru este abonat la câteva site-uri de investigare la care nu au acces decât ziariștii. Hai să vedem ce găsim. Iar dacă nu dăm de nimic, rămâne tocitul tălpilor.

— Tocitul tălpilor? se miră ea. Ce-i asta, un motor de căutare?

David izbucni în râs și ea simți cum i se zguduie pieptul.

— Nu. Dacă ești într-adevăr interesată de povestea asta, te duci la Rosehill și cauți prin arhive. Te duci la tribunalul din partea aia de Long Island și vezi ce hârtii găsești. Te duci și la biblioteca din localitate. Acu', dacă mă gândesc bine, s-ar putea să existe un articol de ziar pe undeva, dacă fratele ei a murit într-adevăr într-un accident de mașină.

Pe biroul din fața patului era o fotografie a celor două fiice ale lui David. Erau în vârful muntelui Snake, un deal înalt, cu vârful teșit, aflat ceva mai la sud. Cu părul ciufulit de vânt, cu fețele rotunde mânjite de praf, ziceai că sunt copii crescuți în sălbăticie. David făcuse poza în vara aceea și Laurel își închipui cum îngenunchease la câțiva metri în fața fetelor, fără să pară că face nici măcar cel mai mic efort. Era în formă, atletic și puternic. Avea să trăiască mult, probabil câteva decenii mai mult decât tatăl ei. Se bucura pentru cele două fete. Tatăl lor le consacra aproape tot timpul lui și avea grijă de el însuși. Poate că, într-un viitor mai îndepărtat, bărbatul acesta nu va mai fi în viața ei, dar cu siguranță va fi în cea a fiicelor lui.

Era o tentativă cu puțini sorți de izbândă, așa că nu se aștepta la mare lucru. Legea privind asigurările de sănătate interzicea personalului medical să dea informații despre pacienți persoanelor care nu aveau o legătură cu îngrijirile date acestora. Scopul acestei interdicții era de a apăra viața particulară a pacienților și de a împiedica folosirea dosarelor medicale împotriva lor și divulgarea unor date personale fără acordul acestora.

Cu toate acestea, a doua zi, joi, Laurel sună la spitalul de stat din Waterbury să vadă dacă îi spune cineva ceva despre un pacient numit Bobbie Crocker. Nu găsi pe nimeni să știe sau să vrea să îi spună. Stătu de vorbă cu un tânăr simpatic, cam de vârsta ei, după

cât i se păru, și care lucra într-un salon al spitalului, apoi cu o asistentă politicoasă dar rezervată de la biroul directorului. Le explică fiecăruia că suna de la cămin și le spuse exact de ce o interesa orice informație i-ar fi putut ei oferi.

Nu îi puteau oferi nicio informație.

Nici măcar nu aveau voie să admită că un bătrân pe nume Bobbie Crocker fusese internat în acel spital.

În seara aceea, în drum spre camera obscură, Laurel se opri la apartament, unde descoperi un bilet lăsat de Talia pe măsuța de cafea din living.

Ce-i cu tine, străino? Nu mai vrei să știi de mine? Mă întorc pe la 6 sau 6.30. Hai să luăm masa împreună și să ne povestim ce s-a mai întâmplat. Vreau să știu cum a fost drumul spre casă.

Pupici, T

Nu o mai văzuse pe Talia de dinainte să plece în Long Island. Colega ei de cameră fusese în oraș cu niște prieteni marți seară, iar ea își petrecuse noaptea de miercuri acasă la David. Ar fi putut lua micul dejun împreună miercuri dimineață, după ce Laurel venea de la piscină, dar, fiindcă nu mai fusese la birou de câteva zile, ea se dusese direct la cămin. Nu se mai întâmplase niciodată ca cele două prietene să nu se vadă atâtea zile la rând deși erau amândouă în oraș. Poate că ar fi mai bine să își schimbe planurile și să nu se ducă la camera obscură decât după cină, dar până la urmă își dădu seama că nu are răbdare să aștepte atâta timp. Pe lângă asta, știa că se va întâlni cu Talia vineri, măcar numai ca să afle amănunte despre excursia de a doua zi. Scrise un scurt bilet în care își cerea scuze, după care împachetă negativele lui Bobbie Crocker, clișeele și chiar instantaneele. Se hotărâse să le păstreze pe toate în dulapul ei de lângă camera obscură, pentru eventualitatea că ar fi vrut să compare două imagini. Coborî scările în vârful picioarelor și ieși în aerul rece

de toamnă. Avusese intenția să ia o îmbucătură de mâncare acasă, dar apoi se răzgândise. Nu voia să riște: cu cât stătea mai mult în apartament, cu atât era mai mare probabilitatea ca Talia să se întoarcă și atunci aveau să treacă ore întregi până să se poată apuca de treabă.

Își dădea seama că negativele erau deteriorate rău, dar se încăpățână să le curețe și să le developeze, fără să se lase descurajată. Până când avea să găsească pe cineva dispus să le reconstituie pe computer, unele din fotografii aveau să fie zgâriate sau crăpate chiar prin mijloc; părți întregi din ele aveau să fie mânjite sau înnegrite.

La un moment dat, un student cu cinci sau șase ani mai tânăr decât Laurel, care lucra și el în noaptea aceea în camera obscură, aruncă o privire la tăvițele ei. Era un individ scund, grăsuț, îmbrăcat într-un tricou lăbărțat. Una din urechi era tivită cu bumbi de metal, iar părul ondulat, încâlcit, era de culoarea crestei de cocoș. În lumina roșie din camera obscură, părea un personaj de benzi desenate.

— Ăsta e Eisenhower, zise el triumfător, arătând spre imaginea din tăviță.

— Știu, murmură Laurel.

Cineva – își aduse aminte – îi spusese că Bobbie pretindea cum că președintele îi datora niște bani.

— Da' astea nu le-ai făcut tu, zise băiatul. Trebuie că sunt străvechi.

— Nu străvechi, dar vechi, într-adevăr.

— Foarte vechi, zise și adăugă după ce privi din nou în tăviță. Aici e Expoziția internațională din 1964. În Queens. Globul ăsta e tot acolo. Lângă stadionul Shea.

— Într-adevăr.

Răspunse cu voce egală, ca să nu pară nepoliticoasă, ci doar

ocupată. Și preocupată. Concentrată asupra a ceea ce făcea.

— Cine le-a făcut?

— Un bătrân. A murit de curând.

— N-a prea avut grijă de ele.

— Nu, repetă Laurel. N-a avut.

— Păcat, făcu băiatul. Era bun.

— Mda.

— Eu pozez mai mult metal, știi?

Nu știa, dar dădu din cap. Se întreba dacă o să mai vorbească și când ea nu scoate o vorbă. Îi era teamă că va stărui să îi arate pozele tăcute de el.

— Da, mașini, motociclete și prim-planuri cu lanțuri de bicicletă. Chestii d-astea.

Laurel dădu iar din cap, de astă dată o mișcare abia vizibilă.

— Uneori, când spun că pozez mai mult metal, oamenii cred că mă refer la chestii rock. Grupuri rock. Știi, cum ar fi heavy metal.

Laurel oftă, dar din reflex, nu din compasiune. Va trebui să îl ia la rost. Sau măcar să îl trateze cu răceală. Privi cu atenție exagerată o bandă de negative atârnată de o sârmă din spate, ca și cum băiatul ar fi fost invizibil. Văzând că ea nu mai scoate un cuvânt, băiatul spuse, ca să își dea importanță:

— Aoleu, am o grămadă de treburi. O grămadă. Aloha.

— Ne mai vedem, răspunse ea, aruncându-i fără voia ei un oscior pe care el îl ignoră însă.

Mai lucră vreo două ore, multă vreme după ce băiatul plecase, până când veni cineva să închidă laboratorul. În tăvițele cu soluție de developat apărură nu unul, ci doi președinți (celălalt era Lyndon Johnson, cu o pălărie mare și o cravată-șnur), dar și o actriță al cărei nume nu și-l amintea dintr-un spectacol de revistă necunoscut ei, un baterist de jazz îmbrăcat în haine țipătoare, care fuma o țigară, un șir de căști de coafor, ca niște oale de noapte, legate cu furtunuri extensibile, Jesse Jackson în prima lui tinerețe, alături de o femeie

care părea a fi Coretta Scott Young, un personaj care ar fi putut fi Muddy Waters (dar și oricine altcineva), mașini cu eleroane, o lampă cu lavă, Bob Dylan, o femeie în vârstă despre care crezu că e o scriitoare, saxofoane (în număr de trei), o tarabă cu legume de lângă Strada Paisprezece din Manhattan, arcul din Piața Washington, vârful clădirii Chrysler, încă vreo șase fotografii făcute la Expoziția internațională din 1964 și – de astă dată, de pe o rolă nouă de negative, făcute cu alt aparat – drumul de țară din Vermont pe care ajunsese să îl urască. Într-una din poze se vedea, în depărtare, o tânără pe o bicicletă de teren. La fel ca în fotografia deteriorată pe care Bobbie o purtase cu el și pe care Laurel o văzuse în cutia adusă de Katherine în biroul ei, fata era prea departe ca să îi poată distinge trăsăturile. Dar era înaltă și subțire, iar bicicleta semăna cu Trekul ei uzat.

Și, să vezi și să nu crezi, mai erau trei negative, făcute cu un aparat de mari dimensiuni, în care apărea aleea în formă de U care ducea de la șoseaua de coastă din East Egg la conacul familiei BuchananMarshfield. În poze se vedea o mașină trasă la scară și Laurel, cu toate că știa prea puține despre automobile, își dădu seama că era un Ford Mustang. Caroseria albă, acoperișul negru. Era o mașină din anii ’60, de asta era sigură.

CAPITOLUL DOISPREZECE

Katherine Maguire ridică fața spre soarele de septembrie și închise ochii. Mergea alături de Chris Fricke, avocată municipală, pe drumul pavat cu cărămidă care devenise, de multe decenii deja, zona comercială pietonală a orașului Burlington. O asculta cu atenție pe avocată, dar în același timp savura și senzația de căldură pe pleoape.

— Avocatul are firma în Manhattan, dar are și un sediu în Underhill – o a doua casă, nu un birou. Prin urmare, știe câte ceva despre cămin, îi spunea Chris, țăcănind din tocuri la fiecare trei sau patru silabe.

Chris acorda asistență căminului de șase ani încoace, aproape chiar după ce intrase în barou și începuse să lucreze pentru orașul Burlington. Era ceva mai în vârstă decât Katherine – cam la cincizeci și cinci de ani, credea aceasta – și ar fi putut fi luată de model. Nu se apucase de studii la drept decât după cel mai mic dintre cei doi fii ai ei intrase la liceu. Ca mai toți angajații primăriei, era energică, hotărâtă și absolut convinsă – cu toate că viața demonstra exact contrariul – că va schimba lumea. Lucra benevol pentru cămin, și rari fuseseră avocații care dăduseră dovadă de atâta generozitate. Se străduise în mod sincer să înțeleagă cât de mizeră era viața pe străzi și care erau nevoile celor fără adăpost, și astfel câștigase încrederea și respectul lui Katherine.

— A văzut anunțul pe care l-am pus noi în ziar? întrebă Katherine.

— El sau clientul lui. În orice caz, a auzit despre descoperirea făcută de noi și crede că fotografiile s-ar putea să aparțină clientului său. Spune că e o bătrână care locuiește izolată, în Long Island.

— Și vrea să i le dăm lui?

— Pari dezamăgită, zise Chris.

— Chiar sunt. Am vrut să mă asigur că nu aparțin nimănui pentru că așa e corect și pentru că voiam să avem o acoperire. Dar bineînțeles că vreau să rămână proprietatea căminului. În sinea mea nu am crezut niciodată că va apărea vreun proprietar.

— Nu știm cu certitudine că există un proprietar. I-am descris ce se află în cutie și e posibil ca bătrâna să fie proprietarul. Se poate ca în fotografii să apară casa ei și ea însăși, când era copil.

— Spui că e bătrână. Cât de bătrână?

— Optzeci și ceva. Destul de bătrână ca să poată fi copila din acea poză. Dar nu e ramolită, adăugă Chris. O fi ea la vârsta senilității, dar se ține foarte bine. E sănătoasă și cu mintea întreagă.

— Ți-a spus avocatul de ce vrea pozele?

— Fiindcă apare în unele din ele, îmi închipui. Ea sau casa ei. E colecționară și acum câtva timp unele din fotografiile ei au dispărut, împreună cu niște negative. Vrea să îi dăm tot ce avem. Și în niciun caz nu vrea ca Laurel să developeze vreun clișeu. Vrea să trimitem totul avocatului, ca să poată intra din nou în posesia imaginilor care, spune ea, îi aparțin.

— Spune că are vreo legătură de rudenie cu Bobbie?

— Dimpotrivă. Chiar insistă că nu sunt nicicum înrudiți. Spune că a avut un frate, dar că acesta a murit acum ceva vreme. Nici ea, nici avocatul nu au idee cum a pus Bobbie mâna pe fotografiile cu familia sau casa ei sau pe clișeele care făceau parte din colecția ei. Dar se simte păngărită și vrea pozele înapoi.

Katherine se opri brusc și întoarse țața spre avocată.

— Suntem obligați să procedăm așa?

Își dădu seama că în voce îi răsuna enervarea și nu îi plăcu. Fusese o reacție reflexă.

— Nu neapărat. Trebuie să examinăm un pic situația. Știi care e ironia? Că dacă femeia asta ar fi rudă cu Bobbie Crocker, ar putea avea un drept asupra fotografiilor, ca fiind singurul membru

supraviețuitor al familiei. Dar, din cauză că nu e rudă cu el, e mult mai greu să emită pretenții de proprietate. Simplul fapt că apare în poze nu înseamnă că sunt ale ei.

Katherine simți că se înroșește la față – și nu doar din cauza soarelui.

— Uite ce e: vreau ca Bobbie să aibă o expoziție. Merită, știi la fel de bine ca mine. Nu i-am dat ocazia cât era în viață fiindcă nu l-am luat în serios. Cel puțin eu una, nu.

— Te simți vinovată, așa-i?

— Cam așa ceva. Dar mai sunt și alte lucruri la mijloc. Întâi, fotografiile astea sunt o bună reclamă pentru oamenii de la cămin. Ele arată că o persoană care a făcut ceva deosebit în viață, care a cunoscut persoane importante, poate ajunge un om al străzii. Iar în al doilea rând – cu toate că e poate la fel de important – sper ca această colecție să poată fi vândută și banii să revină căminului.

— Asta se poate aranja, presupunând, desigur, că nu suntem nevoiți să predăm fotografiile bătrânei din Long Island. Chris aruncă o privire la ceas și porni din nou, țăcănind din tocuri spre biroul ei din clădirea primăriei. După câteva clipe adăugă: Și să nu te miri dacă avocatul ăla te sună, sau o sună pe Laurel.

— Chiar așa?

— S-ar putea. De la mine nu a obținut ceea ce aștepta, așa că s-ar putea să încerce să dea de una dintre voi.

— Uf, sper să nu o sune pe Laurel.

— De ce? S-a întâmplat ceva?

— Bobbie – sau cine o fi fost – a făcut poze ale clubului de înot unde își petrecea Laurel verile când era copil. Plus că, pe cât am înțeles, e cel puțin o fotografie cu o fată pe bicicletă în Underhill, pe același drum de țară unde a fost Laurel atacată.

— O fată de vârsta lui Laurel?

— Așa cred. Eu n-am văzut poza, dar Laurel a găsit-o printre celelalte și mi-a spus despre ea. Părea destul de zguduită. Luate

împreună, aceste poze au făcut-o să fie foarte… implicată.

Avocata cunoștea povestea lui Laurel și Katherine văzu că îi aruncă o privire neliniștită.

— E o coincidență care îți dă fiori.

— Clubul de înot sau fata de pe bicicletă?

— Amândouă, răspunse Chris.

— Dar e o simplă coincidență, spuse Katherine, simțindu-se deodată cam nesigură pe ea. Nimic mai mult. Cum altfel? Habar n-am avut de pozele astea când i-am propus lui Laurel să se ocupe de ele.

Chris clătină din cap.

— Oricum, e înspăimântător pentru Laurel să descopere că un vagabond schizofrenic a făcut poze ale clubului unde a copilărit ea. Și apoi ale unei fete pe bicicletă.

Lui Katherine îi stătea pe limbă să îi aducă aminte că Bobbie poate că nu era un om fără adăpost la vremea aceea. Însă, pe de altă parte, înțelese și unde bătea Chris – vulnerabilitatea lui Laurel – așa că se abținu. Pentru prima dată, începu să se întrebe dacă nu cumva făcuse o mare greșeală dându-i lui Laurel cutia cu poze vechi.

CAPITOLUL TREISPREZECE

Howard Mason, Paco Hidalgo și Pete Stambolinos veniseră împreună la cimitirul militar Winooski, la înmormântarea lui Bobbie. În acea dimineață de vineri, Laurel nu se mai duse la piscină, ci merse direct la hotelul New England, unde luă micul dejun cu cei trei, în bucătăria comună. Nu prea știa ce spera să afle, dar era atât de agitată că se trezi și plecă de acasă înainte să audă cel mai mic zgomot din camera Taliei, semn că aceasta se trezise. Și fiindcă în ziua aceea urma să ia prânzul cu Serena Sargent, era încrezătoare că la venirea serii va ști cu mult mai multe despre identitatea lui Bobbie Crocker.

Bucătăria vechiului hotel nu era mai mare decât bucătăria unei locuințe de la periferie. Era însă funcțională – un dar neprețuit pentru cineva care a stat la cămin și înainte de asta pe străzi – chiar dacă nu ar fi putut figura într-o revistă de amenajări interioare. Dulapurile, donate de un atelier care se ocupa cu renovarea bucătăriilor și băilor, erau din PFL, iar linoleumul de pe jos fusese oferit căminului de un liceu care își renova sala de mese. Pe deasupra, celor optsprezece chiriași nu le venea ușor să împartă un aragaz cu patru ochiuri, un cuptor și un frigider care ar fi ajuns unei familii, dar care era neîncăpător pentru armata de căni, halbe și chiar câte un bidon împins cu forța pe raftul de sus. Bucătăria avea o singură masă, rotundă.

Când sosi în acea dimineață, Laurel constată cu uimire că cei trei pregătiseră un adevărat festin: plăcintă mexicană umplută cu brânză topită și ardei iute, friganele tăvălite în unt și zahăr pudră și gogoși cu gem de la băcănia non-stop din colțul străzii. Era un mic dejun după care trebuia să faci angioplastie, își spuse Laurel, dar fu sincer impresionată de cât se străduiseră să o primească bine.

Probabil că nu le călca mai nimeni pragul.

Howard arătă cu un gest solemn spre dulapul unde mâncarea era aranjată ca la bufetul unui restaurant și întrebă:

— E bun, ce zici?

— Îmi lasă gura apă, zise Laurel. Nici nu știu cu ce să încep.

— Întotdeauna se începe cu sarea. Și se termină cu zahărul, spuse Paco.

Paco era cam de vârsta mamei lui Laurel, dar avea pielea atât de veștejită și cenușie că părea mai degrabă de vârsta bunicului ei.

— Sau poți să te iei după sloganurile lipite pe barele de protecție la mașini, spuse Howard. „Viața e scurtă. Mănâncă întâi desertul." Mie, unul, mi-a plăcut întotdeauna vorba asta.

Laurel puse câte puțin din toate pe farfurie. Turnă într-o cană apă din ibricul care fumega pe aragaz și se așeză pe scaunul pe care i-l oferise Howard cu un gest galant. Lăsă ceaiul să infuzeze, privindu-i și așteptând ca fiecare din ei să adune un mic munte de mâncare pe farfurie.

— Carevasăzică, vrei să știi câte ceva despre Bobbie, spuse Pete cu glasul lui răgușit și se așeză.

Își sprijini bărbia în palmă și Laurel văzu pe piele o dungă albă, nebronzată, acolo unde purta de obicei un vechi ceas de mână. La fel ca majoritatea locatarilor hotelului, petrecea mult timp afară vara și toamna. Avea nevoie să scape din camera strâmtă și aerul îl înviora. Laurel știa că îi place să stea pe o bancă nu departe de birourile Armatei Salvării, unde era soare dimineața și umbră după-amiaza. Uneori era înconjurat de cunoscuți, alteori pur și simplu dormea. De băut nu mai bea, dar Laurel nu știa cum de se lăsase. Privea lumea cu prea multă furie ca să fie membru al Alcoolicilor Anonimi.

— Era bogat, îi anunță Howard. Putred de bogat.

— Da, și io la fel, mormăi Pete.

— Nu, tu nu erai, zise Howard.

— Să zicem că fiecare era bogat în felul lui, oferi Paco o soluție împăciuitoare.

— No, no, Bobbie era bogat de-adevăratelea, stărui Howard.

— Da' tu de unde știi? îl întrebă Pete cu voce plictisită, din care dispăruse brusc orice interes.

Howard făcu o mutră lungă.

— De unde știi? repetă Pete. Jumătate din timp, Bobbie nici măcar nu știa pe ce lume e. Iar în restul timpului stătea de vorbă cu taică-său. Taică-său e mort, Laurel, să știi și tu. Nu uitați că tipul a fost la spitalul de nebuni.

— Despre ce discuta cu tatăl lui? voi Laurel să știe.

— Ei, el singur auzea vocile. Eu nu.

— Oh, înțeleg. Mă gândeam că poate v-a spus despre ce vorbeau.

— Atunci când cineva vorbește singur în public și mai ales când e supărat pe o persoană care a murit de ceva vreme… mai bine îi zici să tacă decât să-l întrebi ce are.

Laurel nu se mira că Bobbie fusese mâniat pe tatăl lui și stărui să afle mai multe:

— Dar trebuie că ați auzit ce spunea Bobbie.

Pete dădu ochii peste cap.

— Zicea că tatăl lui e un tip cu relații, că se are bine cu cine trebuie. Că mulți îi sunt datori. Bobbie nu înțelegea de ce taică-său nu pune pe cineva să-l ajute. Ba chiar să-i ajute și pe alții. Trebuie să recunosc: de multe ori, Bobbie nu cerea ajutorul lui taică-său pentru el însuși. Se întâmpla să vorbească și despre noi. Odată, ca să-l fac să-și țină gura, i-am spus că n-am nevoie să mă ajute babacu' lui și când am văzut că tot nu tace, i-am zis că taică-său aude bine și nu e nevoie să țipe așa. Ei, și atunci, să vezi și să nu crezi, a început să vorbească în șoaptă.

— Se cunoștea cu o grămadă de lume, se băgă Paco în vorbă.

— Tatăl lui Bobbie? întrebă Laurel.

— Nu, Bobbie.

— Zicea că îi cunoaște pe toți ăi de i-a pozat, explică Pete în timp ce îndesa o bucată de friganea în gură. Ne-a dat de înțeles că așa i-a și cunoscut.

— Nu v-a arătat niciodată pozele, nu-i așa? întrebă Laurel.

Pete chicoti zgomotos și se lăsă pe spătarul scaunului, cu brațele încrucișate peste piept.

— Nici vorbă. Ne tot spunea că e cineva care vrea să pună mâna pe ele. Sau pe el, poate.

— Aveți vreo idee cine?

— Ei, „ăia", cum se zice. Jumătate din nebunii de aici cred că îi urmărește cineva.

— Laurel, să știi că friganeaua e bună și cu gem de struguri, o sfătui Howard. Dacă nu poți să cumperi sirop de arțar adevărat, nu umbla cu imitații. Pune gem de struguri.

— V-a spus unde locuia pe vremea când era fotograf?

— Dacă o fi fost, zise Pete.

— Ba nu, să știi că eu am văzut pozele, spuse Laurel. Am stat toată seara de ieri în camera obscură de la universitate ca să developez negative și să… A fost într-adevăr fotograf.

— Era dat naibii.

— Era dat naibii, repetă ea.

— Și ce se vede în poze? Chiar sunt ale unor oameni cunoscuți?

Laurel le povesti despre fotografiile rămase de la Bobbie și despre ce se vedea în negativele developate cu o seară înainte. Fu uimită să îl audă pe Pete întrebând:

— La bibliotecă ai fost? Ai căutat prin microfilmele cu reviste vechi? îți spun io ce să faci: caută revistele *Life* și *Looks*. Le au pe toate la bibliotecă. Te uiți la legenda pozelor și vezi dacă au fost făcute de el.

Howard zâmbi cu gura până la urechi și îl privi mândru pe prietenul lui.

— O fi el Pete cel mai afurisit tip pe care îl cunosc, da' îl și duce

mintea.

— Friganelele eu le-am făcut! Nu sunt afurisit.

— Bobbie a spus unei persoane pe care o cunosc că se trăgea din Long Island, spuse Laurel. V-a povestit ceva despre asta?

— Mda. Că a crescut pe malul oceanului, într-un golf, răspunse Paco, și în aceeași clipă Laurel simți cum îi tremură inima în piept.

— Și altceva?

— Că locuia într-un conac.

— A zis ceva de frați sau surori?

Howard își linse zahărul de pe un deget.

— Nu-mi aduc aminte.

— A locuit și în Franța o vreme, adăugă Pete. Cel puțin așa a zis. A mai zis că a luptat acolo în al Doilea Război Mondial.

— Când a stat acolo? întrebă Laurel. V-a spus?

— Cred că imediat după război. A luptat acolo și p'ormă s-a întors. Sau poate c-a rămas acolo de la bun început. Habar n-am. A stat în Normandia.

— Și după aia mi se pare c-a stat în Minnesota, completă Howard.

— În Minnesota? făcu Laurel, vădit surprinsă.

— Ce, nu crezi că se poate? întrebă Pete. Io cred că mai degrabă așa decât într-o vilă din Franța, înconjurată de floarea-soarelui.

— Orice e posibil. Pur și simplu nu mi-am imaginat că a locuit în Midwest și, ca să fiu cinstită, nici într-o vilă din Franța, cu floarea-soarelui în curte.

— Ei, nu știu dacă erau flori de-astea în curte. Bobbie ne-a spus doar că naziștii au rechiziționat-o pentru ofițerii lor și că stricaseră cam tot ce era de stricat, după care armata americană a bombardat o parte din ea. Spunea că avusese vie, cu șiruri de araci de viță, da' n-a mai rămas nimic până când s-a sfârșit războiul. O aripă a casei – nu aripa în care stăteau, bineînțeles – era doar o grămadă de cenușă.

— Și de ce s-a întors? Din cauza unei femei?

— Așa zicea.

— V-a spus cum o cheamă? Sau cum se numea orașul?

Cei trei se priviră fără expresie. Era limpede că nu știau nimic.

— Bine, atunci despre Minnesota ce v-a spus? Când a trăit acolo?

— Uite ce, poate că „a trăit" înseamnă prea mult. Se poate să fi stat acolo o lună, poate chiar un an.

— Mă rog, dar de ce a stat acolo?

— Avea rude acolo. Sigur, asta nu înseamnă nimic, fiindcă zicea că are rude și în Kentucky, zise Pete, după care aplecă farfuria de plastic într-o parte, ca să răzuie cu furculița ultima fărâmă de plăcintă mexicană. Dacă îl prindeai în toane bune, îți spunea că are rude și pe Marte.

— Pe cât știu eu, chiar avea rude în Kentucky, niște veri. În Minnesota pe cine avea?

— Asta nu mai știu, murmură Howard dezamăgit.

— A vorbit de vreun oraș?

— Nu. Ba da, ba da. De Saint Paul. E un oraș din Minnesota?

— Fără îndoială.

— Și…

— Da…

— Acu', că mă gândesc mai bine, a zis ceva de un bunic care parcă locuia acolo, continuă Howard, încruntat de efortul pe care îl făcea ca să își amintească. E posibil să fi avut un bunic în Minnesota?

— Cu siguranță. Altceva mai știți? Un cartier? Un nume? O stradă? Orice.

— Ei, ce n-aș da să știu mai multe. Poate că el ne-a zis. Dar mintea mea… nu mai e ce-a fost.

— Și Chicago? A zis ceva despre Chicago?

— Se poate, răspunse Howard, dar Laurel își dădu seama din tonul vocii lui și din felul mânios în care îl privea Pete că vorbea așa doar ca să-i facă ei plăcere, îi spunea ce credea el că ar vrea să audă.

— Știți ce nu înțeleg eu? zise ea atunci când tăcerea deveni stânjenitoare. Poate că voi știți: Cum se face că un tip care venea poate dintr-o familie bogată a ajuns sărac lipit? Era schizofrenic, știu. Avea probleme emoționale, știu. Bea prea mult. Dar de ce n-a avut familia lui grijă de el? Nu așa face orice familie?

— A mea nu, zise Pete.

— Și nici a mea, întări Paco.

— Pe lângă asta, tu îți închipui că Bobbie ținea la familia lui, zise Pete.

— Și că și ei țineau la el, completă Paco, aplecându-se pe spate ca să aprindă o țigară fără filtru de la unul din arzătoarele aragazului.

Trase adânc în piept și suflă un colac de fum albăstrui.

Laurel se întoarse cu gândul la familia Buchanan – Daisy, Tom și Pamela, cu toții niște persoane nesuferite. Pe de altă parte, își aduse aminte cât de tare îl plăceau oamenii pe Bobbie. Poate că ajunsese oaia neagră a familiei pur și simplu fiindcă era un tip de treabă. O persoană plăcută. Era posibil ca familia Buchanan să fi rupt legăturile cu el, dar era mai probabil ca el însuși să se fi desprins de ei, de nepăsarea crasă și lipsa cronică de bun-simț care îi caracteriza pe toți.

— Spuneți-mi o întâmplare cu Bobbie, zise.

— O întâmplare? repetă Howard.

— Ceva ce a făcut el odată, sau poate ați făcut împreună.

— Orice-o fi? întrebă Paco, strângând din ochi din cauza fumului de țigară.

— Orice. Aș vrea să înțeleg ce fel de persoană era Bobbie.

Cei trei amuțiră și se priviră unul pe altul, neștiind ce aștepta Laurel de la ei.

— Îi era frică de dracu', zise Paco în cele din urmă, ridicând din umeri.

— Parcă nouă nu ne e, făcu Pete.

— Zău. Bobbie l-a văzut o dată.

Laurel se înclină spre ei.

— Să știți că i-a spus și lui Emily. Emily Young, asistenta socială care se ocupa de el. Ție ce ți-a spus, Paco?

— Că l-a fotografiat.

— Chiar așa?

— Așa a zis.

— Cum arăta?

— Nu știu. Poate că de-aia a luat-o razna. Poate că, așa cum nu avem puterea să-l vedem pe Dumnezeu, tot așa nu răbdăm să-l vedem nici pe diavol.

— Ia mai lasă-mă, făcu Pete. Era sărit de pe fix cu mult înainte să facă poza unui mascat de la bâlci crezând că e dracu'.

— Era un mascat de la bâlci?

— Da, unul care lucra la bâlci. E ceva vreme de atunci. Din puținul pe care ni l-a spus am înțeles – și crede-mă că nu prea aveai ce să înțelegi de la el când vorbea de dracu' – că l-a întâlnit la un bâlci care se ține la Essex la sfârșitul verii.

— Târgul din Champlain Valley.

— Întocmai. La vreo opt sau zece mile de aici. Cam așa ceva. Ține până la întâi mai. Se tund oile și se mulg, se vând dovleci uriași. Chestii de la fermă. Și p'ormă mai e și bâlciul și ăi de lucrează acolo. Tot soiul de descreierați care se dau în spectacol. Sunt sigur că acolo l-a întâlnit pe așa-zisul diavol. Poate că a fost cineva care l-a rănit, fizic, vreau să zic. L-a bătut măr. Ori i-a furat bruma de bani pe care îi avea. Ori poate că era un nenorocit de care Bobbie s-a speriat mai mult decât era cazul.

— Poate că o să-l vezi în pozele alea, zise Howard.

Laurel rămase pe gânduri câteva clipe. Până acum nu văzuse niciun chip demonic. Nici nu găsise vreo imagine de la târgul și expoziția districtului, care se țineau la sfârșitul verii. Aducându-și aminte de pozele pe care le developase, se întrebă dacă nu cumva Pete se înșală și ar trebui să caute pe cineva din copilăria lui Bobbie,

poate imaginea cuiva lângă care crescuse. O rudă.

— Ești sigur că vorbea de Târgul din Champlain Valley, Pete? îl întrebă.

— Nu sută la sută. Cu Bobbie nu puteai fi niciodată sigur. Poate că era unul din New York. Sau din Minnesota. Sau din Louisville. Parcă ziceai că are rude acolo, nu?

— Într-adevăr.

— Vrei să-ți povestesc ceva? întrebă Pete.

— Sigur.

— Ia ascultă. Uite cum era Bobbie Crocker, prietenul meu. Prietenul nostru. Vara trecută, stăteam și ne holbam la macaralele cu care construiau clădirea aia nouă de pe malul lacului. Aia cu apartamente și magazine de lux. Eram doar eu cu Bobbie și curgea apa pe noi de căldură. Cred că era în iulie. Eu nu mai beau, dar mi se făcuse poftă de o bere. Îi și simțeam gustul pe limbă. O sticlă de bere de la gheață. Poate chiar un Budweiser în sticlă de un litru. Nu mai băusem de trei ani – ei, la vremea aia nu erau chiar trei – da' aveam câțiva dolari în buzunar, iar lângă șantier era o dugheană cu tot ce-i trebuie omului. Nu mă mai puteam gândi la nimic altceva. Ce dracu'? Ce înseamnă o amărâtă de bere? Chiar dacă e un litru? Ce, pentru o bere am să ajung iarăși în stradă? Sigur, răspunsul e da, fiindcă nu pot să mă opresc la una. Trebuie să beau, să zicem… o ladă. Da' tot aveam să mă duc să cumpăr o bere. Numai că Bobbie, slavă Domnului, parcă mi-a citit gândurile și m-a luat de acolo. M-a dus pe o bancă la umbră și mi-a dat două sticlușe de lapte cu cacao. Știi de care?

— D'alea din care bea ursul Yogi, spuse Howard.

— Ei, zicea așa în reclame. Da' io cred că bea și bere, aruncă și Paco o vorbă.

— Laptele ăla cu cacao m-a liniștit. Uneori, o băutură dulce și rece te ajută. Bobbie a avut grijă de mine.

Laurel rămase tăcută o clipă, apoi își aduse aminte ce o învățase

David cu o seară înainte, când erau în pat.

— Îhî-hm, făcu ea, dând din cap, și apoi tăcu.

Să vezi și să nu crezi: Pete – Pete cel reținut, sceptic și uns cu toate alifiile – povesti mai departe.

— Stăteam la umbra unuia din arțarii pe care nu i-au tăiat, ne uitam la apă și la munții Adirondack și sorbeam laptele cu cacao. Și atunci Bobbie zice: „Ți se pare o priveliște grozavă? Nu știi ce se vedea din dormitorul meu când eram mic. Pe o fereastră, Long Island și oceanul, iar pe cealaltă un conac cu un turn de apărare." Auzi, un turn de apărare! Bineînțeles, am fost sigur că Bobbie Crocker bătea câmpii, așa că am zâmbit și am schimbat vorba.

Pe neașteptate, Howard dădu farfuria la o parte și-și încrucișă degetele pe masă.

— Știi ce era nemaipomenit la Bobbie? zise el, privindu-i pe rând în ochi.

Ceilalți tăcură, așteptând.

— Era un tip ca noi toți.

Pete chicoti din nou, un sunet aspru, plin de amărăciune.

— Daa, să fii sigur că așa era Bobbie Crocker. Spre deosebire de alți moșnegi trăsniți, care își mănâncă timpul jucând golf în Fort Lauderdale, el își petrecea verile pe strada Cherry, tolănit la umbra unui container de gunoi, și iarna se retrăgea la un azil de nebuni. Un tip ca noi toți, Bobbie ăsta.

Când Laurel întoarse ochii spre Howard, acesta dădea din cap a încuviințare, cu pleoapele pe jumătate închise și o privire melancolică, fără să simtă nimic din mânia și ironia vorbelor lui Pete Stambolinos.

P

e la mijlocul dimineții, Katherine băgă capul în biroul lui Laurel. Fata era cu un nou-venit, un tânăr pe nume Tony, care pretindea că fusese o stea a fotbalului american pe vremea când mergea la liceu în Revere, Massachusetts, cu vreo opt sau nouă ani în urmă. Cu o

noapte înainte dormise la cămin, în aripa de clădire destinată bărbaților. Se înstrăinase de familie, la fel ca Pete, Paco și Howard și (da, într-adevăr, își zise ea) Bobbie. Se deosebea de ei doar prin faptul că era mult mai tânăr. Se foia fără încetare pe scaun, strângea mâinile pumn și apoi desfăcea degetele ca un evantai. După cât se vedea, în noaptea aceea își rosese unghiile până la sânge.

— Îmi pare rău să vă întrerup, dar trebuie să plec îndată în Montpelier, la o ședință, și voiam să-ți spun două vorbe înainte să ies, începu Katherine.

Flutură mâna în chip de scuză în fața lui Tony și apoi ridică brațele în aer – un gest menit să sugereze că era obligată să procedeze astfel. Laurel ieși pe hol în urma ei.

— S-ar putea să te sune un avocat din New York și să-ți ceară să nu mai developezi clișeele lui Bobbie Crocker, spuse Katherine. S-ar putea chiar să-ți ceară să i le predai lui sau altcuiva. Să nu cumva să i le dai, ne-am înțeles? Să nu te lași intimidată.

— Vai de mine! Un avocat! Asta de unde a mai apărut?

— Nu noi l-am chemat, răspunse Katherine.

Laurel înțelese instantaneu din partea cui venea avocatul și de ce șefa ei era atât de agitată. Cineva încerca să îi forțeze mâna și ea nu avea de gând să se lase. Și nici nu avea de gând să stea cu brațele încrucișate, uitându-se cum ceea ce ei i se părea a fi ultima dorință a unuia din clienții căminului era călcată în picioare. Îi povesti lui Laurel discuția cu avocata municipală și continuă:

— Femeia aia n-a telefonat în persoană, bineînțeles. Cei ca ea nu procedează așa. A sunat avocatul ei. A sunat-o pe Chris Fricke. Pe scurt, băbătia e convinsă că pozele aparțin familiei sale fiindcă ea apare în câteva din ele.

— Apare într-una singură.

— Și fratele ei apare în câteva.

— Fratele ei apare într-una singură.

— Și mai sunt câteva poze ale casei vechi unde a locuit.

— Da.

— Pretinde că Bobbie a furat o cutie plină de fotografii și negative de la familia ei sau le-a găsit undeva și vrea ca toate să îi fie returnate integral, întocmai așa cum le-a lăsat Bobbie. Vrea să vadă dacă mai e ceva care să îi aparțină.

— Bobbie nu a luat nimic de la familia ei. E parte a familiei! E fratele ei!

Katherine o privi atentă, fără să scoată o vorbă. Apoi zise:

— Chiar crezi ce spui?

— Nu cred, răspunse Laurel încet, cu vocea tremurată. Știu. Sunt absolut sigură.

— Să nu mai fi. Uită de ideea asta chiar acum. Înțelegi?

— Ce să înțeleg? De ce să uit?

— Dacă Bobbie ar fi fost fratele ei – ceea ce, pe cât înțeleg, e absolut imposibil – atunci ne putem vedea obligate să îi dăm totul înapoi.

— Vreau să-ți spun ceva, Katherine. Nu am nici cea mai vagă îndoială, spuse Laurel, încercând să pară calmă – fără succes de altfel. Toate se potrivesc, e limpede ca lumina zilei. Azi-dimineață am luat micul dejun cu niște băieți de la hotelul New England…

— Ia să văd dacă ghicesc: cu Pete și amicii lui. Trebuie că te-ai distrat.

— M-am simțit foarte bine. Băieții mi-au pregătit un festin. Ce vreau eu să-ți spun e că tot ceea ce mi-au povestit despre Bobbie demonstrează că a fost fratele femeii ăleia.

— Chiar așa?

— Bobbie le-a spus că a copilărit în Long Island. Le-a spus că are rude în Kentucky!

— Long Island, înțeleg. Dar Kentucky?

— Mama lui e de acolo. S-a născut și a crescut în Louisville.

Katherine oftă și o strânse de braț.

— Când mi-ai povestit prima oară ce ai văzut în poze, m-am

gândit și eu că poate a copilărit și el în preajma clubului unde mergeai tu la înot. Zău că la asta m-am gândit. S-ar putea să ai dreptate, cine știe? Numai că…

— A făcut fotografii ale casei, casa în care a copilărit până pe la jumătatea anilor ’60! Am developat câteva ieri-seară!

— Poate că le-a făcut altcineva, la cererea femeii ăleia.

— Ascultă…

— Laurel, avocatul bătrânei a fost foarte ferm: fratele clientei lui a murit cu mult timp în urmă. Câteva zeci de ani în urmă. Nimeni nu știe cum a pus Bobbie mâna pe fotografii și negative, dar femeia vrea să nu le developezi. Vrea să i le dăm înapoi. Ceea ce nu suntem obligate să facem – cel puțin, nu încă – tocmai fiindcă ea insistă că Bobbie nu a fost fratele ei. Nu sunt rude. Asta e salvarea noastră. Atât timp cât bogătașa din Long Island susține că ea și Bobbie nu sunt rude, înseamnă că nu îl poate moșteni, deci nu poate avea pretenții bazate pe relația de rudenie.

Laurel rămase pe gânduri. Situația era într-adevăr paradoxală: dacă recunoștea identitatea lui Bobbie, Pamela Buchanan Marshfield avea tot dreptul să ceară fotografiile – și probabil să le și primească. După cât se vedea, chiar existau persoane care doreau să pună mâna pe fotografii. Poate că temerile lui Bobbie erau exagerate, dar în niciun caz nu erau simple fantezii ale minții lui.

— Dacă fotografiile și clișeele rămân în proprietatea căminului după ce le-am developat pe toate… începu ea.

— Nu a căminului, ci a orașului Burlington. Termenul legal e *moștenire vacantă.* Din cauză că Bobbie a murit fără să lase testament, bunurile lui revin primăriei, care poate dispune de ele cum dorește. Iar în Burlington asta înseamnă că bunurile vor fi vândute, iar banii vor fi donați școlilor, cu toate că, în acest caz, sunt sigură că municipalitatea ni le va vinde nouă, pentru un dolar, să zicem, ca să le putem folosi pentru a strânge fonduri.

— De asta nu vrei să le dai.

— Și din cauza asta. Dar le vreau și fiindcă erau singurul lucru pe lume care a însemnat atât de mult pentru unul din oaspeții noștri, încât le-a purtat cu el oriunde s-a dus. Îi datorăm respect pentru asta. Pe deasupra, vreau să organizez expoziția pe care Bobbie o merita, îmi place ideea unei expoziții care să arate oamenilor că și cei fără adăpost sunt la fel ca ei, că sunt talentați, că au visuri și împliniri.

— Deci pot să le developez mai departe.

Katherine tăcu și Laurel se temu că îi va spune să se oprească. Dar răspunsul fu altul:

— Da. Numai… numai că nu uita că pozele au aparținut unui om care… care nu era cine crezi tu. Și… – o privi pe Laurel într-un fel pe care fata îl recunoscu: întocmai așa o privea mama ei când era îngrijorată – încearcă să nu vorbești cu niciun avocat care îți dă telefon. Dacă totuși trebuie, te rog să nu o ții una și bună cum că Bobbie a fost fratele cuiva. Bine?

Laurel încuviință din cap, dar era atât de furioasă că simțea cum îi zvâcnesc colțurile gurii. Era furioasă pe de o parte fiindcă simțea că i se pune pumnul în gură, iar pe de alta fiindcă își dădea seama că nici măcar Katherine nu credea ceea ce ea știa dincolo de orice îndoială.

Katherine o strânse în brațe și o împinse înapoi în birou, de unde Tony o privi cu atâta superioritate și dispreț că directoarea se simți obligată să intre în cameră și să îi ceară scuze în modul cel mai ceremonios. După aceea ieși din birou și se îndepărtă pe coridor, însă, înainte să dea colțul, se opri și adăugă:

— Să știi că nu glumesc în legătură cu identitatea. M-ai înțeles?

Laurel dădu din cap, dar gândul îi era deja la fotografii și la ce avea să mai developeze în seara aceea în camera obscură de la universitate.

PACIENTUL 29873

…nu este interesat de ceilalți pacienți, nici nu petrece timpul în camera de zi. Halucinațiile auditorii par să se diminueze, dar continuă să nege evenimentul crucial și prezintă mari goluri de memorie compatibile cu disocierea.

Extras din notițele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL PAISPREZECE

Vineri dimineața, David Fuller stătea în camera de așteptare a Ir pediatrului, alături de fiica lui cea mare, chinuit de ideea că fiecare animal de pluș, jucărie de plastic sau revistă ilustrată e un adevărat focar de infecție. Parcă anume ca să-i facă în necaz, copilașii din cameră tușeau, hârâiau și strănutau. Dacă ar fi fost după el, i-ar fi trimis în carantină cât mai departe de acolo, departe de Marissa – care, pentru moment, se simțea foarte bine. De fapt, era singurul copil din clasa ei care nu avea infecție în gât. Veniseră la doctor doar pentru că se tăiase la degetul mic de la piciorul drept și rana nu se închidea. Dura de prea multă vreme, era de părere David, mai ales că se și freca tot timpul de adidași sau pantofii de step și de balet.

Cât despre Marissa, ea era încântată că singurul moment când o putuse primi medicul ei atestat de asigurările de sănătate se nimerise a fi vineri dimineață, adică atunci când ar fi trebuit să fie la ora de matematică. Stătea lângă tatăl ei, pe canapeaua de piele sintetică, cu piciorul rănit îndoit sub ea și cu ochii pironiți la revista *Cosmo Girl!* pe care tatăl ei o considera total nepotrivită pentru acea sală de așteptare. (Unde erau revistele pentru copii când aveai nevoie de ele?) Îi era teamă că tăcerea ei se datora lucrurilor altminteri interzise pe care le citea acum în revistă. Prin urmare, ca să rupă vraja revistei, o întrebă (cu riscul de a o plictisi):

— Lăsând la o parte degețelul, cum te simți?

— Foarte bine.

— E chiar atât de interesantă revista? Sper că nu te distrezi cu cine știe ce lucruri deșucheate ai găsit de citit pe acolo. Altminteri o să mă omoare maică-ta.

— N-o să te omoare.

— La ce te gândești?

Fetița ridică ochii din revistă.

— Cum adică? La ce mă gândesc acum?

— Da. La ce te gândești chiar în clipa asta?

— Păi, dacă mă întrebi… Mami crede că Laurel e mult prea tânără pentru tine.

Fosta lui soție, avocată de meserie, era la tribunal în dimineața aceea.

— Da' de ce se preocupă mama ta de vârsta femeilor cu care mă văd eu?

— Habar n-am.

— Iartă-mă, am pus întrebarea greșit. Te necăjește faptul că mama ta este, brusc și inutil, interesată de vârsta lui Laurel?

— A, da' nu e brusc.

Marissa dădu drumul revistei în rastelul din spatele canapelei, căscă și se întinse, apoi își sprijini capul de brațul lui.

— Mulțumesc fiindcă mi-ai spus, zise el.

— N-ai pentru ce.

— Vasăzică… te necăjește?

— Vârsta lui Laurel? Nu, deloc.

— Dar pe Cindy?

— Cindy e… cum să-ți spun… n-are habar de vârstă. La cât pricepe ea, Laurel e de vârsta mamei.

— Cred că ar trebui să fii mai îngăduitoare cu sora ta.

— Da, da' nu cu mult.

— Pentru un copil cu bubă la deget, ești surprinzător de obrăznicuță în dimineața asta.

— Aseară era umflat, să știi.

— Îhî.

— Și?

David își eliberă brațul și o luă pe după umeri.

— Și nimic. Mă bucur că ai să te faci bine.

După ce tăcură amândoi o bună bucată de vreme, fetița întrebă:

— Te vezi cu Laurel la sfârșitul săptămânii?

— Da.

— Chiar diseară?

— Da.

— Și sâmbătă? Sau duminică?

Întrebarea îl puse pe gânduri. Oare voia să o vadă pe Laurel sau îi era teamă că prietena lui avea să atenteze la timpul cuvenit vieții lor de familie? După ce mama lor își făcuse cunoscută intenția de a se recăsători în noiembrie cu Eric Tourneau, avocat la aceeași firmă, fetele parcă se legaseră și mai mult de el. Probabil că Marissa nu vedea în Laurel o piedică în calea împăcării părinților – o împăcare absolut de neconceput chiar și înainte ca fosta lui soție și Eric să se îndrăgostească unul de altul – dar poate că i se părea că tatăl lor nu le mai dădea aceeași atenție din cauza lui Laurel.

— La sfârșitul ăsta de săptămână am să fiu cu tine și sora ta, spuse el pe un ton care se dorea detașat.

În fiecare sâmbătă lua fetele, și stăteau la el până când plecau la școală marți dimineața. Nu plănuia ca Laurel și fetele lui să se vadă în zilele care urmau. De fapt, lua masa cu Laurel în seara aceea tocmai ca să se poată concentra asupra fetelor în weekend. Își organizase cu grijă viața și descoperise că o prietenă de vârsta lui Laurel prezenta un avantaj de netăgăduit, și anume, nu îi cerea să se gândească la căsătorie. Laurel nu se gândea la copii fiindcă avea destul timp înainte. Ori de câte ori avusese o relație cu femei mai apropiate de vârsta lui, simțea că, încă de la prima întâlnire, era evaluat ca un posibil viitor soț. Dacă trecea testul – ceea ce era inevitabil, de vreme ce era viu și avea un serviciu – la a doua sau a treia întâlnire problema copiilor era pusă pe tapet. Iar adevărul era că David nu avea nicidecum intenția să mai devină tată. Nu că nu i-ar fi plăcut copiii. Dimpotrivă, era foarte devotat celor două fetițe și n-ar fi vrut ca ele să creadă că alți copii le-ar putea lua locul sau chiar să se simtă înlocuite. Pe vremea când, copil fiind, făcea naveta

între casele părinților, tatăl lui avusese o fiică și un fiu din a doua căsătorie. După nașterea acestora, David se simțise un fel de cetățean de mâna a doua.

Era cinstit față de Laurel? Probabil că nu. Din acest punct de vedere – e adevărat, nu singurul – își dădea seama că nu e un tovarăș tocmai potrivit pentru ea. Și nici pentru multe alte femei. Ceea ce lui i se părea organizare fusese taxat drept răceală de către alți oameni. Caracteristica lui era indiferența emoțională, îi spusese o prietenă înainte să se despartă de el. Dacă lua în considerare rănile lui Laurel, ar fi fost un defect de neiertat. Însă era sigur că ea nu vedea lucrurile în acest fel. Părerea lui era că, tocmai din cauză că Laurel simțea nevoia să se retragă în cochilia ei, modul lui distant de a o trata însemna de fapt că e un partener potrivit. Bineînțeles, conta și vârsta. David știa că Laurel nu era interesată decât de bărbații mai vârstnici decât ea și înțelegea foarte bine de ce.

Dacă se simțea vinovat din cauza atitudinii lui detașate? Da, uneori, dar niciodată atât de vinovat cât să îl bată gândul să se schimbe.

Pe de altă parte, chiar în dimineața aceea, când stătea în sala de așteptare a pediatrului, începu să își pună întrebări în legătură cu interesul lui Laurel față de Bobbie Crocker. Așa că, atunci când Marissa îi vorbi de fată, se gândi că poate acesteia nu i-ar prinde rău să petreacă ceva mai mult timp cu copiii lui. Orice altă preocupare care să îi ia gândul de la bătrânul fotograf care murise.

— De ce mă întrebi de Laurel?

— Am nevoie să mă tragă în poză.

— Poftim? făcu el, neștiind dacă o auzise bine.

— Ei, să-mi facă o poză artistică. Mă duc la o audiere pentru *Făcătoarea de minuni.* Sunt cincizeci de fete pentru rolul lui Helen Keller. O să fie mare îmbulzeală, așa că mi-ar prinde bine un mie ajutor.

— Și vrei să-ți facă Laurel o poză?

— Aș putea să o plătesc. Îi dau alocația mea pe următoarele două luni.

— Doamne Dumnezeule, nu cred că ar accepta bani.

— Crezi că se supără dacă o întreb? Eu cred că nu. Știu, e un mare favor, dar…

David răsuflă ușurat. Vasăzică, nu adusese vorba despre Laurel decât fiindcă voia un portret.

— Nu cred că e un favor chiar atât de mare, zise el.

— Mă rog. Oricum, e un favor. Mai ales dacă nu îi dau bani. Iar Laurel a făcut deja o grămadă de lucruri pentru mine.

— O grămadă?

— Știe toate magazinele cu haine haioase din oraș și cred că m-a dus la toate. Ai văzut ce fuste și eșarfe mi-a găsit când am fost împreună.

— Îmi aduc aminte.

— Cred că asta a distrat-o pe mama. Ideea că prietena ta studentă…

— Laurel a terminat colegiul acum patru ani, după cum mama ta știe foarte bine. Are un masterat în asistență socială. Și asta știe mama ta.

Marissa cugetă câteva clipe, apoi spuse:

— Am o întrebare.

— Ce anume?

— Uneori, Laurel pare… nu știu cum să spun… în altă lume.

David știa că fiica lui cea mare e un copil sensibil, cu un ascuțit spirit de observație, așa că nu se mira că își dăduse seama că ceva nu e în ordine cu Laurel, că uneori se retrage în lumea ei. Cu toate acestea, nu avea de gând să discute cu ea despre cele întâmplate în Underhill. Cel puțin nu acum. Într-o zi, poate. Marissa trebuia să afle că viața e plină de primejdii. Până și în Vermont. Acum însă nu intenționa să intre în detalii.

— Ei, cred că, la fel ca noi, e tristă uneori, răspunse el simplu,

sperând că nu pare evaziv.

— Nu e tristă. E altfel…

— Cum anume?

— Cred că e… subțire.

— Subțire?

— Da, ca perdelele din camera mamei. Cele prin care poți să vezi. Le știi?

— Da, le știu.

— Dar mie îmi place Laurel. Știai, nu?

— Știam.

O femeie cu un dosar în mână – o soră de vârsta lui Laurel – apăru în sala de așteptare și spuse cu voce blândă „Marissa?", cu ochii ațintiți la pacienții de pe scaune.

— Noi suntem, răspunse David și ridică mâna, apoi și mâna fiicei lui, fiindcă se simți caraghios.

Marissa chicoti la ideea că ar putea fi o păpușă, se ridică în picioare și se întoarse spre el.

— Și zici că Laurel ar putea să-mi facă o poză?

— O s-o întrebăm, zise el, dar bănuia că Laurel va accepta, ceea ce îi făcea plăcere.

Dintr-odată, fu intrigat de ideea că Marissa era interesată de teatru, la fel ca Laurel. Pe deasupra, îi plăcea să știe că Laurel făcea în timpul liber ceva – orice – care nu era legat de pozele unui fotograf schizofrenic.

— Promiți?

— Sigur că da.

Marissa sări de două-trei ori în sus și se prefăcu a aplauda. Apoi dintr-odată se strâmbă și închise ochii. Era clar că se lovise la deget.

CAPITOLUL CINCISPREZECE

Laurel nu se uitase prea bine la Serena când se întâlniseră la înmormântarea lui Bobbie, cu o săptămână înainte. Schimbaseră doar câteva vorbe, ca să stabilească o zi când să ia prânzul împreună.

Vineri, când o revăzu, Serena i se păru mai bătrână decât s-ar fi așteptat, dar, cu toate că odată fusese o adolescentă fără adăpost, acum arăta într-o stare de sănătate mult mai bună. Când sosi Laurel, Serena era deja la restaurant, un bistro de pe chei, aflat nu departe de localul unde lucra ea. Era așezată la o masă, cu fața la docul unde trăgea feribotul. De fapt, unul chiar sosise și trăsese la mal pe partea dinspre New York a lacului. Un șir lung de pasageri – majoritatea turiști – coborau pe chei. Vasul era mare, dar din el coborau atâția oameni că lui Laurel îi veniră în minte mașinile pline cu clovni de la circ.

Ochii Serenei erau tot de un albastru strălucitor, așa cum își amintea Laurel, în schimb ascuțișurile feței se topiseră sub obrajii acum moi și rotunzi. Părul îi cădea pe umeri, tot atât de bogat, doar că o idee mai blond decât își amintea Laurel. Când o văzu, Serena ridică din sprâncene, semn că o recunoscuse, se ridică pe jumătate și îi făcu semn cu mâna. Purta un tricou roz care se oprea deasupra taliei și scotea în evidență buricul, unde sclipea un stras, prins de o bucățică de carne, ca o țintă de blugi. În urechi avea niște cercuri subțiri de argint, mari cât o brățară.

— Nu ne-am văzut de ani de zile, și acum… Ea doua oară într-o săptămână, remarcă Serena.

Laurel adusese cu ea fotografiile pe care i le făcuse Serenei cu ani în urmă și le scoase din geantă de cum se așezară.

— Am o surpriză pentru tine, zise și văzu cum Serena face ochii

mari privindu-le.

— Nu mai aveam mult. Doamne, chiar că nu mă prindea stilul drogat, murmură Serena clătinând din cap, fiindcă nici ei nu îi venea să creadă. Apoi, de teamă ca Laurel să nu se simtă jignită, adăugă repede: Adică, pozele sunt bune, numai că eu arăt de groază. M-ai înțeles, nu?

— Da, știu. Nimănui nu îi vine bine stilul drogat, răspunse Laurel.

— Pot să le păstrez?

— De asta le-am și adus.

— Mulțumesc. Într-o zi am să le arăt copiilor mei ca să-i sperii. Sau poate că nu. Cine și-ar dori să o vadă pe maică-sa în halul ăsta?

— Ai trecut prin multe, dar n-a fost vina ta. Până la urmă ai căzut în picioare.

Serena ridică ochii spre cer.

— Am avut noroc. Mătușa mea s-a întors în oraș și m-a luat la ea. Acum e timpul să-mi găsesc o casă a mea.

Laurel își dădu seama că nu știa dacă mătușa la care locuia Serena era rudă din partea mamei sau a tatălui, dar, fiindcă mama ei dispăruse când Serena era foarte mică, presupuse că era sora tatălui. O întrebă dacă se mai vedea cu tatăl ei sau dacă mai vorbeau la telefon.

— Nu, se ține departe. Nici mătușa mea nu îl lasă să se apropie. Știe că frate-său e un nemernic. Odată mi-a trimis un cec. N-aveam de gând să îl încasez, dar mătușă-mea a zis să încerc. M-am dus la bancă… era fals. Altădată a venit neinvitat – și beat, pe deasupra – de Paște. Venise o grămadă de lume la mătușă-mea și, chiar așa, beat, și-a dat seama că nu era bine-venit. Și-a luat tălpășița. Dar știe unde muncesc și unde stau. O să se arate din nou. Serena aruncă o privire spre cele două chelnerițe care pălăvrăgeau la bar în timp ce ele așteptau să li se dea atenție și comentă: Ehe, dacă mi-aș face treaba așa, aș zbura de acolo.

Într-un sfârșit, una din fete veni să le ia comanda. Laurel ceru o salată de crudități și un suc fără zahăr. Micul dejun, neobișnuit de consistent, îi picase greu la stomac.

— Cât de proaspătă e salata de ouă și curry? vru să știe Serena.

— Foarte, zâmbi chelnerița, o prăjină de fată care părea prea tânără ca să lucreze acolo.

Serena acceptă să încerce.

În jurul lor erau așezați oameni de afaceri, bărbați și femei, ale căror birouri dădeau spre lac, și turiști veniți să viziteze orașul Burlington. Vorbiră despre locul unde munceau și Serena îi povesti despre prietenul ei, un băiat care lucra în tura de noapte la fabrica de înghețată din Waterbury și care tocmai tăcuse cerere să fie avansat la departamentul vânzări. Serena era de părere că avea șanse, fiindcă era isteț și firma avea mai multă nevoie de idei decât de diplome universitare, plus că el, pe cât se pare, se pricepea la înghețată. Laurel îi descrise relația ei cu David și nu se miră prea mult când Serena spuse:

— Nu e ceva serios, așa-i?

Lui Laurel i se păru că era dezamăgită.

— Da, nu e ceva serios.

În cele din urmă, Laurel aduse vorba de Bobbie Crocker. Îi povesti Serenei că lăsase în urma lui fotografii ale clubului unde ea își petrecuse o bună parte a copilăriei și că era convinsă că Bobbie crescuse în huzur, într-un conac luxos aflat de cealaltă parte a golfului. O rugă pe Serena să îi povestească din nou cum îl găsise.

— Era clar că nu avea unde să se ducă, începu Serena. Adică, ar fi trebuit să se afle într-un loc anume. Cei de la spital nu deschid pur și simplu poarta și zic: „Zboară unde vezi cu ochii.” Am stat îndeajuns la Waterbury cât să știu că întotdeauna se face un aranjament pentru pacienți. Bobbie ar fi trebuit să se afle într-un loc *anume.* Ar fi trebuit să fie în grija cuiva. Numai că nu știa să spună unde sau cine era acea persoană. Sau poate că nu voia să-mi spună.

Cine știe? Nu a fost în stare să-mi spună nici măcar cum a ajuns la Burlington. A venit cu autobuzul? A făcut autostopul? Habar n-am. Chestia e că astfel de oameni ajunge să se clatine puțin și au căzut de pe cal. Nu-și mai iau medicamentele. Îmi plăcea mult Bobbie și mă gândeam că, având un pic de ajutor, s-ar fi descurcat și singur. Pe cât mi se părea mie, nu mai avea nevoie să stea în spital. Nu era un pericol pentru nimeni. De-asta l-am adus la cămin. La restaurantul unde lucrez stau de vorbă cu destui șerifi și polițiști ca să știu că la fel ar fi făcut și ei.

Se lăsă pe spătar și își prinse mâinile după ceafă.

— Ce-ți plăcea la el? vru să știe Laurel.

— Era foarte săritor. Tot încerca să mă ajute. Ei, sigur, nu era tocmai sănătos.

— Cum să te ajute?

— Păi, s-a oferit să dea telefoane la președinții caselor de discuri, l-am spus că nu am voce, da' n-a vrut să mă asculte. O ținea una și bună cu președinții caselor de discuri pe care îi cunoștea și care îi erau datori, și cum mi-ar putea obține un contract dacă ar da un singur telefon. De ce se purta așa? Fiindcă îi dădeam o porție suplimentară de salată de varză. Așa era el. Când a venit, nu cred că avea bani nici cât să-și cumpere un sandvici. Și să știi, avea hazul lui, chiar dacă făcuse foamea atâta vreme. A venit în seara aia și s-a apucat să-mi spună bancuri de doi bani despre oamenii străzii, de pildă, de câți vagabonzi e nevoie ca să înșurubezi un bec? Și fiindcă nu avea niciun chior, cred, îmi tot dădea sfaturi în chip de bacșiș. „Îți dau un pont pe gratis", zicea. „Dacă știi să te învârtești, toată pătura e a ta." Glume răsuflate, da' el era un dulce. Din păcate, n-a vrut cu niciun chip să-mi spună unde trebuia să se afle. N-am idee unde a dormit înainte să ajungă pe stradă.

— Așa e, făcu Laurel. Trebuie să fi stat undeva după ce a ieșit din spital, înainte să ajungă la cămin. E limpede că l-au dat în grija cuiva.

Serena ridică din umeri.

— L-am tot întrebat unde a locuit. Până la urmă, s-a frecat tare la ochi, cu pumnii strânși, ca un copil, și mi-a spus că, mai mult ca sigur, în noaptea aia o să doarmă acolo unde dormise și cu o noapte înainte.

— Și anume?

— Camera boilerului, în hotelul care e sus, pe deal. E caraghios să ajungă cineva să doarmă acolo. Nu știam de câtă vreme dormea acolo, dar nu voiam să-l mai las nicio noapte.

Chelnerița se întoarse cu băuturile și tăcură amândouă. Laurel o privea pe Serena, care se străduia să scoată paiul din teaca de hârtie.

— Așa că l-ai adus la noi.

— Da. Nu s-a împotrivit deloc. Tot auzi despre oamenii străzii că opun rezistență când e vorba să meargă la cămin… Ce să zic de alții, că și eu am fost așa. Dar Bobbie, Bobbie nu-și mai încăpea în piele de bucurie.

— A înțeles unde îl duci?

— A înțeles. Nu voia decât să fie sigur că nu îi ia nimeni geanta. L-am întrebat ce ține în ea, de e atât de importantă, și mi-a spus că poze.

— Și când l-ai revăzut?

— Nu l-am văzut de prea multe ori. Odată, asistenta socială care se ocupa de el – o fată pe nume Emily, probabil că o știi – l-a adus la restaurant, ca să-mi mulțumească. E o fată tare drăguță. Altădată l-am văzut la priveghiul cu lumânări pe care îl faceți pe Strada Bisericii chiar înainte de Crăciun. Știi tu, defilarea la care se rostesc numele oamenilor străzii.

Laurel zâmbi.

— Erai acolo? îmi pare rău că nu te-am văzut.

— Mda, eram în mulțime. M-am jenat să spun un nume la biserică, dar aveam o lumânare și am mers alături de ceilalți. Doamne, câte ai făcut pentru mine!

— Pe cât îmi aduc aminte, ai petrecut cam o săptămână și jumătate la cămin. N-am făcut chiar atât de multe pentru tine.

— Dar a fost acea săptămână și jumătate în care aveam neapărat nevoie de un acoperiș deasupra capului, spuse Serena apăsat, privind-o pe Laurel cu o intensitate care o surprinse.

— Ți-a spus Bobbie ceva despre sora lui?

— Sora lui? Nici n-am știut că avea o soră.

Laurel dădu din cap.

— N-am văzut-o la înmormântare. Trăiește?

— Da.

— O cunoști?

— Puțin. Am întâlnit-o săptămâna trecută.

— E și ea nițel într-o ureche?

Laurel se gândi o clipă înainte să răspundă.

— Nu, nu e. Cel puțin, nu ca Bobbie. De fapt, e foarte scârboasă.

— Îmi închipui că ea și Bobbie nu erau prea apropiați.

— Într-adevăr. Ți-a vorbit vreodată de familia lui?

— Niciodată, spuse Serena cu voce solemnă, ca și cum se străduia să își închipuie o familie pentru Bobbie. Nicio vorbă.

— Nici măcar în prima seară, când a venit la restaurant? Ia gândește-te. Când l-ai întrebat dacă avea unde să se ducă, ce-a mai zis?

Chelnerița le aduse mâncarea, dar Serena era cu gândul la seara de august când Bobbie se apropiase de tejghea, cu geanta lui de pânză și un buzunar plin de mărunțiș.

— Să mă gândesc, murmură ea, privind salata de ouă, aranjată în formă de sferă pe o frunză de salată verde. Să știi că a zis ceva ce ar putea fi important.

— Îhî-hm.

— A zis ceva despre un tip împreună cu care a lucrat la o revistă, undeva. Îl chema… Reese.

— Numele de familie sau de botez?

— Nu-mi aduc aminte să-mi fi spus. Dar am altceva să-ți spun.

— Ia spune.

— A fost cam acum un an.

— Știu, zise Laurel, sperând că părea răbdătoare.

— Să zicem că Reese era numele de botez. Ei…

— Ei?

— Ei, știi ce cred? Cred că s-ar putea să fi locuit la Reese după ce a ieșit din spital. E foarte posibil.

— Și de ce a plecat?

Serena mesteca salata cu ouă cu mare atenție.

— Nu pun țelină. Noi punem. În salata de ouă e musai să pui țelină.

— Așa e, făcu Laurel din politețe. De ce crezi că a plecat Bobbie de acolo?

— Poate că a fost dat afară.

— Bobbie, dat afară? Crezi că ar face cineva așa ceva?

— Nu dat afară fiindcă nu era un bun coleg de cameră sau ceva de felul ăsta. Poate că l-au izgonit fiindcă nu-și plătea partea de chirie.

— Dar la vremea aceea avea optzeci de ani! Ce ajutor se aștepta Reese să primească, mai ales dacă Bobbie venise la el direct de la spital?

— Oamenii sunt răi, remarcă Serena detașată. Tu știi asta, Laurel.

— Dar Bobbie era… bătrân.

Serena se aplecă în față, peste farfurie, cu ochii larg deschiși. Vorbea cu voce joasă, dar se vedea că e mânioasă.

— Ce contează vârsta? Ce-aș face eu dacă ar veni taică-meu la mine când face optzeci de ani? Mă întrebi dacă l-aș primi în casă sau l-aș lăsa să înghețe în stradă? Nu cred că i-aș deschide ușa, nu mă văd în stare. Și nu cred că sunt o fată rea. Ești rău dacă faci fapte rele. Sau mai știu eu?

Laurel tăcu câteva clipe.

— Sunt sigură că Bobbie nu i-a făcut niciun rău lui Reese, cel puțin nu așa cum te-a maltratat tatăl tău pe tine.

— La fel cred și eu, numai că noi nu știm cu siguranță. Dacă vrei să fii sigură, trebuie să te duci să îl găsești pe Reese.

— Bobbie ți-a spus ceva despre el…?

— Sau ea. Eu tot spun „el", dar poate la fel de bine să fie o femeie.

— …pe unde stătea?

— Eu aș începe în Burlington… sau poate în cartierele mărginașe. Poate că Bobbie a venit de la Waterbury la Burlington înainte de a rămâne fără adăpost. Poate că a fost dat în grija cuiva care locuiește pe aici.

— Ar fi o ironie a sorții.

— Știi ce, făcu Serena cu ochii la două tinere superbe, de vârsta lor, îmbrăcate cu fuste scurte – probabil directoare de PR, își dădu Laurel cu presupusul. Viața e plină de ironii. Ironii, noroace și… avantaje. De ce m-am ales eu cu o mamă care a șters-o la prima ocazie și un tată care era convins că eu sunt un sac de box? De ce tipele de colo au avut părinți care s-au îngrijit ca ele să-și facă temele și apoi le-au trimis la colegiu? N-o spun cu dușmănie, credemă. Dar știu că viața nu e întotdeauna cinstită și mi se pare mie, draga mea, că și tu știi la fel de bine ca mine.

În ziua aceea, Laurel plecă de la birou la cinci fix, cu toate că nu lucrase mai nimic. Voia să ajungă la biblioteca din Burlington înainte să se închidă fișierul, la ora șase, fiindcă abia aștepta să înceapă căutările în colecția de microfilme sau exemplarele vechi ale revistei *Life*.

Biblioteca nu avea volume legate decât până în 1975, în schimb microfilmele mergeau până în 1936. Tremura de nerăbdare și, ajutată de o bibliotecară binevoitoare, alese o rolă din 1960. Apoi se așeză la o masă și se apucă să deruleze imaginile care mergeau de la

celebrul băruleț din magazinul Woolworth, în Greensboro, Carolina de Nord, până la Charles de Gaulle lăudându-se cu detonarea primei bombe nucleare a țării lui. Îl văzu pe David Ben-Gurion, apoi pe Nikita Hrușciov și un avion de recunoaștere american U-2. Citi un articol despre Caryl Chessman, un individ de care Laurel nu auzise niciodată dar a cărui privire îi dădu fiori. Urma să fie executat fiindcă răpise și violase două femei cu zece ani în urmă. Pe cât îți puteai face idee din articol, ar fi putut fi nevinovat.

Încercă să treacă repede peste reclame, dar nu își putea dezlipi ochii de la ele: țigări slabe fumate în mod demonstrativ de cântăreți și actori, bombardierele Air Force folosite pentru a vinde ulei de motor, supe concentrate, aluaturi și cutii cu cremă de brânză care aveau un disc lipit de capac, toate însoțite de rețete ispititoare.

La fiecare fotografie căuta legenda scrisă cu caractere minuscule, care apărea uneori – chiar foarte rar – pe o latură a fotografiei sau dedesubtul acesteia. Spre dezamăgirea ei, doar foarte puține poze aveau legende. Ajunsese cam pe la luna mai și probabil că trecuse și ora de închidere a bibliotecii când descoperi de ce. În primele pagini ale revistei era o coloană lungă și îngustă cu nume, de la redactori și reporteri la fotografii.

Și acolo îl și găsi. Nu pe Bobbie Crocker sau pe Robert Buchanan. Altminteri ar fi sărit în sus până în tavan. Nu. Văzu ceea ce, în acel moment, i se păru a fi aproape la fel de important: în capul unei liste lungi, care cuprindea în ordine alfabetică numele a vreo treizeci de fotografi, de la Margaret Bourke-White la Corneli Capa și Alfred Eisenstaedt, se afla numele unui redactor adjunct – Marcus Gregory Reese.

Înainte să plece, Laurel printă toată lista, ca să aibă toate numele, după care căută numărul lui Marcus Reese în cartea de telefon a orașului Burlington. Nu figura acolo, după cum nu figura nici în Waterbury, Middlebury sau Montpelier. Laurel se duse la redacția

ziarului, aflată două străzi mai încolo, pe College Street. Ar fi trebuit să se întâlnească cu David la cinema la șapte fără un sfert, dar era atât de emoționată de ceea ce descoperise că voia să îi arate îndată lista de nume.

Când intră în biroul lui, David vorbea la telefon, dar se vedea că discuția e pe sfârșite, așa că Laurel se apropie și puse lista peste un vraf de hârtii, în fața lui, și îi arătă cu degetul numele redactorilor foto. David dădu din cap, mai mult din politețe, dar era limpede că numele Marcus Gregory Reese nu înseamnă nimic pentru el. De-abia atunci își dădu Laurel seama că nici nu avea de ce, fiindcă nu era la curent cu ultimele noutăți; nu știa că ea luase prânzul cu Serena. De îndată ce David închise telefonul, îi povesti ce îi spusese Serena.

— Al naibii, murmură el.

— Nu l-am găsit pe Reese în cartea de telefon, dar poate dau de el pe Google. Și mai vreau să profit de serviciile de căutare la care sunteți voi abonați. Acum, că avem numărul de Asigurări sociale al lui Bobbie, hai să vedem peste ce dăm.

— Să vedem? Parcă trebuia să mergem la film.

Laurel tăcu o clipă.

— Nu durează mult.

— Ba durează, zise el, ridicându-se din scaun. Trebuie să ne grăbim.

— Lasă-mă să văd, izbucni ea, surprinsă tot atât cât David de intensitatea cu care rostise cuvintele.

Fu rândul lui David să amuțească. Apoi spuse:

— Laurel, renunță în seara asta. Hai să ne distrăm.

— E important, zise ea, incapabilă să pună mai multă blândețe în voce.

— Pentru cine?

— Pentru mine. E important pentru mine. Cred că e suficient.

David o privi cercetător. Relația lor era atât de lipsită de

intensitate emoțională că nici măcar nu se dojeniseră unul pe altul vreodată.

— Poftim, spuse el, cu toate că se vedea cât de colo că ar fi preferat ca ea să lase căutarea pe a doua zi, și îi făcu semn să se așeze pe scaunul lui, în fața computerului.

— Nu durează decât câteva clipe, zise ea. Chiar nu ești curios să afli?

— Ba da, sunt curios, dar nu obsedat.

— Dar nici eu nu sunt obsedată. Vreau doar să îl găsesc pe acest Reese și să îl sun. Vreau să-l întreb de ce l-a izgonit pe Bobbie, sau de ce Bobbie a preferat să plece de bunăvoie.

— Poate că tipul a murit și gata, spuse David, fără să poată – sau să încerce – să își ascundă exasperarea.

— Reese?

David dădu din cap.

— E foarte posibil. Tipul a murit, iar Bobbie a ajuns din nou pe stradă. Știi ce? Tu caută-l pe Google, că eu mă duc să verific anunțurile mortuare. În ce lună a fost adus Bobbie la cămin vara trecută?

— August.

— Bine. Caut până în august.

Laurel avea impresia că se oferise să o ajute pe de o parte fiindcă regreta că își pierduse răbdarea și pe de alta fiindcă nu se ținuse de cuvânt și nu căutase pe Lexisnexis amănunte despre un accident de mașină în care fusese implicat Robert Buchanan. Una peste alta, îi era însă recunoscătoare pentru ajutor.

Aflară imediat două lucruri. Întâi, că erau o mulțime de site-uri unde apărea numele lui Reese; apoi, întocmai cum bănuise David, că bătrânul redactor foto murise cu paisprezece luni în urmă, în luna iulie a anului trecut. David se întoarse cu necrologul publicat în ziar, iar Laurel găsi și ea câteva necrologuri mai scurte pe

internet. Citi articolul despre moartea lui Reese așezată la biroul lui David, în timp ce acesta stătea în picioare alături, încântat de ceea ce descoperise.

MARCUS GREGORY REESE

BARTLETT – Marcus Gregory Reese, în vârstă de 83 de ani, a murit pe neașteptate la 18 iulie, în casa lui din Bartlett. Marcus – care semna cu numele întreg, dar căruia prietenii îi spuneau „Reese" – s-a născut în Riverdale, New York, și s-a stabilit în Bartlett când a ieșit la pensie, după o carieră remarcabilă ca fotograf și redactor la o serie de ziare și reviste de ținută.

Reese s-a născut la 20 martie, fiind cel mai mic dintre cei cinci copii ai lui Andrew și Amy Reese. După absolvirea liceului din Riverdale, s-a înrolat în Marina Statelor Unite, unde a servit cu onoare ca marinar în teatrul de luptă din Pacific, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. După ce s-a întors în Statele Unite, a transformat fotografia din hobby în carieră. A început prin a publica fotografii în *Newark Star-Ledger*, apoi în *Philadelphia Inquirer* și apoi în revista *Life*, unde a lucrat ca redactor foto timp de aproape treizeci de ani.

A fost căsătorit de două ori. Primul mariaj, cu Joyce Mekenna, s-a terminat cu un divorț. Al doilea, cu Marjorie Ferris, s-a terminat când Marjorie a murit de cancer în 1999.

Dintre frații lui Reese mai este în viață doar o soră, Mindy Reese Bucknell, care locuiește în Clearwater, Florida.

Slujba de înmormântare va avea loc miercuri, 21 iulie, ora 11, la biserica congregațională din Bartlett; înhumarea va avea loc la cimitirul New Calvary.

Înmormântarea a fost organizată de firma de pompe funebre Bedard McClure.

În fotografie, Reese părea a avea mai degrabă șaizeci de ani decât optzeci și trei, de unde Laurel deduse că era o poză veche. Era un bărbat corpolent, cu sprâncene stufoase și păr alb, ondulat. Bărbia, aproape inexistentă, se pierdea în gâtul gros, ca de taur. Purta ochelari de soare și un pulover pe lângă gât, peste o cămașă cu gulerul prins în nasturi. Rânjea la aparatul de fotografiat cu o dezinvoltură care semăna a mulțumire de sine.

David zâmbi ironic atunci când terminară de citit necrologul:

— Totdeauna mi-a plăcut vorba asta: „A murit pe neașteptate." Cât de neașteptată poate fi moartea la optzeci și trei de ani?

— De câte ori o auzi, te gândești că persoana în cauză a fost omorâtă sau și-a pus capăt zilelor, nu? Sau că doctorul a făcut o greșeală grosolană.

David se așeză pe raftul bibliotecii din spatele biroului.

— A făcut un atac de cord, probabil. Nimic misterios, îmi închipui.

Trebuie că așa stăteau lucrurile, dar Laurel se abținu să spună ceva.

În mare parte ca urmare a discuției cu Pamela Marshfield și a telefonului dat de avocat la cămin, era înclinată să vadă mistere peste tot.

— Și cred că acum știm cum a obținut domnul Crocker al tău pozele astea, continuă David, cu falca sprijinită în palmă.

— Cum adică?

— Probabil că le-a luat de la tipul ăsta, Reese. Din câte mi-ai spus, înțeleg că Bobbie nu era chiar un exemplu de sănătate mintală.

— Crezi că le-a furat? întrebă Laurel, neputând să-și creadă urechilor.

— Întâi de toate, n-am zis că le-a furat. Asta implică un grad

ridicat de competență mentală. Spun doar că… poate și le-a însușit. Poate că după moartea lui Reese.

— Cred că tot furt se cheamă.

— Bine. Atunci… le-a furat. Sau poate că i le-a dat Marcus Gregory Reese.

— Ce te face să crezi că așa s-a întâmplat?

— Fiindcă n-am găsit numele lui Bobbie în caseta tehnică a revistei *Life*.

— Asta nu înseamnă că nu el a făcut pozele!

— Laurel, în necrolog scrie că Reese a fost fotograf, îi tăie el vorba, arătând cu capul spre ecranul monitorului unde se vedeau site-urile cu numele lui Reese. Ia uite aici: un site numai cu fotografii făcute de Reese. Și ăsta la fel. Și ăsta. Nu m-aș mira să găsești fotografia cu fetele dansând hula-hoop sau vreuna cu Muddy Waters purtând semnătura lui Reese.

E posibil, își zise ea, dar logica lui avea o lacună. Încercă să își țină firea, să nu se pună într-o poziție de inferioritate.

— Presupunem că Bobbie chiar a locuit la Reese, spuse ea rar.

— Da.

— Și că a locuit la el acasă fiindcă spitalul i l-a lăsat în grijă.

— Într-adevăr.

— Și că se cunoșteau fiindcă lucraseră împreună la revistă. Așa mi-a spus Serena, mai ții minte? Mie mi se pare că Bobbie a venit în Vermont pentru că știa că Reese locuiește aici. Eu n-am căutat decât un an din colecția revistei *Life*, 1960. Poate că Bobbie a lucrat acolo la mijlocul anilor cincizeci sau șaizeci. Poate că, dacă am timp să stau mai mult la bibliotecă, am să găsesc ani întregi cu numele lui Bobbie Crocker în caseta tehnică.

— Vrei să zici că Bobbie îl cunoștea pe Reese fiindcă Reese era redactorul lui.

— Și nu am dreptate?

— Nu. E o concluzie pripită. S-ar fi putut cunoaște la redacție cu

o mie de alte prilejuri, fără ca Reese să fi fost redactorul lui Bobbie. Chiar dacă s-au întâlnit la redacție, Bobbie putea foarte bine să fie portar. Sau paznic. Sau liftier. La vremea aia era o meserie pentru bărbați.

— Ar trebui să caut în 1964… revistele din 1964. Aseară am developat niște poze de la Expoziția universală din 1964. S-ar putea să găsesc numele lui Bobbie.

David dădea din cap cu o mișcare măsurată, așa cum face un tată când copilul l-a adus la exasperare. Apoi se ridică de pe raftul cu cărți, întinse mâna după mouse și începu să dea clic pe X-urile din colțul dreapta sus al monitorului, ca să se deconecteze. Până să apuce Laurel să îl oprească, închisese deja browserul dar nu și computerul.

— Ce faci? întrebă ea.

— Plecăm pe loc, ca să nu pierdem filmul. Dacă ieșim chiar acum, mai avem o șansă să ajungem înainte să înceapă. Între altele, am ceva amuzant să-ți spun despre Marissa. Vrea să-i faci o poză-portret. Ți-ar fi trecut prin cap așa ceva?

Mai adăugă ceva, dar ea nu-l mai asculta. Cu browserul deconectat nu mai putea vedea lista de pagini despre Marcus Gregory Reese. Avea nevoie să le vadă, ca de un drog. Era o necesitate fizică. Nu era vorba că voia să le vadă; avea *nevoie* să le vadă. Așa că, deși își dădea seama că el voia să plece și îi spunea ceva despre fiica lui, dădu iarăși clic pe Internet Explorer.

— Îmi pare rău, spuse. Nu putem merge la spectacolul următor? Trebuie că e unul și la ora nouă.

— Laurel!

— Dacă chiar vrei să mergi, du-te. Nu mă supăr. Ne vedem după aia, luăm masa împreună.

— Nu vreau să merg singur la film într-o seară de vineri. Vreau să ies în oraș cu iubita mea. E cu totul altceva.

Ea se duse la lista site-urilor vizitate mai înainte și la rezultatele

găsite de Google pentru Reese.

— Nu pot să mă opresc acum, spuse cu o voce atât de tremurată, atât de slabă că nu și-o recunoscu. Știu că sunt aproape.

— Fă-mă și pe mine să înțeleg. Vrei să-ți petreci o seară de vineri la biroul meu, căutând site-uri despre un redactor foto de la revista *Life*, care a decedat. Așa e, Laurel?

— Nu toată seara de vineri. Mai lasă-mă o jumătate de oră. Bine? Apoi putem merge să luăm masa sau ne întoarcem la apartamentul tău. Cum vrei. Dar acum… nu vreau să plec. Nu… pot. Și…

— Da?

— Serviciile alea de căutare pentru reporteri. Îmi arăți și mie unul, te rog? Doar să văd ce pot afla de la numărul de Asigurări sociale al lui Bobbie.

David se frecă la ochi și ridică brațele în aer, învins. Întinse din nou mâna peste umărul ei, dar de astă dată dădu clic pe partea din browser marcată *Favorites* și îi arătă site-urile.

— Încearcă cu ăsta, zise apăsând pe o iconiță. Scrie numărul de la Asigurări sociale în căsuța asta.

Apoi se trânti într-unul din scaunele aflate în fața biroului și se apucă să răsfoiască un vraf de ziare aruncate pe jos.

— Îți dau o jumătate de oră. După aia închid luminile și plecăm.

Reese, află Laurel, fusese un fotograf itinerant, capabil dar, judecând după imaginile de pe internet, nu cine știe ce talentat. Probabil că era mult mai bun ca redactor, ceea ce explică de ce ocupase această funcție la *Life* un timp atât de îndelungat. Din site-urile vizitate deduse că, în ultima parte a vieții, probabil că își expusese lucrările în locuri precum sala de întrunire a bisericii pe care o frecventa – lucru pe care îl și făcuse în ultimul an și jumătate de viață. Laurel își propuse să consacre o zi vizitării enoriașilor din comunitate, începând cu pastorul. Ba chiar se gândi să asiste la o slujbă în Bartlett duminica aceea și să facă cunoștință cu oamenii

care îl știau pe Reese și, poate, pe excentricul lui prieten, Bobbie Crocker.

Într-o revistă de fotografie, un necrolog ceva mai lung spunea că Reese lucrase la ziare ca fotograf sportiv, însă, cu excepția fotografiei cu grupul de fete, Bobbie Crocker nu lăsase niciun fel de poze cu sportivi, iar să consideri că poza cu fetele era o imagine sportivă ar fi însemnat să împingi lucrurile prea departe. Nimic din ceea ce găsi despre Reese nu sugera faptul că l-ar fi interesat muzica sau jazzul sau spectacolele care marcaseră activitatea lui Bobbie. Drept urmare – și spre deosebire de David – rămase nestrămutată în convingerea ei că Bobbie însuși făcuse pozele găsite în apartamentul lui.

Ultimul lucru pe care îl făcu înainte să vadă ce găsește cu numărul de Asigurări sociale al lui Crocker fu să caute pe Google combinația celor două nume: Crocker și Marcus Gregory Reese. Nu găsi nimic.

Căutarea numărului de Asigurări sociale fu și mai frustrantă, mai nelămuritoare. Numărul nu aparținea lui Robert Buchanan, așa cum fusese ea sigură. Era însă legat de Robert Crocker. Bobbie Crocker, cum îl cunoscuse ea. Se născuse în 1923 și murise, după cum arăta site-ul, la începutul acelei luni. În Burlington, Vermont.

Tot așa, nu găsi niciun număr de Asigurări sociale pentru fratele mai mic al Pamelei, ceea ce părea normal dacă femeia i-ar fi spus adevărul. Fratele Pamelei se născuse înainte să existe Asigurările sociale și – dacă murise în 1939, după cum afirma ea – ar fi murit înainte să i se dea un număr în baza căruia să își facă declarația de avere.

Desigur, din același motiv, nu găsi pe site confirmarea faptului că Buchanan murise cu șaizeci și cinci de ani mai devreme.

Bucuria pe care o simțise în bibliotecă se risipi. Într-adevăr, nu era genul lui David să șoptească în barbă: „Ți-am spus eu…”, dar, cu toate acestea, Laurel se simțea pusă la colț. Încă mai credea că

Bobbie Crocker fusese fratele Pamelei, dar își dădea seama că, atunci când exprima această convingere, părea la fel de lunatică precum mulți dintre cei ajunși la cămin. Știa că se mai poate folosi de numărul de Asigurări sociale al lui Bobbie pentru a căuta mai departe (ceea ce și avea de gând să facă), dar ora când puteau merge la film trecuse deja. Cedă insistențelor lui David, închise computerul și plecară.

CAPITOLUL ȘAISPREZECE

Cu doar două degete, Whit putea să ridice și să treacă bicicleta lui marca Bianchi peste roaba din vechea magazie victoriană. Tot acolo se aflau grămezi de lucruri vechi, adunate de alți locatari ai casei: skiuri, snowboarduri și skateboarduri, ghete și o a doua bicicletă, tot a lui, pe lângă cutiile de carton unde fuseseră computere, acum pline de cărți, haine, rețouri și căni. Vag conștient de faptul că Talia era undeva în spatele lui, pe alee, unde își trecea în revistă corespondența, Whit se folosi și acum doar de două degete ca să pună bicicleta la adăpost peste noapte. Era începutul serii de vineri și ultima geană de soare dispăruse în spatele munților Adirondack, dincolo de lac. Încă mai era lumină, dar în curând avea să se lase întunericul și în aer se simțea umezeala serii. Whit nu era sigur dacă ridica bicicleta cu două degete ca să arate cât de ușoară este – în mintea lui, era o dovadă pe de o parte a calităților lui de biciclist și pe de alta a calităților bicicletei – sau ca să o impresioneze pe fată cu forța lui, fără să pară că o face intenționat. Oricât ar părea de contradictorii aceste motive, bănuia că toate erau valabile. Cu toate că Talia nu-l interesa, era interesat de colega ei de cameră, ceea ce înseamnă că legile tranziției hormonale îl făceau să graviteze spre ea în acest moment. Adevărul e că mintea îi fugea adesea la Laurel atunci când nu se gândea la orele de curs și laboratoare, măcar că știa că are o relație cu alt bărbat. Lui i se părea că e singură, bună la suflet și că ascunde un secret atât de îngrozitor că aproape resimțea o durere fizică atunci când o întâlnea.

Legă repede bicicleta de un stâlp și încuie lacătul. Când ieși din magazie, Talia era așezată pe trepte, în fața casei. Era clar că puțin îi păsase de cum ridicase el bicicleta și nici nu băgase de seamă cu câtă ușurință se mișcase.

Hotărî că nu mersese pe bicicletă atât de departe și că nu făcuse atât efort cât să miroasă respingător, așa că se așeză lângă ea pe trepte. Rămase cu gura căscată când văzu că citește o broșură despre paintball și își închipui că a primit-o la grămadă, odată cu alte imprimate trimise prin poștă.

— Bună de dat la coș, pe cât se vede, spuse.

Talia ridică privirea spre el și o clipă rămase perplexă. Apoi, înțelegând la ce se referea, spuse cu o voce autoritară, voit dramatică:

— Eu am *comandat* broșura. Eu am *cerut* broșura. Ai grijă, tinere.

— Ai comandat o broșură despre paintball? La ce-ți trebuie?

— Ei, voi, băieții ăștia cu șorturi strâmte, sunteți toți la fel.

— Să înțeleg că m-ai atins în onoarea mea de mascul? spuse el zâmbind, dar întrebându-se cât de serios vorbea Talia în cea mai mare parte a situațiilor.

— Spun și eu ce văd.

— Zău? La ce-ți trebuie o broșură despre paintball? Să nu-mi spui că ai de gând să îi duci pe copiii de la biserică la așa ceva în toamna asta.

— Mâine.

— Râzi de mine.

— Deloc.

— Chiar așa?

— Ce cuvânt n-ai înțeles din ceea ce am spus? Ne întâlnim la biserică și plecăm în jur de ora nouă. Vrei să vii?

— Nu cred.

— Poți merge în microbuzul bisericii. Are șaptesprezece locuri. Nu e mod mai bun să dai afară micul dejun decât o oră petrecută în microbuzul bisericii.

— Și nici mod mai bun de a ajunge pe prima pagină a ziarelor. „Microbuzul bisericii" se traduce prin „accident tragic în care au fost implicați copii și adulți cu bune intenții". Poți să cauți în

dicționar. E în programa de anul întâi, la facultatea de medicină. Embriologie. Microbuzul bisericii.

— Vine și Laurel, făcu Talia, cu ochii ațintiți la broșura lucioasă de pe genunchi.

Whit avea o bănuială, cum că ea se uitase în altă parte când îi dăduse vestea fiindcă nu se putea abține să nu râdă. Oare era atât de evident interesul lui față de Laurel?

— Mai precis, ce faceți când jucați paintball? întrebă. Când mă gândesc la asta, îmi vin în minte niște tipi burtoși, cu probleme de adaptare în societate, care aleargă prin pădure, îmbrăcați în pantaloni de camuflaj, și se stropesc unul pe altul cu vopsea.

— Cam așa ceva. Numai că aici sunt echipe. Și un arbitru.

— Un arbitru?

— Îhî.

Nu prea îl trăgea inima să-și petreacă ziua cu niște puști de liceu, dar nu avea nimic planificat pentru sâmbătă până spre seară, când urma să ia masa cu mătușa și unchiul lui. Veneau în Vermont să vadă spectacolul de culori al pădurilor care, spre marea lor dezamăgire, mai avea totuși câteva zile până să devină o adevărată simfonie de roșu, verde, galben și ruginiu.

— La ce oră vă întoarceți?

— Nu mai târziu de patru, patru și jumătate.

Whit întinse mâna, luă broșura și se uită cu atenție la harta terenului de joacă. Nu se vedea făcând așa ceva. Nici pe Laurel nu o vedea, de altfel.

— O să petrecem majoritatea timpului aici, zise ea, arătând cu degetul o serie de linii tipografice, unduitoare ca niște valuri. Aici e vârful Calamity, iar aici un depozit de combustibil pe care vrem să îl capturăm.

Când auzi despre depozitul de combustibil, joaca nu i se mai păru atât de abstractă lui Whit.

— Nu ai nicio reținere gândindu-te la Irak?

Talia se întoarse și îl privi în ochi.

— Am trei prieteni, foști colegi de școală, în Gardă. Toți au fost în Irak sau se află acolo în clipa de față. Unul a petrecut o lună în Tikrit. Dacă vii cu noi mâine, o să faci cunoștință cu doi tineri care au frați mai mari în Gardă. Unul din ei a fost în Fallujah. Nu sunt nicio minte de găină care n-are habar de ce se întâmplă în Orientul Mijlociu, nicio neoconservatoare sociopată care se excită jucându-se de-a războiul. M-ai înțeles? E un joc. Dacă vrei să știi, e de departe mult mai sănătos decât jocurile cu pușcași de elită și teroriști de pe Playstation – de-alea din care joci și tu, mi se pare. Chiar și pentru că jucătorii fac mișcare în aer liber, în loc să stea în camere neaerisite, cocoșați deasupra consolelor de jocuri. Copiii ăștia vor să se joace așa. O parte din ei, cel puțin. Lor li se pare un joc la fel ca oricare altul, iar mie îmi pare a fi o cale de a întări spiritul de echipă și de a le arăta că există adulți – știu că nu-ți convine, Whit, dar află că în ochii lor ești un adult – cărora le pasă de ei, cărora le place să-și petreacă timpul împreună cu ei. Deci, ca să răspund la mica ta întrebare, atât de plină de subînțelesuri: Nu, n-am nicio reținere. E clar?

Whit încuviință din cap, puțin șocat. Într-adevăr, avea un Playstation. Își spunea lui însuși că se joacă doar ocazional, ca să se relaxeze, ca să scape de stres. Își spunea că are valoare… medicinală.

— Ei, vii?

Whit încuviință din nou din cap. După o astfel de diatribă nu îndrăznea să spună nu.

Într-o seară, pe la începutul lui august, Whit mersese să danseze cu Laurel și Talia și doi prieteni de-ai lor de la Universitate – un tip destul de drăguț, pe nume Dennis, și o fată numită Eva. Erau o ceată sau, cum îi plăcea Taliei să se exprime, un card. În acea seară de joi și-au dat întâlnire cu prietenii la un club de pe Strada Mare,

puțin după ora zece. Whit nu le cunoștea încă prea bine pe Talia și Laurel, așa că se simțise flatat când fetele îi bătuseră la ușă și îl luaseră pe sus. La vremea aceea se simțea mult mai tânăr decât vecinele de etaj, fiindcă el terminase colegiul doar cu trei luni mai devreme și se pregătea să fie student câțiva ani buni de-acum încolo. Talia și Laurel nu erau doar niște femei mai în vârstă decât el – aveau și o slujbă pe deasupra. E adevărat, meseriile le permiteau să se îmbrace la fel ca atunci când erau studente, însă ele mai primeau și un cec săptămânal, ceva ce el nu avea.

La club nu era prea multă lume, căci anul școlar încă nu începuse la colegiile din regiune. În scurtă vreme ar fi putut deveni plicticos, ceea ce nu se întâmplă, în mare parte fiindcă ei erau în grup. Whit dansă cu Laurel, dansă cu Talia și chiar cu Eva, pentru câteva minute. Eva lucra în departamentul de marketing al unui mare mall de la periferia orașului Burlington și era de fapt singura din grup îmbrăcată pentru ocazie.

Whit se simțea deja atras de Laurel și savura posibilitatea de a discuta cu ea în pauzele de orchestră. Chiar de atunci, simțea cumva că fata e mult mai puțin interesată de dans decât el. Cu toate astea, își dădea limpede seama că se distrează.

Dar numai pe drumul spre casă înțelese cu exactitate de ce se îndrăgostise de ea. Talia și Dennis voiau să rămână la club pentru încă o repriză de dans, în schimb Eva și Laurel doreau să plece. Aveau un program mai strict decât Talia și erau nevoite să se trezească de dimineață. Pe la miezul nopții plecaseră toți trei pe jos. Aveau de gând să o lase întâi pe Eva acasă și apoi el și Laurel să continue tot pe jos drumul până la ei acasă, în cartierul aflat pe un deal.

Trei străzi mai încolo, dădură peste un vagabond așezat pe o ladă roșie de plastic în care se transportă sticlele de lapte. Se sprijinea de zidul de cărămidă, dar era pe jumătate prăbușit, învelit într-o haină de ploaie cu mânecile tăiate. Umbrele îl ascundeau, așa că simțiră

mirosul înainte să îl vadă. Avea o față prelungă, în mare parte acoperită de o barbă deasă, și încadrată de părul care îi atârna în șuvițe răsucite, murdare, de o parte și de alta a feței. Vârful capului era chel, plin de bube. Pe cât își făcu Whit idee, avea cincizeci și cinci sau șaizeci de ani; Laurel avea să îi spună mai târziu că probabil nu avea mai mult de patruzeci și cinci. Eva îl zări înaintea lui Laurel și a lui Whit, îl luă pe acesta de braț și dădu să îi tragă pe cealaltă parte a străzii, cât mai departe de vagabond. Whit nu își dădu seama ce voia fata, așa că o urmă, dar apoi simți duhoarea, se întoarse și îl văzu. Omul era treaz și vorbea singur în șoaptă. Nu striga, ci mormăia ceva, ceea ce avu darul să îi descumpănească și mai tare.

Laurel se duse drept la el, fără șovăială. Se lăsă jos alături și izbuti să îi atragă atenția. Îl întrebă cum îl cheamă și îi spuse cum o cheamă pe ea. Sigur, nu îl aduse cu totul pe pământ de pe planeta lui dar, în timp ce Whit și Eva stăteau deoparte, nemișcați și speriați, Laurel îl luă de mână – Whit înțelese în clipa aceea că, pentru a lua de mână un vagabond, trebuie să fii și milos dar și curajos – și îl ridică în picioare. Laurel îi îndemnă să o ia înainte, dar ei refuzară. Merseră împreună cu ea să îl ducă pe om la cămin. Paturi libere erau destule, căci, fiind vară, oamenii străzii stăteau mai mult pe afară. Ajutată de îngrijitoarea de noapte, îl puse să se spele și îl hrăni, apoi îl convinse să doarmă în cămin în noaptea aceea. Dură cam o oră până îl așeză în pat. Bărbatul nu vorbi cu nimeni în afară de Laurel. Nici ei nu îi spuse prea multe, dar se opri din mormăit și ochii nu i se mai învârteau în orbite ca bilele de la flipere. Se uita fix în ochii lui Laurel și era limpede că se simțea în siguranță în preajma ei. Ucigașii care erau pe urmele lui, fantasmele care îl aduseseră pe stradă îi dădură pace pentru o vreme.

După ce termină, Laurel își ceru scuze de la Eva și Whit pentru că le furase o oră de somn și plecară mai departe, spre casă. Whit era tulburat, pe de o parte de duhoarea și situația disperată a

individului cules de Laurel de pe stradă, pe de altă parte de ceea ce văzuse la cămin, unde intrase pentru prima oară. Însă Laurel, pe cât își dădea el seama, după ce lucrase patru ani acolo, ba mai muncise înainte și ca voluntar, nu părea impresionată.

În acea seară, Whit se îndrăgosti lulea. Dar nu era vorba doar de dragoste, ci mai degrabă de venerație.

CAPITOLUL ȘAPTESPREZECE

Laurel era conștientă că nu îi oferise cine știe ce companie lui David vineri seara – nici când erau la restaurant, nici la David acasă – pentru că simțea că fiecare clipă care se scurgea o aducea mai aproape de momentul când va fi nevoită să se despartă de fotografiile lui Bobbie Crocker. Telefonul avocatului o neliniștise. Voia să developeze negativele, mai ales fiindcă se hotărâse să petreacă cel puțin o parte din ziua de duminică în Bartlett. Drept urmare, ea și David nu reușiră să se apropie cu adevărat unul de altul. Sâmbătă dimineață plecă acasă cu mult înainte de micul dejun ca să-și schimbe hainele și să se apuce de treabă în camera obscură de la Universitate. Când îl sărutase în chip de la revedere pe David, care rămăsese în pat, acesta nici măcar nu încercă să-și ascundă nemulțumirea.

— De ce ești atât de captivată de povestea asta? Ce importanță are cine a fost Bobbie Crocker în realitate? Ce-ți pasă? o întrebase, cu fața pe jumătate îngropată în pernă.

Uneori, sâmbăta dimineața luau micul dejun în pat și făceau o plimbare înainte ca el să se ducă să le ia pe fete. Alteori le lua întâi pe fete și apoi se întâlneau undeva, cu un scop anume, departe de patul unde făcuseră dragoste cu câteva ore mai devreme.

— Chiar trebuie să folosești cuvântul ăsta?

— Captivată? Păi așa ești. Ieri ai luat două mese din trei cu persoane care l-au cunoscut pe Bobbie Crocker, iar aseară ai ratat întâlnirea cu mine…

— N-am ratat nicio întâlnire!

— Bine, atunci ai ruinat seara ca să cauți pe internet o persoană care poate că a fost, poate că nu, redactorul fotografiilor lui. În momentul de față te pregătești să petreci o minunată sâmbătă de

toamnă într-o cameră obscură. Și de ce faci asta? Ca să-ți poți petrece ziua de mâine – fără îndoială, o frumoasă duminică de toamnă – împreună cu oameni pe care nu i-ai întâlnit niciodată, ca să discuți despre doi morți care nu se știe dacă s-au cunoscut.

— Nu știu câtă vreme o să mai am fotografiile! Ți-am spus că Pamela Marshfield și-a pus avocații la lucru. În orice clipă mă pot vedea nevoită să-i dau pozele!

David trase cearșaful peste cap și își înfășură fața în el. Laurel știa că e un gest voit prostesc, copilăresc, menit să aplaneze neînțelegerea dintre ei înainte să devină o ceartă în toată regula, dar schimbaseră replici atât de tăioase începând cu seara dinainte că Laurel se simți jignită. Când David strigă după ea, plecase deja din dormitor.

— Ce-ai hotărât în legătură cu poza Marissei? Ce să-i spun?

Laurel ridica micul rucsac lăsat pe podea, lângă barul care despărțea bucătăria de living.

— Am spus că îi fac poza, răspunse, dându-și seama că vorbise cam răstit.

Nu mai discutaseră o dată subiectul vineri seară? O adora pe Marissa și credea sincer că i-ar plăcea să-i facă portretul. Îi și spusese lui David.

— Bine, dar când? O să vrea să știe când.

Laurel știa că avea ceva de făcut într-o zi din săptămâna aceea. Poate luni, sau poate marți. Ceva îi spunea că avea ceva programat chiar pentru ziua aceea. Nu mai era sigură ori, cel puțin pentru moment, nu-și aducea aminte. În cele din urmă, propuse:

— Luni după-amiază, ce zici, pe la patru și jumătate? Să văd, poate reușesc să plec mai devreme de la cămin. Te anunț. Dacă nu pot luni, rămâne pe sâmbătă. Bine?

În clipa în care tăcu își dădu seama că spera ca el să îi spună că sâmbătă e foarte bine. Cu toate că era sigură că îi va face plăcere să o fotografieze pe Marissa, simțea apăsarea copleșitoare a fotografiilor

lui Bobbie Crocker. Și mai erau atâția oameni cu care trebuia să stea de vorbă…

Așteptă o clipă răspunsul, dar nu îl primi. Uneori, își zise, David părea să creadă că are dreptate doar fiindcă e mai în vârstă. În ultima vreme, când nu erau în pat, se simțise mai degrabă fiica decât iubita lui – și încă o fiică adoptivă. Primea sfaturi, dar nu și atenție. Se gândi că poate vorbise cu iritare evidentă, dar apoi își zise că în dimineața aceea nu are timp să analizeze tot ce-și spuseseră unul altuia și plecă.

Acasă, apartamentul mirosea a muced. Deschise ușa balconașului unde ea și Talia stăteau uneori și citeau vara. Priveliștea nu era grozavă, dar dimineața era însorită și, pe deasupra, chiar alături creștea un splendid arțar. Ușa dormitorului Taliei era închisă, ceea ce nici nu era de mirare, fiindcă abia trecuse de șapte. Văzu că Talia îi lăsase un bilet, anunțând-o că are un mesaj înregistrat pe robotul telefonic pe care ar fi bine să îl asculte. Când apăsă butonul, auzi o voce de bărbat, necunoscută.

— Buna ziua. Mă numesc Terrance J. Leckbruge. Sunt avocat la firma Ruger and Oates. Firma noastră o reprezintă pe Pamela Marshfield. Îmi place statul dumneavoastră. Soția mea și cu mine avem o casă de vacanță nu departe de locul unde stați, în Underhill. De fapt, chiar o să fim acolo mâine și duminică. E aproape ora trei, e vineri și plec de la birou. Îmi cer scuze că vă sun la începutul weekendului. Vă rog să mă sunați pe mobil când ajungeți acasă sau la casa mea din Vermont mâine dimineață, spuse el cu accent sudic și apoi lăsă o agendă întreagă de numere de telefon.

Pe lângă celular și numărul de la casa din Vermont, mai lăsase un număr de la birou și altul de la el de acasă, amândouă cu prefix de Manhattan.

Se încordase împotriva voinței ei când auzise cuvântul „Underhill” și o bătea gândul să șteargă mesajul și să se poarte ca și cum nu l-ar fi ascultat. Pe lângă asta, era devreme și mai erau multe

ore până când ar fi putut să îi telefoneze. Nu putea însă rezista tentației de a afla cum o să încerce Pamela Marshfield să o forțeze să îi dea pozele. Drept care, chiar înainte să își schimbe hainele sau să își ia un iaurt și o banană, se hotărî să îl sune. Măcar avea o speranță să îl scoale din somn.

Răspunse o femeie, perfect trează după voce, dar nu vorbea nici pe departe cu atâta blândețe și amabilitate ca avocatul cu care era căsătorită. De fapt, accentul ei îi amintea lui Laurel de vecinii ei din Long Island. Se prezentă pe scurt și spuse că îl căuta pe un avocat pe nume Leckbruge. Terrance Leckbruge. Femeia o întrebă politicos dacă își dă seama ce oră este și Laurel răspunse că va fi acasă doar câteva minute și că tatăl ei a fost avocat.

— Când mă sună un avocat, spuse Laurel, îl sun și eu îndată ce am posibilitatea.

Era o minciună gogonată. Nu o căutaseră avocați – alții decât tatăl ei – decât în anul după ce aproape că fusese violată, iar atunci amâna cât putea momentul când să îi sune. Nu putea suferi să vorbească despre incident, și cu toate astea fusese nevoită să îl retrăiască de nenumărate ori în perioada aceea. Câteva clipe mai târziu, auzi scârțâitul unei uși cu plasă de țânțari. Ușa se deschise și se închise.

— Laurel, ce plăcere să te aud, spuse Leckbruge cu aceeași voce calmă și tărăgănată pe care o auzise înainte. Și tu te scoli devreme? Cum te simți într-o zi atât de frumoasă?

— Mă simt bine, mulțumesc. Ce s-a întâmplat?

— Ia să vedem, ce s-a întâmplat? Acum două zile am avut o discuție foarte plăcută și cordială cu unul din avocații din Burlington care reprezintă căminul. O doamnă pe nume Chris Fricke. Vreau să-ți spun că sunt adânc impresionat de ceea ce faci la cămin. Poți fi dată de model, zise și sorbi din cafea îndeajuns de tare cât Laurel să-l audă.

— Mulțumesc, răspunse Laurel.

— Nu știu prea multe despre acest domn – domnul Crocker – dar mi se pare că ați fost îngerii lui salvatori.

— I-am găsit un cămin. Asta e ceea ce facem.

— Ești modestă. Crede-mă, munca ta e infinit mai importantă decât a mea.

— E frumos din partea dumneavoastră să spuneți așa.

— Cred cu toată tăria, zise Leckbruge și lui Laurel i se păru că așa și era. Mă gândeam să bem împreună o cafea cât sunt eu în Vermont. Ai putea veni la noi, în Underhill. Nu e o casă luxoasă, dar e drăguță. Pe vremuri a fost, dacă-ți poți închipui, o cabană unde se făcea zahăr din siropul de arțar. Pe trei părți e pădure, dar spre est am o priveliște de milioane a muntelui Mansfield. Drumul de țară o să-ți pună la încercare mașina în anotimpul ploios, dar în restul anului se poate merge fără probleme. Îmi închipui că ai o mașină, nu?

— Am, zise ea. Numai că nu vin la Underhill.

Vorbise cu atâta hotărâre că avocatul amuți o clipă, apoi spuse:

— Așa vasăzică. Să înțeleg din tonul tău că ai un motiv anume?

— Nimic despre care să vreau să vorbesc.

O imagine: unghiile atacatorului care era mai slab. Încrucișase brațele pe sub ghidonul bicicletei și o ridicase – bicicleta cu ea cu tot – așa încât unghiile erau îndreptate în sus. Sub unghii erau dungi negre de murdărie. Îi era deja greață din cauză că fusese smucită și ridicată în aer. Auzi din nou gluma lor stupidă dar înspăimântătoare: Dă-i un șpriț. În timpul ăsta, cel care avea să se dovedească a fi culturist îi spunea că e curvă; urla cuvântul prin gaura făcută în dreptul gurii în masca de lână tricotată.

— Foarte bine, foarte bine, repetă Leckbruge. Să ne întâlnim în Burlington? Asta se poate?

— Despre ce vreți să vorbim?

— Despre fotografiile pe care le avea locatarul decedat. Dar pun pariu că știai.

— Nu am nimic de spus, îmi pare rău. Și chiar dacă aș avea, cred că n-ar trebui să vorbesc decât cu Chris Fricke – ca și dumneavoastră de altminteri.

— În Burlington sunt o mulțime de cafenele pitorești. Toate îmi plac, dar mai ales cea de lângă teatru, The Flynn. Au acolo o ciocolată fierbinte scandalos de bună. Și mai știu un bar numai de vinuri cum sunt sigur că n-ai mai văzut. Ce-ai zice să ne întâlnim la cinci? Tu alegi ce vrei: cafea sau vin.

Chiar atunci i se păru că o aude pe Talia mișcându-se în spatele ușii închise. Parcă își aducea aminte că aveau ceva important de făcut împreună… da, urmau să facă ceva chiar în ziua aceea. Poate ceva simplu, cum ar fi să meargă la cumpărături… Dar nu, nu putea fi doar atât…

Oricât ar fi plăcut-o pe Talia, oricât ar fi ținut la ea, mai ales că, de ani de zile, îi fusese mai degrabă ca o soră mai mare decât sora ei adevărată, își dădu seama că trebuie să plece înainte ca prietena ei să iasă din dormitor. *Trebuia* să se ducă în camera obscură. Ceea ce însemna că nu mai putea întârzia la telefon. Deci, spre surprinderea ei în primul rând, acceptă să se vadă cu Leckbruge la barul de vinuri din Burlington, la ora cinci, numai ca să poată închide telefonul și să iasă din casă. Fără să mai facă duș, să se schimbe sau măcar să ia un fruct cu ea în chip de mic dejun, coborî în fugă scara, fără să facă zgomot, și țâșni afară pe vechea ușă victoriană de la intrare.

Pe locul unde se aflau odată grămezi de cenușă și panoul publicitar al doctorului T.J. Eckleburg – oculistul care plantase pe marginea drumului un afiș uriaș, reprezentând o pereche de ochi imenși, goi și inexpresivi ca ai unui zeu – se ridica acum un centru de afaceri, un grup de clădiri antiseptice, cu ferestre cafenii ca ochelarii de soare, înalte de patru sau cinci etaje și înconjurate de parcări presărate cu arbuști sfrijiți. Mai era și o fântână, un fel de

țâșnitoare fără stil care scuipa apă într-o umbrelă, aflată lângă clădirea unei firme de telefoane celulare. Laurel recunoscu pe dată complexul din fotografiile făcute de Bobbie, pentru că îl văzuse de pe autostradă. Însemna că undeva, în pământ, sub una dintre clădiri, se afla o rămășiță a benzinăriei lui George Wilson. Un ciob de sticlă, poate. O bucățică din cimentul pe care era așezată pompa de benzină. Probabil că mai era și vreo rămășiță din barul lui Michelis, tânărul grec care fusese principalul martor în ancheta privind moartea lui Myrtle Wilson, în oribila vară fierbinte din 1922.

Dacă Laurel nu ar fi știut cine este Bobbie în realitate, s-ar fi întrebat fără să găsească răspuns de ce își bătuse capul să facă fotografii ale unui centru de afaceri din Long Island. Nu avea nimic de-a face cu muzicienii, actorii și reportajele de care se ocupa în mod obișnuit. S-ar fi putut gândi că, spre sfârșitul carierei, ajunsese să pozeze centre de afaceri pentru agențiile imobiliare (judecând după mașinile din parcare, fotografiile datau de pe la sfârșitul anilor ’70) dar cunoștea istoria acelui loc îndeajuns de bine ca să înțeleagă ce făcea Bobbie de fapt: fotografia locul unde mama lui – din greșeală, e adevărat – o călcase cu mașina pe amanta soțului ei, pentru ca apoi să fugă de la locul accidentului.

Se opri o clipă, cu ochii la imaginile centrului de afaceri care se conturau tot mai clar în tava cu soluție de developat. Oare cât de greu îi fusese când aflase adevărul despre părinții lui? Câți ani avea? Fără îndoială, cu toții aflăm despre mamele și tații noștri lucruri mai mult sau mai puțin stânjenitoare, care ne zgâlțâie unele convingeri. Laurel citise destulă psihologie ca să știe cât de important e să accepți greșelile părinților și cum ne folosim în mod inconștient de aceste defecte ca să ne rupem de părinți în perioada adolescenței. Afirmarea individului. Maturizare. Din păcate, e un aspect al maturizării. Dar una era – în cazul ei, de exemplu – să îți dai seama că tatăl tău, un om muncitor, disciplinat, generos din convingere, se îndopa uneori cu mâncare asemenea unui împărat

roman, și cu totul altceva să afli că ambii tăi părinți au fost adulterini, că mama ta, fiind la volanul mașinii amantului ei, a călcat o femeie și a lăsat-o să moară la marginea drumului.

Nu cumva Bobbie își schimbase numele de familie atunci când aflase de lașitatea și egoismul condamnabil al părinților lui? Când aflase că Daisy își continuase drumul cu mașina în timp ce Myrtle se stingea la marginea drumului și că Tom îi spusese lui George Wilson a cui era mașina galbenă, așa încât Gatsby să devină ținta urii acelui bărbat disperat?

Nu știa prea multe despre schizofrenie, dar reținuse câte ceva când își dăduse masteratul în asistență socială, plus că aflase foarte multe chiar lucrând la cămin. Nu se poate să lucrezi cu oameni ai străzii fără să înveți câte ceva. I se părea grăitor faptul că Bobbie avea șaisprezece ani atunci când fugise de acasă, deoarece schizofrenia se manifestă adesea la sfârșitul adolescenței și începutul tinereții adulte, iar uneori este declanșată de un eveniment traumatizant. Îi veni în minte un termen pe care îl auzise folosit uneori la cămin: dubla constrângere. Expresia avea o origine clinică, respectiv era legată de teoria lui Gregory Bateson, și anume că o educație nepotrivită oferită de părinți poate provoca în mod accidental schizofrenia. În câteva cuvinte, însemna să transmiți în mod sistematic copilului mesaje contradictorii, de exemplu, să îi spui că îl iubești în timp ce îl respingi cu silă. Să îi spui că trebuie să meargă la culcare când e clar că vrei doar să scapi de el. Să îi ceri să te sărute la culcare, pentru ca apoi să îi spui că îi miroase gura. După o perioadă îndeajuns de lungă de timp, copilul își va da seama că nu are cum să câștige în lumea reală și, ca mecanism de adaptare, își va crea o lume proprie, ireală. Teoria dublei constrângeri nu fusese complet abandonată, dar Laurel știa că în prezent majoritatea medicilor consideră natura – adică chimia creierului – un element cu rol de departe mai hotărâtor decât educația atunci când cineva devine schizofrenic. Cu toate astea, la

cămin foloseau expresia cam în același mod ca o altă expresie celebră, din romanul lui Joseph Heller: „clenciul nr. 22”.

Oare în copilăria sa Bobbie fusese un etern perdant? Foarte posibil. Laurel începu să-și imagineze cum fiul lui Tom și Daisy Buchanan află, la liceu fiind, ce făcuseră părinții lui în vara dinainte de a se fi născut el. Și atunci, purtările urâte la care a fost martor timp de un deceniu și jumătate – aroganța snoabă, duplicitatea soților, nepăsarea meschină – toate astea sunt nimic pe lângă acest coșmar. Le cere socoteală părinților. Îi întreabă cât din poveste e adevăr și cât speculație. Tatăl neagă totul, susținând că Jay Gatsby conducea mașina în acea după-amiază din 1922. Dar Bobbie nu se lasă păcălit, își dă seama că minte.

Iar mama lui, femeia a cărei voce avea sunet de bani. Ea cum a reacționat? I-a mărturisit adevărul fiului ei? Sau, la fel ca soțul ei, a continuat să afirme că Gatsby era la volan? Ori poate a tăcut, pur și simplu?

Oricum ar fi fost, Bobbie știa adevărul. Iar acea parte a materiei lui cenușii care îi controla comportamentul – care, într-o oarecare măsură, punea stavilă schizofreniei – nu mai fusese în stare să oprească apariția simptomelor.

Nu era exclus, se gândea Laurel, ca la vremea aceea până și Daisy să fi început să creadă minciuna pe care ea și Tom Buchanan o repetaseră lumii. Cine știe? Poate că Daisy Buchanan intrase în mormânt negând totul, considerând vorbele care umblau pe seama ei drept niște bârfe răuvoitoare scornite de niște veri îndepărtați și niște vecini geloși.

La urma urmei, memoria poate fi cumsecade. Dacă nu ești schizofrenic, o memorie iertătoare este singura modalitate de a supraviețui.

Fișierul bibliotecii era deschis toată ziua de sâmbătă, așa că Laurel lucră fără întrerupere în camera obscură toată dimineața și o

parte din după-amiază, mulțumindu-se cu apă din sticlă și o brioșă cumpărată de la bufetul Universității. Era obosită, dar nu se putea hotărî să se oprească. Mereu apărea alt clișeu care trebuia developat. Dintre fotografiile făcute de Bobbie la Expoziția universală, recunoscu fără nicio greutate Pavilionul statului New York – cele două turnuri înalte de 250 de picioare, creația arhitectului Philip Johnson – și simbolul expoziției, Unisfera de oțel. Văzuse turnurile și unisfera de o mie de ori pe când conducea pe autostrada din cartierul Queens. Pe deasupra, în clasa a noua, la istoria Americii, avusese un profesor care își amintea bine expoziția de pe vremea când era copil și care îi dusese odată cu clasa în parcul Corona, ca să le ilustreze o lecție despre anii '60.

Nu plecă din camera obscură decât pe la două și jumătate, și atunci doar fiindcă avea de căutat ceva în bibliotecă.

Bibliotecara găsi repede microfilmul cu revistele *Life* din 1964 și Laurel începu căutarea cu luna ianuarie. Văzu un articol despre papa Paul al VI-lea, primul pontif care a călătorit cu avionul, și o biografie a ministrului Apărării, John McNamara. Mai era un articol despre condamnarea lui Jack Ruby[10] și un altul despre o femeie numită Kitty Genovese care fusese ucisă cu sălbăticie în fața apartamentul ei din Queens într-o noapte; strigătele ei fuseseră auzite de peste treizeci de vecini, dar niciunul nu îi sărise în ajutor.

În cele din urmă, într-un număr din aprilie găsi primele fotografii de la Expoziția mondială din Flushing. Expoziția fusese deschisă în mod oficial de președintele Johnson pe 22 aprilie. Văzu fotografii cu modele de rachete în mărime naturală, înconjurate de vizitatori îmbrăcați fie în sacouri și cravate, fie rochii sau fuste (majoritatea femeilor purtau mănuși albe), ca și clădirile ridicate de General

---

[10] În 1963 l-a împușcat pe L.H. Oswald, acuzat de asasinarea președintelui J.F. Kennedy.

Motors, Chrysler sau IBM. Mai era o imagine pe jumătate de pagină a Pavilionului statului New York (dar nu cea pe care tocmai o developase) și o fotografie a monoraiului al cărei autor era menționat – dar nu era nici Robert Buchanan, nici Bobbie Crocker.

Fu dezamăgită, dar merse mai departe. Câteva clipe mai târziu se aplecă în față, să vadă mai bine o imagine alb-negru apărută pe ecran, în numărul din săptămâna următoare, la penultima pagină, se afla o fotografie a Unisferei. Inelele orbitale văzute de jos în sus și faptul că Australia apărea în prim-plan îi aduseră aminte de fotografia lui Bobbie. Citi legenda și îl găsi, așteptând-o răbdător la sfârșitul textului.

Unisfera de oțel înconjurată de Fântâna Continentelor, Expoziția universală, Flushing, New York. Globul are uimitoarea înălțime de 12 etaje și cântărește 470 tone, o greutate care l-ar fi pus la grea încercare chiar și pe Atlas. Noaptea, capitalele țărilor se aprind iar deasupra planetei se învârtesc trei sateliți. Costul total? 2.000.000 de dolari, dar merită, ținând seama de mesajul înălțător pe care îl transmite vizitatorilor, și anume că, în ciuda diferențelor politice și etnice, suntem toți ai aceluiași Pământ. Unisfera este atât simbolul Expoziției Mondiale abia deschise, cât și unul din punctele ei de atracție. Foto: Robert Crocker.

Laurel se bucură poate mai mult decât oricând în viața ei. Se gândi să îl sune pe David chiar în acel moment, dar se temu, căci, după felul în care se despărțiseră în dimineața aceea, gestul ei putea fi interpretat drept bucurie răutăcioasă. Pe lângă asta, se simțea brusc obosită, foarte obosită. O luă cu o ușoară amețeală. Probabil că era prea obosită ca să poarte o discuție.

Mai avea cam patruzeci și cinci de minute până la întâlnirea cu Leckbruge. Printă pagina și înapoie microfilmul bibliotecarei, apoi se așeză pe o banchetă din sala de lectură ca să se odihnească. În

cele din urmă se ridică și, cu dramul de energie care îi rămăsese, se duse la patiseria din apropiere să ia o sticlă de suc și un biscuit. Era conștientă că va trebui să fie în formă când se va vedea cu avocatul Pamelei Marshfield.

CAPITOLUL OPTSPREZECE

Pamela se plimba încet pe plaja din spatele casei. Era în picioarele goale și își suflecase pantalonii kaki până sub genunchi. Era sâmbătă după-amiază și lumina de toamnă cădea asupra ei ca un val, cu atâta putere că timp de o clipă nu mai fu sigură pe picioare, de parcă ar fi călcat pe nisipuri mișcătoare. Se opri o clipă să privească pescărușii care se învârteau deasupra unui crab mic, rămas în nisip. În final, unul dintre ei se repezi, îl înhăță și se ridică sus, deasupra valurilor. Celelalte păsări cârâiră mânioase, apoi o zăriră pe ea, o studiară cu capul plecat când într-o parte, când în alta, cu mișcări de robot, și apoi se înălțară în urma pescărușului care luase crabul. Departe, poate la vreo jumătate de milă mai încolo, pe țărm, văzu pete de culoare: tineri în blugi și jachete de vânt, care închiriau cu ziua căsuțe mai modeste din acea parte a plajei.

Nu se mirase foarte tare când T.J. O sunase ca să o anunțe că asistenta socială acceptase să se întâlnească cu el. Nu fiindcă l-ar fi considerat pe avocat deosebit de fermecător – cu toate că, în sinea ei, așa credea – ci fiindcă știa că fata din West Egg e curioasă. Se amesteca unde nu-i fierbea oala, își băga nasul peste tot. Nu voia să renunțe la ceea ce lăsase fostul locatar al căminului. De aceea n-ar fi ratat posibilitatea de a se întâlni cu un avocat din Manhattan.

În această privință, fata semăna indiscutabil cu Robert. Punea prea multe întrebări. Nu știa când să se lase păgubașă.

Acesta și era motivul pentru care Robert trebuise în cele din urmă să plece. Sau, mai bine zis, se hotărâse să plece. Oricum, Pamelei îi era greu să-și închipuie cum ar fi putut tatăl ei și Robert să stea sub același acoperiș după ultima lor ceartă. Sigur, Robert avusese cel mai mult de suferit. Tatăl ei fusese jucător de fotbal american și de

polo. O brută în toată regula. Dacă mama lor ar fi fost acasă, ar fi intervenit și ar fi ajuns în camera de urgență a spitalului din Roslyn. Din fericire, Tom și Robert Buchanan aleseseră pentru cearta lor finală o seară când Daisy era plecată la o partidă de bridge. Conștient sau nu, Robert deschisese discuția fiindcă mama lor nu era acasă, cu toate că mânia față de ea era la fel de adâncă, neclintită și puternică precum ura resimțită față de Tom. Daisy ținuse la el până în ultima clipă – era băiețelul ei capricios – însă el nu găsi în inimă sau în mintea lui începătoșată puterea de a o ierta.

Pamela nu știa prea multe nici despre bolile mintale, nici despre adolescenți. Cât din purtarea lui Robert se datora demenței care avea să pună total stăpânire pe el și cât testosteronului din sângele lui de adolescent, nu îi fusese limpede niciodată. Știa prea bine că nu înnebunise peste noapte. Starea lui se înrăutățise încet dar sigur, schimbarea fiind mai pronunțată când avea cincisprezece sau șaisprezece ani, nu își mai amintea nici ea exact. Cine din cercul lor se gândea la așa ceva în anii '30? în orice caz, nu Daisy și Tom Buchanan. Aveau de luptat cu propriii lor demoni. Dar discutaseră despre internarea lui Robert la spital (și lucrurile nu merseseră mai departe de atât), iar la un moment dat hotărâseră că băiatul va fi primul Buchanan care nu putea fi dat la o școală cu internat. Dispoziția lui trecea mult prea repede de la o extremă la alta, iar el era incapabil să se concentreze pe activitățile școlare tradiționale. Peste toate astea, nu dădea dovadă de niciun interes față de vreun sport – ceea ce era încă și mai rău, credea Tom. Nu îl interesa decât fotografia. Când intra într-o perioadă de activitate frenetică, petrecea nopți întregi în camera obscură pe care mama lor o amenajase special pentru el atunci când se lămuriseră că nu va putea merge la un colegiu precum Exeter, Hotchkiss sau Wales. În schimb, avea să meargă la o școală particulară cu program normal din Great Neck.

Apoi Pamela plecase la colegiu, ceea ce însemna că nu îl mai

vedea zilnic pe Robert. De aceea putea observa mai bine decât părinții felul în care se schimba fratele ei. Într-o vacanță, când venise acasă de la colegiu, Robert îi spusese că se bucura nespus, fiindcă era sigur că ea fusese răpită. Vorbea serios. Altădată, când venise acasă de Crăciun, Robert îi mărturisise că vedea în pozele lui lucruri pe care nimeni altcineva nu le vedea. La început, Pamela sperase că era un fel de hybris de artist sau de critic de artă, dar a doua zi, când îi arătase fotografiile, își dădu seama că vorbele lui ar fi trebuit luate la modul literal. I se strânse inima înțelegând că fratele ei își dădea cumva seama că e diferit de ceilalți.

Când plecase de acasă, Robert nu luase cu el decât câteva haine, ca să aibă loc în valiză și în sacul milităresc din prelată (dăruit de unchiul lor) pentru aparatele foto, negative și vrafuri peste vrafuri de fotografii. Printre acestea, știa cu certitudine că se află și un portret al ei, pe care Robert i-l arătase atunci când ea încercase să-l liniștească și să-l împiedice să-și facă bagajul. Cât despre celelalte poze – instantanee sau fotografii făcute de el – nu putea decât ghici ce sunt. Era înclinată să creadă că nu a luat fotografii cu Daisy și Tom.

Oare lucrurile ar fi luat altă întorsătură dacă Tom s-ar fi dus după el în seara aceea, așa cum îl implorase mama lor când se întorsese de la bridge? Pamela era convinsă că nu. Cei doi, mai ales că unul era încă adolescent, ar fi găsit altă ocazie ca să-și continue interminabila ceartă, care nu avea cum să se rezolve niciodată, iar Robert ar fi ales altă seară ca să plece trântind ușa. Pe deasupra, se așteptau să-l vadă revenind dimineața. Apoi, când au văzut că nu intră pe furiș la ora micului dejun, l-au așteptat seara, la cină. Până și ea, când încercase să-l convingă să nu plece, spusese puține cuvinte și cam fără tragere de inimă, pe de o parte fiindcă își închipuia că nu va lipsi multă vreme, și pe de alta fiindcă ea era și avea să rămână loială părinților ei. Știa cine sunt și ce făcuseră. Dar oricum, ea avea mai puține de iertat.

Totuși, cineva ar fi trebuit să se ducă după Robert în primele ore, atunci când, mai mult ca sigur, încă mai era în Long Island. Pamela venise acasă de la colegiu în vacanța de vară și știa cine sunt prietenii lui Robert și unde s-ar fi putut refugia. L-ar fi putut aduce înapoi acasă sau cel puțin ar fi putut să încerce. Într-adevăr, se duse până la doc să verifice dacă nu se zărea vreo licărire de lumină de la o lanternă sau un foc de tabără în preajma conacului de peste golf, acum nelocuit. Fosta proprietate a lui Gatz fusese cumpărată și vândută de cel puțin șase ori începând cu 1922, dar acum era din nou scoasă la vânzare și nu locuia nimeni acolo. Cu toate astea, nu stătu decât o clipă pe țărm. Nu putu suporta să-și închipuie o siluetă solitară, cu privirea îndreptată spre o lumină aflată peste apă – imaginea lui James Gatz, deznădăjduit, în primăvara când încerca să intre în anturajul lui Daisy. Se întorsese repede acasă, unde furia tatălui ei se potolise.

Cam la un an după aceea, tatăl ei declarase că nu îl mai interesează dacă Robert se mai întoarce sau nu. Pentru el, băiatul era mort. La scurtă vreme după aceea, îl auzi spunându-i pe un ton grav unei cunoștințe de la colegiu pe care nu o mai văzuse de douăzeci și șapte sau opt de ani că Robert murise. Într-un accident de mașină. La Grand Forks.

Pe cât se pare, mama lor angajase un detectiv ca să dea de urma lui Robert și acolo fusese văzut la șase luni după ce plecase de acasă. Restul fusese o minciună spontană, așa-zis sociopată. După Grand Forks, detectivul pierduse urma lui Robert.

Până la urmă, Pamela auzi povestea repetată la petrecerile pe care le dădeau în eleganta lor sufragerie din East Egg: fiul soților Buchanan, băiatul acela năbădăios care fugise de acasă, se răsturnase cu mașina într-un șanț și murise. În 1946, la nunta ei, prieteni de-ai prietenilor ei afirmau cu convingere că asistaseră la înmormântarea de la Rosehill.

Au trecut zeci de ani până l-a revăzut, căci el nu venise la

înmormântarea tatălui ei. Un an mai târziu, cam la o lună după ce fusese înmormântată și Daisy, Robert reapăru. Pamela ieșise din casă într-o după-amiază și îl văzu fotografiind – nu, *documentând* era cuvântul folosit de el – casa lor. La început, nu îl recunoscuse. Trecuse multă vreme și el nu îmbătrânise frumos. Mirosea la fel ca oamenii străzii pe lângă care trecuse în Manhattan – a oțet și a acru. Se lăudase cu o idee la care lucra și ea se oferise să-l ajute. Nu putuse nici măcar să-l convingă să stea peste noapte. Scârba față de ea nu se atenuase câtuși de puțin, nici măcar după atâția ani.

De aceea știa că trebuie neapărat să recupereze fotografiile de la asistenta socială. Cine știe în ce măsură reușise frățiorul ei zănatic să își pună planul în aplicare?

Privi un val cum se retrage și își înfipse degetele în nisipul ud. Probabil că fata o ura din adâncul sufletului. Foarte bine. Las-o să-l admire pe Robert. Fapt este însă că ea, și nu Robert, găsise puterea să-și ierte părinții.

Iar acum trebuia să-și ierte propriile greșeli. Chiar dacă s-ar fi dus după fratele ei în seara aceea, nu l-ar fi salvat. Tot ar fi înnebunit, tot s-ar fi împotrivit oricărei încercări de a-l ajuta venite din partea familiei. Cu toate astea, privind în urmă, regreta că nu-l putuse întoarce din hotărârea lui, măcar de dragul mamei lor.

Dacă lucrurile ar fi stat astfel, Robert n-ar fi ajuns om al străzii.

Ideea era într-adevăr șocantă, dacă se gândea un pic. Om al străzii. Până la urmă, frățiorul ei, acel băiat instabil, dezechilibrat, care voia să facă dreptate chiar cu prețul vieții lui, sfârșise pe stradă. Era o pierdere inutilă, dureroasă.

În fața ei, un cârd de pescărușii ateriză pe nisipul ud de unde marea tocmai se retrăsese. Păsările se apucară să scormone cu ghearele și să ciugulească. Pamela oftă și încercă să-și aducă aminte de unde pornise acea ultimă ceartă între tatăl ei și Robert. Aproape imediat clătină mâhnită din cap: nu era deloc greu să-și amintească.

CAPITOLUL NOUĂSPREZECE

În timp ce se îndrepta spre bar, puțin mai înviorată după ce băuse I o sticlă de suc și mâncase un biscuit, Laurel se gândea că poate făcuse o greșeală monumentală atunci când acceptase să se întâlnească cu avocatul. La urma urmei, era avocatul celeilalte părți, iar Katherine îi ceruse fără echivoc să nu stea de vorbă cu el. Și iată că tocmai asta urma să facă, în mare parte – deși nu cu totul – din cauză că voise să termine cât mai repede discuția la telefon în dimineața aceea. Bineînțeles, acceptase să se întâlnească cu el și fiindcă voia să afle ce avea el de spus și spera să mai afle câte ceva despre Bobbie Crocker. Una peste alta, nu se simțea în largul ei și își făcea griji pentru urmările acestei discuții.

Terrance Leckbruge îi spusese că îl va recunoaște pentru că va citi revista *Atlantic*, dar în momentul în care intră în bar fu convinsă că l-ar fi recunoscut oricum. Stătea pe un taburet înalt, la o masă rotundă pe care se aflau un pahar cu ceva alb și un exemplar destul de ferfenițit al revistei. Părea să aibă vreo patruzeci de ani, dar nu s-ar fi mirat să fie și mult mai în vârstă. Părul pieptănat pe spate și dat cu gel din belșug era atât de negru că ar fi băgat mâna în foc că e vopsit. Purta ochelari inexplicabil de demodați, așa cum te-ai aștepta să vezi la persoane mai în vârstă: erau rombici, de culoarea mușchiului. Nu-l puteai privi fără să te pierzi un pic cu firea, deoarece avea ochi de un albastru strălucitor, iar nasul îi era atât de mic încât ai fi zis că nici nu există. Chiar se gândi că poate își lipise ochelarii de frunte ca să nu-i alunece pe obraji, mai ales că, atunci când intră pe ușa barului și îl văzu, era aplecat deasupra revistei, cu un zâmbet vag condescendent pe buze. Era îmbrăcat cu un sacou gri de in peste un tricou bej și Laurel se simți mai mult decât jenată că purta blugi. Își dădea seama că arată șleampătă: nu se spălase pe

păr, nici măcar nu făcuse un duș de o zi și jumătate și avea pe ea aceleași haine pe care le pusese vineri dimineața înainte să plece la cămin. Nu era deloc machiată și îi părea rău că nu se dăduse măcar cu puțin ruj și roșu de obraz.

În timp ce se apropia de masa lui Leckbruge, acesta ridică privirea și coborî de pe taburet. O clipă, Laurel se temu că o va săruta pe obraz, dar se înșelase. Pur și simplu se apleca în față mai mult decât alți oameni atunci când dădea mâna cu cineva.

— Trebuie că ești Laurel. Eu sunt Terrance Leckbruge, dar toți prietenii îmi spun T.J. Așa mi-au spus dintotdeauna și așa îmi vor spune mereu, chiar dacă, cu voia Domnului, ajung să fiu bătrân. Mulțumesc pentru că ți-ai făcut timp să ne întâlnim. Acum, pe cât văd eu, chiar ți-ar prinde bine ceva de băut.

Accentul lui suna și mai agreabil decât la telefon, era și mai evident un accent din Sud. Se întrebă dacă nu cumva se prefăcea, dar nu o deranja. Vocea era plăcută.

— Chiar că da, zise și întinse mâna după suportul de metal lucios în care era prinsă lista de vinuri.

Probabil că el își dădu seama că era oarecum depășită de situație, fiindcă se grăbi să îi recomande ceva. Când sosi chelnerița, comandă pentru ea, scutind-o de efortul de a rosti numele greu de pronunțat al unei podgorii toscane.

În primele minute, discutară despre cât de mult îndrăgeau ciudățeniile și excentricitățile statului Vermont și el îi povesti cum era fermecat de amabilitatea vecinilor din Underhill. Laurel tăcu când el aduse vorba despre oraș și se gândi că el ar putea lua tăcerea ei drept răceală, ceea ce îi convenea. De îndată ce chelnerița aduse vinul, el spuse:

— Să știi, Laurel, că apreciez foarte mult faptul că ai acceptat să te vezi cu mine așa, pe nepusă masă. Sincer. Mulțumesc.

— Ei, trebuie să recunosc: dacă n-ar fi trebuit să plec cât mai repede azi-dimineață, probabil că aș fi spus nu. Dar așa… am vrut

să evit o discuție în contradictoriu.

— Și ai acceptat.

— Într-adevăr.

— Pot fi foarte persuasiv, spuse el, rezemându-și bărbia în pumn.

— Nu și de data asta.

— Și insistent.

— Asta mai degrabă.

— Oricum, îți sunt recunoscător că ai fost atât de înțelegătoare.

Laurel ridică din umeri, un gest evaziv.

— Unde ai fost astăzi? întrebă el. Ce era atât de urgent? îmi dai voie să te întreb?

Ar fi putut foarte bine să spună o minciună, dar nu văzu rostul.

— Voiam să ajung la camera obscură și să developez negativele lui Bobbie. Să văd ce e în ele.

— Și?

— Și nu am văzut absolut nicio poză a clientei dumitale, dacă asta vrei să afli.

— Dar a casei? A proprietății ei? Poze de genul ăsta?

— Știi ce, nici n-ar trebui să mă aflu aici.

— Și totuși, ești aici. Închipuie-ți că un individ – un individ grav bolnav – ar pune mâna pe fotografiile tale de familie. Imagini care înseamnă mult pentru tine. Nu le-ai vrea înapoi?

— Schizofrenia lui Bobbie Crocker era sub control datorită medicamentației. După cum vorbești, s-ar zice că era țicnit.

— E inutil să analizăm o boală mintală. Până când ați intrat voi în viața lui era un om al străzii. N-aș zice că cetățenii adulți cu scaun la cap locuiesc pe străzile din nordul Vermontului dacă au de ales.

— De îndată ce căminul i-a dat șansa de a nu mai locui pe stradă, a profitat de ocazie.

Leckbruge sorbi ultima înghițitură de vin și făcu semn chelneriței. Când aceasta veni la masa lor, i se adresă cu voce joasă, torcând ca o pisică:

— A fost nemaipomenit. Întocmai cum mi-ai spus. Îmi mai aduci un pahar, te rog?

Chelnerița avea două inele înfipte în sprânceana stângă – o podoabă la care Laurel nu putea nici măcar privi, mai ales că fata avea o piele netedă, ca într-o reclamă pentru cremă de față. Multe din cunoștințele lui Laurel își făcuseră piercing sau se tatuaseră. Până și Talia își pusese un inel în buric. Odată, la puțină vreme după ce terminase facultatea, cochetase cu ideea de a-și pune și ea un inel în buric, la fel ca Talia. Era, i se părea ei, ca și cum s-ar fi hotărât să pozeze goală pentru reviste erotice: trebuia să fii în prima parte a vieții. De aceea îți dădea seama că, dacă vrea un piercing la buric, trebuie să se decidă cât mai repede. Așa o îndemna și prietenul ei de atunci – un bărbat mai în vârstă, ca întotdeauna, care era convins că un inel în buricul ei ar fi atras și mai mult atenția celorlalți, demonstrând ce trofeu era ea și ce armăsar era el. În cele din urmă, Laurel se hotărî că nu vrea să atragă atenția asupra stomacului ei, fiindcă risca să atragă atenția și asupra sânilor, ceea ce, după ce fusese atacată de cei doi, nici nu mai intra în discuție. Pe deasupra, entuziasmul nestăpânit al prietenului ei era îndeajuns ca să o facă să respingă ideea.

— Și, spuse Leckbruge suav, ca prin vis, după ce chelnerița îi aduse încă un pahar de vin, ce-ai cere ca să renunți la fotografii? Doar de asta ne-am întâlnit. Clienta mea se simte ca și cum ar fi fost violată și dorește să recupereze pozele. Desigur, într-un anume fel, tu înțelegi acest sentiment de violare. La urma urmei…

— Ce te face să crezi asta? întrebă Laurel, speriată că percepuse în cuvântul „violare” mai mult decât voise el să spună.

Își închipuia că avocatul prinsese cumva de știre despre ce se întâmplase cu ani în urmă în pădurea de lângă satul unde își avea casa de vacanță, când, de fapt, poate că nu voia să spună decât că are un suflet simțitor. Se pregătea să se scuze, sau măcar să pună reacția ei stridentă pe seama lipsei de somn sau a oboselii – orice,

numai să găsească o explicație – când el întinse mâna peste masă și-și așeză palma caldă, mângâietoare, deasupra mâinii ei.

— Te rog, iartă-mă. N-ar fi trebuit să vorbesc așa.

— Ba nu, eu sunt cea care ar trebui să nu fie atât de susceptibilă. Din păcate…

De data asta el îi tăie vorba:

— Ai fost victima unui atac. Înțeleg. Ar fi trebuit să folosesc alt cuvânt decât „violare". A fost o cruzime din partea mea, o lipsă de considerație de neiertat.

Vasăzică știa. Nici nu era de mirare. Doar avea o casă în Underhill și mai era și avocat. Probabil că știuse de la bun început. Își trase repede mâna și apucă geanta, gata să plece. Dar atunci îi veni în minte o imagine: fata mergând pe bicicletă, pe drumul de țară. Fotografia făcută de Bobbie Crocker.

— Când a venit fratele clientei dumitale în Underhill? întrebă.

— Clienta mea spune că fratele ei a murit acum foarte multă vreme. Era…

Laurel îi făcu semn să tacă, tăind aerul cu un gest hotărât.

— Când a fost Bobbie Crocker în Underhill?

— Nu știu să fi fost. Se pare că ești mult mai bine informată decât mine despre cele ce se întâmplă în Vermont.

— A făcut fotografii acolo. În Underhill. Le-am văzut. Clienta dumitale crede că și acelea îi aparțin?

— Ce se vede în ele?

— O fată pe bicicletă.

— Tu?

Pe când se îndrepta spre bar, se gândise la ce greșeli ar putea face. La asta nu se gândise însă. Dar, de fapt, nici măcar nu era sigură că făcuse o greșeală. Nu de asta venise, ca să afle cât mai multe? Oftă și în liniștea care se lăsase la masa lor auzi pentru prima oară muzica, discuțiile și clinchetul paharelor din jurul lor. Barul parcă se umpluse dintr-odată de lume.

— Eu, răspunse ea după o tăcere îndelungă și se grăbi să adauge: cel puțin așa s-ar părea.

— Nu ești sigură.

— Nu cu totul. Dar e foarte posibil.

— Clienta mea e colecționară. Nu avem niciun motiv să nu credem că printre fotografiile care au dispărut nu se afla și una cu o fată pe bicicletă.

— Poza a fost făcută acum vreo șapte ani. Când spune clienta dumitale că i-a dispărut colecția?

— O parte a colecției.

— Când crede că a dispărut o parte a colecției? Trebuie să fi fost cu ceva vreme înainte.

— Unde vrei să ajungi?

— Oare Pamela a informat poliția cu privire la furt? Dacă era o colecție atât de valoroasă…

— Valoarea nu poate fi judecată doar în termeni monetari. Cel mai mult o interesează fotografiile cu casa ei. Cu familia. O poză cu ea și fratele ei valorează pentru ea mult mai mult decât, să zicem, pentru Muzeul Fotografiei din New York. Dacă-ți dorești atât de tare acea fotografie, sunt sigură că clienta mea ți-o va ceda bucuroasă.

— Nu vreau poza, spuse Laurel, conștientă că începe să o cuprindă amețeala, că masa se ridică spre ea. Ce vreau…

— Da?

— Vreau să știu de ce se afla acolo.

— Presupunând că era.

— Vreau să știu de ce se afla pe acel drum în aceeași zi cu cei doi bărbați.

Își dădea seama că vorbele ei sunau mai degrabă a mormăit, o rugăminte umilă, de om îndurerat, înăbușită de o perdea de zăpadă. Simțea că zăpada e pe cale să o înăbușe chiar și pe ea, că o scaldă o sudoare rece și în cap îi bubuie o tobă africană.

— Bărbații care te-au atacat?

— Da! La care alții m-aș putea referi?

— Dar nu știi cu certitudine că a fost în aceeași zi. Sau știi?

— Nu. Nu cu certitudine.

— Să mergem mai departe. Cei care te-au atacat erau oameni ai străzii? Iartă-mă, Laurel, dar nu-mi aduc aminte.

— Ce întrebare e asta? Ce contează dacă erau oameni ai străzii?

— Parcă ai căuta o scuză. Dacă te-ar asculta cineva, ar zice că oamenii străzii nu sunt niciodată violenți. Dar uite că, nu mai departe de primăvara trecută, doi dintre locatarii voștri s-au înjunghiat între ei pe o străduță colț cu pizzeria de pe strada principală, și acum unul e mort iar celălalt la închisoare. În ziar scria că făptuitorul – pardon, presupusul făptuitor – îl amenințase pe mort cu puțină vreme înainte, chiar la voi în cămin, pe când se îndopau cu sandvișuri cu pastă de arahide și dulceață.

Laurel se aplecă până când atinse masa cu fruntea. Bineînțeles că știa povestea. Dar mai știa și că cei doi erau excepții. Din momentul în care sosiseră, toți cei care îi văzuseră la cămin se temuseră că or să sfârșească rău. Nu stătuseră la cămin decât două nopți, după care își luaseră tălpășița. De atunci nu îi mai văzuse și de aceea fusese mai mult mâniată decât întristată de felul prostesc în care sfârșiseră – unul mort, celălalt la închisoare.

— Laurel?

Tresări simțind palma lui urcând pe brațul ei până la umăr și făcu un efort să ridice capul.

— Unul din bărbații care m-au atacat era un vagabond, spuse ea în cele din urmă, pronunțând cuvintele rar, cu vocea întretăiată. Dar nu a ajuns niciodată la căminul nostru. Am verificat acum mulți ani.

— Vrei ceva? Să-i spun chelneriței să-ți aducă un pahar cu apă? Ești…

Laurel ridică din sprâncene, așteptând. Își aduse aminte de furgoneta care venea cu spatele spre ea, peste ea, simți gazul de

eșapament cum îi umple gura și plămânii. Greutatea cauciucurilor pe degetele de la picioare. Clavicula și degetul deja fracturate. Vânătăile de pe piept.

— Anemică? Diabetică? întrebă Leckbruge.

— M-a luat puțin cu amețeală. Acum mi-a trecut.

— Nu sunt sigur că ți-a trecut. Aș vrea să te ajut.

— N-am nevoie de ajutorul dumitale.

— Când ai fost violată…

— N-am fost violată, îi tăie vorba și făcu efortul să se ridice, ținându-se cu mâna de masă.

Mâna lui alunecă și el încercă iute să o apuce iarăși de umăr, dar fata nu își dădu seama dacă voia să o ajute sau să o rețină. Privirea lui, până adineauri înțelegătoare, parcă devenise rece, calculată.

— Te rog, Laurel, nu te poți duce acasă acum.

— Ba da, să știi că pot.

— Mai stai puțin. Așază-te. Te rog eu să mai stai puțin. Nu pot… nu pot să te las să pleci în starea în care ești.

Laurel respiră adânc și ținu mult aerul în piept. Încet, încet, mintea i se limpezi.

— Numai la dumneata te gândești, zise. Oare de ce credeți voi, bărbații de vârstă mijlocie, că sunteți buricul pământului?

Avocatul zâmbi gânditor, un zâmbet aproape copilăresc.

— *Au contraire.* Coșmarul bărbatului de vârstă medie e că și-a dat seama că, de fapt, nu e buricul pământului. Asta ne doare pe noi.

— Am să țin minte.

Avocatul aruncă o privire la ceas.

— Aș dori să continui această discuție.

— Așa să și faci. Dar cu avocații orașului Burlington, nu cu mine.

— Nu trebuie să fie o discuție în contradictoriu.

— Ba este, dacă încerci să mă intimidezi.

— Nu vreau să te intimidez. Crede-mă, Laurel. Poate că vor alții. Eu, unul, nu aș dori să intimidez pe nimeni, ca să nu mai spun de

cineva care a trecut prin ce ai trecut tu. Crede-mă.

Laurel tăcu. Oare insinua că ar cunoaște persoane care ar voi să o intimideze?

— Asta a fost o amenințare? întrebă ea, mai degrabă uimită decât speriată.

— Nu cred, zise Leckbruge. Te rog, promite-mi ceva. Vrei?

— Puțin probabil.

— Am să te rog, totuși. Dacă te răzgândești și îți dai seama că ceea ce îți cere clienta mea e rezonabil, ai să mă suni?

Laurel îl privi și el ridică sprâncenele deasupra uriașilor ochelari galbeni, cu un gest care ar fi putut însemna tristețe. Apoi se uită încă o dată la ceas și se lăsă pe spătarul scaunului. Când ieși din bar, Laurel își dădu seama că nici măcar nu se atinsese de paharul ei de vin.

Când ajunse acasă, găsi ușa apartamentului deschisă, dar în primul moment nu se gândi la nimic rău. Își închipui că Talia e acasă. Dacă s-ar fi gândit la ceva precis, și-ar fi imaginat-o pe frumoasa ei prietenă citind, așezată pe canapea, cu iPodul pe genunchi și căștile la urechi, dând din cap și din umeri în ritmul muzicii. Dar când împinse ușa și intră, înțelese că Talia nu e acasă și că fuseseră jefuite. Rămase împietrită în prag, plimbându-și ochii prin cameră ca să vadă ce lipsește. Ușa de sticlă care dădea spre micul balcon era deschisă și scaunul de alături, răsturnat. Lampa de porțelan de lângă canapea – o delicată piesă de artă chinezească pe care o avuseseră părinții ei în camera de zi (redecorată de mama ei după moartea tatălui) – era țăndări pe podea. Măsuța de cafea fusese răsturnată, cărțile și ziarele împrăștiate pe jos, ca niște gunoaie ce urmau a fi reciclate. Iar micul pupitru din lemn de mandarin la care scria Talia era împins spre ușa bucătăriei, ca și cum cineva se proptise de el în timp ce scotocea prin unicul sertar. Computerul era încă pe birou, neatins, și Laurel se bucură că nu îl

furaseră și pe acela, deși nu avea idee ce fusese luat.

Cum nici prin cap nu-i trecea să intre singură în apartament, dădu jos cu cea mai mare grijă rucsacul din spate și scoase pe pipăite sprayul cu piper care știa că se află la fund. De când se întorsese în Vermont să-și termine al doilea an de colegiu, îl purta cu ea oriunde mergea. Nu îl folosise niciodată și doar arareori își aducea aminte de el. Nici măcar nu era sigură că știe cum să procedeze, fiindcă abia dacă își aruncase ochii pe prospect atunci când îl eliberase din sarcofagul de plastic transparent. Cu toate astea, se simți îmbărbătată că îl are asupra ei acum și, după ce îl prinse bine în palmă, rămase absolut nemișcată. Și așa se temea că făcuse prea mult zgomot. Nici măcar nu îndrăznea să traverseze holul și să ciocănească la ușa lui Whit. Stătu acolo, fără să facă nici cel mai mic gest, cu urechea ciulită. După o vreme, îi veni inima la loc și se gândi că ar putea să coboare scara în vârful picioarelor și să iasă din casă, numai că în apartament nu se simțea nicio mișcare. În cele din urmă, văzând că nici după vreo zece minute nu se aude nimic, își luă inima în dinți și intră. Era clar că nu mai era nimeni acolo.

Văzu că ușile dormitorului ei și al Taliei erau deschise și aruncă o privire înăuntru. Toate erau la locul lor. Împinse ușa dormitorului ei până la perete, gata să apese pe butonului sprayului și să o ia la fugă dacă simțea că e cineva ascuns după ușă. Văzu CD playerul pe birou și televizorul miniatural pe un raft. Nu avea prea multe bijuterii, dar cutia de tek în care își ținea cerceii, brățările și câteva șiraguri de mărgele era, ca de obicei, pe comodă. La fel ca și iPodul. Trase sertarul de jos al biroului și găsi, neatinse, carnetul de cecuri și pașaportul, ascunse sub puloverele care, la rândul lor, erau întocmai cum le punea ea: perfect împăturite. Totul era exact așa cum fusese vineri dimineață, înainte de plecarea ei.

Se așeză pe saltea, încercând să-și dea seama de ce hoțul nu luase nimic. Și atunci înțelese: nu luase nimic fiindcă ceea ce căuta el se

afla în dulapul ei din camera obscură de la Universitate. Totul, inclusiv instantaneele, pentru că ea voise să păstreze totul la un loc. Dintr-odată, până și felul în care Terrance Leckbruge încercase să o facă să mai stea la bar i se păru a nu prevesti nimic bun – căci, desigur, așa și era situația. În timp ce erau împreună în oraș, Leckbruge, știind că cineva scotocește prin apartamentul ei, se străduise să o rețină cât mai mult în timp ce complicele lui, sau cine o fi fost, căuta negativele și fotografiile lui Bobbie Crocker. Își aminti că se uitase la ceas și încercase să o împiedice să plece.

— Laurel?

Ridică privirea și o văzu pe Talia în pragul camerei.

— A fost cineva aici, spuse Laurel cu voce egală, încă în stare de șoc. Cineva ne-a răscolit prin lucruri. Căuta negativele lui Bobbie.

— Ce tot îndrugi acolo?

— E ceva în ele. În negative. E ceva într-unul din negativele pe care nu le-am developat încă. Sau e ceva important într-unul din cele pe care le-am developat deja, numai că n-am știut eu să recunosc ce înseamnă.

— Laurel, repetă Talia, dar acum nu pe un ton întrebător.

Purta un tricou gri pe care scria „Fă-mă să râd". Pe dosul palmei stângi se vedea o vânătaie care se mărea văzând cu ochii, iar pe dreapta avea câteva leucoplaste puse neîndemânatic. Era ciufulită și, după cum arăta, sleită de puteri. În acea clipă, Laurel își aduse aminte: paintball. Ar fi trebuit să o ajute pe Talia să poarte de grijă grupului de adolescenți.

— Vai, Talia, am uitat. Îmi pare nespus de rău. Am dat-o în bară, nu? Nici nu știu ce să-ți spun. Am avut o zi îngrozitoare, m-a scos de pe fix. După ce i-am tras clapa celei mai bune prietene, mă întorc acasă și găsesc apartamentul întors pe dos de…

— Câinele lui Gwen.

— Poftim?

— Gwen e plecată în weekendul ăsta și m-a rugat să-l scot pe

Merlin la plimbare, mormăi Talia, apoi se îndreptă șchiopătând spre marginea patului și se așeză lângă Laurel, încercând să-și maseze umărul ca să alunge durerea.

Gwen, viitor medic veterinar, locuia în același imobil cu ele. Merlin era un animal uriaș, jumătate câine, jumătate leu, foarte asemănător cu statuetele care străjuiesc intrarea în restaurantele chinezești, dar despre care Gwen se încăpățâna să susțină că e un maidanez luat de la adăpostul de animale.

— Să știi că nu e locșor să nu mă doară, se plânse Talia. Să nu te simți vinovată. Ba nu, uită ce-am spus. Să te simți vinovată până la cer. Chiar că mi-ar fi prins bine să fii cu mine astăzi.

Lui Laurel i se părea că discută de două lucruri în același timp: despre paintball și despre ceea ce se întâmplase în apartamentul lor.

— Câinele lui Gwen a făcut dezastrul ăsta? întrebă ea.

Talia dădu din cap.

— Acum vreun sfert de oră. A fost vina mea. Veneam cu el de la plimbare… de fapt, el m-a dus pe mine la plimbare. Eu mergeam șontâc-șontâc. La un moment dat, mi s-a părut că aud un zgomot la noi, așa că am urcat ca să-ți fac scandal că m-ai lăsat singură în pădure cu o duzină de adolescenți înarmați cu pușți cu vopsea. N-a răspuns nimeni, dar am auzit că umblă cineva prin cameră…

— A fost cineva aici? Ai văzut cine?

— Nu cineva. Un animal, o veveriță.

— O veveriță… repetă Laurel.

— Mda, fereastra era deschisă și, când am deschis eu ușa, veverița alerga pe canapea. Cum a dat cu ochii de ea, Merlin a luat foc. A fugărit-o peste tot. A trântit lampa aia frumoasă, a răsturnat măsuța de cafea. De două ori. Era cât pe ce să sară afară de pe balcon atunci când bestia aia mică s-a aruncat în arțar. Iar eu, cu regret trebuie să spun, abia mă mișcăm de durere și n-am fost îndeajuns de iute ca să-l strunesc pe Merlin înainte ca el și veverița să devasteze camera.

— Deci n-am fost jefuite.

— Nu prea cred. În orice caz, nu de veveriță. Am văzut-o când a plecat cu mâna goală. Sau mai bine zis cu gheara goală.

— N-a fost nimeni aici.

— Nu. Doar veverița. Phii, dacă aveam pistolul cu vopsea la mine… Veverița aia ar fi făcut iarna cu blana de culoare albastru electric.

— Dacă mă gândesc bine, cred că eu am lăsat fereastra deschisă azi-dimineață.

— Aha, vasăzică ai fost acasă. Te-am auzit când te-ai întors de la David. Și nu ți-ai adus aminte că trebuia să vii cu mine?

— Crede-mă, Talia, aș da orice ca să mă revanșez. Pur și simplu… am uitat.

— Unde ai fost? Nici măcar n-ai răspuns la telefon. La David acasă nu erai…

— Ai vorbit cu David?

— Nu. Nici el nu era acasă. Ați fost undeva împreună?

Laurel clătină din cap.

— Atunci unde ai fost?

— În camera obscură.

— Ai stat în camera obscură pe o zi ca asta!

— Ei, m-am întâlnit și cu un bărbat…

— Un bărbat mai în vârstă, pun pariu, făcu Talia.

— Da, dar nu a fost ceea ce crezi tu. E un avocat care vrea pozele lui Bobbie. De acolo vin. M-am întâlnit cu el deoarece clienta lui e convinsă că toate pozele îi aparțin. Dar n-am de gând să le dau. Sunt prea importante! Și…

— Spune mai departe.

Dintr-odată, Laurel avu senzația că vorbește prea mult și văzu în privirea prietenei sale că patima care îi răzbătea în glas o speria. Tăcu. Oricum, era mult prea complicat să-i explice situația.

După câteva clipe, Talia întoarse privirea de la ea și se întinse la

loc pe pat.

— Cred că o să stau aici să mor, spuse ea; era evident că trăgea nădejde să poată deturna discuția de la fotografiile lui Bobbie Crocker. Te superi? Cred că nu e bucățică din corp care să nu mă doară.

— Chiar așa rău a fost?

— Rău? Nu, a fost fantastic! Singurul lucru pe lume care e mai distractiv decât pistolul cu vopsea e sexul de calitate. Și, crede-mă, trebuie să fie chiar de cea mai bună calitate.

— Râzi de mine?

— Nicidecum. A fost trăsnet. Nici n-ai idee ce-ai pierdut. Eu poate că n-am să mai pot sta niciodată în fund. Poate că o să rămân așa toată viața. Dar a meritat toate zgârieturile și tăieturile și vânătăile. La început n-a mers prea bine. Dar când a venit Whit…

— Whit?

— Îhî. Slavă Domnului. Mai aveam nevoie de un adult și de un căpitan pentru cealaltă echipă. Whit a luat treaba în serios, mai în serios decât mine. Trebuie să recunosc, e un joc pentru băieți. E drept, îl pot juca și femeile, numai că bărbații sunt făcuți pentru asta, au instinctul necesar. Whit a luat o echipă și eu alta. Iar în primele două ore ne-a bătut la fundul gol. Fără milă. După aia m-am prins și eu de cum stau lucrurile. Dintr-odată mi s-au deschis ochii. E ca la șah: în prima fază îți planifici mișcările. Apoi, cât ai clipi, cum ai ajuns într-o poziție favorabilă, te faci că ești mai sălbatic decât te-ai simțit vreodată, treci la atac și te lași dus de joc. Pur și simplu nu mai ești stăpân pe tine însuți. Iar când m-am prins ce și cum, Whit n-a mai avut nicio șansă. Nu ne-a mai stat nimeni în cale. Și ține cont, în echipa mea n-au fost copii care își petrec toată ziua lângă Playstation. Au fost copii ca Michelle. O ții minte pe Michelle? O fetiță timidă? Ei, să știi că n-am luat niciun ostatic. Niciunul. Zero, *nihil*, *nada.*

— Pare cam violent, remarcă Laurel.

— Cam? He, he. M-am târât pe burtă un sfert de milă prin noroi și tufișuri cu spini, ca să pot ajunge pe furiș în spatele unor adolescenți pe care ar trebui să îi îndrum pe căile Domnului. Când m-am ridicat cu pușca pregătită, m-am auzit urlând la ei să lase jos armele că, de nu, or să-și adune creierii din praf.

— Chiar așa le-ai spus?

Talia tăcu o clipă.

— Sincer vorbind, cred că am zis ceva mult mai urât. Da' să nu intrăm în amănunte.

— Și-au lăsat jos puștile?

— Dacă vrei să știi, nici nu prea le-am dat răgazul. Cred că Matthew a vrut să tragă o salvă, dar l-am împușcat cât ai clipi. Nici n-a apucat să se dezmeticească. Nici ceilalți, de altfel. I-am împroșcat pe toți. Data viitoare e musai să vii cu noi. Nici să n-aud că spui nu.

Laurel zâmbi politicos, sperând că pare sinceră, deși își dădea seama că nu are cum.

— Bine, murmură. Am să încerc.

— Vorbesc serios, zise Talia și răsuflă zgomotos, mulțumită în ciuda durerilor pe care le simțea. Îți sunt datoare o lampă. Mai sunt și alte pagube? M-am grăbit atât de tare să-l trag pe Merlin jos pe scări că n-am băgat de seamă dacă mai e ceva spart.

— Nu, doar lampa. Și nu-mi ești datoare cu nimic. Te rog să uiți toată povestea asta.

Talia se ridică în coate. Laurel își dădu seama că o costase un efort considerabil.

— Bine. Am să cumpăr alta. Și am să fac eu însămi curat. Din păcate, nu cred că pot să mă aplec.

— Stai acolo, stărui Laurel. Pot să adun eu cioburile. Vrei să bei ceva?

— Morfină.

— Vin? Sau poate suc?

— Mai bine vin. Da' să pui un analgezic… sau morfină.

— Bine, spuse Laurel, sperând că au o sticlă de vin prin casă, lucru de care nu era tocmai sigură.

— Ia spune-mi… zise Talia deodată.

— Da. Ce?

— De ce nu te-am văzut de când te-ai întors de la mama ta?

— Chiar așa? se prefăcu Laurel a fi uitat.

— Nu pot să cred că ești supărată, fiindcă nimeni nu se poate supăra pe o persoană încântătoare ca mine. Cel puțin nu mai mult de un minut. Dar cineva care nu are o părere la fel de bună despre sine s-ar putea întreba ce se întâmplă. Vreau să zic că nu te-am văzut de când ai plecat în Long Island, iar azi m-ai lăsat cu ochii-n soare.

— N-am vrut să te las cu ochii-n soare. Și poți fi sigură că nu sunt supărată pe tine. De ce-aș fi?

Își dădu seama că era puțină răceală în vocea ei, dar nu făcu niciun efort să se stăpânească.

— Vasăzică ai fost ocupată, nimic mai mult.

— Da.

— Cu David?

— Nu.

— Nu cu vagabondul care a murit, sper.

— De ce vorbesc oamenii astfel despre el? Nu era vagabond! îi găsisem o casă…

— Alo, Laurel, las-o mai moale. N-am vrut să spun…

— Și care de ce faptul că nu ai o casă devine o trăsătură definitorie? Am remarcat că nu l-ai numit fotograf. Ori veteran, ori, pur și simplu, tipul ăla simpatic. Era foarte hazliu, să știi. La drept vorbind…

— La drept vorbind ce?

— Nimic.

— Spune-mi.

— Nu e nimic de zis. Absolut nimic.

Talia se ridică în picioare cu mare greutate. Strânse ochii, de parcă voia să spună „m-am săturat de povestea asta". De-abia atunci văzu Laurel că prietena ei avea pe gât o vânătaie aproape neagră, umflată.

— Cred că am să fac o baie fierbinte, spuse Talia rar. Vinul mi-l iau singură.

După care trecu șchiopătând pe lângă Laurel și intră în bucătărie. Laurel o auzi cum umblă în dulap după un pahar și în frigider după sticla de vin. Așteptă nemișcată până când auzi ușa băii închizându-se. Talia nu o trânti, dar o închise energic, așa, ca să se audă că protestează.

Gândul că poate ar trebui să se simtă vinovată pentru schimbul de cuvinte cam în doi peri dintre ea și Talia nu îi dădea pace. Poate că reacționase exagerat atunci când prietena ei îl numise pe Bobbie Crocker vagabond. Dar săptămâna dinainte fusese obositoare, iar ziua de azi mult prea lungă… Pe deasupra, ce importanță mai avea dacă te gândeai că munca lui Bobbie Crocker – munca ei – ar putea fi în pericol? Că mai erau încă negative de developat? în momentul de față, hotărî Laurel, cel mai important era să se întoarcă în camera obscură de la Universitate și să pună bine negativele și fotografiile lui Bobbie Crocker. Faptul că nu voise nimeni să le fure în după-amiaza aceea nu însemna că nu va încerca a doua zi.

Restul lumii – Talia, David și domnul Terrance J. Leckbruge – va trebui să aștepte. Și curățenia din camera de zi va trebui să aștepte. Se ridică, strigă prin ușa închisă a băii că iese în oraș și coborî scările scârțâitoare ale vechii clădiri victoriene.

Înainte să împacheteze fotografiile lui Bobbie Crocker – cele developate, pe care le purtase cu el atâția ani, ca și negativele pe care le developase ea – rupse o foaie dintr-un blocnotes și întocmi o listă a datelor aproximative când fuseseră făcute. Majoritatea

datelor erau simple deducții, bazate pe informații găsite pe internet. Dansul hula-hoop apăruse în 1958 și furia lui trecuse la începutul anilor '60. Presupunând că fotografia cu cele două sute de fete învârtind cercurile pe terenul de fotbal fusese făcută atunci când dansul avea popularitate maximă, înseamnă că data între 1959 și 1961. Mătușa Joyce citise textul de pe coperta CD-ului cu *Camelot* al lui Martin și îi spusese în ce perioadă Julie Andrews jucase rolul reginei Guinevere. Alte date erau chiar mai vagi: Eartha Kitt nu avea vârstă, dar Laurel bănuia că avea cam patruzeci de ani atunci când Crocker o fotografiase în fața sălii de concerte Carnegie. Presupunerea se baza pe impresia lui Laurel că Eartha Kitt arăta la fel ca atunci când juca rolul Catwoman în versiunea veche a serialului TV *Batman* și avea treizeci și nouă de ani. În mai multe rânduri, Laurel dată fotografiile doar pe baza cunoștințelor ei extrem de limitate despre haine și mașini de epocă.

Cu toate acestea, oricât ar fi fost datele de aproximative, lista se dovedi folositoare.

Datele aproximative ale fotografiilor lui Crocker

Mijlocul anilor '50:
Chuck Berry
Robert Frost
Cântăreți de jazz (mulți)
Podul Brooklin
Muddy Waters
Hotelul Plaza

Sfârșitul anilor '50:
Beatrici (trei)
Eisenhower (la ONU?)
Adevărata Gidget (kathy Kohner Zuckerman)

Uscătoare de păr
Maşini (multe)
Piaţa Washington
Gara din West Egg
Ţigări (în scrumiere, pe mese, prin-planuri cu gurile oamenilor)
Jucători de fotbal pe stradă, sub panoul publicitar al fabricii de cârnaţi Hebrew National

1960/61:

Julie Andrews (Camelot)
Fete cu cercuri hula-hoop

Începutul anilor '60:
Sculptor (necunoscut)
Paul Newman
Zero Mostel
Alte maşini (o jumătate de duzină)
Peisaje din Manhattan (cu turnul Chrysler)
Filarmonica din New York
Maşină de scris IBM (trei)
Instantanee pe străzile cartierului Greenwich Village (patru)
Jucători de şah în Piaţa Washimgton

1964:

Expoziţia Universală (şase fotografii, între care şi Unisfera)
Marşul Libertăţii, Frankfort. Kentucky
Martin luther king (la Marşul din Frankfort?)
Lyndon Johnson (cu o pălărie mare, într-o sală de bal)
Dick van Dyke

Mijlocul anilor '60:

Eartha Kitt
Bob Dylan
Myrlie Evers-Williams
Şir de case (în Brooklin)
Mustang în faţa conacului Marshfield (maşină fabricată din 1964)
Atelier de meşteşuguri tradiţionale (pare a fi Wright)
Nancy Olson
Autobuz pe Fifth Avenue
Dansatori moderni (o serie)

Sfârşitul anilor '60:

Jesse Jackson
Coretta Scott King
Lămpi cu lavă (multe – o serie? Pentru o reclamă?)
Club de jazz (o serie)
Joey heatherton (cred)
Oameni făcând plajă la Jones Beach
Seria Central Park (picnicuri, baseball, grădina zoologică, hippy)
Paul Sorvino (şi Myra?)
Coliere hippy şi simboluri ale păcii

Începutul anilor '70:

Flip Wilson
Formaţie rock neidentificată
Actorii Jack Klugman şi Tony randall
Turnurile Gemene
Wall Street (multe)
Strada Mare din West Egg
Ray Stevens (posibil)
Liza Minnelli

Trompetist de jazz

Sfârşitul anilor '70 (sau mai târziu!):

Complexul de birouri din Valea Cenuşii (nu e numele adevărat)
Hotelul Plaza (din nou)
Cutie de bijuterii (poate fi art déco, dar se află pe acelaşi film negativ cu complexul de birouri din Valea Cenuşii)
Peronul din East Egg
Ţărmul oceanului din East Egg
Ţărmul oceanului din West Egg
Clubul de înot din copilăria mea (fosta casă a lui Gatsby)
Măr pădureţ (câteva chişee, unul cu o mică piramidă de mere alături)

Sfârşitul anilor '90/ Începutul anilor 2000:

Peisaje de pe drumul de ţară din Underhill (două cu o fată pe bicicletă)
Biserica din Stowe
Cascada
Câine în faţa unei brutării
Pistele de ski de pe muntele Mansfield (vara)

Laurel observă că nu existau fotografii din anii '80 și '90; fie că Bobbie nu mai lucrase, fie că pozele fuseseră pierdute. I se păru semnificativ că, pe măsură ce îmbătrânea, Bobbie revenise din ce în ce mai des la East Egg și West Egg și la Valea Cenușii. Poate că revenea sistematic acolo – în fiecare an, cine știe? Avea o fotografie a peronului din West Egg cu mașini de pe la sfârșitul anilor '50, iar restul de negative și poze poate că dispăruseră cu timpul. Inima îi spunea însă că nu se întâmplase așa. Și-l închipui pe Bobbie, în vârstă de cincizeci și ceva, șaizeci de ani, revenind în locurile unde mai fusese și unde trăiseră părinții săi. Băgă de seamă că făcuse cel

puțin două poze ale hotelului Piaza și fu sigură că Bobbie vedea prin pereții hotelului după-amiaza fierbinte când acea unică infidelitate (cel puțin așa spera Laurel, că fusese unica) a mamei lui devenise limpede în ochii tatălui său.

Privi pe rând toate fotografiile înainte să le aranjeze în mapă. În loc de zece minute, zăbovi o oră și jumătate. La început, își închipui că încearcă să descopere în fotografii ceea ce Pamela Marshfield sau Terrance Leckbruge doreau cu atâta disperare, explicația interesului lor. În același timp, căuta diavolul: o persoană, o imagine, un mascat de la bâlci? Nu așa spusese Pete Stambolinos? Putea fi un lucrător la bâlci. Dar nu găsi nimic, nu încă. Nu era nicio poză făcută la bâlciul organizat în fiecare an în împrejurimile orașului Burlington. Nici măcar nu găsi vreo imagine care să poată fi considerată cât de cât amenințătoare.

Așa se face că acordă atenție din ce în ce mai mare studiului compozițiilor, felului în care Bobbie Crocker folosea lumina și umbra și talentului de a face chiar și cel mai banal subiect interesant: o mașină de scris, o țigară, niște bărbați jucând șah. Îi părea rău că nu știuse să le developeze cum se cuvine. Meritau mai mult.

După ce strânse fotografiile, își spuse că nu le putea duce acasă. Da, azi fusese doar o veveriță. Dar mâine? Mai erau și alții care râvneau pozele, după cum înțelesese și Bobbie. De aceea nu le arăta nimănui. Da, veverița fusese un semn trimis de îngerul ei păzitor. Ce voia să-i spună? Pune fotografiile la adăpost.

Iar biroul ei de la cămin nu avea cum să fie un loc sigur. În Katherine avea încredere, dar nu și în avocați. Ar fi putut să-l roage pe David, numai că i-ar fi pus în pericol fetițele dacă cineva i-ar fi spart casa. Biroul lui de la redacție era un loc sigur – nu aveai cum să intri decât dacă arătai o carte de identitate cu bandă magnetică ce putea fi citită de scaner sau dacă recepționera îți deschidea ușa – dar tocmai din această cauză poate că nici ea nu ar fi putut ajunge la

poze dacă David nu era de față. Le cunoștea pe unele din recepționere, dar nu pe toate.

Ca variantă de lucru, se gândi chiar și la Peter Stambolinos, amuzată de ideea că ar putea ascunde fotografiile în aceeași clădire în care mucegăiseră în ultimul an de viață al lui Bobbie Crocker. Numai că nu ar fi fost prea înțelept să le lase în grija cuiva care nu excela prin cumpătare.

Avea nevoie de o persoană cunoscută, dar pe care Marshfield sau Leckbruge să nu o asocieze cu ea, așa că se hotărî să-și încerce norocul cu Serena Sargent. A doua zi voia să se ducă la biserica congregațională din Bartlett la care poate că mergea fostul redactor al lui Crocker, dar probabil că după aceea ar putea să se vadă cu chelnerița. Ar putea să îi facă o vizită la ea acasă, în Waterbury, sau, dacă era la lucru, să meargă la restaurantul din Burlington. Cât despre rolele nedevelopate – de fapt, îi mai rămăseseră doar trei duzini – avea să le poarte asupra ei oriunde s-ar fi dus.

PACIENTUL 29873

Ar fi de mare ajutor dacă am cunoaște cel mai recent sau pertinent factor stresant.

Până atunci, e dificil să menții firul conversației.

*Pacientul are momente de indiscutabilă claritate **

conversațională, urmate sistematic de digresiuni delirante care împiedică evoluția pozitivă. Refuză în continuare să discute despre tratament sau să facă planuri pentru când va ieși din spital.

Extrase din notițele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL DOUĂZECI

Marissa o luă de mână pe sora ei mai mică, se pierdură în mulțime – adulți, adolescenți și copii la fel de mici ca Cindy – și ieșiră din sala întunecoasă în foaierul cinematografului. Era sâmbătă seara. Marissa clipi o dată, apoi strânse din ochi să nu mai vadă luminile puternice și viermuiala de oameni din fața bufetelor cu răcoritoare. Ceasul arăta nouă și ceva. Cindy ar fi trebuit să fie în pat de o oră, dar se ținea bine. Și de ce nu s-ar ține? Sora ei mai mare și tatăl ei îndураseră un film pentru plângăcioși despre un clovn de circ care ura copiii dar care sfârșește prin a deveni directorul grădiniței deschise de mama lui. Cindy însăși alesese filmul, așa că acum nu avea cum să se dea bătută doar fiindcă se apropia ora pe care logodnicul mamei lor o numea „ora vrăjitoarelor".

Îi privi pe rând pe tatăl ei și apoi pe Cindy, șocată de diferența dintre un adult stăpânit și un copil care nu știe să se poarte. Sora ei era mânjită cu unt de la floricelele de porumb la gură și pe obrajii bucălați, ca de veveriță. Ai fi zis că se spălase pe față cu unt. La colțurile gurii avea lipite firimituri. Părul, care nu arăta bine niciodată, era acum ciufulit doar pe o parte, de parcă i-l zburlise o pisică. Și pe deasupra, să vezi și să nu crezi, avea o bomboană de ciocolată cu mentă în ureche. De ce își băgase o bomboană în ureche în timpul filmului? Și cum de nu-și dădea seama că are ceva în ureche? Marissa își aduse aminte că tata fusese nevoit să o ducă pe Cindy la doctor cu doi ani în urmă fiindcă își înfundase un bob de mazăre pe o nară. La grădiniță îi învățau cum să facă mărgele din lucruri de mâncare – macaroane uscate, boabe de mazăre și zahăr colorat – iar Cindy, din motive neînțelese de nimeni, își înfundase o boabă de mazăre în nara stângă. Doctorul le spusese că mai toți copiii fac așa. Dar Marissa, în timp ce o privea pe doctoriță, o

persoană drăguță care o trata și pe ea, băgând o foarfecă de lungimea unui creion pe nara lui Cindy, își dorise încă o dată ca ea și sora ei să nu fie rude.

Fiindcă își aduse aminte de doctor, își aminti și de degetul ei rănit. Doctorița îl examinase cam șapte secunde, după care îi prescrisese un antibiotic cu gust de gumă pentru baloane și îi spusese să stea cu piciorul în apă, fiindcă timp liber avea berechet (auzi colo). Dar programarea la doctor o scăpase din infernul orei de matematică și, bineînțeles, îi dăduse posibilitatea de a avea un portret făcut de un profesionist în cel mai scurt timp posibil.

Pe neașteptate, se izbi de șoldul tatălui ei, iar Cindy, la rândul ei, se izbi de ea. Ridică ochii și văzu că tatăl ei se oprise fiindcă dăduse nas în nas cu cineva cunoscut – deși nu chiar se izbise de persoana respectivă. Tatăl lor se întâlnea tot timpul cu cineva cunoscut. De data asta era o femeie căreia îi spuse Katherine și o sărută pe obraz, așa cum fac adulții când nu dau mâna. Marissa prefera oricând o strângere de mână. Cum ar fi dacă ar trebui să sărute pe cineva mânjit pe față ca sora ei? Ce scârbos. Și scârbos e puțin zis.

Katherine era cu un bărbat al cărui nume Marissa nu îl auzi, dar era evident că formau un cuplu și că avuseseră norocul să vadă alt film decât mizeria pe care fuseseră ei nevoiți să o înghită. Marissa zâmbi politicos atunci când fu prezentată, răspunse la nelipsitele întrebări, sub privirile aprobatoare ale femeii, și apoi își mută atenția spre afișele colorate ale filmelor care urmau să ruleze. Tocmai când visa că și numele ei va apărea pe un astfel de afiș, poate unul în care va juca și tânărul actor sexy fotografiat pe coperta revistei *People* și care mărturisise în interviu ce părți din trupul încă și mai sexy al prietenei lui îi plăceau cel mai mult (partea dinăuntru a coapselor, după cum citise ieri în revista din sala de așteptare a doctorului), când auzi un nume care o făcu să tresară. Laurel. Cei doi vorbeau de… Laurel.

— Nu știu dacă are legătură cu călătoria la Long Island ori doar

cu fotografiile, spunea femeia numită Katherine. Dar nu a venit la piscină nici joi, nici vineri și abia dacă a dat pe la birou în ultimele zile – ceea ce nu mă deranjează câtuși de puțin ca șef. Chiar nu mă deranjează deloc. Vreau să știu ce e cu ea doar ca prietenă și aș mai vrea să știu dacă am făcut o greșeală că i-am dat pozele. Crezi că am greșit cu ceva?

Tatăl păru că se gândește, dând din cap așa cum dădea când se gândea cu atenție la ceea ce îi spusese cineva. Marissa îi cunoștea prea bine expresia. În cele din urmă, îi spuse lui Katherine:

— Aseară nu se gândea decât la Bobbie Crocker. Și miercuri seară la fel. Dar aseară a fost… mai rău.

— Mai rău?

— Mai intens. A petrecut o grămadă de vreme căutându-l pe Bobbie Crocker pe internet, în timp ce ar fi trebuit să fim la film. Toată noaptea a vorbit de el. Azi-dimineață s-a dus la camera obscură, iar mâine cred că se duce la Bartlett. La o biserică unde un anume Reese, un tip care se pare că l-a cunoscut pe Bobbie, se ducea înainte să moară, acum un an și ceva.

Katherine întinse mâinile și răsfiră degetele, cu coatele lipite de coaste – imaginea însăși a nedumeririi.

— Nu înțeleg. Se duce la o biserică străină, la nu știu ce distanță de aici, doar fiindcă o persoană decedată care l-a cunoscut pe Bobbie…

— Care e posibil să-l fi cunoscut pe Bobbie.

— …fiindcă o persoană decedată care e posibil să-l fi cunoscut pe Bobbie mergea acolo?

— Cam așa ceva.

Femeia întinse mâna și îl prinse pe tatăl Marissei de braț.

— Nu i-am spus decât să developeze negativele bătrânului. Nici prin gând nu mi-ar fi trecut să-i cer să devină detectiv particular.

— Înțeleg.

— Nu mi-ai răspuns, zise femeia. Am greșit că i-am dat pozele?

David trase aer pe nas și îl dădu afară cu atâta putere că Marissa simți curentul. Își dădea seama că tatăl ei îi va spune lui Katherine că a făcut într-adevăr o greșeală. Toate astea aveau legătură cu secretul lui Laurel. Misterul care – i se părea Marissei – o însoțea pe Laurel oriunde se ducea. Indiferent ce îi spusese Katherine să facă cu pozele, nu îi era de ajutor lui Laurel. Secretul din capul ei făcea și mai mult zgomot.

Marissei i se părea interesant că secretele fac zgomot. Dintotdeauna crezuse că au o greutate a lor – oare nu văzuse pe stradă oameni cocârjați sub povara secretelor pe care nu le puteau mărturisi? – dar numai de puțină vreme trăsese concluzia că gălăgia pe care o făceau îi cocoșa pe oameni. În cele din urmă, tatăl ei murmură:

— Uite ce e, n-aș vrea să par că te iau de sus…

— Hai, lasă. Îți place să iei oamenii de sus.

— Fiindcă Laurel e adultă. E femeie în toată Firea. Dar într-adevăr, Katherine, poate că ai greșit.

— Ești politicos. Părerea ta e că am greșit, fără niciun dubiu.

Înainte ca tatăl ei să poată răspunde, bărbatul care o însoțea pe

Katherine se lăsă în genunchi și îi șopti lui Cindy:

— Nu-mi face nicio plăcere să te anunț… dar cred că e posibil să ai o bucată de bomboană în ureche.

Bărbatul avea chelie și era înalt, atât de înalt încât și așa cum stătea era nevoit să se aplece ca să o privească pe fetiță în ochi. Era îmbrăcat într-un pulover la baza gâtului, puțin cam strâmt pentru el. Nu arăta bine deloc, hotărî Marissa: semăna puțin cu o broască țestoasă. Sora ei ridică încet mâna și atinse bomboana cu degetele ei boante. Se vedea că încearcă să o scoată, dar nu izbutea.

— E un cercel, spuse ea, vorbind foarte serios, fiindcă își dăduse seama că nu va putea scăpa de ciocolata din ureche. Doar arată ca o bomboană.

Marissa zâmbi, sperând că mai poate salva ceva din demnitatea

ei și a surorii, și adăugă:

— Cindy are ideile ei despre modă și mâncare.

Bărbatul încuviință din cap, la fel de serios, și ridică privirea spre tatăl fetelor ca să audă mai bine ce spune. În aceeași clipă, Marissa ridică și ea privirea.

— E fragilă, Katherine, spunea tatăl ei femeii. Știi foarte bine, pentru că o cunoști de mai multă vreme decât mine.

— Și de asta ți se pare și mai grav că am rugat-o să se ocupe de poze.

— Da, așa cred, și Katherine păru sincer tulburată de idee.

Marissei i se păru că tatăl ei voia să adauge ceva. Chiar deschise gura să vorbească, dar trebuie că se răzgândi în ultimul moment, fiindcă nu scoase nicio vorbă.

— Nimic din pozele alea nu ar fi trebuit să o tulbure. Ești de acord? întrebă Katherine. Actori de pe vremuri. Câteva instantanee cu clubul de înot la care a mers ea și cu o casă din apropiere. Cred că mai erau și câteva pe care Bobbie le-a făcut în Underhill, dar… Eu am văzut în ele doar un proiect care ar fi putut fi amuzant pentru ea. Și profitabil pentru cămin, recunosc. Asta-i tot. Nu i-aș fi sugerat niciodată să se ocupe de ele dacă mi-ar fi dat prin cap că o vor tulbura. Niciodată!

Katherine era atât de vizibil stânjenită că bărbatul se ridică, uitând total de Cindy și bomboana din ureche – ceea ce, se temu Marissa, ar putea să o determine pe sora ei să se dea în spectacol – și se apucă să o mângâie pe spate și pe umeri cu mișcări lente, circulare.

— Uite ce e, habar n-am ce a impresionat-o la pozele alea, zise tatăl ei. N-am idee ce vede ea în ele. Dar cu cât scapă mai repede de treaba asta și se apucă de altceva, cu atât mai bine.

— Eu am considerat fotografiile doar un mod de a ne face publicitate, David, nimic mai mult. Poate și un mijloc de a face rost de ceva bani pentru organizație, asta presupunând că fotografiile

valorează ceva. Numai că se dovedesc a fi o adevărată pacoste, nu crezi?

— Posibil. În orice caz, nu mi se pare că merită suferința pe care i-o cauzează lui Laurel.

— Cum spuneai și tu: e fragilă.

Tatăl privi în jos spre Cindy și zâmbi, ca și cum își amintise deodată că erau și ele acolo. În clipa următoare văzu și bomboana de ciocolată din urechea fiicei lui.

— Cindy, scumpa mea, știi că ai o bomboană de ciocolată în ureche?

— E un cercel, zise Cindy și îi oferi ceea ce ea credea probabil a fi cel mai dulce și strengăresc zâmbet de pe lume.

Marissa nu se putu abține:

— Da, și floricelele din jurul gurii sunt inele pentru buze.

Cindy scoase limba la ea. Marissa dădu ochii peste cap, dar își zise că ar fi mai bine pentru toată lumea, inclusiv pentru ea, dacă s-ar purta frumos și ar lua-o pe după umeri. Sora ei era tot atât de tulburată ca și ea de faptul că mama lor avea să se mărite în scurtă vreme cu Eric.

— Când ajungem acasă, tati și cu mine o să te ajutăm să-ți scoți cerceii – dacă vrei. Uneori e destul de greu, să știi.

Katherine zâmbi, dar se vedea limpede că mintea îi e în altă parte. Era tot cu gândul la Laurel.

— Desigur, continuă ea, dacă i-am lua pozele în clipa asta ar fi și mai rău.

— Cred că cel mai bine ar fi dacă am putea să o cooptăm în alt proiect, spuse David. Sigur ar fi mai bine. Și chiar știu în ce proiect. Nu e foarte mare, dar e important pentru cineva anume, spuse cu vocea dintr-odată mai vioaie, aproape glumeață.

— Și care ar fi acest proiect? întrebă femeia.

— Un portret al tinerei dive de lângă mine, spuse el, strângând-o în brațe pe Marissa. Laurel s-a oferit să o fotografieze pe mica mea

stea în devenire lunea viitoare. Pe la șase după-amiaza sau poate ceva mai târziu.

Marissa se înfiora, aproape că se înăbuși de emoție și se îndreptă ca să pară mai înaltă. Nu crezuse că tatăl ei o va lua în serios.

— Chiar așa? Lunea asta? îl întrebă.

— Ea s-a oferit, spuse tatăl. I-am spus că am să confirm ora. Lecția de canto se termină pe la patru dar, fiindcă tu vei fi subiectul fotografiilor, am zis că mai bine să verific. Luni e bine?

— Da, luni e perfect! Mulțumesc, mulțumesc, mulțumesc!

Îl trase de mânecă și îl sărută pe obraz. Se gândea deja la fotografiile de pe afișe și CV-urile fetelor mai mari ca ea. Știa cu ce avea să se îmbrace și cum avea să-și aranjeze părul.

— David, spuse Katherine cu voce egală. O tratezi pe Laurel ca pe un copil. Eu cred că trebuie să ne ocupăm serios de problema asta, nu să încerci să-i distragi atenția de parcă ar fi un copilaș.

— Nu vreau decât să fiu eficient. Să realizez două lucruri deodată.

— E foarte drăguț din partea ei că s-a oferit să o fotografieze pe Marissa. Dar nu poți crede nicio fracțiune de secundă că e o preocupare care ar putea-o face să uite de Bobbie Crocker.

— Nu, sigur că nu. Dar poate că dacă facem ceva în fiecare zi ca să o scăpăm de obsesia asta, dacă îi dăm alte lucruri de făcut, poate că am dezvăța-o…

— Să o dezvățăm? Vezi, exact de asta vorbeam și eu!

— E doar un fel de a vorbi!

Exact în clipa aceea, de parcă instinctul i-ar fi spus cum să o scoată din minți pe sora ei, Cindy se băgă în vorbă:

— Poate să-mi facă și mie poze! Vreau și eu să mă pozeze!

— Vezi, proiectul s-a dublat deja în amploare, remarcă David, spre groaza Marissei.

Câteva minute mai târziu, pe când se îndreptau împreună cu tatăl lor spre apartamentul de lângă lac, Marissa întrebă:

— Tați, Laurel e bolnavă?

— Laurel face sport, merge la înot. E foarte sănătoasă. Nu cred că ai de ce să-ți faci griji. Dar de ce mă întrebi?

— Ai spus că e fragilă. Așa ai spus când vorbeai cu Katherine.

— Nu mi-am dat seama că asculți cu atâta atenție.

— N-am vrut să trag cu urechea.

— A, n-aș zice că trăgeai cu urechea. Doar că eu și Katherine am fost nițel cam indiscreți.

— Și de ce e Laurel fragilă?

David căzu pe gânduri și rări pasul.

— Păi… nu vreau să te sperii, dar am să fiu sincer cu tine. Întotdeauna sunt sincer cu tine, știi, nu?

— Da.

— Bun. Acum șapte ani, lui Laurel i s-a întâmplat ceva. Acum e bine, în mare parte. Dar de atunci a rămas cu o sensibilitate.

— Ce i s-a întâmplat?

David aruncă o privire spre Cindy, care nu asculta nimic din ce vorbeau ei, ocupată să își lângă vârful degetului. Marissa nu își dădu seama de ce, dar apoi o văzu cum duce degetul la ureche și îl linge din nou și înțelese. Bomboana începuse să se topească, iar Cindy râcâia ciocolata cu unghia și ducea degetul la gură. Marissa clătină din cap. Pe de o parte, era oripilată. Copilul ăsta e în stare să mănânce orice, chiar orice! Pe de altă parte, asta însemna că ea și tatăl ei nu vor fi nevoiți să scoată bomboana cu penseta. Căldura corpului avea să îi scape de belea. Slavă Domnului că nu era o caramelă sau un drops, că atunci ar fi fost nevoie să meargă iar la doctor.

Tatăl ei vorbea cu voce joasă, așa încât Cindy să nu poată auzi decât dacă ciulea urechea:

— Știu că vi s-a spus la școală să nu stați de vorbă cu străinii, să nu vă urcați în mașina lor. Așa-i? La ora de educație socială ai văzut fel de fel de filme despre cum să te ferești de primejdii. Sunt oameni

răi pe lume.

— Îhî.

— Ei, acum șapte ani, când era la colegiu, Laurel se plimba cu bicicleta în Underhill. Era pe un drum de țară, singură-singurică.

Făcu o scurtă pauză ca să se asigure că Cindy era adâncită în lumea ei. Apoi oftă din rărunchi și reluă povestirea. Marissa își dădea seama că îi spunea doar câteva lucruri, și acelea pe scurt. Se căznea să spună povestea așa încât ea să nu vadă lumea ca pe un loc înspăimântător și vorbea cu atâtea ocolișuri că Marissa nu înțelese prea bine ce se întâmplase. Dar de speriat se sperie și, când tatăl ei termină, se trezi că încrucișase brațele peste piept, parcă vrând să se apere. Își dădu seama că tatăl ei îi spusese doar frânturi fiindcă voia să răspundă la întrebarea ei și să îi explice de ce el și Katherine credeau că prietena lui sportivă era de fapt o ființă fragilă. Cu toate astea, era o poveste înspăimântătoare și, în timp ce mergeau prin noapte, Marissa era vag conștientă de foșnetul ziarelor purtate de vânt și lipăitul pașilor pe trotuar cu mult înainte să apară cineva.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI UNU

Oare ce credeau vecinii? Laurel încercase de mai multe ori să își închipuie. Oare soților Buchanan le păsa? Mai întâi, în 1922, fusese întâmplarea aceea urâtă de lângă movilele de cenușă – un accident de mașină cu victima abandonată pe șosea, apoi cercetările poliției și ancheta judiciară. Desigur că ziarele publicaseră articole în care scria că Daisy stătea pe scaunul pasagerului din mașina contrabandistului atunci când acesta o izbise pe Myrtle Wilson și o lăsase să moară în drum, cu sânul stâng literalmente smuls de botul mașinii. Vecinii trebuie că se întrebaseră de ce stătea lângă el. Cei mai mulți dintre ei, își închipuia Laurel, ajunseseră la cea mai evidentă concluzie. Apoi, după câțiva ani, începuse să se răspândească zvonul că de fapt Daisy se aflase la volan în acel amurg fierbinte. Daisy și nu Jay. Trebuie că vecinii comentaseră și aceste zvonuri.

Tot așa, Laurel era sigură că șușoteau despre aventurile extraconjugale ale lui Tom Buchanan. Fata din Santa Barbara (o cameristă), femeia din Chicago. Iar acestea erau legăturile amoroase din doar primii trei ani de căsătorie. Până și Pamela Marshfield se întreba în dimineața aceea, în timp ce bea ceaiul, de ce părinții ei nu se mutaseră de acolo.

Și cu toate astea, în mod inexplicabil, mariajul rezistase.

Sâmbătă seară, Laurel privea fotografia cu Pamela și Bobbie copii, lângă un coupé de culoarea bronzului. Cei doi moștenitori păreau și mai mici sub arcada uriașă. Pentru prima oară, îi trecu prin minte că poate Bobbie fusese fructul împăcării celor doi soți, un copil conceput și adus pe lume ca să arate tuturor că mariajul e solid, de neclintit. Cât despre vecini, să nu-și mai piardă vremea întrebându-se dacă mai putea sau mai trebuia salvat.

Biserica se înălța în vârful unei culmi, cam la o milă și ceva de satul Bartlett. Laurel opri pe strada principală, la o benzinărie, ca să întrebe pe unde să o ia, și ajunse în câteva minute. Era o biserică tipică pentru Noua Anglie. În față, o pereche de arțari maiestuoși ale căror frunze începuseră deja să se transforme în ceea ce avea să fie o fantastică simfonie de roșu. Clopotnița era modestă, simplă, acoperită cu șindrilă albă. Vitraliile erau mai bogat împodobite: la fiecare fereastră erau coroane, sceptre și crucifixuri. Cei doi diaconi, un bătrân și o bătrână, o întâmpinară cu căldură. Simțeau miros de enoriaș nou.

Se așeză pe un rând din spate, o dată fiindcă nu cunoștea pe nimeni și apoi fiindcă cei din familia ei nu se întreceau cu dusul la biserică, își dădu seama că e îmbrăcată prea bine pentru situație: nimeni nu mai purta bluză albă și fustă creponată neagră, lungă până la glezne (găsită în fundul dulapului cu haine). Toți cei care erau cât de cât apropiați de vârsta ei purtau blugi, pantaloni kaki sau (astea erau două fete care păreau a fi în ultimul an de liceu) fuste mini stil retro, din cele pe care Laurel însăși le cumpăra de la magazinele cu haine *vintage* care se înșirau pe chei. Se simțea stânjenită că se afla acolo sub un fals motiv – trebuia să recunoască. Ba o încercă chiar un sentiment de vinovăție când familia aflată în strana din fața ei – un fermier bun ca pâinea caldă, soția lui, învățătoare, și cei patru copii, cu aspect cam neîngrijit dar foarte politicoși, cu vârste cuprinse, pe cât își dădea ea seama, între cinci și cincisprezece ani – o salutară cu strângeri de mână și îmbrățișări vădit sincere dar absolut inutile. Chiar și mezina, o fetiță timidă, cu mâinile murdare de ceva lipicios, insistă să îi scuture cu putere mâna atunci când, în timpul slujbei, pastorul îi rugă pe cei prezenți să își salute vecinii.

Se abținu să îi întrebe dacă îl cunoscuseră pe Marcus Gregory Reese sau pe un bărbat numit Bobbie Crocker. Se cuvenea să aștepte

până după slujbă, când enoriașii erau invitați la o ceașcă de cafea.

Când slujba luă sfârșit, învățătoarea, pe care o chema Nancy, o întrebă de când locuia în Vermont. În acest timp le dădea la doi din copii câte un sfert de dolar ca să îi ducă la ora de religie și strângea creioanele, cărțile de colorat și puloverele lăsate de ei pe banchetă. Cei mari țâșniseră ca din pușcă afară pe ușă, ca să ajungă repede în clasă.

— De opt ani, răspunse Laurel. Dar dumneavoastră?

Nancy sărută în creștetul capului copiii rămași lângă ea și își îndreptă ochii spre bărbatul ei, care îi scotea din biserica în care se lăsase tăcerea spre profesorii care îi așteptau.

— De când mă știu. Aici m-am născut. Cum ziceai că te cheamă?

— Laurel.

— Încântată de cunoștință. Am auzit bine mai înainte? Locuiești în Burlington?

— Așa e.

Învățătoarea se crispă un pic, de parcă abia atunci își dădea seama că Laurel nu se afla acolo doar ca să găsească o biserică pe care să o frecventeze.

— Cu ce ocazie la Bartlett? Azi-dimineață a fost o plimbare plăcută, dar la iarnă nu va mai fi.

Laurel zâmbi, un zâmbet care, spera ea, să pară onest și totodată îndatoritor.

— Aș vrea să aflu câte ceva despre un membru al acestei congregații care a murit de curând… și despre un prieten de-al lui.

Femeia dădu din cap și duse la bărbie un deget cu unghia perfect ovală și vârful alb ca secera lunii:

— Despre cine e vorba?

— Marcus Gregory Reese. Era…

— A, îl cunosc pe Reese. Așa se recomanda: Reese.

— Am putea vorbi despre el?

— Sigur, numai că eu nu l-am cunoscut prea bine. În afară de

sâmbăta, doar arareori îl vedeam. Poate o dată sau de două ori joia dimineața, când enoriașii cu vechime se adunau aici ca să joace jocuri de societate. Uneori veneam și eu, știi cum e: să fie printre ei și cineva tânăr. Turnam suc în pahare, făceam cafeaua… Cred că l-am mai întâlnit și la băcănie. Cam atât. Pe care din prietenii lui vrei să-l cunoști? Te-aș putea prezenta.

— Aici e problema: și el a murit.

— Aha.

— Bobbie Crocker. Vă spune ceva numele?

— Cum? A murit Bobbie Crocker? îmi pare tare rău. Chiar mă întrebam ce s-a întâmplat cu el. Pur și simplu a dispărut. Când a murit? Cum?

— Acum câteva săptămâni. Un atac cerebral.

— Stăteau chiar acolo, spuse învățătoarea, arătând cu degetul ei lung spre stranele din cealaltă parte a bisericii. Bobbie și Reese. Poate că locuiau împreună, nu sunt sigură. De ce te interesează cei doi? Erai rudă cu vreunul?

— Nu.

— Atunci, de ce? Te superi că întreb? Nu vreau să fiu indiscretă.

Laurel cugetă un moment înainte de a răspunde, fiindcă erau atâtea motive la mijloc. Întâi că voia să afle cum de ajunsese Bobbie de la conacul Buchanan din East Egg într-o cameră din hotelul New England. Avea sentimentul că sunt legați cumva, fiindcă el crescuse într-o casă aflată pe celălalt mal al golfului de clubul unde ea însăși își petrecuse o mare parte din copilărie. Poate că făcuse fotografii pe sinistrul drum de țară umbrit de copaci chiar în ziua când ea scăpase cu viață ca prin urechile acului. Apoi, fiindcă îi respecta talentul de fotograf și dorea să îi adnoteze cum se cuvine opera, atât pentru expoziție cât și pentru posteritate. În fine, pentru că erau câteva mistere nedezlegate: De ce îl respinsese familia lui cu mulți ani în urmă și de ce se încăpățâna sora lui să pretindă acum că nu erau rude? De ce susținea că fratele ei murise de multe zeci de ani?

Erau prea multe de explicat acestei femei amabile într-o biserică, după slujba de duminică, așa că se mărgini să îi povestească lui Nancy cu ce se ocupase Bobbie și că ea voia să afle mai multe despre niște fotografii găsite în camera lui Bobbie după moartea lui. Alte explicații nu mai dădu.

— Dacă vrei să vorbești cu cineva care i-a cunoscut mai bine decât mine, du-te la doamna de acolo. O cheamă Jordie.

— Jordie…

— Diminutiv de la Jordan. Și ea e dintre enoriașii cu vechime. Tot de la New York e venită. Joia dimineața li se alătura ca să joace jocuri de societate. Pe vremea când Bobbie locuia aici, el, Reese și Jordie erau adevărate piese de rezistență, spuse Nancy și pe neașteptate o strigă pe nume pe Jordie.

Jordie era o femeie ușor adusă de spate, îmbrăcată cu o jachetă elegantă, cu butoni de perlă. Avea părul scurt, platinat, impecabil coafat. Fața îi era brăzdată de riduri, dar Laurel nu își dădu seama în prima clipă dacă se datorau vârstei sau fiindcă râdea de ce îi spusese persoana cu care stătea de vorbă. Locul ei părea să fie mai degrabă alături de Pamela Marshfield decât într-un orășel din Vermont. Laurel și-o închipuia într-o stațiune balneară la modă sau un club exclusivist ori făcându-i dezinvolt cu mâna portarului în timp ce intra pe sub copertina imaculată a unui hotel de lux din Manhattan. Nancy o strigă din nou și porni spre ea ținând-o pe Laurel de mână. În cele din urmă, Jordie le văzu și o întâmpină pe Nancy cu un zâmbet.

— Jordie, uite pe cineva care dorește să te cunoască, spuse învățătoarea. Ea e Laurel. Vrea să afle câte ceva despre Reese și Bobbie și mă gândeam că poate o ajuți tu. Ai câteva clipe?

Femeia aținti privirea asupra ei. Dădea din cap, cu ochii la fată, parcă prețăluind-o. Râsul binevoitor pe care îl auzise Laurel cu o clipă mai devreme i se șterse de pe față, probabil, își închipuia Laurel, din cauza subiectului care o interesa pe ea.

— Am câteva clipe, spuse Jordie precaută. Cu ce te ocupi, domnișoară? Ești cumva *scriitoarei* întrebă ea, pronunțând ultimul cuvânt aproape cu dispreț, de parcă ar fi spus: *Scrii pornografii?* La vremea mea am avut niște experiențe nefericite cu reporterii și nu mă tentează să le repet.

— Sunt asistent social, răspunse Laurel. Lucrez la un cămin pentru persoane fără adăpost. Știți, în Burlington?

Fu uimită cum de schimbase o simplă afirmație într-o întrebare. Se intimidase? Ca să se liniștească, își spuse că în săptămâna aceea dăduse ochii cu Pamela Marshfield și T.J. Leckbruge și le ținuse piept amândurora.

— Da, am auzit de căminul din Burlington.

— De aceea mă interesează aceste persoane. Bobbie Crocker a fost oaspetele nostru.

La început, crezu că Jordie dă din cap a încuviințare, dar apoi înțelese că era tremurul necontrolat al unei persoane cu Parkinson.

— Oaspetele vostru? repetă femeia și aerul glacial, în parte suspicios, în parte condescendent, se topi pe dată.

— Da.

— Era… hoinar?

— Da. A murit acum două săptămâni.

— Vai, mă simt îngrozitor, spuse femeia, cu voce înduioșată. Îngrozitor. Nu știam că a ajuns pe stradă. Nici că a murit.

— Jordie, spuse Nancy și o luă cu brațul pe după umeri, ca să o consoleze. Nu trebuie să te simți vinovată. Niciunul din noi n-a știut.

— A locuit împreună cu Reese, spuse Jordie, atât de zguduită de veste că se așeză încet pe o banchetă, lângă perete.

— Da, așa m-am gândit și eu.

— Era casa lui Reese. Iar când Reese a murit, sora lui i-a spus lui Bobbie că poate sta acolo până când o vinde.

— Când a fost asta? întrebă Laurel.

— La înmormântarea lui.

— Sora lui se numește Mindy, nu-i așa? Și locuiește în Florida?

— Da, cred că da.

— Vasăzică Bobbie a fost la înmormântarea lui Reese?

— Bineînțeles.

— A spus dacă are de gând să dea curs invitației lui Mindy?

— Astea sunt lucruri întâmplate de multă vreme. Cel puțin cu doi ani în urmă. Poate chiar trei.

Laurel se gândi o clipă dacă să o corecteze, să îi aducă aminte că trecuseră doar ceva mai mult de paisprezece luni de când murise Reese, dar i se păru că nu are rost.

— Ce vă amintiți? întrebă ea, cu toate că încrederea în memoria femeii îi fusese oarecum zdruncinată de această scăpare.

— Păi, am descoperit că mama lui Bobbie și mătușa mea erau prietene. Cine-ar fi zis? Ce mică e lumea!

— Jordie, nouă nu ne-ai spus niciodată! exclamă Nancy, dar se vedea că e cu gândul în altă parte, căci fiica ei cea mică apăruse pe neașteptate în biserică.

Pe cât se părea, desenul făcut de copilă pentru profesoară rămăsese în mașină și avea nevoie de mama ei ca să îl recupereze. Nancy ridică din umeri în chip de scuză și spuse că se întoarce într-o clipă.

— Lui Bobbie nu-i plăcea să vorbească despre familia lui, continuă Jordie. Cred că erau certați.

— V-a spus cum o chema pe mama lui? întrebă Laurel; aștepta o confirmare, pe care să o poată împărtăși lui David și lui Katherine și Taliei – de fapt, tuturor celor care se îndoiseră de ea.

— Crocker, îmi închipui, răspunse Jordie, și dezamăgirea o săgetă pe Laurel. Doamnele din generația aceea – ce vorbesc, doamnele din generația mea! – luau întotdeauna numele de familie al soților. Așa se cuvenea.

— Dar numele de botez?

— A, nu-mi mai aduc aminte. Dacă m-ai fi întrebat acum șase sau șapte luni… La drept vorbind, nu sunt sigură că am știut vreodată. I-am spus cum o chema pe mătușa mea, dar nu sunt chiar sigură că el mi-a spus numele mamei lui. Doamne, bătrânețea nu e pentru cei slabi de înger, nu crezi? Prea uiți multe.

— Atunci spuneți-mi, vă rog, orice vă amintiți, o rugă Laurel. Oricât de neînsemnat ar părea, insistă ea, gândindu-se că, totuși, va afla un amănunt care să îi confirme bănuielile.

— Bine. Nu știu dacă ai aflat, dar a locuit în Long Island.

— Asta știam, da.

— Și avea o soră.

— V-a spus numele ei?

— Nu, nu cred. Îmi pare rău. Dar era mai în vârstă decât el, de asta sunt sigură. Și…

— Și…?

— Și bunica mea i-a dat odată fetiței o crosă mică de golf. Surorii lui Bobbie, adică, atunci când abia învățase să meargă. O crosă micuță, cadou. Bobbie spunea că mama lui o plăcea foarte mult pe mătușa mea. Foarte, foarte mult. Nu frecventau întotdeauna aceleași cercuri sociale, fiindcă mama lui era căsătorită și mătușa mea nu, dar mergeau la o grămadă de petreceri împreună, inclusiv la unele date de contrabandistul acela faimos la reședința lui. Știi de cine vorbesc.

— Gatsby?

— Ei, ăsta nu era numele lui adevărat, desigur. Dar de el e vorba. Când Bobbie a aflat cine a fost mătușa mea, mi-a spus că mama lui și mătușa mea petreceau multă vreme împreună, mai ales când aveau douăzeci și ceva de ani. Nu mai țin minte exact ce a spus – nu mai țin bine minte nimic de la o vreme – dar într-un rând a dat de înțeles că mamei lui îi plăcuse individul acela îngrozitor mai mult decât mătușii mele. Gatsby. Gatz, mă rog. Îți dai seama? Sunt sigură că nu era adevărat. Oamenii se duceau la petrecerile lui fiindcă erau

un fel de festivaluri. Circuri, de fapt. Nimeni nu mergea de dragul lui. Doamne sfinte, cum altfel?

— Și mătușa dumneavoastră? Cum se numea?

— Ei, sunt sigură că ai auzit de ea, domnișoară. Se numea Jordan Baker, iar eu am fost botezată după ea. A fost o celebră jucătoare de golf în turneul profesionist feminin. O adevărată pionieră. Dar mai sunt unii care cred că a fost un fel de escroacă pe terenul de golf. O hoață! Nu așa era mătușa mea, te asigur. De asta am vrut să știu dacă ești reporter. Nici nu-ți pot spune cu câți am fost nevoită să vorbesc de-a lungul anilor din cauza unei povești răuvoitoare și absolut neadevărate despre un turneu la care a participat când era tânără.

— Nimeni nu are o părere proastă despre mătușa dumneavoastră, o asigură Laurel, cu toate că ea personal avea.

Chiar asta era și părerea ei: că fusese o escroacă, o hoață. De fapt, își dădu seama că era incapabilă să simtă respect pentru cineva care fusese de partea lui Tom și Daisy Buchanan în acea vară a lui 1922.

Jordie ridică privirea spre ea, dând ușor din cap, și repetă:

— Chiar așa, Bobbie ar fi putut să stea la mine. Mă crezi, nu? Am atâtea camere în care se adună praful! Ar fi putut sta într-un apartament cu baie, doar al lui… Nu trebuia decât să ceară!

— Sunt sigură că ar fi putut sta la jumătate din oamenii care au fost azi la biserică, dacă s-ar fi știut, spuse Laurel. Era…

— Cum?

Laurel intenționase să îi spună că era schizofrenic, dar se înfrână în ultimul moment. La urma urmelor, ce nevoie era?

— Era discret, zise.

Jordie păru că se gândește o vreme, apoi întrebă:

— A venit direct la voi?

— Vreți să spuneți, după ce a plecat de la Reese?

— Da.

Laurel hotărî din nou că nu avea rost să-i spună adevărul. Femeia

era și așa destul de amărâtă, așa că spuse o minciună.

— Așa cred. S-a simțit bine, să fiți sigură. I-am găsit un apartament drăguț în Burlington, și-a făcut prieteni cât ai clipi. Era mulțumit, chiar era.

— Joia dimineața jucam bridge chiar aici, la biserică, spuse Jordie. Joia, enoriașii în vârstă se adună aici ca să joace jocuri. În afară de mine, mai veneau Reese, Bobbie și Lida. Ne distram de minune.

— Da, mi-a povestit Nancy.

— Ba nu, nu era bridge, se corectă Jordie. Bridge jucam cu Reese, Lida și Tammy Purinton. Bobbie ura bridge-ul. Doamne, m-a lăsat de tot memoria!

— Cred că e valabil pentru noi toți, făcu Laurel, pe de o parte din politețe, pe de alta fiindcă erau și în viața ei evenimente despre care își închipuia că și le amintește incorect.

Chiar și la vârsta ei, creierul era o masă imperfectă de țesut alb și cenușiu; chiar și la vârsta ei, erau momente din trecut pe care sănătatea ei mintală îi cerea să le uite sau măcar să le vadă altfel. Se întâmplă oricui, nu?

— Nu înțeleg de ce nu se ducea acasă, continuă Jordie. Trebuie că avea o familie pe undeva. Cred că sora lui mai trăia. Cel puțin știu că era în viață acum vreo doi ani.

Laurel zâmbi încurajator.

— Sora lui e bine. Am cunoscut-o. Locuiește în East Hampton.

— Desigur, lui Bobbie îi plăcea în Vermont, de-asta s-a și întors. De-asta, cred, și din cauza lui Reese.

— S-a întors?

— Mai venise o dată, ca să-l vadă pe fiu-său. Într-o toamnă.

— Fiul lui? repetă Laurel cu voce stridentă din cauză că era uimită și nu-i venea să creadă, iar bătrâna se crispă puțin. Bobbie avea un fiu? continuă ea, încercând să atenueze asprimea vocii, care o surprinsese până și pe ea.

— Cred că da. Poate mă înșel.

— Ce-a spus?

— Păi…

— Așa…

— N-a vorbit decât o dată de el. Poate de două ori. Dar mi-a fost clar că Bobbie nu voia să vorbească despre el fiindcă intrase într-un necaz.

— Câți ani avea? Vreo șaizeci? Cincizeci?

— A, mai tânăr. Iar Bobbie a venit în Vermont acum șase sau șapte ani – era și el mai tânăr.

— Șase sau șapte ani?

— Te rog, nu-mi cere imposibilul.

— Dar e important.

— Nu știu, Laurel.

Fetei i se păru că lumina din biserică, și așa slabă, se micșora și mai tare, dar apoi își dădu seama că se înșela. Era din cauza amețelii care o cuprinsese din nou. Simți că se clatină pe picioare și își ațintì privirea spre podeaua lustruită de brad, încercând să-și recapete echilibrul.

— Știți ce fel de necaz? întrebă ea în cele din urmă, pronunțând cu grijă fiecare cuvânt. A încălcat legea? A comis un delict?

— Da, cred că asta a fost, zise Jordie precaută.

— Ce fel de delict?

— Nu știu, n-am știut niciodată. Dar Bobbie a venit în Vermont ca să-l vadă. Ia stai…

— Spuneți.

— Cred că Bobbie a venit în Vermont ca să-l vadă, apoi s-a întâmplat ceva…

— Cui, lui Bobbie sau fiului său?

— Fiului. Bobbie a plecat. Nu venise aici fiindcă fiu-său făcuse ceva, dar a plecat după ce băiatul a intrat într-un necaz. S-a întors la… acolo de unde venise.

— Și asta s-a întâmplat acum șapte ani?

— Sau șase. Sau opt. Pur și simplu nu-mi aduc aminte. Nu mai pot avea încredere în memoria mea, și nici tu să nu ai. Știu sigur că era toamnă. Când Bobbie a vorbit de băiat, a zis că prima oară venise aici fiindcă nu voia să moară înainte să vadă măcar o dată cum își schimbă frunzele culorile.

— V-a spus unde anume s-a dus în Vermont?

— Underhill.

În clipa următoare, Nancy se întoarse din corpul de clădire care adăpostea clasele. Ridică din sprâncene a mirare văzându-le cum stăteau în tăcere una lângă alta. Fata era încovoiată, ca și cum bătrânețea pusese iremediabil stăpânire și pe ea.

Laurel apucă mâna lui Jordie, o mână obosită, noduroasă, cu pielea rece, și îi mulțumi. Își luă la revedere. Încercă să se îndrepte puțin de spate, să își corecteze ținuta. Apoi găsi tăria de a-i zâmbi lui Nancy, de a-i povesti despre fiul lui Bobbie și se lăsă condusă de ea jos pe scări, spre locul unde se servea cafeaua.

— Habar n-am avut că Bobbie avea copii, spunea Nancy în timp ce intrau într-o cameră mare, plină cu scaune și mese pliante din metal.

Pe pereți erau atârnate afișe despre diversele misiuni ale bisericii, pentru donații. Camera era plină de oameni care se învârteau de colo-colo sorbind din cafele – cetățeni mai de vază și părinții copiilor aduși la școala de duminică.

— Nici eu. Nu a spus niciun cuvânt prietenilor lui din Burlington. Și nici nouă, celor de la cămin.

— Pari necăjită, ca și cum ar fi trebuit să vă spună.

— Dacă aș fi știut cine e fiul lui Bobbie, am fi avut o cu totul altă relație.

— Ți-ai dat seama cine e fiul lui? Din puținul pe care ți l-a spus Jordie? Cum?

Laurel dădu repede înapoi:

— Nu sunt sigură că l-am cunoscut, dar nu e imposibil.

Nu era pregătită să explice cine e fiul lui Bobbie, pe de o parte pentru că nu își revenise încă din șocul descoperirii, iar pe de alta pentru că nu voia să discute despre ce i se întâmplase în Underhill. În orice caz, nu cu o persoană pe care abia o cunoscuse. Nu discuta despre asta nici măcar cu mama ei sau cu prietenii cei mai apropiați.

— Bine, dar cum? întrebă Nancy din nou.

— Fiul se poate să fi fost un vagabond. Sau un culturist.

— Știi mult mai multe, se vede de la o poștă.

— Cred că aș vrea să aflu de ce băiatul nu avea grijă de tatăl lui. Măcar să fi încercat.

— Atâta tot?

— Atâta tot, minți Laurel și adăugă: îmi pare rău că am întristat-o pe Jordie spunându-i că Bobbie ajunsese o persoană fără adăpost.

— Apropo, nu-i așa că Jordie e o scumpă? Unii zic că se ține deoparte, că e cu nasul pe sus fiindcă are mult sânge albastru. Dar de fapt e foarte cumsecade, cu toate că la bridge era nemiloasă. Păcat că nu mai are mintea de acum un an. Ascultă la mine: dacă jucai, pe ea o voiai drept parteneră.

— Mi-a spus că Bobbie ura bridge-ul, însă aș putea jura că sora lui mi-a spus că îi plăcea foarte tare atunci când am stat de vorbă cu ea în East Hampton.

— Te-ai dus până la East Hampton?

— Ce mare lucru? Oricum eram în Long Island. Mă dusesem să o văd pe mama. A plecat ieri în Italia și am trecut să o văd înainte de plecare.

Nancy o privi cu atenție.

— Chiar e vorba doar de fotografiile din apartamentul lui Bobbie?

— Așa a început, răspunse Laurel. Dar acum sunt și altele la mijloc.

Învățătoarea luă două căni de lângă o cafetieră uriașă și îi întinse

una lui Laurel. Îi făcu semn să își toarne frișcă sau lapte și îi arătă farfuria plină cu pliculețe de zahăr și zaharină.

— Uite ce mi-a spus mie Bobbie în legătură cu jocul de bridge. Mi-a spus că părinții lui se certau des pe vremea când el era copil și că mama lui, ca să mai uite de necazurile din căsnicie, juca bridge, dar nu cu soțul ei. Era într-un grup de doamne care jucau. Se apucase să joace în vara dinaintea nașterii lui Bobbie. Pleca aproape în fiecare după-amiază și o lăsa pe sora lui singură cu dădaca. Jocul devenise un fel de drog. La mulți ani după aceea, nici măcar nu era acasă în ziua – sau în noaptea, pe cât îmi pare – când Bobbie s-a certat la cuțite cu taică-său, a plecat de acasă și nu s-a mai întors. A zis că n-a mai dat niciodată ochii cu el de atunci.

Detaliile se potriveau perfect, se completau de minune, gândea Laurel. Oare ce-ar zice femeia asta drăguță dacă i-ar spune că mama lui Bobbie a fost Daisy Fay Buchanan? Iar în acea vară nu juca bridge. Dispărea după-amiezile ca să se vadă cu Jay Gatsby. Bridge-ul era doar un pretext, un alibi. Fără îndoială că învățătoarea, ca și toți ceilalți, i-ar fi zâmbit, dar în sinea ei și-ar fi zis că fata ori se înșală, ori bate câmpii. Probabil că Nancy ar fi zis că e mai paranoică decât unii din pacienții căminului dacă ar fi știut că fotografiile, rolele și negativele se aflau în acel moment într-o valijoară, în portbagajul mașinii ei, dacă ar fi știut că avea de gând să le încredințeze unei chelnerițe din Burlington, pentru că și alții voiau la fel de mult acele poze și de aceea era nevoită să le țină într-un loc sigur.

— Ziceai că vrei să faci cunoștință cu pastorul, spuse Nancy și o duse încet spre acesta. Nu știu ce ți-ar putea spune despre Bobbie, fiindcă Bobbie nu a stat multă vreme cu noi. Însă cred că îți poate spune câte ceva despre Reese.

Pe cât își făcea Laurel idee, pastorul era de vârsta lui David. Avea fruntea înaltă sub părul roșcat, tuns perie. Ochii îi erau afundați în orbite, dar avea o bărbie puternică și un zâmbet molipsitor. Citise în

program că îl cheamă Randall Stone, dar toată lumea îi zicea Randy. După ce Nancy făcu prezentările, îi explică de ce tânăra venise la Bartlett în dimineața aceea. Când auzi de moartea lui Bobbie, luă o expresie solemnă.

— Și l-ai cunoscut ca pacient venit la cămin, îi spuse lui Laurel – o afirmație, nu o întrebare.

Era evident că îl încerca același sentiment de vinovăție ca pe Jordie atunci când aflase ce se întâmplase cu prietenul lui Reese după moartea bătrânului redactor.

— Da. Numai că n-a stat mult la cămin; i-am găsit o locuință. Nu era un palat, dar avea unde dormi, ferit de frig și… era casa lui.

Pastorul umflă obrajii în semn de exasperare și pufni.

— Mie mi-a spus că se mută la sora lui.

— V-a spus unde locuiește?

— În Long Island. Poate în East Hampton. Ultima oară când l-am văzut a fost la înmormântarea lui Reese. Ar fi trebuit să aflu mai multe despre intențiile lui. Toată lumea știa că e sărit de pe fix.

— Sărit de pe fix?

— Nu prea știu unde a trăit înainte să apară la ușa lui Reese ca un câine de pripas, dar pot să-ți spun că, înainte să se mute la Reese, stătuse în Spitalul statului Vermont.

Laurel preferase să nu îi dea lui Jordie amănunte despre boala mintală a lui Bobbie, dar acum nu văzu niciun motiv să nu i le împărtășească pastorului.

— Bobbie a fost schizofrenic. Când lua medicamente, se purta aproape normal. Nu cu totul, bineînțeles. Doar că, la fel ca majoritatea schizofrenicilor, nu credea că e bolnav și uneori nu-și mai lua medicamentele dacă nu era supravegheat.

— Știi dacă a fost căsătorit vreodată? întrebă pastorul. Într-o zi, când era aici și juca scrabble, l-am întrebat direct, dar nu am putut obține un răspuns clar.

— Nu știu.

— Nu cred că a fost, spuse Nancy. El și Reese glumeau între ei pe seama unei balerine cu care se vedea prin anii ’60, dar Bobbie nu era genul care să se lege la cap fără să îl doară.

— Dar e posibil să fi avut un băiat, zise Laurel. Așa crede Jordie Baker.

— E o noutate totală pentru mine. Habar n-am avut.

— Deci a apărut ca din senin în Bartlett? Reese nu știa că vine?

— Pe cât am înțeles eu, Bobbie a venit în Vermont acum vreo doi ani și ceva ca să îl caute pe Reese, dar s-a întâmplat ceva și a ajuns la spitalul de stat. Reese nu îl aștepta. În timp ce era acolo, cineva din personalul spitalului a dat de urma lui Reese și acesta a fost nemaipomenit de mărinimos. L-a invitat pe Bobbie să stea la el atunci când cei de la spital au zis că e pregătit. Am înțeles că Bobbie mai locuise la el odată, acum mulți ani, când Reese era căsătorit. Reese l-a luat la întrebări ca să afle unde fusese de atunci, dar nu a primit niciun răspuns clar. Uneori Bobbie spunea că a fost în Louisville, alteori în Midwest. A zis cel puțin o dată că a fost în apropiere de sora lui, în Long Island. Sunt sigur că a mai dat și alte răspunsuri. Dar niciodată nu a spus că ar fi avut vreun fiu.

— A spus de ce nu stătea niciodată locului?

— L-am întrebat odată. A răspuns cu o glumă, cum că trebuie să fie întotdeauna cu un pas înaintea urmăritorilor.

— Probabil că nu a fost o glumă. Poate că el credea că e urmărit, spuse Laurel, iar în gândul ei își zise că e posibil ca cineva chiar să fi fost pe urmele lui ca să-i ia fotografiile.

— E vorba de un simptom al schizofreniei? întrebă Nancy.

— Paranoia? Da, deseori.

— Stați puțin, le întrerupse Randy. Eu nu știu dacă Bobbie chiar voia să spună că e urmărit. Poate că a fost doar o glumă. De pildă, altădată stăteam de vorbă și a zis: „Musafirii sunt ca peștii. Dacă îi ții prea mult, prind miros.”

— Din câte știu eu, Reese a fost redactor foto și Bobbie a fost

fotograf, zise Laurel. Bobbie lucra pentru Reese. Credeți că așa s-au cunoscut? Sau mai sunt și altele la mijloc?

— Reese a fost și el fotograf de presă, zise pastorul. În vremurile lui bune a lucrat pentru ziare, reviste, chiar și pentru *Life.* Era revista *Life* cu care se delectau părinții mei – și bunicii dumitale.

— Și Bobbie? întrebă ea.

— Cum ai spus și dumneata: a făcut fotografii pentru Reese. Pentru *Life.* Problema e că nu puteai conta pe el. Atât Reese cât și Bobbie glumeau pe tema asta. Când era vorba de carieră, Bobbie era propriul lui dușman, cel mai crâncen pe care l-ar fi putut avea.

— Fiindcă era schizofrenic, spuse ea.

— Și că bea. Era alcoolic, iresponsabil. Tot timpul se băga în câte un necaz.

Nancy aruncă o privire iute spre Laurel. În clipa când ochii li se întâlniră, învățătoarea lăsă privirea în jos.

Laurel se întoarse spre pastor și întrebă:

— Ați văzut vreo fotografie de-a lui Bobbie?

— Le-am văzut pe acelea făcute când locuia aici. Pe vremea când locuia la Reese, acesta îi împrumuta aparatul și îl ducea cu mașina prin fel de fel de locuri. Am mai văzut și niște poze despre care Bobbie spunea că le-a făcut în Vermont cu câțiva ani înainte. Peisaje de toamnă, copaci cu frunzele galbene și roșii. Câteva erau făcute pe un drum de țară din Underhill. Într-una cred că apărea și un biciclist.

— Locuia la Reese când le-a făcut?

— A, nu. Bobbie nu a reapărut în viața lui Reese decât acum doi ani, spuse pastorul în timp ce doi enoriași, un cuplu în vârstă, se apropiau de el.

Laurel înțelese că îl monopolizase pe pastor îndeajuns de mult timp, așa că tăcu, dându-le și celorlalți posibilitatea de a i se adresa.

— Sper să mai vii, îi spuse Randy.

— Am să mai vin, răspunse, deși în inima ei nu era sigură dacă se

referea la Bartlett sau la biserică.

— Mi-am mai adus aminte de ceva, spuse Nancy în șoaptă, cu toate că enoriașii din jur erau atât de absorbiți de discuții că nu aveau cum să o audă.

Laurel își dădu seama că era un fel de invitație și că de aceea îi aruncase Nancy o privire atât de serioasă cu câteva minute mai devreme.

— Da?

— Poate că mi-am amintit când am auzit cuvântul „necaz". În ziua când jucam scrabble – chiar în locul ăla, de fapt – Bobbie a spus ceva despre închisoare. Chiar înainte de asta, schimbase cuvântul „pușcă" în „pușcărie". Știi regula, a adăugat un „r", un „i" și un „e". Nu știu de ce, dar în clipa aceea am fost sigură că vorbea de ceva concret.

— Și ai crezut că Bobbie vorbea despre el însuși.

— Așa am crezut în momentul acela, încuviință Nancy. Dar acum am aflat că fiul lui se poate să fi fost un criminal. Poate că asta avea Bobbie în minte. Nu el stătuse după gratii, ci poate că fiul lui.

— Sau poate, spuse Laurel, dând glas unui gând, fiul lui e chiar acum la închisoare.

În după-amiaza aceea, Serena îi spuse lui Laurel că nici ea nu-l auzise vreodată pe Bobbie vorbind de un fiu. Îi venea greu să-și închipuie că Bobbie fusese tată. Acum se uita la fotografiile pe care Laurel le developase după negativele lăsate de Bobbie în camera lui din hotelul New England și la pozele ferfenițite pe care le purtase asupra lui ani de zile. Chelnerița lucra în ziua aceea, așa că se întâlnise cu Laurel într-un separeu, în partea din spate a restaurantului, o mică lume absurdă, cu banchete ca în compartimentele de tren și panouri groase de lemn negru. Fotografiile lui Bobbie erau aranjate cu grijă într-o mapă neagră care, odată ce Laurel o deschise, acoperi aproape toată masa.

Restaurantul era pe jumătate plin, dar ora de vârf trecuse, așa că ospătărița care lucra împreună cu Serena în ziua aceea – o matroană de vârstă mijlocie numită Beverly – insistase ca mai tânăra ei colegă să se ducă împreună cu Laurel în separeu.

— Și vrei să le țin la mine, spunea Serena cu o voce în care se amestecau uimirea și neîncrederea.

În uniforma bej, arăta mai în vârstă decât Laurel. Rochia era prea strâmtă peste piept, iar Serena își strânsese părul bogat într-un coc inform.

— Într-adevăr. Mai sunt negative la care încă am de lucru, pe alea le păstrez la mine. Cel puțin pentru moment. Dar după ce le developez am să ți le aduc tot ție.

— Asta îmi place, făcu Serena, care încerca să tragă de timp ca să cântărească propunerea lui Laurel; era fotografia cu Mustangul aflat în fața casei unde copilărise Bobbie. Cunosc pe cineva în Stowe care colecționează mașini vechi. Are un Mustang întocmai ca ăsta, alb cu capota neagră. E foarte distins.

— Bobbie era un tip talentat.

Serena dădu din cap și apoi o privi pe Laurel cu o figură serioasă, parcă se pregătea pentru ce-i mai rău.

— Bine, dar de ce?

— Ce anume?

— De ce vrei să ți le țin eu?

Laurel luă o înghițitură de sifon. Așteptase întrebarea asta, numai că acum, într-un restaurant, ziua în amiaza mare, departe de camera obscură și de oameni ca T. J. Leckbruge, se temea ca vorbele ei să nu sune cam aiurea. Poate chiar mai rău, cu toate că nu exista niciun motiv. Doar nu-i inventase ea pe Leckbruge sau Pamela Buchanan Marshfield. Doar nu născocise legătura între Bobbie Crocker și casa din East Egg, în Long Island. Avea fotografiile care stăteau mărturie, fotografiile împrăștiate în fața lor, pe masa cu tăblie din plastic laminat.

— Păi, sora lui le vrea, răspunse. Femeia de care ți-am vorbit vineri. M-am văzut ieri cu avocatul ei și am rămas cu o impresie neplăcută.

— Adică?

— Nu cred că sunt în siguranță la mine.

Serena se aplecă spre ea peste masă.

— Ce-mi spui tu, Laurel? Chiar crezi că sora lui Bobbie sau avocatul ei au de gând să trimită un bătăuș să-ți rupă picioarele pentru câteva poze vechi cu tipi care joacă șah? Chiar crezi că își dorește cineva atât de tare fotografia cu Mustangul?

Laurel vru să bată cu degetul în mapă și să o corecteze: Era vorba de mult mai mult decât câteva poze. Dar nu la asta se referea Serena.

— Nu cred că mi-ar face cineva vreun rău, spuse cu voce stăpânită. Nu te-aș ruga să le ții dacă aș crede că cineva ți-ar putea face rău ție sau mătușii tale. Cred însă că e posibil să încerce să le fure sau să recurgă la vreo stratagemă legală mai agresivă.

— Cum ar fi…?

— N-am idee.

— Vasăzică e un secret? Nu trebuie să știe nimeni?

— Doar noi două.

Serena se sprijini de spătarul scaunului și puse mâinile în poală.

— Dacă nu te-aș cunoaște și n-aș ști ce meserie ai, aș fi putut crede că tu ești cea care a trăit până mai adineauri pe stradă… sau abia a ieșit de la spital.

— Îmi dau seama că ți se pare fără noimă. Dar să știi că nu e. Și până aflu de ce Bobbie Crocker și-a schimbat numele sau de ce sora lui e atât de pornită să pună mâna pe fotografii, am nevoie de ajutorul tău. Bine?

— Sigur că da. Bineînțeles că am să te ajut. Însă, Laurel, nu crezi că e ceva… mai mult decât fără noimă? Ceva…

— Ceva…?

Serena zâmbi jenată.

— Pur și simplu îmi fac griji pentru tine, asta-i tot.

— Dar ce ți se pare atât de ciudat și absurd? Doamne Dumnezeule, Serena, și tu ai fost o persoană fără adăpost. Mă gândeam că tu ai înțelege poate mai bine ca alții cât de ciudată și absurdă poate fi viața.

Era conștientă că vorbea pe un ton neconvingător, cu voce ascuțită, un pic plângăcioasă.

— Ziceam doar…

— Știu ce ziceai! Și tu, și David, și șefa mea, și colega mea de cameră vă purtați de parcă aș fi nebună. De parcă aș fi scornit toată povestea!

Nu avusese intenția să ridice vocea, dar asta făcuse și văzu că ceilalți clienți întorseseră privirile spre ele.

— N-am spus că ai scornit ceva, murmură Serena.

Faptul că încerca să o liniștească o enerva și mai tare pe Laurel, însă nu voia să îi creeze probleme Serenei făcându-i o scenă în restaurant și încercă să treacă ușor peste accesul de furie.

— N-am dormit bine azi-noapte, zise, străduindu-se să vorbească mai calm, prietenește, cu toate că își dădea seama că Serena gândea că avusese o reacție exagerată (o părere pe care cu siguranță nu o împărtășea).

— Înțeleg, făcu Serena, cu ochii ațintiți dincolo de Laurel, peste umărul ei.

Laurel se întoarse și văzu apropiindu-se un bătrânel cu ochi albaștri spălăciți. Era îmbrăcat cu un jerseu roșu cu decolteu în formă de V, peste un tricou alb cu nasturi, cu guler exagerat de ascuțit, cum nu se mai purta de multă vreme. Gulerul arăta ca aripile unui avion de hârtie. Deși era aproape chel, din nas și urechi îi ieșeau smocuri dese de păr. Laurel îl mai văzuse undeva, dar nu-și amintea unde. Misterul îl dezlegă el însuși.

— Te-am văzut mai devreme la biserică, stăteai de vorbă cu

prietena mea Jordie. Nu-i așa că e o scumpă?

— Este, răspunse Laurel, aruncă o privire spre Serena și dădu să se ridice, cum cerea politețea.

— Nu te ridica, nu pentru un boșorog ca mine. Astea sunt ale lui Reese sau ale lui Bobbie? întrebă și plimbă mâna pe deasupra pozelor, parcă ar fi avut o baghetă magică.

— Ale lui Bobbie. Îmi cer scuze, cred că nu v-am reținut numele.

— Ba nu, eu ar trebui să-mi cer scuze. Mă cheamă Shem, de la Sherman. Mă numesc Shem Wolfe. Merg la biserica unde ai fost și dumneata. E o biserică frumoasă. Înainte îmi plăcea o biserică mai apropiată de Burlington, dar acum merg la Bartlett. Nu mă supără să conduc ceva mai mult. Pe Domniile Voastre cum vă cheamă?

Cele două tinere se prezentară. Bătrânelul le prinse mâna în mâinile lui neașteptat de grase, acoperite de pete cafenii.

— Ia spuneți-mi, ce mai știți de Bobbie? Pe unde își face veacul?

Laurel șovăi, de teamă ca vestea morții lui Bobbie să nu fie o lovitură greu de suportat, pentru că era posibil ca bătrânelul să fi fost prieten cu Bobbie. Pe de altă parte, Shem era bătrân, Bobbie fusese și mai bătrân, așa că își luă inima în dinți și îi spuse:

— A murit. Dar a murit într-o clipă, fără să sufere – un atac cerebral. Locuia în Burlington. De fapt, la cinci sau șase străzi de aici.

Shem asculta dând din cap.

— Mare păcat! îmi pare rău. Când s-a dus?

— Acum două săptămâni.

— Ce rău îmi pare că n-am știut. Aș fi venit la înmormântare. S-a ținut o slujbă, nu?

— O slujbă modestă.

— Pun rămășag că ar fi venit și Jordie. Phii, ce rău îmi pare! Măcar că, zic eu, trebuie să-i fii prieten omului câtă vreme e în viață, nu după ce s-a dus. Plescăi din limbă și oftă. Aș sta cu voi, frumoaselor… adică, v-aș cere permisiunea să stau cu voi, nu sunt

atât de înfumurat cât să cred că ați dori compania mea, dar trebuie să plec. Țin un curs de jurnalism la colegiul comunității. Știu, știu, sunt prea bătrân. Ar fi trebuit să ies la pensie. Dar am scris pentru ziare când eram mai tânăr și îmi plac povestirile bune. Să le găsesc, să le povestesc. Să-i învăț pe alții cum să le spună. Oricum, am multe de pregătit pentru ora de mâine.

— Iar eu trebuie să mă duc să o ajut pe Beverly, spuse Serena și se ridică. Văd că a parcat în față o mașină plină de lume. Mă întorc în câteva minute, Laurel, de acord?

— Doar nu pleci din cauza mea? sări Shem.

— Nicidecum. Mă întorc.

Shem se aplecă să vadă mai bine poza de deasupra, cea cu Mustangul parcat în fața intrării în vila Buchanan. Privi cu atenție poza și pufni zgomotos:

— Bobbie ăsta chiar că a fost fiu de bogătaș.

Laurel rămase cu gura căscată. Oare Shem Wolfe chiar voia să spună că aceea e casa în care copilărise Bobbie Crocker?

— Știți că asta a fost casa părinților lui Bobbie? îl întrebă, sperând să-și poată ține în frâu entuziasmul și vocea să nu o trădeze.

— Era casa mamei lui. Vila cea veche a familiei Buchanan. Dar tatăl lui Bobbie, tatăl lui adevărat, locuia peste golf, în West Egg.

— Poftim?

— Ei, poate că trăncănesc prea mult. Sau poate că nu. Tom Buchanan l-a crescut pe Bobbie și i-a oferit un adăpost pentru o vreme. Bobbie a locuit cu el… nu mai știu precis… vreo șaisprezece, șaptesprezece ani? Cam așa ceva. Dar inima lui, de îndată ce și-a dat seama cum stăteau lucrurile, a fost alături de tatăl lui adevărat. Sau, mai bine zis, de fantoma lui. Căci, normal, nu s-au cunoscut, însă Bobbie mi-a spus mie în două rânduri – chiar așa, în două rânduri – că toată viața și-a dorit, și mai dorea încă, să-l fi cunoscut pe Jay Gatsby.

Shem Wolfe era într-adevăr un povestitor remarcabil. În după-amiaza aceea îi împărtăși lui Laurel tot ce știa despre Bobbie în tinerețe. Pe cât se pare, Reese știuse de la bun început cine fusese tatăl prietenului său hoinar, iar în anul când locuise la Reese, Bobbie se apropiase îndeajuns și de prietenul acestuia, Shem, ca să îi spună povestea vieții lui. Tustrei – cei doi bătrâni fotografi și bătrânul reporter – își povesteau adesea prin ce trecuseră în viață.

— Reese a fost întotdeauna îngăduitor cu Bobbie, zise Shem, care, după plecarea Serenei, hotărâse că pregătirea cursului mai putea aștepta o jumătate de oră și își trăsese un scaun la masă, în fața lui Laurel. Era cu mintea zăpăcită, cred că la fel a fost și când era copil. Uneori îl zăpăceau chiar vocile din capul lui. Mai întotdeauna îi era greu să se concentreze, își pierdea ușor cumpătul.

Shem aflase că Bobbie nu fusese un elev prea bun și nici cine știe ce sportiv. În consecință, nu avusese mai nimic în comun cu Tom

Buchanan, omul pe care îl credea tatăl lui. În familie nu se vorbea decât arareori despre magnifica proprietate de peste golf; cât despre accidentul de mașină, nimeni nu îndrăznea să-l pomenească. Vecinii și profesorii evitau subiectul atunci când Bobbie era prin preajmă. Ceilalți băieți, însă, nu se sfiau să-i fluture pe la nas zvonurile auzite de ei, din simplul motiv că băieții sunt de multe ori nemiloși. Poveștile erau de obicei fanteziste și aveau doar o vagă legătură cu mult prea prozaicul adevăr. Un băiat din clasa întâi susținea morțiș că Bobbie are sânge marțian în vine. Un băiat dintr-a treia strigase în gura mare în clasă că omul pe care Bobbie îl credea tatăl lui – Tom Buchanan, cine ar fi zis! – făcuse avere din contrabanda cu alcool, în clasa a șasea, îi trecură pe la ureche vorbe despre cum mama lui ar fi omorât un bărbat – o poveste care, după cum își dădu Bobbie seama mai târziu, avea cel puțin o legătură cu realitatea, de vreme ce tatăl lui poate nu ar fi murit dacă mama lui i-ar fi spus lui Tom Buchanan cine fusese la volanul mașinii în acea după-amiază tragică. Apoi, chiar dacă fusese un accident, mama lui chiar o

omorâse pe Myrtle Wilson.

Bobbie era în clasa a șasea când începu a se lămuri că fusese conceput în vara lui 1922, vara când, cum spuneau gurile rele, mama lui flirtase cu infractorul care, când trăia, locuise pe celălalt mal al golfului. Își șterse în mod conștient din memorie acest amănunt, în care se străduia să vadă doar o confirmare a faptului că mama lui nu avea cum să se fi încurcat cu Jay Gatsby. La vremea aceea, își închipuia el, părinții lui încă se iubeau.

Până la urmă – și poate că nu întâmplător – tocmai o fotografie a deschis calea spre cearta finală cu Tom, urmare a căreia Bobbie a plecat definitiv de acasă. Când avea șaisprezece ani, a găsit o poză de mărimea unei cărți poștale într-una din cărțile vechi și ferfenițite ale mamei lui. Era fotografia unui tânăr locotenent, ceva mai în vârstă decât Bobbie, dar băiatul nu putu să nu remarce uimitoarea asemănare dintre el și ofițer. Aceeași față osoasă, solemnă, aceiași umeri înalți ai obrajilor, aceeași falcă energică, neliniștea și ambiția din ochii negri ai tânărului. Pe spatele fotografiei era notat ceva, un scris pe care Bobbie nu îl recunoscu:

Pentru fata mea de aur,
Cu dragoste, Jay
Camp Taylor, 1917

Bobbie știa deja de mai mulți ani ce se vorbea despre mama lui și Jay Gatsby. Unele din aceste povești vulgare i se păreau mai credibile decât altele. Dar era prea tânăr ca să accepte ideea că mama lui putuse fi atât de falsă și că tatăl lui fusese atât de mărinimos – cel puțin când fusese vorba să îl crească pe bastardul lui Jay Gatsby. Pur și simplu nu putea crede că poveștile acelea revoltătoare sunt adevărate, cu toate că simțise că relația cu mama lui începuse să se schimbe. Își dădea seama că o vede cu alți ochi. Nu i se mai părea victima unui mariaj furtunos, nici cocheta frivolă din Louisville, care mai avea mult până la vârsta înțelepciunii. Nu i

se mai părea de o inocență fără pată. Era însă convins că tatăl lui – sau, mai bine zis, bărbatul care îl creștea – era mult prea arogant și crud ca să țină în casă copilul iubitului soției sale. Așa ceva nu era cu putință.

Numai că poza găsită în carte îl ducea cu mintea tocmai într-acolo. Ba nu, chiar îi dovedea cine este. Bobbie era pasionat de fotografie și știa că pozele nu mint. Cel puțin, nu atunci, la vremea aceea. Iar Tom Buchanan trebuie că știa. Chiar dacă nu fusese sigur în 1923, cumva tot își dăduse seama mai târziu. Asemănarea era izbitoare. Atunci, cum se face că un bărbat îngâmfat, brutal, îl acceptase în casa lui, la o aruncătură de băț de caii de polo la care ținea atât și de jumătatea de hectar de trandafiri? Răspunsul nu putea fi decât unul. Din mândrie. Tocmai din cauză că Tom Buchanan era atât de arogant, n-ar fi admis nici în ruptul capului că soția lui se culcase cu Jay Gatsby, confirmând, în acest fel, tot restul poveștii, inclusiv moartea îngrozitoare a lui George și Myrtle Wilson. Poate că Tom făcea uneori aluzie la această aventură, poate că o remarcă înțepătoare, aruncată în timpul unei discuții cu Daisy, arunca o rază de lumină asupra adevărului. Cuvinte auzite fără voia lui sau rostite pe când se afla și el de față căpătau acum înțeles. Însă Tom nu ar fi recunoscut niciodată public că fusese încornorat de un pungaș de mâna a doua.

Când se gândea la seara aceea, îi spusese Bobbie lui Shem, regreta că nu așteptase să se întoarcă mama lui de la jocul de cărți înainte de a cere să i se spună adevărul despre vara lui 1922. Nu că n-ar fi știut, dar în el clocotea atâta mânie adolescentină încât, atunci când îl văzuse pe Tom în bucătărie – camera unde acest bărbat și mama lui se împăcaseră la câteva ore după ce Myrtle Wilson murise pe drum, lângă movilele de cenușă – nu se mai putuse stăpâni. La urma urmei, acesta era bărbatul care îl condamnase pe tatăl lui la moarte. Încercase să-i tragă un pumn lui Tom, dar acesta parase lovitura și îl pusese el la pământ cu un pumn bine plasat, după care

îl întrebase dacă se potolește sau mai vrea unul. Sora lui încercase să îi liniștească, dar eforturile ei nu avură sorți de izbândă fiindcă Bobbie știa exact de partea cui este ea. Acum înțelegea de ce tatăl lor se purtase cu totul altfel cu el decât cu sora lui. În afară de asta, ea se străduise întotdeauna să-și apere părinții, cu toate că purtarea lor nu putea fi justificată în niciun fel. Bobbie voia să aibă de-a face cu ea tot atât de puțin cât cu Daisy și Tom.

— Și după ce a plecat? întrebă Laurel. Ce s-a mai întâmplat?

— Mai departe nu e foarte clar ce-a fost.

— De ce?

— Uneori, ascultându-l pe Bobbie, îmi dădeam seama care lucruri se întâmplaseră cu adevărat și pe care le născocise el. Dar Reese știa și el câte unele, iar din ce îi povestise Bobbie cu ani în urmă și ce își amintea el de pe vremea când lucraseră împreună la revistă, îți puteai face o idee.

— Cum ar fi?

Shem își lăsă fruntea în palme. Capul îi era plin de amintiri legate de Bobbie – unele adevărate, altele imaginate. Îi povesti lui Laurel că Bobbie pretindea că a călătorit mult, dar pățaniile lui semănau atât de tare cu ale tatălui său că Shem bănuia că sunt născocite. În mod evident, Bobbie căuta rude de-ale lui Jay. Spunea că mersese în orașele înghețate de pe platourile din Minnesota, în căutarea bunicului său, și la Saint Olaf, un colegiu luteran din sudul statului, unde auzise că Jay petrecuse două săptămâni ca student și îngrijitor. La fel ca tatăl lui, Bobbie spunea că a lucrat ca pescuitor de scoici și de somoni pe Lacul Superior. Dăduse de urma unora care fuseseră în tabăra militară Câmp Taylor și reușise să îi evite pe verii și bunicii care încă mai locuiau în acel colț din Kentucky. (Spunea că la mulți ani după aceea se întorsese la Louisville ca să vadă ce membri ai familiei Fay mai erau în viață și că în Frankfort, capitala statului, luase parte la un marș pentru drepturile omului, unde făcuse și fotografii.) în tinerețe, Bobbie se gândise să ia numele tatălui său,

dar renunțase repede, fiindcă nu voia să se afle cine este atunci când mergea în statele și orașele care aveau o legătură cât de mică cu povestea lui.

Când Statele Unite au intrat în al Doilea Război Mondial, Bobbie s-a înrolat. La fel făcuse și tatăl lui. Tatăl lui adevărat, care fusese căpitan, luptase în Franța, în Argonne, și primise comanda unei divizii de mitraliori. Cât despre bărbatul care îl crescuse, acesta își petrecuse cea mai mare parte a anului 1917 jucând polo și cea mai mare parte a lui 1918 făcându-i curte lui Daisy.

La asta se gândise Bobbie când se înrolase. Știa că nu poate fi un Gatsby din cauza prejudecăților celorlalți cu privire la tatăl lui, dar nu mai dorea nici să fie un Buchanan. Nu mai voia să fie fiul unui huligan cu bani. Nu mai voia să fie Robert. În drum spre biroul de recrutare, aflat în Fairmont, Minnesota, trecuse prin fața unei băcănii în vitrina căreia era o reclamă cu o soție fictivă, Betty Crocker, și se hotărâse, mai în glumă, mai în serios, să-i fure numele. De ce n-ar fi putut fi Bobbie Crocker în loc de Robert Buchanan? Tatăl lui nu-și schimbase și el numele?

Pe lângă asta, își dădu seama că, dacă își schimbă numele, le-ar fi mult mai greu să îl urmărească – deși Shem n-ar fi știut spune cu precizie cine erau *ei.* Pe de altă parte, nu doar schizofrenia și paranoia care puneau stăpânire pe el erau motivul pentru care voia să se lepede de numele de Buchanan. Era dorința lui de a se distanța de membrii acelui clan găunos, înveninat și moralmente falit.

Se poate ca ofițerii de la biroul de recrutare să fi avut îndoieli cu privire la sănătatea mintală a unui recrut cu nume de prăjitură, dar asta nu l-a împiedicat pe Bobbie să ajungă pe plaja din Omaha într-unul din primele plutoane. În anul acela și în prima parte a anului următor, Bobbie a luptat în Franța, Belgia și Germania și a scăpat teafăr din toate luptele. Fizic, cel puțin. A avut o legătură cu o franțuzoaică, în multe privințe mai marcată de război decât el, căci o mare parte a familiei îi murise în timpul primei ofensive germane

din mai 1940 și apoi în luptele din nordul Africii, în 1943. Pierduse doi frați, un văr și pe tatăl ei. Bobbie voise să o ia cu el în America, dar femeia nu voia să își părăsească rudele – nici cele vii, nici cele moarte.

S-a întors în America cu unitatea lui și, după ce a fost lăsat la vatră, a găsit de lucru la un atelier foto din Manhattan. Vindea aparate foto și filme, iar seara făcea el însuși fotografii. Uneori mergea prin cluburile de noapte, mai mult fiindcă locuia singur într-un apartament sordid din Brooklyn și voia să stea cât mai puțin timp acasă. Bani nu prea avea, dar câți avea, îi cheltuia frecventând localuri ca Blue Light, Art Bam și Hatch. Bea mult – ceea ce îl izola și mai tare și îi agrava boala mintală – și descoperi că putea să bea pe gratis dacă făcea portretele cântăreților și muzicienilor. Deoarece nu avea un studio, pozele erau instantanee cu artiștii în timp ce erau pe scenă sau se odihneau în cabine. Le plăceau foarte mult pozele și (ceea ce era și mai important) le plăceau și proprietarilor – mai ales instantaneele. În 1953, Bobbie fu angajat de Chess Records să îl fotografieze pe Muddy Waters. Portretul îl reprezenta pe muzician din profil, cu gâtul chitarei și cheile coardelor sprijinite de vârful elegantului său nas acvilin.

Până la urmă, fotografiile lui Bobbie au atras atenția redactorilor de la *Backbeat* și *Life* și în scurtă vreme s-a împrietenit cu un tânăr redactor foto numit Reese.

De aici încolo, își dădu Laurel seama, putea spune ea însăși povestea, fără ajutorul lui Shem. Acesta îi confirma bănuielile și o ajuta să pună cap la cap detaliile culese de ici, de colo. Echilibrul psihic nu fusese niciodată un punct forte al lui Bobbie, iar alcoolul îi accentua instabilitatea și schizofrenia. Era tot mai greu să te înțelegi cu el. În deceniul care a urmat avea să cunoască și succesul dar și eșecul. Avea un talent uriaș și de aceea era și mai enervant să lucrezi cu el. Au fost perioade în anii ’60 când Bobbie dispărea complet și pentru atâta vreme că Reese trăgea concluzia că de

această dată murise. De obicei, când Bobbie reapărea, Reese îl sfătuia stăruitor să-și găsească un loc unde să se lase definitiv de băutură. Shem credea că, în timpul acestor absențe, Bobbie stătuse și prin spitale. În același timp, era evident că încerca să dea de urma familiei lui. Făcu nenumărate drumuri prin orășele din Midwest și în Chicago și discută cu fiii și fiicele celor care i-ar fi putut cunoaște (sau nu) pe oamenii ciudați care trecuseră ca niște fantome prin viața lui Jay Gatsby: Meyer Wolfsheim, Dan Cody. Un pensionar numit Klipspringer.

Când și când, Bobbie își găsea câte o prietenă. Adevărul e că, atunci când era treaz, fotograful era o persoană interesantă, talentată și puțin excentrică, deși nu părea frumos în sensul tipic al cuvântului, căci alcoolul îi înroșise pielea iar din cauza bolii nu se prea sinchisea de igienă. Cu toate astea, avusese o relație cu o coristă, apoi cu o balerină și cu o secretară de la *Life* care mai târziu a ajutat-o pe Helen Gurley Brown să editeze *Cosmopolitan*, și de fiecare dată Reese spera că aceasta e femeia care îi va oferi lui Bobbie stabilitatea de care avea nevoie. Dar n-a fost să fie.

— Și fiul lui? întrebă Laurel. Care dintre aceste femei a fost mama băiatului? Știți?

— Nu știu. Nu știu prea multe. Ce știu, e că n-a fost una din relațiile mai serioase. Avea o slujbă la un teatru, cred, dar nu era actriță. Poate costumieră… sau cusătoreasă… A murit cu multă vreme în urmă.

— Și băiatul, știți ceva despre el?

— Lui Bobbie nu îi plăcea să vorbească despre băiat. Era unul dintre acele subiecte – și erau multe – despre care nu puteai discuta cu el.

— Fiul lui era un vagabond. Știu sigur.

— Ca Bobbie?

— Mai rău. Se droga, nu avea un loc de muncă.

— Ar fi putut fi circar?

— Adică angajat la circ?

— Da, sau la un bâlci.

— Se poate.

— Și până la urmă a ajuns în Vermont?

— Așa se pare. Acum șapte sau opt ani. Dar când s-a întors Bobbie acum doi ani, nu mai era de mult pe-aici. Bobbie n-a spus niciodată că s-ar fi dus să-l vadă.

— Au fost doi bărbați care…

— Spune.

Scutură din cap: nu putea. De fapt, era surprinsă că începuse să-i mărturisească ceea ce i se întâmplase ei cu șapte ani în urmă. Probabil că o luase gura pe dinainte pentru că Shem era o sursă de informații pe cât de miraculoasă pe atât de valoroasă, și, în plus, avea o față atât de blândă și prietenoasă. Până și ridurile din jurul gurii semănau cu crețurile de pe o scoică. Și totuși, Laurel trebuia neapărat să afle dacă unul din cei doi bărbați care o atacaseră era fiul lui Bobbie și dacă da, care dintre ei.

— Credeți că fiul lui ar putea fi la închisoare? îl întrebă pe Shem. Jordie spunea că ar putea fi un infractor.

— Dacă așa stau lucrurile, apoi să știi că nu era un hoț de buzunare. Bobbie a trăit și el destulă vreme pe străzi. Nu ar fi rupt relația cu acest copil pentru că furase un sandviș sau luase niște droguri. Trebuie că a fost ceva mult mai rău la mijloc.

Laurel își luă inima în dinți:

— Viol? Crimă?

— Da, așa ceva.

— Chiar se poate să fi fost vorba de viol? Sau tentativă de viol?

Simți ochii lui Shem ațintiți asupra ei cu înțelegere și neliniște — o privire neliniștită de bunic.

— Cred că orice e posibil, răspunse după o clipă de tăcere.

— Oare Reese știa?

— De existența băiatului? Sau de faptul că ajunsese rău?

— Și, și.

— Știa că Bobbie are un fiu, dar cam atât. Nu uita, Bobbie n-a prea fost un tată bun. Avea demonii lui, boala lui mintală. Ne-a spus mie și lui Reese că mama băiatului l-a ținut departe de copil cât timp acesta era mic. N-a vrut ca Bobbie să aibă de-a face cu el. Poate că atitudinea ei l-a întristat pe Bobbie. Poate că a pus-o pe seama uneia din multele conspirații țesute în jurul lui. Poate că și-a dat seama că, oricum, nu îl putea ajuta pe băiat. Cine știe? Reese era probabil de părere că mama băiatului acționase cu scaun la cap. Știa la ce te poți aștepta de la Bobbie.

— Dar îl plăcea…

— Foarte mult, chiar foarte mult. Acum mulți ani – nici nu erai născută – i-a spus răspicat lui Bobbie că, dacă are nevoie de ceva, să nu șovăie și să-i ceară. La câteva decenii după aceea, Bobbie chiar așa a făcut. A fost acum vreo doi ani, poate ceva mai mult, spuse Shem cu mâhnire în glas.

Bobbie, îi explică el, venise în Green Mountains în căutarea lui Reese. Îmbătrânise și nu mai știa încotro s-o ia. Numai că nu l-a găsit imediat pe Reese. Mai întâi a fost un incident în Burlington, nu știa anume ce, și Bobbie a fost dus la spitalul de stat din Vermont. Fiind internat, a rugat o asistentă să dea de urma fostului său redactor. Două luni mai târziu a fost externat și dat în grija lui Reese. La vremea aceea, puterea de concentrare a lui Bobbie scăzuse considerabil. Nu putea fi atent, chiar și la un serial de comedie, mai mult de o jumătate de oră. Reese avea impresia că Bobbie fusese internat în mai multe rânduri în spitale de stat din New York, Florida și Dakota de Nord. Dar de băut, nu mai bea, iar dacă își lua medicamentele era același neadaptat blajin, bine intenționat, deși nu tocmai prezentabil, de cu treizeci și cinci sau patruzeci de ani mai devreme.

— Ce-ai de gând să faci cu pozele? o întrebă Shem când termină de povestit.

Ochii îi căzură pe o fotografie a Juliei Andrews în rolul lui Guinevere și păru uimit, chiar emoționat.

— Am văzut spectacolul. Era în 1960, la teatrul Majestic. Abia mă însurasem. Nu-i așa că Julie Andrews n-a fost niciodată mai frumoasă?

Laurel îl asigură că așa e, apoi adăugă că, spre deosebire de majoritatea femeilor de vârsta ei, ea chiar știa cuvintele cântecului „Bucuriile simple ale fecioriei". Apoi îi povesti lui Shem despre intenția lui Katherine de a organiza o expoziție, în ideea de a-i da lui Bobbie Crocker atenția de care nu avusese parte în cursul vieții.

— Aha, pun pariu că soră-sii îi va face mare plăcere, chicoti Shem. Mai trăiește? Sau s-a dus și ea?

— Mai trăiește. Povestește oamenilor că fratele ei a murit când era adolescent – cel puțin așa mi-a spus mie. Ba chiar m-a îndemnat să merg la Chicago, să văd unde a fost înmormântat. Credeți că știe de băiatul lui Bobbie?

— Mă îndoiesc, răspunse Shem. Să știi că expoziția ta n-o să o bucure. Am înțeles de la Bobbie că era foarte devotată mamei și tatălui ei. Foarte devotată. Amândurora în egală măsură. Bobbie și Reese erau uimiți de cât se zbătuse toată viața ei ca să reabiliteze reputația părinților. Până în ultima clipă a vieții ei va spune oricui e dispus să o asculte că toate poveștile spuse pe seama mamei sale și a lui Jay Gatsby erau scorneli imposibil de dovedit.

Laurel încrucișă degetele pe masă și reflectă o vreme.

— Ce vreți să spuneți? Că între pozele astea se află una care dovedește cumva că Jay Gatsby a fost tatăl lui Bobbie?

— Poate că nu între pozele astea, dar altundeva, cu siguranță! Asta și făcea schizofrenicul nostru paranoic, n-ai înțeles? Consideră pozele un fel de indicații ale unui om trăsnit. Indicații codificate. Pozele astea, pe care le-a ținut Bobbie cu el, sunt un fel de hartă a comorii.

— Sau o autobiografie.

— Întocmai! Mai ții minte programul „Asta e viața ta”? Ba, dacă mă gândesc bine, n-ai cum. Nu erai născută. E un vechi program TV, de prin anii ’50. Un program prezentat de Ralph Edwards. Invita tot felul de vedete – Nat King Cole, să zicem, sau Gloria Swanson – și apoi intrau pe scenă prieteni sau rude de-ale acestora, ca să le facă o surpriză. Cam așa ceva făcea și Bobbie cu fotografiile lui. Făcea poze legate de Gatsby. Reese mi-a spus că avea o adevărată obsesie.

— V-a spus chiar Bobbie ce făcea?

— Nu, dar știu cu siguranță. Îți aduci aminte de ziua aceea din 1939 când Bobbie a găsit fotografia dată de Jay mamei lui? Reese a văzut-o cu mulți ani în urmă, pe când el și Bobbie lucrau împreună la *Life*. Mi-a spus că Bobbie era încă destul de tânăr ca să-ți dai seama de asemănare. Era de necrezut! După aceea, pozele făcute de Bobbie au fost tot atâtea indicii în căutarea comorii. Cel puțin unele dintre ele asta sunt de fapt. Ți-aduci aminte: mai întâi găsești casa, apoi găsești biroul, apoi deschizi un sertar și acolo… găsești poza.

— Ce se află în sertar? Fotografia lui Jay de la Câmp Taylor?

Shem ridică din umeri, cu palmele în sus.

— Prea bine nu știu ce se află în sertar. Nici măcar nu știu dacă există un sertar. Sau un birou, sau o cutie. Dar Bobbie i-a spus lui Reese, iar Reese mi-a spus mie, că pozele explică totul. De-asta le purta cu el, indiferent unde se ducea sau cât de rău îi era. Erau dovada identității lui, dovada că tatăl lui fusese tipul acela cumsecade de care am auzit cu toții, mai bun decât toți cei de pe malul celălalt al golfului luați la un loc.

— Am câteva fotografii pe care Bobbie le-a ținut la el până în ultima clipă. Într-una apar Bobbie și sora lui, în alta, Jay lângă o mașină luxoasă. Dar fotografia de care mi-ați vorbit, cea cu Jay în uniformă, pe aceea nu am găsit-o.

— Poate că băiatul știe unde se află, sugeră Shem. Sau poate că băiatul știe cum să dea de ea. Poate că de-asta a venit Bobbie aici

acum șapte ani: ca să lase un ultim indiciu.

Laurel știa unde sunt închiși cei doi. Cel mai violent, cel care omorâse o profesoară în Montana, se afla în aripa de maximă securitate a închisorii de stat, la patruzeci de mile nord-vest de Butte. Celălalt, un individ care nu avusese cazier, se afla în Vermont, la închisoarea corecțională de lângă Saint Albans. Nu mai crezuse că îi va vedea vreodată când ce fuseseră scoși din sala tribunalului, după ce se pronunțase sentința, și duși unul la o închisoare din Vermont, celălalt ca să fie judecat pentru omor în Montana.

— E posibil ca fiul lui să aibă poza, nu credeți? Sau o dovadă oarecare?

— Sigur. Dar de unde să pornești în căutarea băiatului? Tot ce știi e că poate a făcut ceva îngrozitor. Nu știi cu siguranță dacă e la închisoare.

„Ba știu", își spuse Laurel. „Ce nu știu, e dacă se află în închisoarea din Montana sau în cea din Vermont."

PACIENTUL 29873

Azi-dimineață am pomenit de carte. Mă așteptam la entuziasm, dar pacientul a fost defensiv și batjocoritor. În cele din urmă s-a calmat. Când i-am cerut o explicație, mi-a spus că habar nu am despre ce vorbesc.

În acest punct, beneficiile discutării acestei cărți sunt mai mari decât riscurile.

Extras din notițele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI DOI

Sâmbătă seară, Whit luase masa cu mătușa și unchiul lui. După joaca cu pistolul cu vopsea era mort de oboseală și înțepenit de o durere care nu avea să îi treacă decât ziua următoare. Duminică dimineață, durerea îl cuprinsese ca un val. E adevărat, nu era o durere din cele care îți fac capul să plesnească, te paralizează și îți aprind luminițe dansatoare sub pleoapele închise. Ziua de paintball îl lăsase cu un ușor șchiopătat. În partea de jos a spatelui avea o pulsație de durere, gambele îl dureau atât că nu suporta să le întindă, iar între coaste simțea o înțepătură ascuțită ori de câte ori respira mai adânc. Chiar se întreba dacă nu cumva își fracturase o coastă. Dimineața era însă minunată și mai avea perspectiva unei seri petrecute în bibliotecă, așa că pe la douăsprezece și jumătate se hotărî să-și urce bicicleta pe mașină – un Subaru ușor deformat, fiindcă mama lui era neatentă când conducea și nu lua în seamă bordurile, aparatele de taxare și coloanele de beton din parcări, iar mașina fusese a ei înainte să i-o dea lui Whit – și să meargă în Underhill. Deoarece nu ajunsese acolo cu o săptămână înainte, așa cum își propusese, își zise că azi ar fi momentul potrivit. Se temea că cel mai greu îi va fi să pună bicicleta pe acoperișul mașinii și apoi să o dea jos, dar își făcu socoteala că se va descurca, fiindcă nu cântărea mult.

Nu mai fusese la Underhill de la începutul lui august, poate la o lună de când se mutase în casa asta. În ziua aceea stătuse o vreme în parc și apoi se plimbase cu bicicleta pe drumeagurile din pădure. Îi plăcea alternanța dintre bucățile de drum drept, pe sub bolțile înfrățite ale copacilor, care îți trezeau o vagă reacție claustrofobică, și porțiunile deschise, de unde vedeai imagini ale munților Mansfield și Cocoașa Cămilei.

Cu multă grijă, trase pantalonii scurți de ciclism peste umflătura învinețită, mare cât un pumn, pe care o avea pe șold, apoi închise

ochii, își ține respirația și îmbrăcă un jerseu strâmt, cu mâneci lungi. Gemu fără voia lui și se întrebă dacă plimbarea cu bicicleta chiar era o idee bună. Pe de altă parte, nu avea câtuși de puțin chef să petreacă o zi atât de frumoasă în camera lui, mai ales că într-o lună, două vremea avea să se strice.

Când trecu prin fața ușii lui Laurel și Taliei, se opri. Dinăuntru răzbătea muzică, așa că se hotărî să bată. Voia să o întrebe pe Laurel de ce nu venise cu o zi înainte. În prag apăru Talia, care, după cum arăta, nu se trezise de multă vreme. Whit își dădu seama că scosese la plimbare căluțul despre care vecina lor, Gwen, pretindea că este câine, apoi se băgase la loc în pat. Avea părul ciufulit și era îmbrăcată cu o pereche de pantaloni de pijama roz cu picățele negre, căzuți atât de jos că i se vedeau oasele șoldurilor și un smoc de păr pubian – o viziune cu adevărat erotică – și un camizol de mătase care nici nu se potrivea cu pantalonii de pijama, nici nu ascundea prea mult din sâni. Whit se simți mai mult vinovat decât excitat când văzu că între cămășuță și pantaloni burta îi era acoperită de dungi vinete. Până și buricul era învinețit.

— Ei, nu mai spune, făcu ea cu vocea împleticită, obosită, a cuiva care trebuie neapărat să bea niște apă, cin să fie? Sergentul York în persoană!

Whit arătă cu degetul spre burta ei.

— Cred că știu când s-a întâmplat. Am neplăcuta senzație că știu și cine e autorul. Când te-ai urcat pe jeepul ăla ruginit fără să știi că eu eram pe partea cealaltă, nu?

Talia lăsă privirea în jos.

— De obicei am o floricică de argint în buric. O amuletă celtică. Se leagănă. E foarte drăguță. Dacă n-aș fi fost prevăzătoare și n-aș fi scos-o înainte, cred că mi-ai fi găurit intestinele cu ea.

— Îmi pare foarte rău. Cred că mi-am cam pierdut controlul.

— Vorbești serios? Nu pot să cred. Nici nu mai știu de când nu m-am distrat atât de bine ca ieri. A fost formidabil. Tu ai fost

formidabil, eu am fost formidabilă.

— Parcă vorbești de sex.

— Cum i-am spus și lui Laurel: jocul ăsta e mai plăcut decât sexul. Mă rog, în majoritatea cazurilor. Îmi pare foarte bine că ai venit. Vorbesc serios, Whit, îți mulțumesc.

— Și eu m-am distrat. Laurel e acasă?

— Nu. A plecat de cum s-a crăpat de ziuă. Hai, intră, și-ți povestesc puținul pe care-l știu.

Nu se gândise că e acasă doar Talia și acum se temea că va pierde multă vreme. În același timp, dorea să afle ce se întâmplase cu Laurel și dintr-odată îi plăcu ideea de a plânge pe umărul altui adult care petrecuse ziua precedentă chinuindu-și trupul fără milă.

— Nu pot să cred că ai chef de bicicletă, zise, îi făcu semn să intre și făcu un gest ironic, parcă arătând un panou plin cu premii. Dacă așa stau lucrurile, atunci ești Superman, fără discuție. Eu personal de-abia mă mișc. Hai, intră.

În cameră era un talmeș-balmeș total: blugi, bluze, sutiene și curele (sau poate bikini foarte mici) erau înșirați pe canapea și măsuța de cafea. Podeaua era acoperită de CD-uri, reviste de modă și cărți, unele cu titluri precum *Creștinismul contagios* sau *Salvatorii adolescenților.*

— Cred că de-abia te-ai sculat, zise el.

Nu știa unde să se așeze. Oare trebuia să dea la o parte hainele și lenjeria, sau să se așeze pe ele? Dar Talia se repezi înaintea lui, făcu toate hainele ghem și le aruncă în dormitor.

— Cum adică, abia m-am sculat? Nu știi ce vorbești! De-abia m-am întors de la biserică. Într-adevăr, mă pregăteam să mă bag la loc în pat, dar eu sunt un slujitor umil al bisericii, merg la slujbă în fiecare duminică. Cred că se poate spune despre mine că sunt un model pentru alții – chiar dacă pe unii îi oripilează ideea. Sigur că în clipa asta probabil că arăt ca un model care și-a petrecut noaptea la o petrecere de pomină. Te asigur însă că aseară la ora zece eram în

pat, cu lumina stinsă. Iar azi-dimineață, înainte să merg la biserică, m-am apucat să fac ordine. Câinele lui Gwen a făcut prăpăd prin casă ieri și când m-am apucat de curățenie mi-am zis că ar merge să fac și ceva ordine. Poate chiar să fac curat prin sertare. De aceea… haosul. Vrei cafea?

— Nu, mulțumesc.

— Ce bine! Altminteri ar fi trebuit să mă îmbrac și să mă duc la Starbucks, zise și se trânti pe canapea lângă el.

— Și zici că ai văzut-o pe Laurel înainte să mergi la culcare?

— Da, și nu mi-a făcut plăcere.

— Poftim?

— Iubirea ta a luat-o razna.

— Laurel nu e iubirea mea!

Talia lăsă bărbia în piept și îl privi pe sub sprâncene cu neîncredere și ironie.

— Ți se scurg ochii după fata asta și, dacă-mi dai voie să adaug, fără șanse de reușită, având în vedere că gusturile ei se îndreaptă spre bărbați mai în vârstă.

— Cum adică a luat-o razna? întrebă Whit, ridicând una din cărțile despre creștini și adolescenți de pe jos. Ai aflat de ce n-a venit ieri?

— Mda. Din cauza pozelor. Alea lăsate de un fost pacient al căminului la hotelul New England. Dacă vrei să știi, ieri a stat mai toată ziua în camera obscură. Poți să crezi așa ceva? E atât de obsedată de fotografiile alea vechi că a uitat total că ar fi trebuit să vină în pădure cu grupul meu de adolescenți. Și cu mine! De fapt, a uitat total de mine în ultima vreme, trebuie să recunosc. Mă scoate din sărite fiindcă nu credeam că e posibil. Dar mai presus de asta îmi fac griji din cauza ei.

Îi povesti cum își închipuise Laurel că apartamentul lor fusese jefuit cu o zi înainte și cum se temea că cineva voia fotografiile bătrânului hoinar. Îi povesti că prietena ei o evita de când se

întorsese din Long Island și cum viața lui Laurel părea că se învârte dintr-odată în jurul pozelor acestui ciudat personaj. Când termină, lăsă capul pe spătarul canapelei, închise ochii și spuse cu glas plângăcios:

— Chiar așa, nu știu ce să fac sau la cine să apelez. La șefa ei, poate? La pastorul de la biserica mea? Tu ce-ai face?

Whit își zicea că Talia exagerează.

— Poate că e doar un hobby nou. A prins-o fiindcă e ceva inedit. Sigur, eu nu știu prea multe despre viața ei sau despre cum își petrece timpul. Vine din Long Island, lucrează la căminul pentru persoane fără adăpost, se vede cu un tip mai în vârstă care lucrează la un ziar. Dimineața merge la bazin. Înainte făcea plimbări cu bicicleta. Cam atât. Dar n-aș zice că se petrec prea multe în viața ei. De ce să nu se ocupe de pozele alea? Pe cât îmi dau eu seama, singura persoană neglijată… ești tu.

Sperase că ultima remarcă va suna ca o glumă nevinovată, dar având în vedere iuțeala cu care mâna aparent molatică a Taliei îl plesnise peste piept – cu forța unei padele – nu mai era chiar sigur.

— Nu e vorba doar de mine, zise Talia.

— Nu?

— Nu. În viața lui Laurel se petrec destule – sau cel puțin în mintea ei. Tu nici nu știi prin ce a trecut fata asta. Puțini sunt care știu.

Vorbea pe un ton serios care nu îi era caracteristic, ceea îi dădu de gândit lui Whit.

— Are cumva de-a face cu faptul că a fost cât pe ce să fie violată?

— Cât pe ce?

— Așa cred. Acum vreo câteva zile, Gwen mi-a spus cum că Laurel a fost cât pe ce să fie violată. Mai mult nu știu. Habar n-am unde, când sau în ce împrejurări. Nu e treaba mea și n-am vrut să fiu indiscret.

Talia se ridică și se întoarse spre el.

— N-a fost „cât pe ce”.

— Ei, pe naiba!

— Și n-a fost doar viol. Indivizii…

— Indivizii?

— Au fost doi. Vrei să știi ce i s-a întâmplat lui Laurel? Vrei să știi de ce nu mai merge cu bicicleta și de ce sunt eu îngrijorată? Bine, viteazule, hai să-ți spun cum stau lucrurile cu domnișoara Laurel Estabrook.

Și privindu-l în ochi fără să clipească, Talia îi povesti în amănunt prin ce trecuse prietena ei în Underhill și de ce era ea îngrijorată.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI TREI

După plecarea lui Shem, Laurel mai rămase în restaurant ca să se uite la fotografii, încercând să le pună în ordine. Nu în ordine cronologică – asta făcuse deja. Acum voia să vadă dacă, așa cum îi sugerase Shem, poate să alcătuiască o hartă a comorii. Lăsă deoparte celebrițile – cei ca Chuck Berry, Robert Frost și Julie Andrews – și împărți pozele în două teancuri, unul cu locuri și altul cu lucruri, cu care făcu două liste separate.

Locuri

Podul Brooklin
Hotelul Plaza
Piaţa Washington
Gara din West Egg
Peisaje din Manhattan
Turnul Chrysler
Filarmonica din New York
Cartierul Greenwich Village
Jucători de fotbal pe stradă, sub panoul publicitar al fabricii de cârnaţi Hebrew National
Expoziţia universală (inclusiv Unisfera)
Şir de case (Brooklin?)
Mustang în faţa conacului Marsfield
Atelier de meşteşuguri tradiţionale (Wright)
Club de jazz neidentificat (o serie)
Central Park
Turnurile Gemene
Wall Street
Strada Mare din West Egg

Complexul de hîrcuri din Valea Cenuşii (nu e numele adevărat)
Peronul din East Egg
Ţărmul oceanului din East Egg
Ţărmul oceanului din West Egg
Clubul de înot din copilăria mea (fosta casă a lui Gatsby)
Peisaje de pe drumul de ţară din Underhill (două cu o fată pe bicicletă)
Biserica din Stowe
Cascada
Pistele de ski de pe muntele Mansfield (vara)

Obiecte

Uscătoare de păr
Maşini (mai multe)
Ţigări (în scrumiere, pe mese, prin-planuri cu gurile oamenilor)
Alte maşini
Maşină de scris IBM (trei)
Mustang în faţa conacului Marshfield
Autobuz pe Fifth Avenue
Lămpi cu lavă
Veliere hippy şi simboluri ale păcii
Cutie de bijuterii art déco
Măr pădureţ (câteva chişee, unul cu o mică piramidă de mere alăturî)
Câine în faţa unei brutării

Unele fotografii, credea Laurel, nu aveau nicio valoare în această căutare: țigările, lămpile cu lavă, mașinile. Uscătoarele de păr. Altele, de exemplu Unisfera, îi fuseseră comandate lui Bobbie. Cele care o nedumereau cel mai tare erau pozele din Vermont și cele care fuseseră făcute cu foarte puțin timp înainte ca viața ei să se schimbe

pentru totdeauna: instantaneele făcute de Bobbie în Underhill chiar în acea duminică sau poate într-una din duminicile care precedaseră acea zi de coșmar. Oare acele imagini erau relevante? Oare era chiar și ea un indiciu pe harta închipuită de Bobbie? Ori fusese doar o întâmplare că drumul ei și al lui Bobbie se întâlniseră cu mulți ani înainte să se cunoască, tocmai în acea lună, poate chiar în acea duminică? Oare fotografiile unei fete pe bicicletă, pe un drum de țară, sau ale unei biserici din Stowe erau elemente ale labirintului de imagini pe care îl construise el, sau doar produsul întâmplării? La urma urmei, nu exista niciun indiciu cum că Gatsby sau vreunul din membrii familiei Buchanan puseseră vreodată piciorul în Vermont.

Și cum rămânea cu casa despre care Laurel își închipuia că există undeva în Midwest? Se afla oare în Chicago, de unde știa că vine familia lui Tom Buchanan? Sau în Saint Paul, unde, potrivit lui Howard Mason, Bobbie se poate să fi dat de urma unui bunic? Din câte știa Laurel, casa aceea, cu acoperișuri în pante domoale și etaje ca niște cutii – etajul al doilea ieșea în afară ca o falcă deasupra primului – ar putea foarte bine să se afle în East sau West Egg, Long Island. Sau, la fel de bine, se poate să fi aparținut unuia din verii din Louisville.

Fotografiile despre care Laurel credea că au cea mai mare importanță erau cele legate în mod evident de o parte a vieții lui Bobbie. Cu mare atenție, tăie cu o linie pozele despre care era sigură că nu sunt legate de originile lui Bobbie și hotărî că se putea descurca cu cele rămase. Da, putea merge mai departe. Vedea deja elementele unei hărți, întocmai cum îi spusese Shem. O va anunța pe Katherine că are nevoie de o pauză, o săptămână, poate două. Astăzi va developa și ultimele negative și poate chiar mâine sau, dacă nu, marți își va lua concediu și va pleca…

Poate că va începe cu o închisoare din nordul Vermontului. Și dacă acel pușcăriaș nu va fi băiatul lui Bobbie, atunci la o închisoare din Montana. Putea merge mai departe, într-adevăr, dar drumul nu

avea să fie ușor. Da, poate găsise elementele unei hărți, dar care erau indiciile și care fotografiile întâmplătoare (sau poate falsele indicii, puse special acolo ca să o încurce), toate opera unui schizofrenic ahtiat după alcool… nu își putea da seama. Erau niște locuri clar legate de Bobbie în East și West Egg: casele, peroanele și plajele bine întreținute. Clubul unde mergea ea în copilărie – vila lui Gatsby. Un complex de birouri ridicat în Valea Cenușii. Mai era hotelul Piaza, hotelul unde mamei lui Bobbie i se ceruse să aleagă între soțul și iubitul ei și nu fusese în stare. Mai era o cutie de bijuterii art déco, al cărei capac era încrustat cu cioburi de oglindă. Era posibil ca în cutie să se afle portretul lui Jay din timpul războiului, poate și altceva. O scrisoare. Un medalion. Un inel gravat. Dar cum să cauți o cutie în clădirile fotografiate? Să zicem că găsea atelierul de meșteșuguri tradiționale. Ce să facă mai departe? Să-l roage pe proprietar să-i dea voie să sape în pivniță? Să scoată podeaua de scânduri din pod? Iar la clubul copilăriei ce-ar fi putut face? Să ceară voie să scotocească prin bibliotecă – cea care îi uimea pe musafiri pur și simplu fiindcă avea cărți cu povești adevărate?

Cu toate astea, acum era sigură că nimeni nu mai putea pune la îndoială ceea ce ea știa că e adevărat – nici David, nici Katherine, nici Talia. Nimeni nu va mai pune sub semnul întrebării sănătatea ei mintală.

Când Serena se întoarse în separeu, Laurel împinse mapa spre ea, amintindu-i că nu trebuie să spună nimănui despre fotografii. Numai că văzu imediat că se înșelase amarnic: ceilalți aveau să se îndoiască de ea. Era limpede ce gândea Serena și Laurel știu ce avea să-i spună înainte chiar să deschidă gura.

— Laurel, știi că aș face orice pentru tine… am să țin pozele. Promit. Să nu-ți faci griji. Dar spune-mi, chiar crezi că ar încerca cineva să ți le fure?

— Da. Și nu e o părere. Sunt absolut sigură.

— Bine, dar…

— Crezi că nu sunt în toate mințile.

— Nu, sigur că nu cred asta. Însă cred că poate… știu și eu… reacționezi disproporționat.

Laurel repetă expresia. O formulă eufemistică, însemnând comportare necuviincioasă, nepotrivită.

— Atunci, zise ea, spune-mi, ce-ai face tu în locul meu? Ce-mi sugerezi să fac?

— Laurel, nu vorbi așa cu mine. Sunt doar…

— Doar cum? îngrijorată?

— Nu. Ba da. Sunt îngrijorată.

— Atunci răspunde-mi. Tu ce-ai face în locul meu?

— Păi, mai întâi că nu aș fi așa speriată, începu Serena.

Laurel nici nu mai ascultă ce îi spunea. Serena era drăguță și bine intenționată, dar nu putea avea încredere în ea. Prietena ei nu-și dădea seama ce însemnătate aveau acele fotografii. Cum ar fi apărut Leckbruge sau vreun acolit de-al lui, Serena i le-ar fi dat fără să pregete. Toată mapa. Sigur, din naivitate, nu ca să o trădeze, dar rezultatul ar fi același. Fotografiile – munca ei și a lui Bobbie – ar fi dispărut.

Laurel îi mulțumi că își făcuse timp pentru ea, dar când plecă luă mapa. Se purtă politicos, atât de politicos că Serena o conduse până la ușă convinsă că Laurel va asculta de sfatul ei și se va liniști.

Văzând negativul, nu ar fi putut spune ce este. Cel puțin, nu cu certitudine. Dar începu să se lămurească privind copia-contact.

Doar atunci când, în seara acelei duminici, developă fotografia – un clișeu ca toate celelalte, acoperit cu rășină – imaginea deveni neîndoios de clară în lumina portocalie a camerei obscure. O studie o vreme în tăvița cu soluție chimică, nu hipnotizată, ci absorbită de ceea ce se desena în fața ochilor ei. Incapabilă să-și mute privirea.

Își aduse aminte de ce spusese Shem Wolfe în după-amiaza aceea

despre Bobbie și simți cum sângele îi năvălește în cap.

Avea demonii lui.

Shem se referea la boala mintală a lui Bobbie, dar lui Laurel îi rămase în minte cuvântul „demon", împreună cu alte cuvinte care o obsedau de ani de zile. Curvă, târâtură, putoare, otreapă. Curvă împuțită. Curvă în călduri. Curva curvelor. Mortăciune de curvă. În lichidul din tăviță se contura tatuajul. În fața ei se afla fotografia despre care Bobbie îi vorbise lui Paco Hidalgo. Ani în șir își închipuise că tatuajul reprezenta un craniu uman – cu colți, e adevărat – dar acum înțelegea că era o imagine a diavolului. Semăna cu un craniu, dar avea urechi. Și respira. Asta însemna fumul.

Bobbie Crocker îl cunoscuse pe acest bărbat și fotografiase tatuajul: un diavol ițit printre țepii bărbii nerase, deasupra căruia plutea un lob de ureche, asemenea unei planete. Era fie băiatul lui Bobbie, fie prietenul acestuia.

Pe cât se vede, până și violatorii au prieteni. Ba chiar și ucigașii.

Acesta era demonul care îl înspăimântase pe Bobbie Crocker: chiar unul dintre bărbații care încercaseră să o violeze pe ea. Și apoi dăduseră mașina în marșarier ca să o omoare.

Când termină lucrul în camera obscură, simțea că o ia cu leșin, dar, în afară de cazul că se ducea în centrul orașului Burlington, nu avea să găsească deschis decât la restaurantele cu fast-food sau la gogoșăriile înșirate pe o stradă luminată de lămpi cu neon, la est de campusul universitar.

Nu mai fusese acasă de dimineața devreme. Nici măcar nu-i trecuse prin minte să se oprească acasă, chiar și câteva minute, după ce se despărțise de Serena, pentru că voia să se ducă direct la camera obscură.

Acum, ajunsă lângă vechea clădire victoriană, găsi un loc de parcare chiar în fața intrării, un loc pe care altădată s-ar fi grăbit să-l

ocupe, dar de astă dată, fără să știe nici ea prea bine de ce, merse mai departe. Văzu lumina aprinsă în apartamentul ei și al lui Whit. Era evident că vecinii ei nu se culcaseră. Ce ghinion! Nu voia ca Talia sau Whit să o audă intrând ca să nu fie nevoită să vorbească cu vreunul din ei. Merse mai departe și parcă la colțul străzii. Își propunea să aștepte o oră sau două, până se duceau la culcare cei doi. Avea să caute cheile de la intrare și de la ușa apartamentului, ca să le aibă pregătite înainte de a ajunge la ușă. Apoi avea să își scoată saboții, să intre în clădire în picioarele goale și tot astfel să urce scările până la apartamentul pe care îl împărțea cu Talia.

Pentru orice eventualitate, se gândea să se dezbrace și să se bage în pat pe întuneric, fără să mai aprindă nici măcar lumina din camera de zi. Iar de mâncat, chiar avea nevoie să ronțăie câțiva biscuiți? Probabil că nu.

Nimic din acest plan meticulos nu se îndeplini, fiindcă adormi pe scaunul din față. Se trezi o dată, pe la trei dimineața, simțind că i-au înțepenit spatele și ceafa. Oare așa se simțeau și unii dintre pacienții ei, sau aveau măcar atâta minte cât să se întindă pe bancheta din spate? O bătea gândul să intre în casă. Tocmai visase pădurea din Underhill, năpădită de lucruri zburătoare: păsări, insecte și frunze răsucindu-se în vânt. Păsările aveau capete de diavoli – de fapt, cranii de diavol, ca cel din tatuaj – iar prada era chiar ea. Își amintea ca prin ceață că se străduise să străbată vârtejul pe jos, ducând bicicleta de ghidon, cu toate că nu știa dacă era vreun drum pe care să fi mers vreodată înainte. Până la urmă fusese doborâtă la pământ de creaturile zburătoare. O mușcaseră în toate locurile unde fusese rănită de fiul lui Bobbie Crocker și tovarășul lui cu șapte ani în urmă, iar când se trezi simți o durere – care, trase ea concluzia, era o durere-fantomă, căci de ce ar durea-o tocmai acolo după ce ațipise în mașină? – în partea stângă a pieptului.

Nu se putea însă hotărî să deschidă portiera și să intre în apartament. Era atât de speriată de vis că nu mai putea să se miște,

era aproape paralizată. Mai avea încă atâtea de făcut – nici nu se putea altfel – că starea de agitație o paraliza. Emily Young se întorsese în cele din urmă din Caraibi și trebuia să se întâlnească cu ea, iar apoi trebuia să meargă la închisoarea din Saint Albans. Asta însemna că va fi nevoită să facă niște aranjamente complicate cu directorul închisorii, cu terapeutul deținutului și cu Departamentul de asistență a victimelor agresiunilor. În același timp, se simțea obosită, mai obosită decât își amintea să fi fost vreodată în viața ei. Deodată, spre propria ei uimire, simți că îi curg lacrimi pe obraji. Plângea. Auzi gemete și sughițuri înăbușite și în minte îi răsună un scârțâit slab – zgomotul făcut de frânele bicicletei, cu ani în urmă. Plânse până când adormi iar pe scaunul șoferului.

Când deschise din nou ochii, soarele începuse să se înalțe pe cer. Stomacul îi ghiorăia și o înțepa. În primul moment, nu-și mai aduse aminte când mâncase ultima oară. Se întoarse ca să vadă dacă mapa nu dispăruse de pe bancheta din spate, unde o lăsase după ce terminase lucrul în camera obscură. Era tot acolo. Pe trotuar auzi apropiindu-se un târșâit de bocanci. Privi în stânga și chiar atunci pe lângă geam, la mai puțin de un metru, trecu un bărbos corpolent, îmbrăcat într-o canadiană groasă, mai groasă decât ar fi fost nevoie la vremea aceea, în afară de cazul că era singura canadiană pe care o avea. Laurel băgă de seamă că pantalonii bărbatului aveau tivul destrămat și erau tăiați la genunchi. Nu era un hoinar fără adăpost, nu încă, dar era ceva la el – hainele, felul în care mergea, pasul târșâit – care îi spunea că, dacă nu va fi primi ajutor, va deveni în curând unul din aceia.

Încercă să-și închipuie cum va fi când își va lua inima în dinți și va merge la închisoare, să dea ochii cu unul din cei care o atacaseră, își zise că trebuie să aibă tăria de a merge măcar la Saint Albans, fiindcă acolo l-ar fi găsit pe deținutul care doar încercase să o violeze. (Chiar în clipa când cuvântul se formă în mintea ei, simți din nou o durere violentă în piept.) Era un nemernic, desigur, dar

cel puțin nu omorâse pe nimeni. Dar dacă fiul lui Bobbie era cel care tăiase venele unei femei și o legase de un gard cu sârmă ghimpată, în timp ce sângele îi șiroia pe pământ? Oare va avea curajul să dea ochii cu el? Să stea față în față cu el la o masă? Ce să-i spună? Oare chiar merita să facă drumul până la Butte?

Apoi, când începu să-și închipuie cum se va desfășura întrevederea – de fapt, confruntarea care în termeni tehnici se numea audiere de clarificare – începu să se îndoiască de acuratețea propriilor ei amintiri. Ce se întâmplase în realitate pe drumul de țară din Underhill? Va trebui să aibă răbdare, așa cum avusese în ultima săptămână. Se va mișca repede, dar cu băgare de seamă. În acest moment, următoarea etapă era Emily Young. Apoi deținutul din Vermont. Atât și apoi gata. Un tatuaj cu sârmă ghimpată sau o imagine a diavolului. Oare chiar conta? Cu un pic de noroc, nici nu va mai fi nevoită să facă un drum până în Montana.

Hotărî că, dacă voia să-și schimbe hainele înainte să se apuce de treabă, acum e momentul. Să facă duș nici nu se punea problema, căci ar fi trezit-o pe Talia. Nici să ia micul dejun. Va trebui să se oprească la o patiserie în drum spre cămin. Dar, cel puțin, își va da cu puțin lapte demachiant pe față și se va pieptăna. Când trăiești pe stradă, igiena rudimentară e primul lucru la care renunți, dar ea trebuia să nu uite – cu toate că cei care o cunoșteau gândeau altfel – că, în acest caz, nu ea suferea de paranoia delirantă.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI PATRU

Se duse la Emily Young luni dimineață, cu puțin înainte de ora opt. Femeia, care se ocupase de Bobbie Crocker în calitate de asistentă socială, tocmai se apucase de vraful de hârtii adunate pe biroul ei cât timp fusese în concediu. Văzând-o, Laurel își zise că arăta mai bine ca niciodată. Plesnea de sănătate. În tinerețe, Emily jucase cricket și făcuse mult sport, dar fusese nevoită să se lase din cauza unor probleme la coloană. La patruzeci de ani avea o față rotundă, obraznică, ochi mari și un corp care se cam moleșise în ultimii cinci ani. Croaziera din Caraibi, totuși, făcuse minuni. Emily slăbise, era bronzată și purta o rochie optimistă, imprimată cu irișii albastru electric, cum rar se vedea la cămin.

— Majoritatea companionilor mei mâncau de parcă venea sfârșitul lumii, îi spuse ea lui Laurel, în timp ce frunzărea un dosar cu hârtii despre Bobbie Crocker.

O clipă, Laurel se temu că era dosarul din fișet, cel pe care își aruncase ochii cu câtva timp înainte, și că Emily nu îi va furniza nicio informație pe care să nu o fi avut deja, numai că în acest dosar erau hârtii pe care nu le văzuse niciodată.

— Oricum, mie mi s-a schimbat perspectiva de cum am ieșit în larg. Am vrut să fac un masaj, iar maseurul era un june din Argentina, un tip… mai sexy nu se poate. Începând de a doua zi, m-am pus la cură de slăbire – de dragul lui! – iar el mă masa în fiecare după-amiază. Asta mi-a fost vacanța. Am mâncat fructe proaspete și legume, am înotat și am făcut plajă și am avut un maseur arătos – nu, era mai mult decât atât, era de-a dreptul frumos – care îmi masa spatele și picioarele timp de două ore pe zi. Înțelegi tu.

— Și acum, cum te simți pe uscat?

Emily ridică din umeri.

— Trebuie să mă întorc pe vaporul ăla… Ia să vedem: când era la spital, domnul Crocker lua Risperidon. Și Celexa. Se pare că ar fi intenționat să-i dea și Clozapin, dar s-au gândit că e prea bătrân. Probabil că le-a fost teamă de efectele secundare. I-ar fi afectat leucocitele.

Laurel încuviință din cap. Știa că Celexa e un antidepresiv, iar Risperidon un antipsihotic.

— E limpede, Bobbie a ajuns la spital în primul rând fiindcă i s-a întâmplat ceva, continuă Emily. Trebuie că a făcut ceva, de unde s-a tras concluzia că reprezintă o amenințare, fie pentru el însuși, fie pentru alții.

— L-ai cunoscut pe Bobbie, spuse Laurel, surprinsă de tonul protector cu care vorbea Emily. Am vorbit cu o mulțime de prieteni de-ai lui. Cineva mi-a spus că se poate să fi fost un incident în Burlington. Dar în afară de asta n-am auzit nimic care să mă facă să cred că era violent.

— Violent, nu. Dar avea momente când delira. Când nu-și lua medicamentele avea crize, știm amândouă foarte bine. Părerea mea e că Bobbie era mai degrabă un pericol pentru el însuși decât pentru alții. Slavă Domnului că a rămas pe stradă în august. Îți dai seama cum ar fi fost dacă era decembrie sau ianuarie? La vârsta lui? Ar fi murit înghețat. S-a întâmplat de atâtea ori. Scoase din dosar o bucată de hârtie și apoi, spre uimirea lui Laurel, se aplecă în față și exclamă: Aha! A fost arestat pentru furt de servicii. A intrat într-un restaurant și a mâncat cât a putut fără să plătească. N-a fost cine știe ce, vreo cincisprezece dolari și ceva mărunțiș. Au mai fost plângeri împotriva lui pentru cerșetorie și încălcarea proprietății. Aici a fost ceva mai urâțel: Bobbie și-a ieșit din fire într-un magazin de aparate foto, unde i s-a părut că i-au furat niște poze pe care el nu le mai găsea. Se pare că el și proprietarul s-au luat la ceartă. A, uite încă o plângere, de data asta de la o băcănie. S-a oprit la raionul cu preparate culinare și s-a pus pe mâncat. N-a vrut să mai plece. Ei,

astea sunt fleacuri. Problema era să i se facă o evaluare psihiatrică.

— Dar n-a fost niciodată violent, nu-i așa, în afară de faptul că a țipat la proprietarul magazinului foto?

— Întocmai. Și se pare că și proprietarul magazinului a țipat la el, adăugă Emily. Ai vorbit cu cei de la hotelul New England?

— Pete și amicii lui? Da. Dar am petrecut o parte a zilei în Bartlett, unde m-am întâlnit cu Jordie Baker. Am făcut cunoștință cu o învățătoare și un pastor care îl știau pe Bobbie. Și chiar aici, în Burlington, l-am întâlnit pe Shem Wolfe. A, și, bineînțeles, am vorbit cu Serena Sargent. O mai ții minte? Ea e cea care l-a adus pe Bobbie la noi. Acum cinci ani a fost și ea pacienta noastră.

— Ești grozavă! Nici măcar eu nu știu cine sunt unii din oamenii ăștia. Cine e Jordie? Cine e Shem?

Laurel îi povesti că mătușa lui Jordie o cunoscuse pe mama lui Bobbie și că Shem fusese prieten cu Bobbie și redactorul lui. Adăugă că demonul lui Bobbie era probabil un tatuaj, dar nu spuse pe gâtul cui se afla tatuajul. Una peste alta, i se păru că Emily e impresionată de calitățile ei de detectiv.

— Și de la mine ce mai vrei să afli? o întrebă Emily după ce o ascultă până la capăt, apoi adăugă pe neașteptate: Și zici că eu am slăbit? Da' tu ce naiba ai pățit? Ai fost bolnavă?

Laurel se fâstâci. Credea că arată bine după ce se pieptănase și se dăduse cu ruj.

— Nu, spuse scurt. Am avut foarte multă treabă.

— Nu te supăra pe mine, doar suntem prietene. Mă gândeam și eu… Aseară, Katherine mi-a spus la telefon că te-ai apucat cu mare entuziasm de pozele lui Bobbie…

— Ați vorbit despre mine?

— Stai puțin, nu e cum crezi tu. Știam că azi-dimineață ia micul dejun cu cei din comitetul de dezvoltare, așa cum face în fiecare lună, și că deci nu va fi la birou atunci când vin eu. Așa că am sunat-o să văd ce se întâmplă la birou. M-am gândit că mai bine să aflu

dinainte ce haos mă așteaptă atunci când îmi voi face revenirea triumfală. Asta a fost tot. A spus absolut din întâmplare – și crede-mă, a fost doar o paranteză – că ești un pic preocupată…

— Preocupată?

— Nu e cuvântul folosit de ea, fii pe pace. Mi-a spus că muncești din greu la fotografiile lui Bobbie, asta e tot. Mi-a mai spus că încerci să afli câte ceva despre viața lui.

Laurel își dădea seama că de fapt Katherine îi spusese mai mult, că îi dăduse de înțeles mai multe. Probabil îi mărturisise că delicata ei protejată e obsedată – da, obsedată – de bătrânul fotograf și de adevărata lui identitate.

— Să nu-ți faci griji din cauza mea, îi spuse lui Emily. Sunt bine.

— Mă bucur. N-am vrut să te jignesc. Dar spune-mi ce-ai vrea să afli despre Bobbie Crocker. Pe cât îmi dau eu seama, știi mult mai mult decât mine despre extravagantul de la hotelul New England, dar întreabă-mă totuși.

— Ce știi despre fiul lui?

— Fiul lui? Habar n-am avut că are un fiu!

— Dar despre părinții lui Bobbie?

— Practic nimic.

— Practic nimic sau chiar nimic?

— Nimic.

— Sora lui?

— Nu mi-a vorbit niciodată despre ea.

— Ți-a povestit ceva din copilăria lui?

— Sunt sigură că da, dar nu-mi amintesc nimic.

— Ai aruncat un ochi la fotografii înainte să i le dai lui Katherine. Ai remarcat ceva interesant?

— Cele pe care le-a făcut Bobbie? Le-am privit în fugă. Mi s-au părut foarte bune, dar tu ar trebui să știi mai bine decât mine. Chiar sunt bune?

— Da. Bobbie era foarte talentat.

— Deci o să organizezi o expoziție?

— În final, da, răspunse Laurel. A vorbit de vreun prieten? De vreo rudă mai îndepărtată? Vreo persoană pe care nu te așteptai să o cunoască?

— În afară de cei pe care i-a fotografiat?

— Da.

Emily se sprijini de spătarul scaunului și-și încrucișă degetele pe burtă. Irișii păreau că îi cresc din palme.

— Să mă gândesc, zise și continuă după o lungă tăcere: Odată, când eram jos, la biroul de recepție, a intrat un bărbat. Bobbie nu mai avea nevoie să stea ziua la noi, pentru că era deja instalat la hotelul New England. Dar nu se putea despărți de noi. Ei, și cum îți spuneam, intră un tip. Bobbie scoate pâinea și îi face un sandviș cu pastă de arahide și dulceață, iar în timpul ăsta aflăm că respectivul a fost la închisoare.

— Unde?

— În Vermont.

— La care închisoare?

— Saint Albans, cred. Dar se poate foarte bine să fi fost și Chittenden County.

— De cât timp ieșise?

— De șase luni, poate de opt. Nu voia să mai facă vreo greșeală și să se întoarcă acolo. Bobbie l-a întrebat dacă știe pe cineva acolo, în închisoare.

— Cum îl chema pe deținut?

— Nu mai țin minte. Dar n-are nicio importanță, partea interesantă e alta. Indiferent cum l-o fi chemat, tipul venit la cămin îl cunoștea. Îl disprețuia din adâncul sufletului fiindcă celălalt fusese închis pentru agresiune sexuală. Îl disprețuia, dar îi era și teamă de el. Era speriat de-a binelea. Ca și Bobbie, de altfel. După asta, l-am întrebat pe Bobbie cum ajunsese să-l cunoască pe cel din închisoare, dar n-a vrut să-mi spună. Mă miram pentru că Bobbie n-

a fost niciodată închis, cel puțin nu știu să fi fost. Trebuie că se cunoșteau dinainte ca omul acela să fie condamnat. Bobbie a refuzat să-mi spună. Când s-a asigurat că individul e după gratii, n-a mai vrut să audă de el.

Laurel știa numele bărbaților care încercaseră să o violeze. Cum le-ar fi putut uita? Culturistul din Montana era Russell Richard Hagen. Vagabondul era Dan Corbett. Fără inițială de mijloc. Nu s-ar potrivi cu numele Daniel.

— Deținutul se numea Russell? o întrebă pe Emily.

— Nu.

— Richard?

— Nici.

— Dan?

— Știi ce? Parcă-mi sună cunoscut, răspunse Emily. Vrei să zici că Bobbie ți-a vorbit de el?

— Într-adevăr, minți Laurel. O tristă coincidență. Cred că individul ăsta, Dan, a încercat să-l bată odată. Erau pe Strada Bisericii.

Nu voia ca Emily să își dea seama că toate indiciile o duceau înapoi, spre Underhill și locul unde fusese atacată, fiindcă și-ar fi făcut griji pentru ea. Toți cei care o cunoșteau ar fi fost îngrijorați. Îi mulțumi lui Emily, îi spuse că e conștientă de câte dosare și hârtii are de parcurs după o vacanță așa de lungă și se întoarse la biroul ei. Urma să se întâlnească cu un asistent de la Departamentul pentru problemele veteranilor care lucrase cu veterani deveniți oameni ai străzii și voia să aibă pregătită o listă cu pacienții care ar fi putut profita de noile servicii ale departamentului. Apoi voia să compună un memo pentru Katherine, prin care să o anunțe – o minciună care îi veni instantaneu în minte – că mama ei fusese internată și că ea, Laurel, se va duce acasă în Long Island pentru câteva zile. Avea să-i promită că o va suna de pe drum ca să-i spună mai multe. Să nu-și facă griji. Mama va fi bine. La fel ca ea, de altfel.

Dar dacă Katherine va încerca să dea de ea acasă la mama ei? Va răspunde robotul, fiindcă mama ei era acum lângă Siena, la o școală de artă culinară. Era literalmente în cealaltă parte a lumii.

Numai că voia ca memorandumul să fie pe biroul lui Katherine atunci când aceasta se va întoarce de la întrevedere. Voia să evite o explicație directă a plecării ei.

Bineînțeles, nu avea de gând să se ducă în Long Island. Cel puțin, nu acum. Mai întâi se va duce la Departamentul de asistență a victimelor agresiunilor, în Vermont, și apoi va cere o audiență la directorul închisorii din Saint Albans, ca să programeze o audiere de clarificare cu deținutul Dan Corbett. Voia să-l vadă cât mai curând cu putință.

Plecă de la cămin pe ușa din spate. Întrevederea cu asistentul de la Problemele veteranilor se prelungise până la nouă și jumătate, și până găsi tonul potrivit pe care să îi scrie lui Katherine – să nu o panicheze dar în același timp să-i sugereze că era o situație urgentă – se făcu ora zece. Katherine putea să pice în orice clipă și Laurel nu voia să dea nas în nas cu ea în hol sau pe scară.

De când plecase de acasă, cu câteva ore în urmă, soarele se ridicase sus pe cer. Avusese grijă să iasă înainte să se trezească Talia și era foarte bucuroasă: așa îi va fi mult mai ușor să dispară. Trebuia să aibă răbdare, să privească înainte, să nu se lase tulburată de îndoiala colegei ei de apartament și să ducă la bun sfârșit treaba care o aștepta. Avea să îi spună Taliei – de fapt, să îi *scrie* – exact ceea ce îi spusese lui Katherine. Ceea ce îi va spune și lui David. Se întorcea acasă, în West Egg.

Să le fie rușine. Să le fie tuturor rușine.

Să se îndoiască de ea. Să se îndoiască de Bobbie.

Tot timpul crezuse că sărmanul Bobbie Crocker se temea de sora lui, când, în realitate, se temea de fiul său.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI CINCI

Pamela Marshfield își petrecu aproape toată dimineața de luni pe canapeaua din living. Se simțea mai bătrână ca niciodată. O durea partea de sus a coloanei și nu s-ar fi mirat dacă, în cursul iernii care se apropia, medicul i-ar fi spus – fără îndoială, în urma unei serii de analize chinuitoare – că avea cancer. Respira cu greutate, lucru neobișnuit pentru ea. Iar șoldul, la care avea de cincisprezece ani proteză, zvâcnea dureros. Pe deasupra, nimic din ce mâncase la micul dejun nu-i plăcuse. Adevărul e că nimic nu mai avea gust de la o vreme.

În fața ei, pe unul din șezlongurile din metal auriu cumpărate de mama ei cu șaptezeci și cinci de ani în urmă – ale căror părți laterale, din crom, fuseseră restaurate nu o dată, ci de două ori de atunci – stătea Darling Fay, fiica cea mare a lui Reginald Fay din Louisville. Reginald, mort cu multă vreme în urmă, fusese vărul Pamelei. Tatăl lui fusese fratele mai mare al lui Daisy. La fel ca majoritatea celor din familia Buchanan sau Fay, Darling se ținea foarte bine pentru cei șaizeci și șase de ani ai ei, pe de o parte datorită genelor familiei, pe de alta fiindcă nu se căsătorise și nu avea copii, și în final pentru că se ducea de două ori pe an în Manhattan, unde un chirurg estetician îi injecta Restylane sub pielea întregii fețe. De asta se și afla la New York acum. În această dimineață făcea o călătorie – oneroasă și obligatorie, pe cât i se părea Pamelei – până la celălalt capăt al insulei, ca să o vadă pe vara tatălui ei, acum o bătrână senilă, dar dacă Darling voise să vină până aici, Pamela nu avusese nimic împotrivă să o primească. Acum beau amândouă ceai, dar numai Darling se delecta cu gustul băuturii.

— Mă miră că avocatul tău nu ți-a sugerat să tratezi problema

într-un mod mai puțin conflictual, îi spuse Pamelei, cu o vagă încruntare pe față.

Darling era îmbrăcată cu o fustă înflorată, tivită cu un volan plisat, despre care Pamela bănuia că e o creație Kay Unger, și o jachetă simplă, de culoarea fisticului, mult mai decoltată decât era cazul (în opinia Pamelei).

O clipă, Pamela regretă că își deschisese sufletul în fața lui Darling, că îi mărturisise acestei tinere – mă rog, ceva mai tânără decât ea – că fratele ei murise. Îi părea rău că îi spusese despre reapariția fotografiilor lui Robert și despre încercările smintite și răuvoitoare de a scoate la iveală secrete de familie. Nu-și dădea seama de ce i se confesase; poate doar fiindcă era bătrână, obosită și căuta înțelegere din partea celorlalți. Avea nevoie de compasiune. Iar în acest caz îi era limpede că își pierde timpul. Darling nu avea să-i ofere niciun dram de compasiune. Această verișoară de-a doua se născuse după ce Robert fugise de acasă și îl considera o fantomă țicnită a familiei.

— Ce înțelegi tu prin „mai puțin conflictual”? întrebă Pamela în cele din urmă.

Darling așeză cu delicatețe ceașca pe măsuța dintre ele.

— Tatăl tău putea fi foarte direct.

— Așa este.

— Dar știa cu precizie și când să deschidă portofelul. O donație făcută unei societăți de binefacere la momentul potrivit poate schimba radical lucrurile.

— Așa cum s-a întâmplat după accident.

— Întocmai.

Nimeni din familiile Fay și Buchanan nu știa amănuntele, dar se aflase că în 1922 și apoi în 1925 Tom Buchanan făcuse donații filantropice generoase mai multor posturi de poliție din Long Island și contribuise substanțial la campaniile procurorilor din districtele învecinate. În acest fel se asigurase că nu se va face o cercetare

riguroasă cu privire la persoana care condusese mașina atunci când Myrtle Wilson fusese omorâtă și nici cu privire la zvonurile care circulaseră trei ani mai târziu.

— Îmi sugerezi să deschid și eu portofelul? întrebă Pamela.

— Nu m-aș încumeta să-ți spun eu ce să faci, știi prea bine. Pur și simplu mă întrebam cu voce tare de ce avocatul tău nu te-a încurajat să faci o donație azilului unde lucrează femeia aceea.

— Cămin.

Darling flutură din mână, parcă voind să alunge o muscă enervantă.

— Mă rog. A fost doar o idee. Pe cât îl știu eu pe tatăl tău, el așa ar fi procedat.

— Așa direct cum era.

— Da. Așa direct cum era.

— Și tu crezi că cei de la cămin îmi vor înapoia fotografiile lui Robert dacă le dau ceva bani.

— E posibil. Ce altceva ai putea face în momentul ăsta? Nu prea ai de ales. La urma urmelor, vrei fotografiile înapoi, nu?

— Trebuie să recuperez fotografiile. N-am să permit să fie făcute publice și mama mea să fie demonizată din nou. Orice poveste poate fi spusă din două puncte de vedere, iar eu n-am de gând să accept ca Gatz să apară drept un sfânt, iar mama să fie defăimată. Asta e ce vreau.

— Atunci cumpără-le. Deschide portofelul și cumpără-le.

La început, ideea i se păruse de prost gust, ba chiar neinspirată. Dar își dădu seama că Darling avea dreptate. Altceva nu-i rămânea de făcut. Nu avea să trăiască veșnic. După cum se simțea, ar fi putut muri chiar în acea noapte. Iar dacă voia să distrugă opera răuvoitoare a lunaticului ei frate – cu ochii minții vedea deja focul aprins pe plajă după ce va pune mâna pe fotografii – atunci trebuia să plătească pe cineva. Realitatea e că banii ei chiar le-ar prinde bine vagabonzilor urât mirositori adăpostiți la cămin. Ei aveau nevoie de

bani, pe când avocații de la firma lui T. J. Leckbruge – nu. Se descurcau foarte bine și fără ei. Poate că le-ar părea rău după onorariile pe care le-ar fi primit după ce obțineau fotografiile fratelui ei, dar ea nu mai avea mult de trăit și firma avea să câștige o sumă frumușică din gestionarea averii ei.

Oftă și îi zâmbi lui Darling. Se hotărî ca, îndată după plecarea ei, să dea câteva telefoane. Să-i spună avocatului să facă o propunere adecvată căminului pentru oamenii străzii din Vermont. Să ofere oricât era necesar ca să capete înapoi toate instantaneele, negativele și fotografiile developate.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI ȘASE

David simți că i se usucă brusc gâtul când citi biletul lăsat de Laurel la biroul de recepție al ziarului.

M-a sunat sora mea. Mama s-a dus la spital asearã. I-a fost scos apendicele, dar doctorii îi mai fac teste ca sã vadã dacã mai e şi altceva. Mãtuşa mea e cu ea, dar mi-am dat seama cã e cam îngrijoratã, aşa cã plec la Long Island pentru câteva zile ca sã vãd care e situaţia. Te sun diseará.

Te rog, spune-i Marisei cã-mi pare rãu, dar nu pot sã-i fac poze azi dupã amiazã. Dar ea e frumoasã. Are o voce de privighetoare şi nu e nevoie de un talent ca al meu (tuse cu subînţeles) ca sã arate bine în poze. Nicio fatã nu se poate compara cu ea.

Te sun cât pot de repede.

L.

Ținu biletul în mână și studie scrisul. Folosise un pix cu vârf de fetru, iar scrisul era cel cunoscut lui – frumos, caligrafic. Aprecia faptul că era îngrijorată din cauza mamei sale, dar se întreba dacă nu cumva reacționa exagerat. Dacă nu cumva era altceva la mijloc. La urma urmei, îi lăsase biletul la biroul de recepție. Nici măcar nu întrebase dacă el era cumva sus, în biroul lui.

Știa că ar fi trebuit să o sune duminică. Să o caute acasă sau pe telefonul mobil. Sâmbătă, la cinema, Katherine spusese îndeajuns pentru ca o persoană ceva mai atentă – ceva mai *implicată* – să se alarmeze și să facă ceva.

Dar nu o sunase, așa că îi telefonă acum. Cum se așteptase, nu o mai găsi la cămin și îi lăsă un mesaj. Lăsă un mesaj și pe telefonul pe care ea și Talia îl foloseau în comun acasă. Și apoi îi lăsă un mesaj și pe mobil. Când termină, puse telefonul în furcă și se așeză pe marginea biroului, ca să se gândească la ce ar trebui să facă. Dacă ar fi cazul să facă ceva.

Marissa avea să fie dezamăgită. Pe de altă parte, avea să se alarmeze. Într-adevăr, petrecuse douăzeci de minute în dimineața aceea căutând printre hainele pe care le avea în apartamentul lui, cu gândul la mult așteptata ședință foto. Dar, după discuția de sâmbătă seară, mintea ei nu era decât la ceea ce se întâmpla cu Laurel.

Și mai era și Cindy. Pentru dimineața aceea programase un interviu cu directorul spitalului cu privire la creșterea exagerată a costurilor unui proiect de construcție, dar fusese nevoit să contramandeze întrevederea când aflase că Cindy căzuse din leagăn pe terenul de joacă al școlii și își jupuise gamba și amândouă coatele. Avea șapte copci la picior și bandaje la ambele brațe. Vederea sângelui o isterizase. David se întâlnise cu fiica lui și asistenta profesoarei în camera de gardă a aceluiași spital unde ar fi trebuit să ia interviul pentru articolul de fond. Apoi o dusese pe Cindy la apartamentul lui, stătuse cu ea până se liniștise și o convinsese pe sora lui să dea o fugă de la Middlebury ca să aibă grijă de ea cât se ducea el la birou.

Numai că ședința foto ratată și copcile de pe gambă s-ar putea să fie floare la ureche pe lângă adevărata problemă: Laurel. Chiar nu știa ce să facă. Știa despre el că e un bărbat atent, cerebral. Era o putere a lui – dar uneori și o slăbiciune.

Își spunea că nu prea avea ce să facă. La urma urmei, Laurel era o femeie adultă. Se dusese acasă fiindcă voia să aibă grijă de mama ei. Și-apoi, era vorba de apendicită, nu de operație pe cord deschis. Și nu era singură acolo, mai era și sora ei, Carol, ca și mătușa lor. Nu avea nevoie de el. Pe lângă asta, el avea o regulă: să nu facă pe bona cu ea – de fapt, cu nicio femeie. Nici dacă era iubită, nici dacă era soție. Oricum, nici n-ar fi avut timp să facă pe bona pentru Laurel, chiar dacă ea ar fi dorit-o. Meseria îi mânca mai tot timpul, avea două fete, și ultimul lucru pe care și l-ar fi dorit ar fi fost o relație pretențioasă cu o tânără fragilă. Își dădu seama că era același termen pe care îl folosise sâmbătă seara în discuția cu Katherine.

Poate că acesta era motivul pentru care n-o sunase duminică. Fiindcă ar fi însemnat că intră în miezul problemei, că nu mai e doar cerebral și atent. Ori el voia să rămână detașat, distant, iar de la divorț încoace evitase orice fel de angajament.

Să se ducă împreună cu Laurel la spitalul unde se afla mama ei însemna un angajament serios. Gestul putea fi interpretat drept o obligație mai serioasă decât era el dornic să-și asume față de vreo femeie în acest moment. Ar putea însemna căsătorie și poate și mai mulți copii, iar despre alți copii nici nu putea fi vorba. Nu acum, când Cindy avea șase ani iar Marissa unsprezece. Nu le putea face așa ceva. Oricum era destul de rău că părinții lor se despărțiseră și acum aveau nevoie de și mai multă grijă și afecțiune, pentru că mama lor se recăsătorea.

Pe de altă parte, fragilitatea lui Laurel îl îndemna să se implice. La fel ca ceilalți, știa povestea lui Laurel și se simțea răspunzător. Drept urmare, luă telefonul și sună la biserica baptistă, unde i se făcu imediat legătura cu tânărul pastor.

— Pun rămășag că vrei să afli ce e cu Laurel, nu? îl întrebă Talia imediat ce îi auzi vocea.

— Într-adevăr. Vreau să știu dacă mama ei chiar e bolnavă. Din bilet nu-mi dau seama.

O auzi plescăind cu limba în cerul gurii. În cele din urmă zise:

— Mama ei e bolnavă?

— Nu ți-a spus?

— Nu.

— Mi-a lăsat un bilet la redacție, spuse David și îi citi ce scrisese Laurel.

— Nu se prea potrivește, zise Talia. Mi se pare că mama ei urma să plece în Italia luna asta.

— Așa știam și eu.

— Mă întreb dacă mi-a lăsat și mie un bilet la apartament, murmură Talia cu voce îngrijorată, dar se vedea că se simte jignită.

Cinstită să fiu, nu credeam că Laurel poate să meargă în altă parte decât în camera obscură sau la biroul ei de la cămin.

— Nu știai că pleacă? Nu te-a sunat nici pe tine?

— Nu, dar – cu toate că nu vreau să fac caz de asta – în ultimele zile de-abia dacă a vorbit cu mine.

— Nu mi-a spus că v-ați certat. Pot să te întreb despre ce-a fost vorba?

— Nu ne-am certat. Nu tocmai. Am schimbat câteva cuvinte mai tranșante sâmbătă după-amiază, dar la vremea aceea Laurel mă evita deja. Cel puțin asta a fost impresia mea. A promis că vine să se joace cu pistolul cu vopsea împreună cu tinerii din grupa mea, dar n-a apărut.

— Hm.

— A plecat acasă în Long Island atunci când se împlinea anul, iar când s-a întors părea un fel de fantomă. Intra pe furiș în apartament ca să-și schimbe lenjeria și cam atât. Altminteri nu era niciodată acasă. Practic, locuia în camera obscură. I-am lăsat bilete, dar puteam la fel de bine să le fi scris cu cerneală invizibilă.

David își masă ceafa cu mâna liberă. Simțea că îl pândește o durere de cap și căută în sertarul biroului eternul flacon cu Ibuprofen. Își aminti din nou că era mai aproape de vârsta mamei lui Laurel decât a fetei și simți un ușor dezgust față de sine însuși.

— Nu pot să cred că e supărată pe tine, mormăi și înghiți două pastile fără apă.

— Poate că da, poate că nu. Oricum ar fi, se întâmplă ceva, iar dacă Laurel se duce acasă, cred că avem motive de îngrijorare.

— Eu unul, cel puțin, am.

— Ai de gând să te duci după ea?

— I-am lăsat un mesaj pe celular. Cred că e mai bine să aștept un semn de la ea înainte să întreprind ceva.

— Crezi că ar fi bine să mă duc eu după ea?

— Poate. Dar, pentru moment, hai să așteptăm puțin.

— Doar atât? se miră Talia.

— Ai altceva în minte?

— Sunt îngrijorată!

David rămase tăcut. Apoi o întrebă:

— Talia, știi cu câți ani sunt mai în vârstă decât Laurel?

— Vrei să zici că ești un satir de vârsta a doua? Las-o baltă. Laurel are nevoie de tine.

— Are nevoie de ceva mai mult, răspunse el, fără să ridice vocea, dar pe un ton mai tranșant. Asta e problema. Știi de ce ne vedem doar de două ori pe săptămână? Fiindcă în momentul de față copiii mei au prioritate și nu pot să-i acord mai mult timp. Chiar îi povesteam aseară fiicei mele ce i s-a întâmplat lui Laurel…

— Vorbești serios? Dar e un copil!

— Nu i-am spus decât niște lucruri generale. Dar chiar și așa, vorbind despre asta, mi-am dat seama că eu reprezint două lucruri de care Laurel are nevoie cel mai puțin în viața ei.

— Și anume?

— Încă un bărbat de vârsta a doua. Și, în plus, o persoană care nu vrea să se angajeze total. Să fie alături de ea.

Fu rândul Taliei să tacă și David simți cum mânia o cuprindea ca un val. Se pregăti pentru un atac frontal, dar Talia nu îi spuse decât:

— Te rog să mă suni când te-ai hotărât ce ai de gând să faci.

Era evident că își ținea mânia în frâu.

— Așa voi face, răspunse, aproape părându-i rău că Talia nu îl luase la rost; merita o săpuneală.

După ce închise telefonul, cugetă o vreme la ceea ce remarcase Talia, și anume că Laurel era și mai obsedată de fotografii după ce se întorsese din Long Island. Se întreba dacă nu cumva acolo se întâmplase ceva despre care Laurel nu scosese o vorbă. Sau dacă toată povestea are vreo legătură cu Underhill. Până la urmă, totul părea să aibă o legătură cu locul acela. Se hotărî să o sune pe Katherine. Să o întrebe ce era în poze și dacă Laurel îi spusese mai

multe.

Nu era mare lucru, dar se cheamă că tot făcea ceva.

Orice s-ar zice despre creștere, educație și influența proastă a părinților, credea Whit Nelson, multe dintre ființele umane de care se ocupa Laurel Estabrook erau oricum sortite să ajungă la cămin, fie din cauza moștenirii genetice, fie din cauza chimicalelor. Prin asta nu înțelegea abuzul de droguri, cu toate că există o legătură de netăgăduit între consumul de droguri și bolile mintale. În fapt, una o hrănește pe cealaltă. Bineînțeles, nu toți oamenii străzii sunt victimele naturii. Mai sunt și veteranii, de exemplu, majoritatea cărora nu avuseseră nimic până când nu văzuseră sau făcuseră – sau li se ordonase – să facă anumite lucruri care îi scoseseră din minți. Și mai sunt cei care, din cauza viciilor părinților – alcool, cocaină, jocuri de noroc, sex – au rămas cu răni adânci.

Iar majoritatea clienților căminului care sufereau de boli mintale? Whit era convins că soarta le era pecetluită; puteau la fel de bine să fi avut paralizie cerebrală. Viitorul le era deja îngropat în crețurile creierului chiar înainte să se fi născut. Demonii lor erau deja prezenți. La fel ca temerile lor, sau paranoia, sau foamea neostoită de substanțe care să îi facă să se simtă mai bine, sau incapacitatea de a munci. Lumea avea nevoie – nevoie disperată – de cămine ca cel din Vermont sau de oameni ca Laurel. Însă o mare parte din strădania lor era donchihotească și nu avea decât un efect paliativ.

Ceea ce, credea el, explica atracția lui pentru Laurel.

Și, pe deasupra, vulnerabilitatea ei. Trecutul ei. Fusese și ea o victimă.

În dimineața aceea, Talia plecă acasă de cum termină discuția cu David. Abia aștepta să vadă ce bilet îi lăsase Laurel. Pe scară dădu nas în nas cu Whit, căruia îi povesti, cu respirația tăiată după ce urcase dealul în goană, ceea ce îi spusese David.

— Ai făcut ordine, remarcă Whit când intră.

În camera de zi nu se mai vedea nicio haină aruncată pe fotolii, cărțile erau așezate frumos pe rafturi, iar revistele stăteau disciplinate în suportul de alamă de lângă canapea.

— Da, sertarele mele sunt o frumusețe, răspunse Talia.

Găsiră biletul la vedere, pe măsuța de cafea. Era scurt, distant și vag, încerca oarecum să ofere o scuză, dar fără succes. Laurel nu îi dăduse mai multe informații decât lui David. De îndată ce citi biletul și fără să-i spună lui Whit pe cine suna, Talia ridică receptorul și formă un număr. Băiatul aștepta, cu ochii ațintiți asupra ei, și o văzu cum clatină din cap atunci când îi răspunse robotul și închide telefonul.

— Unde ai sunat? o întrebă.

— Acasă la mama ei în Long Island. A răspuns robotul.

— Te gândeai că Laurel ar putea fi deja acolo?

— Nu. Mă gândeam că a mințit în legătură cu mama ei. Eram aproape sigură că mama ei va răspunde.

— Dar n-a răspuns.

— Așa e.

— Deci s-ar putea să fie cu adevărat la spital.

— Posibil, zise Talia și se îndreptă glonț spre dormitorul lui Laurel, urmată de Whit.

— Cauți ceva anume?

— Nu chiar.

Whit dorea să facă și el ceva, dar i se părea că ar comite un fel de viol dacă ar căuta prin sertarele lui Laurel. Rămase descumpănit în prag, cu mâinile în șold. La un moment dat, Talia îi făcu semn să se apropie și scoase din șifonier o valiză neagră American Tourister, cea mai mare dimensiune acceptată în cabina avionului.

— Ia uite. Nu și-a luat valiza. Înseamnă că nu are de gând să stea mult.

Apoi deschise sertarul de jos al comodei și scoase puloverele lui

Laurel. La fund găsi carnetul de cecuri pe care îl răsfoi până la ultima pagină.

— N-a luat nici carnetul.

— Înseamnă că nu putem fi siguri că a plecat? întrebă Whit.

— Nu, făcu Talia cu îndoială în voce. Probabil că nu.

Rămaseră în mijlocul camerei, ca niște copii neajutorați care nu au habar încotro să se îndrepte.

După o întrevedere lungă și dificilă cu comitetul de conducere a căminului, Katherine Maguire era în pragul disperării. Numărul de persoane care apelau la cămin – bărbați, femei și familiile lor – era în creștere. În același timp, guvernul federal operase o reducere drastică a fondurilor, drept care aveau să primească cu 145 000 de dolari mai puțin în anul următor. Era foarte probabil să piardă și 740 de stipendii pentru cazare din cauză că guvernul oprise un program al Departamentului pentru Dezvoltarea Urbană. Și ca și cum toate astea n-ar fi fost de ajuns, se aștepta o creștere explozivă a prețului motorinei în iarna aceea.

Închise telefonul și se sprijini de spătarul scaunului. După discuția cu avocata căminului, era convinsă că nu i-ar plăcea femeia aceea din Long Island dacă ar fi să dea ochii cu ea. Cu siguranță, Pamela Buchanan Marshfield nu era un înger păzitor coborât asupra căminului atunci când aveau mai multă nevoie de el. Le făcea această ofertă pur și simplu fiindcă încercările de a-i intimida se soldaseră cu un eșec. Dar momentul era impecabil ales. Parcă ar fi știut. Katherine se întorsese de la reuniune bătându-și capul cum să găsească o cale de a aduna bani – și cât mai repede – de la sectorul privat, ca să înlocuiască ceea ce nu le mai acorda guvernul. Și, din senin, apăruse avocatul cu această propunere.

Avocata căminului, Chris Fricke, o asigurase că municipalitatea va vinde căminului colecția Crocker pentru un dolar, ceea ce le va permite să o dea apoi femeii din Long Island. Desigur, după ce

aceasta făcea o donație. O sută de mii de dolari.

Katherine știa că prima reacție a lui Laurel va fi de furie. Tânăra asistentă socială avea să o ia ca un act de trădare personală și să insiste că organizația făcea exact opusul a ceea ce dorea fostul lor pacient. Dar era încrezătoare că până la urmă se va domoli. La urma urmei, nici Bobbie însuși nu știa ce voia jumătate din timp. Laurel va trebui să creadă că Bobbie ar fi fost fericit să vadă cum căminul câștigă atâția bani din lucrările lui. Ar fi fost de-a dreptul încântat!

Pe deasupra, era în interesul lui Laurel să nu mai aibă de-a face cu fotografiile acelea. Chiar dacă bogata moștenitoare nu s-ar fi oferit să facă o donație, Katherine avea de gând să o convingă pe Laurel să renunțe și să-i înapoieze pozele. Făcuse destul, ba chiar prea mult. Era vremea să se dea deoparte.

Dar nu știa prea bine cum să-i spună lui Laurel. Sau cum să pună mâna pe poze. În timp ce discuta cu Chris Fricke, răsfoia hârtiile care răsăriseră pe biroul ei ca ciupercile după ploaie și dădu de biletul lăsat de Laurel. Pe cât se părea, tânăra asistentă plecase ca să aibă grijă de mama ei.

Cel puțin așa scria în bilet.

PACIENTUL 29873

E clar că vede în fotografii mai mult decât este de văzut. Și în instantanee. Astăzi va trebui să examinez și eu colecția – toate imaginile – și să explorez această cale.

Pacientul scrie în continuare câte șase sau șapte ore pe zi în caiete.

Extras din notițele lui Kenneth Pierce,
medic curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI ȘAPTE

Laurel știa că este căutată. Toată lumea era pe urmele ei. Până la urmă, închise telefonul și nu-l deschise decât când voia să sune la închisoare sau la Departamentul de asistență a victimelor agresiunilor, altminteri suna fără încetare. Până la urmă, aveau să se plictisească să o sune pe ea și aveau să o sune pe mama ei, ceea ce îi convenea de minune, fiindcă mama ei era în Italia. Dar dacă după aceea încercau să dea de sora ei? Talia mai mult ca sigur că va încerca. Iar dacă dădea de Carol, își vor da seama că mințise și vor fi convinși – până și rudele ei – că ea o lua razna. Chiar dacă nu aveau intenția să o ajute pe Pamela Marshfield, îi vor face jocul cotoroanței. Aveau să-i ia urma și să confișteze fotografiile. Fotografiile lui Bobbie. Fotografiile ei. Aveau să i le dea femeii aceleia.

Acum își dădea seama că nu i-a mai rămas prea mult timp la dispoziție. Trase la un motel de la periferia orașului Burlington, unde făcu duș și își spălă părul pentru prima oară după nu știu câte zile. Își cumpără o bluză nouă și pantaloni noi. Se parfumă. Își puse ochelari de soare ca să nu se vadă că plânsese. Iarăși.

Apoi se urcă în mașină și făcu turul instituțiilor din Burlington și Waterbury ca să aranjeze audierea cu Dan Corbett. La început, i se spuse că va dura multe zile, poate chiar săptămâni, dar ea insistă și norocul fu de partea ei. Se părea că Dan Corbett îi scrisese o scrisoare prin care îi cerea iertare. Cu un an înainte, intrase în programul obligatoriu de consiliere pentru agresorii sexuali și, în cadrul grupului de compasiune cu victima, i se ceruse să scrie persoanei pe care o rănise și să explice că avea remușcări pentru ce făcuse. De obicei, victimele nu citeau niciodată aceste scrisori, fiindcă nu voiau să aibă nicicum de-a face cu agresorii. Dar Laurel

dorea cu atâta disperare să îl vadă că era dispusă să vină în persoană la închisoare. Voia să citească biletul, orice ar fi fost scris în el.

De ce nu? își spunea. Doar știa mai bine decât oricine ce se petrecuse în Underhill. Poate că scrisoarea va conține un detaliu grăitor cu privire la copilăria individului. O aluzie din care să afle dacă își cunoștea tatăl. Cum ajunsese pe acel drum de țară cu șapte ani în urmă. Cum ajunsese Bobbie Crocker pe același drum de țară.

Poate că, îi spuse ea terapeutului închisorii care se ocupa de Dan Corbett, dorința ei de a citi scrisoarea va contribui la procesul de vindecare a deținutului. Poate că îl va ajuta să-și revină și să se reintegreze în societate.

Bineînțeles, ea personal nu credea nimic din toate astea.

Ba mai mult, nu dorea defel ca Dan Corbett să fie redat lumii. Voia să fie ținut acolo unde se afla acum.

Dar era gata să declare orice, numai să obțină cât mai repede audierea. Nimic altceva nu mai avea însemnătate. Avea din ce în ce mai puțin timp, iar cei aflați pe urmele ei erau tot mai numeroși.

Luni după-amiază, Whit auzi cum se adună multă lume în apartamentul de vizavi. Mai era puțin până la ora trei. Deschise ușa și o văzu pe Talia în hol, stând de vorbă cu două femei mai în vârstă decât ei.

— Bună, Whit, zise Talia pe un ton sarcastic. Poți să mă ajuți să le conving pe aceste două frumoase doamne să nu-mi devasteze apartamentul?

Una dintre femei îl săgetă pe Whit cu privirea și el întinse repede mâna spre ea. Talia o prezentă drept avocată municipală, numită Chris. Cea de-a doua femeie, pe nume Katherine, era șefa lui Laurel la cămin. Talia spuse că cele două sperau ca Laurel să fi lăsat fotografiile developate după negativele lui Bobbie Crocker în apartament.

— Le-am spus, explică Talia, că nu au cum să fie aici. Am răscolit toată casa acum câteva ore. Iar după discuția de sâmbătă, sunt sigură că Laurel le-a ascuns undeva. Le-am spus că s-ar putea să găsim unele articole de lenjerie care să ne facă să ne simțim stânjeniți. Dar fotografiile, în niciun caz.

— Talia, nu vrem să-ți devastăm apartamentul, interveni Katherine. Știi foarte bine. Dar cum știi tu că pozele nu sunt aici? Eu le-am văzut, știu ce caut.

— Și eu la fel. Iar mie mi se pare că duci mai mult grija fotografiilor decât a lui Laurel.

— Știi prea bine că nu e adevărat. Bineînțeles că-mi fac griji din cauza lui Laurel. Cu toții ne facem.

Avocata dădu din cap a încuviințare și adăugă:

— În momentul de față, pozele valorează o sumă enormă pentru cămin. Nu ne putem permite să le pierdem. De aceea am venit aici. Dar dacă Laurel…

Whit nu mai putu suporta:

— Dacă Laurel ce?

Femeia clătină din cap și făcu ochii mari, parcă ar fi spus că te poți aștepta la orice.

— N-ați înțeles nimic, făcu Whit. Laurel nu s-ar atinge de poze. În clipa de față îi sunt la fel de scumpe ca viața.

Katherine îl atinse ușor cu degetele pe cot ca să-l liniștească. Whit se abținu să nu se scuture de atingerea ei.

— Țin la Laurel. Mi-e ca o fiică. Sper ca într-o zi ea să preia conducerea căminului, atât de mult țin la ea, o respect și am încredere în ea. Dar acum are probleme. Plecarea asta precipitată acasă e suspectă. Pe de altă parte, există o femeie care e dornică să facă o donație colosală căminului dacă îi dăm fotografiile. Vorbim de o sumă care va acoperi ceea ce pierdem după reducerile guvernamentale. Asta da, colac de salvare.

— Vrei să spui că trebuie doar să-i predai munca de o viață a

cuiva, zise Talia pe un ton mușcător.

— Mai întâi de toate, nu e munca de o viață. Sunt câteva sute de imagini și atât. Bobbie ar fi probabil de acord să le dăm, ținând seama de suma oferită. Bobbie ținea la cămin și la ceea ce făceam noi. Dacă în acest fel s-ar fi evitat închiderea căminului, ar fi fost de acord.

— Și cu Laurel cum rămâne? interveni Whit. Cum rămâne cu munca ei?

— Fotografiile nu-i aparțin. Nu are niciun drept asupra lor. Pe lângă asta – zise și se opri o clipă, ca și cum își căuta cuvintele – pe lângă asta, dacă aș fi știut că ia lucrurile în serios chiar așa… nici nu i le-aș fi arătat.

— Cu toate astea, nu credeți că e un quiproquo oribil? Un precedent de rău augur? continuă el.

— Uite cum văd eu lucrurile. Am o prietenă care se pierde cu firea din cauza unor fotografii pe care probabil nici n-ar trebui să le aibă asupra ei și am un binefăcător care le dorește cu ardoare. Cu atâta ardoare, că e dispus să dea o sută de mii de dolari pe ele. Cu regret, Whit, cu regret, Talia, dar chiar nu văd care e problema.

Talia ridică din umeri și le făcu celor două femei semn să intre.

— Poftim, zise. Dar n-o să le găsiți.

Și avu dreptate.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI OPT

Laurel nu mai fusese niciodată la acea închisoare. Nici nu mai mersese pe lungul drum cu două benzi mărginit de o parte și de alta de terenuri agricole, drumul care ducea de la Saint Albans la închisoare. Nici nu băgă de seamă că spiralele de sârmă ghimpată aveau țepi tăioși fiindcă, desigur, nu văzuse niciodată sârma de aproape. Văzu clădirea cenușie a închisorii răsfirată ca spițele unei roți. Terenul de baschet era asfaltat și avea gard și acoperiș de sârmă. De cealaltă parte a zidurilor erau două grădini întinse, una de legume, cealaltă de flori. Grădina de legume avea pe puțin doi acri. Doar șirurile de tomate aveau lungimea unui tir. Femeia care o însoțea și care conducea mașina îi spuse în timp ce parcau că legumele cultivate aici ajungeau pentru a hrăni deținuții toată vara și toamna. Recunoscu că nu știe ce fac cu atâtea flori. Femeia lucra la Departamentul de asistență a victimelor agresiunilor și o însoțea pe Laurel fiindcă aceasta voia să îl vadă pe făptuitor.

Acesta era termenul folosit de femeia numită Margot Ann. Făptuitor.

Și nu avea de gând să o lase pe Laurel singură la această întâlnire. Margot Ann era chiar mai înaltă decât ea, avea păr negru vârstat cu alb și era tunsă băiețește. Era născută în Jackson, Mississippi. De aceea, explicase ea, folosea două nume mici în loc de unul. Îl cunoscuse pe soțul ei, născut în Vermont, în străinătate, când lucrau amândoi în Garda Națională. Acum lucra ca antrenoare a echipei feminine de baschet a liceului din localitatea unde locuia, cu toate că ea nu avea decât băieți care își petreceau iernile pe snowboarduri. Îi povestise cam toată viața ei în timp ce mergeau spre Saint Albans. Laurel bănuia că era o tentativă de a o face să se simtă mai la largul ei. Cu o zi înainte trecuseră în revistă felul în care avea să se

desfășoare întâlnirea. Teoretic – deși Margot Ann îi atrăsese atenția că teoriile nu au mare valoare în audieri de clarificare precum aceasta – ea și Laurel aveau să se întâlnească cu Dan Corbett pentru vreo jumătate de oră. Laurel urma să pună întrebările care o interesau despre tatăl și bunicul lui, iar el avea să îi citească scrisoarea compusă de el. Dar nu avea să fie simplu, nici din punct de vedere logistic, nici emoțional, înțelesese Laurel. Acum, în Corolla lui Margot Ann, legănată de vocea monotonă a acesteia, simțea că plutește în scaunul pasagerului, de parcă era din nou fetiță, suspendată de un colac în piscina din West Egg, jumătate în apă, jumătate afară.

Odată ajunse la intrarea principală a închisorii, Laurel și Margot Ann predară cheile, pixurile și telefoanele mobile. La fel și sprayurile cu piper. (Laurel văzu că și Margot Ann avea unul.) Fură întâmpinate de directorul închisorii și un ofițer corecțional care le conduse în camera unde avea să aibă loc audierea, deși el nu avea să fie de față la aceasta. Avea să aștepte afară, în fața ușii de sticlă. La audiere aveau să fie prezente doar patru persoane: Margot Ann, terapeutul lui Dan Corbett, victima și… făptuitorul.

„Iar cuvântul ăsta", se gândi Laurel, cu ochii la detectorul de metale din holul de la intrare. Făptuitor. Suna aproape ca unul din cuvintele pe care i le strigau Corbett și Russell Richard Hagen în ziua aceea, pe drumul de țară din pădure.

După ce intrară în închisoare, află că mulțimea de uși metalice erau deschise și închise electronic dintr-o cabină de un ofițer corecțional înarmat cu pușcă. Era înconjurat de pereți din clincher și ferestre de sticlă antiglonț și vedea ușile din toată clădirea pe monitoare cu circuit închis fără să fie nevoit să iasă din cabina lui. De acolo, apăsa butoanele care puneau în mișcare zăvoarele din întreaga închisoare. Gardienii îi transmiteau prin radio ce ușă doreau să fie deschisă. „Ușa unu." „Ușa doi." „Ușa trei." „J" – care era ușa către aripa J, cea unde erau închiși agresorii sexuali. Acolo

mergeau ei. Agresorii sexuali erau într-o aripă separată fiindcă restul deținuților îi detestau. Ofițerul care le însoțea pe Laurel și Margot Ann le povesti că doar cu o săptămână în urmă fusese nevoit să intervină într-o încăierare dintre doi deținuți pentru că unul îl acuzase pe nedrept pe celălalt că e agresor sexual.

Pe cât se pare, terapeutul cu care urmau să se întâlnească petrecuse majoritatea zilei dinainte pregătindu-l pe Dan Corbett pentru întâlnirea cu Laurel. Nici drepturile acestuia nu puteau fi neglijate.

Intrară într-o cameră pătrată cu pereți portocalii și o fereastră ce dădea spre o curticică întunecată. Pe pereți erau lipite desene făcute de deținuți – zmeie, copii și nave spațiale – și Laurel se întrebă dacă și acestea făceau parte din terapie. Cele patru scaune fuseseră dispuse în formă de cerc larg, iar ea fu așezată cel mai aproape de ușă. Dan Corbett urma să stea vizavi de ea, la mai bine de doi metri distanță. Lângă el avea să fie terapeutul, iar Margot Ann lângă ea. Ofițerul corecțional avea să urmărească întrevederea prin ușa de sticlă.

Laurel adusese cu ea câteva fotografii și, în timp ce îl aștepta pe Corbett, își făcu de lucru cu ele, aranjându-le iar și iar pe genunchi. Erau poze alese cu chibzuială: instantaneul cu Bobbie și Pamela copii. Fotografii pe care Bobbie le făcuse cu ani în urmă cu casa din East Egg. O fotografie a vilei lui Gatsby. Cele două cu ea pe drumul de țară din Underhill.

Nu știa în ce ordine să le arate. Va depinde de identitatea deținutului – dacă era fiul lui Bobbie sau dacă această onoare revenea criminalului închis în Montana. Margot Ann îi repeta că Dan Corbett nu putea fi o amenințare fizică pentru ea, dar că n-ar fi surprinsă dacă s-ar dovedi tot un nemernic. Urma programul de consiliere de un an și jumătate, adăugă Margot Ann, însă nu era exclus să se întoarcă împotriva ei într-o clipă. Sigur, l-ar fi

împiedicat să o atingă, dar ar fi putut să-i spună lucruri care ar fi rănit-o înainte ca ei să-l poată opri. Spera să nu fie cazul; la urma urmei, îi cerea iertare în scris. Dar Laurel nu trebuia să piardă din vedere ce făcuse acest om cu șapte ani în urmă.

— Te simți bine? o întrebă la sfârșit.

— Îhî, mormăi Laurel.

— Bine. Aruncă o privire la fotografiile aflate în poala lui Laurel și continuă: Deci crezi că e posibil să le fi făcut tatăl lui Corbett?

— Așa cred. Așa sper.

— De ce?

— Fiindcă prefer să cred că cel care le-a făcut este înrudit cu Corbett decât cu Hagen.

— Și, îmi închipui, fiindcă nu vrei să mergi la Butte.

— Din mai multe motive. Da.

— Dar te-ai duce?

— Cred că da, spuse Laurel.

— Asta ești tu? întrebă Margot Ann, arătând cu degetul una din pozele cu fata pe bicicletă.

— Da, răspunse Laurel, uimită că îi trebuise atâta vreme ca să recunoască față de ea însăși.

Să o spună cu glas tare. Bineînțeles că fata era ea. Cine altcineva ar fi putut fi?

Tatuajul fu primul lucru pe care îl văzu Laurel atunci când Dan Corbett intră în cameră – și îl remarcă imediat. Deținutul avea pe gât un cap de diavol cu colți. Laurel coborî privirea spre mânecile salopetei albastre, doar ca să fie sigură că nu avea și un tatuaj purpuriu cu sârmă ghimpată în chip de brățară. Nu văzu nimic, ceea ce avu darul de a o liniști. Își spuse însă că trebuie să fie cu băgare de seamă: Dan Corbett voise să o violeze. Și chiar dacă nu omorâse femeia din Montana, dintr-un motiv sau altul îl înfricoșase pe Bobbie Crocker.

Avea ochii injectați și pielea atât de albă că părea aproape transparentă. Pe obraji și pe laturile nasului se vedea rețeaua de vinișoare. Părea a fi fost un pic „aranjat" și părea mai degrabă mieros decât amenințător. În orice caz, Laurel îl găsea mult mai puțin amenințător decât fusese cu șase ani și ceva în urmă, la tribunal. Pe cât își dădea ea seama, avea vreo cincizeci de ani. Încă mai purta un barbișon impecabil tuns, numai că acum era alb, la fel ca pletele slinoase, lungi până la umăr. Își aminti ce le spusese odată un profesor la colegiu: întrupat, răul nu impresionează în mod deosebit. De cele mai multe ori e de mărimea noastră, intră în cadrele oglinzilor noastre.

— Cred că vă cunoașteți, spuse terapeutul lui Corbett, un bărbat înalt, subțire, cu un mic cercel de aur în ureche, care nu părea mult mai în vârstă decât Laurel.

Era îmbrăcat cu o cămașă de doc și o cravată veselă, pe care erau desenate fazele lunii. Îl chema Brian, după cum aflase la telefon cu o zi înainte.

Lui Corbett îi fugeau ochii încolo și încoace, măsurându-le din cap până în picioare pe Laurel și Margot Ann. Era încălțat cu pantofi sport a căror talpă de cauciuc scârțâia pe linoleum. Nu avea cătușe la mâini.

— Da, spuse Laurel. Bună.

— Bună.

Două silabe doar, și în minte îi răsună gluma dezgustătoare auzită pe drumul de țară. Dă-i un șpriț. Cei doi bărbați luară loc și Brian explică regulile de bază ale acestei audieri de clarificare. Spuse ceea ce își propuneau să facă. Lui Laurel, situația îi amintea oarecum de o întâlnire între niște avocați care încearcă să aranjeze un divorț.

Apoi se întoarseră cu toții spre ea, presupunând că e gata să înceapă. Luată pe nepregătite, Laurel puse prima întrebare care îi veni în minte:

— Ai lucrat vreodată la un bâlci?

Corbett zâmbi cu modestie și lăsă ochii spre foaia de hârtie dictando pe care o ținea pe genunchi. Scrisoarea, ghici Laurel.

— Mda, spuse și tăcu.

— Ce făceai acolo?

Dădu din umeri.

— Lucram la călușei.

— Mai vrei să adaugi ceva, Dan? îl întrebă terapeutul. Mai vrei să-i spui ceva domnișoarei Estabrook?

— Era doar un loc de muncă. Nu câștigam cine știe ce.

— Spune-i domnișoarei Estabrook.

Corbett se întoarse cu fața spre ea.

— Nu era nimic deosebit. Nicio chestie. Un loc de muncă.

— Mulțumesc, spuse Laurel.

— Nicio problemă.

— Și tatăl dumitale, cum se numea?

— Văd că ai pozele lui.

— D… da.

Vorbise rar, cu respirația tăiată. Se simțea ușurată că fiul lui Bobbie era acest bărbat și nu Russell Richard Hagen. În același timp, o năpădi un fel de bucurie. În câteva minute, în această cameră, avea să afle tot ce îi trebuia ca să-i convingă pe cei care se îndoiau de ea că are dreptate și că ei se înșelaseră. Că era sănătoasă la minte.

Bineînțeles, asta însemna că va trebui să-l anunțe că tatăl lui murise și nu era sigură cum va reacționa.

— Nu prea știu multe despre el, continuă Corbett. Nu l-am văzut decât de trei, poate patru ori în viața mea. Își spunea Bobbie.

— Trebuie să-ți spun ceva despre el.

— Și anume?

— A decedat. Un atac cerebral. Îmi pare rău, domnule Corbett.

— D-aia ai venit aici? întrebă el, fără vreo urmă de tristețe în glas.

— În parte.

— Poate că el m-a făcut, da' tată nu mi-a fost. N-am avut nimic de împărțit cu el, da' tată nu mi-a fost niciodată.

— Cum te-a găsit în Vermont?

— Ne-am întâlnit din întâmplare la un cămin din Boston. El m-a recunoscut. I-am spus că mă duc în Burlington. Mergeam la bâlci. Urma să mă întâlnesc cu Russ Hagen, ceea ce i-am și spus. Russ lucrase și el la bâlci. Da' după aia și-a găsit un loc de muncă adevărat la un centru de fitness.

Toată dimineața, Laurel simțise cum teama o învăluie ca un nor negru iar nervii i se încordaseră la maximum. Acum, doar când auzi numele lui Hagen, i se păru că un trăsnet coborâse în cameră și începu să tremure. Fiecare mușchi din corp îi zvâcnea, cuprins de spasme. Simți mâna lui Margot Ann pe braț.

— Vrei niște apă, Laurel? o întrebă aceasta.

Clătină din cap și continuă:

— Ți-a dat ceva când a venit aici? O fotografie? O cutie?

— Bobbie? Nici vorbă. Omu' ăla n-avea nici după ce bea apă.

— Avea fotografii.

— De-astea nu se despărțea niciodată.

— L-ai speriat vreodată?

— Pe Bobbie? Când luam droguri, cred că speriam pe oricine. Vorbise cu un fel de mândrie și Brian îi șopti ceva la ureche, ceva ce ea nu auzi. Apoi, când termină, Corbett adăugă:

— Da. L-am băgat în sperieți în ziua când ți-am făcut ție rău.

— Cum?

— Nu mai știam ce e cu mine.

— A văzut ce s-a întâmplat?

— Ce s-a întâmplat? repetă Corbett și Brian aținti din nou privirea asupra lui; de data asta nu mai trebui să îl îndemne, căci Corbett continuă singur: Nu cred că a văzut. A auzit. Făceam destul zgomot. Dar de văzut n-a văzut. Cred că a ajuns acolo înaintea bicicliștilor. A avocaților.

— Înainte?

— Mda.

— Era cu voi în dubă?

— Ei, sigur că nu! Era un moș țicnit! Era…

— Era tatăl dumitale! îi tăie Laurel vorba și în cameră se făcu tăcere.

Margot Ann o ținea în continuare de braț și o mângâia prin mâneca bluzei.

— Nu sunt obligat să stau aici, spuse Dan Corbett, fără să se adreseze nimănui în mod deosebit. Nu sunt obligat să stau aici.

— Nu, nu ești, zise Brian. Dar ne bucurăm că ești cu noi. Cred că domnișoara Estabrook a fost mai degrabă surprinsă decât supărată. Corect?

— Da, e corect.

Deținutul își umflă obrajii, ceea ce îl făcu să semene cu un hârciog, și dădu aerul afară cu zgomot, asemenea unui balon dezlegat la gură.

— Stătea cu noi, știa despre drum. Îi plăcea să facă poze acolo. Da' nu știa că ai să vii acolo în ziua aia. Nu știa nici că io și Hagen o să venim după tine. Da' Hagen știa că o să vii. Știa locul unde parcai mașina. Te-a urmărit, ce să zic, de vreo două ori, poate de trei, nu știu. Bobbie a venit pe jos acolo, de la rulota lui Hagen. Nu era chiar așa departe. Poate că pentru un tip de șaptezeci de ani ca el, era. Da' de fapt nu era greu de ajuns. Noi n-am avut habar că fusese acolo până n-au venit polițiștii la rulotă. A spălat putina chiar înainte să vină ei.

— N-ai spus asta poliției.

— N-au întrebat, răspunse Corbett și pentru prima oară Laurel auzi un mârâit amenințător în vocea lui. Iar io n-aveam de gând să le mai dau un martor. Aș fi fost tâmpit. Și Hagen la fel.

Laurel lăsă ochii în jos spre fotografii și o alese pe cea în care se vedea conacului familiei Buchanan din East Egg.

— Recunoști casa asta?

— Nu.

— Dar știi că tatăl dumitale a făcut poza, da?

— Așa cred. Dar cu Bobbie nu se știe niciodată.

— L-ai întâlnit vreodată pe bunicul dumitale?

— Sigur, i-am cunoscut pe amândoi.

Laurel se sprijini de spătarul scaunului.

— Povestește-mi despre ei, te rog.

— Ce vrei să știi?

— Orice îți aduci aminte.

— Păi, să vedem. Tatăl maică-mii era trompetist de jazz. Locuia în Bronx.

— Și cel din partea tatei?

— Adică tipul care m-a crescut? Bărbatul cu care s-a măritat mama? Sau tatăl lui Bobbie?

— Al lui Bobbie.

— Așa ziceam și eu.

— Te rog, zise Laurel.

— Tatăl lui Bobbie locuia tocmai în Long Island.

— Aha.

— Era conductor la Căile ferate din Long Island. Era…

— Conductor?

— Da, conductor, chiar așa. Pe un tren. Mama lui era învățătoare. De clasa întâi sau a doua. Cam așa ceva. Când și când, Bobbie făcea fotografii cu peroanele din gările de acolo. Din Long Island. Îmi închipui că din cauza bătrânului. Îi plăceau și casele de acolo. Case frumoase, pe care le-a fotografiat. Adevărul e că i-am văzut pe părinții lui Bobbie mai des decât pe ai mamei. Și pe ăștia i-am văzut mai des decât pe părinții tipului cu care s-a măritat mama.

Laurel se gândise că poate Corbett nu avea idee cine fuseseră părinții lui Bobbie. Totodată își închipuise că ar fi putut ști că bunica lui fusese Daisy Fay Buchanan și crezuse în mod eronat că bunicul

lui fusese Tom. Dar nu se gândise niciodată că ar putea fi atât de greșit informat, că nu avea idee cum stăteau lucrurile.

— Un conductor? făcu Laurel. Și o învățătoare? Ce te face să crezi asta?

— Păi ăștia erau, don'șoară. Am stat o grămadă de vreme cu ei când eram copil. Un timp, mama a crezut că se descurcă cu nebunia lui Bobbie mai bine decât părinții lui, mai ales după ce l-a lăsat să io tragă așa de bine…

— Vorbești de mama ta, îl întrerupse Brian.

— Mama nu era altfel decât…

— Ia-o mai încet, îl avertiză Brian. Nu uita…

Corbett ridică mâinile cu un gest resemnat.

— Bine. N-am zis nimic.

— Mama dumitale mai trăiește? întrebă Laurel.

— Nu. A murit de multă vreme.

— Ai semeni?

— Ce cuvânt! Parcă e o boală venerică, rânji Corbett. Semeni. Semeni. Ia să te întreb și eu: ai semeni, don'șoară Estabrook?

Margot Ann se întoarse spre Laurel și o privi drept în ochi.

— Vrei să pleci?

— Nu, răspunse și se întoarse spre Corbett, reformulând întrebarea: Ai frați sau surori?

— N-am.

— Dar numele Buchanan? Îți sună cunoscut?

— Nu.

— Daisy?

— Nume de floare?

— Numele bunicii dumitale.

— Bunica mea nu avea nume de floare. Una se numea Alice și alta Cecilia. Mama lui Bobbie, învățătoarea? Ea era Alice.

— Nu, zise Laurel. Era Daisy, căsătorită cu Tom Buchanan. Casa din fotografie era casa lor. Iar în vara lui 1922 a avut o aventură cu

un contrabandist numit Jay Gatsby. Gatsby…

— Ca personajul din roman? întrebă Brian.

Laurel văzu că toată lumea din cameră era cu ochii la ea.

— El a fost bunicul lui Dan Corbett și tatăl lui Bobbie Crocker. Ăsta a fost Jay Gatsby!

Oare ridicase vocea? Spera că nu. Dar replicile se succedaseră prea repede și ea nu fusese pregătită pentru îndărătnicia și refuzul de a coopera ale deținutului. Nici pentru bizarele lui născociri. Conductor de tren? învățătoare? Nu putea crede că scornise o asemenea poveste decât ca să o chinuie. Să o chinuie în continuare.

Auzi din nou vocea. Vocea lui din amintire. Dă-i un șpriț.

— Laurel?

Se întoarse. Era Margot Ann. Altminteri, camera era tăcută. Nu auzea decât bubuitul de tobe din capul ei.

— Laurel? repetă Margot Ann.

— Da.

— Vrei să facem o pauză? Domnul Corbett rămâne aici. Noi, în schimb, putem pleca.

Auzi pe cineva smiorcăindu-se în cameră și își dădu seama că era chiar ea.

— Se poate să aud totuși ce a scris în scrisoare?

— Totuși? Sigur că se poate, spuse Margot Ann. Dacă vrei…

Corbett întoarse privirea, se uită cu subînțeles la ceasul de perete.

Brian bătu ușor din vârfurile degetelor și deținutul se uită la el – un câine dresat, se gândi Laurel – și apoi la ea.

— O citesc cu glas tare și atât? întrebă el.

— Așa cum am făcut la grup. Așa cum ai făcut cu mine, zise Brian. Apoi se adresă lui Laurel: începe să devină răspunzător de acțiunile lui.

Lui Laurel i se păru că vorbește ca de un copil prost crescut.

Margot Ann o întrebă încă o dată dacă într-adevăr voia să asculte ce urma să citească deținutul și se auzi spunând că da. Da. D… da.

Nu credea că spusese de mai multe ori, dar îi era teamă că așa făcuse.

Îndată după aceea, Corbett începu să citească. Vocea îi era lingușitoare și condescendentă totodată. Intenția lui, se lămuri Laurel, era să o înjosească și în același timp să obțină aprobarea terapeutului, își dădea seama că e imposibil și înțelese că, dacă nu putea să le aibă pe amândouă, va prefera să o facă pe ea să sufere. Probabil că ăsta era momentul lui de extaz.

— „Dragă domnișoară Estabrook", începu el, ținând hârtia în fața ochilor cu amândouă mâinile, de parcă era un volum cartonat. „Îți scriu această scrisoare ca să-ți spun că regret ceea ce eu și Russ Hagen ți-am făcut acum șapte ani. Eram drogat, dar asta nu e o scuză. Am fugit de acasă copil fiind, dar nici asta nu e o scuză. Și nici vremea pe care am petrecut-o hoinărind de colo-colo. Îmi asum răspunderea pentru ceea ce am făcut. Asta înseamnă că îmi asum răspunderea pentru că ți-am făcut rău. Mi-e greu să scriu aceste cuvinte pentru că sunt rele. Sodomie. Viol. Mutilare. Dar se spune că adevărul te va elibera și voi vorbi pe șleau. Nu-mi amintesc totul, dar îmi amintesc destul. Și știu ce s-a aflat la anchetă. Totul e adevărat, știu. Asta înseamnă că, mai întâi de toate, regret că eu și Russ ți-am fracturat clavicula și degetele de la mână și laba piciorului. Și regret că te-am ținut cât timp Russ te-a violat în alea două locuri. Și regret că te-am violat și eu în locurile alea. Și regret că te-am forțat să faci sex oral cu noi. Și cel mai tare regret că te-am ținut de mâini în timp ce Russ te-a tăiat atât de rău. Nu cred că el chiar avea de gând să îți scoată inima din piept și n-am crezut nici atunci. Dar știu că îmi era frică să nu cumva să-ți dai seama cine suntem și de-aia cred că pe de o parte speram ca Russ să te omoare de-a binelea atunci când ți-a tăiat sânul. Și sângerai așa de rău atunci când am plecat că am crezut că o să mori acolo, în pădure. Mi-a părut bine atunci și îmi pare bine și acum că bicicliștii ăia te-au găsit și că ești în viață. Îmi pare rău de sânul dumitale și de celelalte

cicatrice. Aș vrea să mă revanșez față de dumneata. Ce bine ar fi dacă m-aș putea întoarce în timp și nu ți-aș face lucrurile alea rele. Însă nu pot. Așa că tot ce pot face, domnișoară Estabrook, e să spun că îmi pare rău. Al dumitale, Dan Corbett. P.S. Nu voi mai face așa ceva nici unei persoane. Promit."

Când termină, aruncă o privire lui Brian.

— Îi dau ei scrisoarea?

— Rămâi așezat. O să-i dăm noi scrisoarea, spuse terapeutul.

Alături de ea, Margot Ann stătea cu ochii închiși. Laurel își dădu seama că se lupta să-și stăpânească lacrimile. Brian ținea ochii în podea. Simți din nou bătăile inimii în cap și își dădu seama că e transpirată. Fără să înțeleagă exact de ce, se simțea ciudat, se simțea dezbrăcată. Și se mira de ce i se permisese deținutului să inventeze atât de multe într-o scrisoare care se presupunea că este de clarificare.

PACIENTUL 29873

…pacientul mi-a arătat un exemplar din Marele Gatsby, *ediția broșată cu copertă albastră și femeia cu nimfe în ochi, dar a negat în continuare că ar fi o ficțiune. Susține că e o carte de memorialistică, o poveste adevărată. Nu a reacționat când i-am arătat pagina editorială cu autorul, data publicării, notița care spunea că totul este ficțiune etc.*

S-a mai făcut referire la problema diagnosticului. În ceea ce privește factorii stresanți care preced acest episod (de orice natură ar fi acesta), în colecție există fotografii ale unei fete pe bicicletă pe un drum de țară, fotografii care par a fi făcute în apropierea locului unde s-au petrecut violul și mutilarea. În momentul de față nu se poate stabili dacă fotografiile, fiind găsite printre imagini ale clubului de natație din copilărie etc., ar putea cauza halucinații, sugerând pacientului o legătură biografică sau poate chiar karmică…

Extras din notițele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI NOUĂ

Pamela nu povestise niciodată nimănui ce văzuse, nici măcar lui T. J. Leckbruge, confidentul și avocatul ei. Pe de o parte fiindcă uneori nu mai știa nici ea dacă într-adevăr văzuse ceva. Poate că era o amintire pe care o crease ea însăși. Cu toate astea, era o amintire vie, proaspătă, mereu prezentă în mintea ei.

Într-o după-amiază doborâtor de fierbinte, James Gatz veni în vizită acasă la ei. Bona, o fată din Irlanda cu părul roșu ca focul, se pregătea să o ducă la plajă ca să își moaie picioarele grăsuțe în apă. Tom Buchanan nu era acasă în ziua aceea. Gatz avea un costum de un alb strălucitor, la fel de alb ca rochița Pamelei, și stătea pe un scaun în fața mamei, picior peste picior. Daisy Buchanan era întinsă pe canapea într-o poziție languroasă, ca un model care așteaptă să fie pictat. Amândoi aveau pahare înalte cu băutură pe măsuța de cafea, dar gheața se topise de mult și condensul se prelingea pe suporturile de plută, unde formase mici băltoace. Daisy părea foarte enervată. Corpul părea că i se topește în pernele canapelei.

Bona intrase în apă cu Pamela, ținând-o de degete și ridicând-o ori de câte ori venea un val, lăsând-o apoi în apă până la brâu sau până la umeri. Era o zi atât de toridă că până și apa oceanului era ca o baie caldă și nici ea, nici bona nu se răcoriră. Pe deasupra, uitaseră să aducă bărcuța de cauciuc sau foca gonflabilă, fiindcă nu plănuiseră să intre complet în apă – să înoate de-adevăratelea – așa că Pamela se plictisi în scurtă vreme.

Din fericire, bona adusese o bucată veche de pâine pe care o rupse în bucăți mici pentru ca Pamela să poată hrăni pescărușii pe care îi văzuseră din casă. Erau vreo duzină de păsări, poate chiar mai multe. Pescărușii coborau și se învârteau în zbor în jurul picioarelor fetiței și Pamela se sperie la început, până înțelese că nu

voiau decât bucățelele de pâine. Se distră de minune, simțindu-se ca un dresor de circ, înconjurată de un cârd de animale dresate.

Dar pâinea se termină mult prea curând și își aduse din nou aminte de căldura insuportabilă a după-amiezii. Mai târziu își făcuse socoteala că pâinea ținuse doar vreo cinci minute, după care se întorseseră în casă.

Intrară prin camera de zi, una din multele camere care dădeau spre golf, pe ușile de sticlă care rămăseseră deschise. Le era amândurora atât de cald și erau atât de obosite – de fapt, se simțeau mai rău decât atunci când plecaseră fiindcă urcaseră colina mergând doar în soare – așa că nu scoseseră o vorbă de când ieșiseră din apă și ajunseră pe terasă aproape fără să facă vreun zgomot.

Când intrară în camera de zi, Pamela observă îndată că Gatz nu mai era pe scaun. Era și el pe canapea, aplecat deasupra mamei lui, și își depărtă fața de fața ei, ca și cum… îi spunea un secret. Atât de aproape fuseseră fețele lor. Mama ei se ridicase brusc, iar acum nu mai era întinsă sub Gatz, ci stătea lângă el. Bretelele subțiri ca degetul ale rochiei de crep îi atârnau până la coate în loc să stea pe umeri. Era roșie la față și se străduia, cu o expresie vinovată, să ridice bretelele în timp ce – și aici era un amănunt pe care nu era sigură că nu-l adăugase ea mai târziu – cu brațele își acoperea sânii, căutând să recapete o postură demnă.

Amintirea era uneori începătoșată, ca un vis născocit de Pamela la vârsta adolescenței. Alteori era atât de clară, de parcă o avea chiar atunci în fața ochilor. În cele din urmă, începu să-și aducă aminte (sau poate să-și închipuie) că văzuse mâna lui Gatz ieșind de sub rochia mamei. Când, la colegiu fiind, se gândea la după-amiaza aceea, era încredințată că fratele ei vitreg fusese conceput în chiar acea zi. Era o posibilitate. Ea fusese dusă imediat sus, să-și facă somnul de după-amiază. Tatăl ei nu se întorsese decât la cină.

Și bona? La scurtă – foarte scurtă – vreme după aceea fusese înlocuită. Acest amănunt nu era din cele supuse capriciilor

memoriei. Bona aceea dispăruse total din viața ei.

Marissa se străduia să-și facă tema în dormitor, dar Cindy se uita la televizor în living împreună cu mătușa lor, iar apartamentul tatălui lor nu era atât de mare cât să nu audă zgomotul. Era a treia zi de când stăteau cu mătușa lor și Marissa înțelesese cu durere că femeia trebuie că petrecuse prea mult timp la concertele rock atunci când era tânără, fiindcă era mai surdă decât bunicul lor. Ca într-un balet, sora ei – încă învinețită după căderea din leagăn – se da jos de pe canapea și dădea sunetul mai încet la filmul pe care îl urmăreau, după care mătușa lor se ducea să ia ceva din bucătărie și când se întorcea îl dădea tare la loc, atât de tare că ar fi acoperit până și zgomotul unui motor de avion.

În plus, Marissa era dezamăgită că Laurel nu-i făcuse fotografii lunea aceea și îi era teamă că ceva nu mergea cum trebuie între tatăl ei și prietena lui. Nu își dădea seama despre ce e vorba, dar era mai mult decât simplul fapt că tatăl ei e supărat pentru felul în care Laurel plecase acasă, în Long Island. I se părea că e vorba de mai mult decât le dăduse de înțeles tatăl lor, și anume că avea legătură cu discuția de sâmbătă seară dintre el și femeia numită Katherine. Era foarte posibil ca tatăl lor să rupă relația cu Laurel. Ei nu i se părea corect, dar cu două zile înainte, când tatăl lor o luase de la școală, părea mai degrabă supărat decât îngrijorat, ca și cum n-ar fi crezut că mama lui Laurel e bolnavă. Ca și cum ar fi crezut că Laurel e nebună și nu voia să o mai vadă în preajma copiilor lui.

Ei, ea și-ar fi putut da seama dacă Laurel nu e în toate mințile. Dar nu era cazul. Laurel suferise mult și era păcat că nimeni, nici măcar tatăl ei, nu părea să înțeleagă.

Margot Ann o întrebă pe Laurel dacă se simte în stare să se întoarcă la lucru după epuizantul efort făcut la audierea de clarificare. Se aflau în parcarea închisorii corecționale, unde gardul

de sârmă ghimpată se ridica amenințător deasupra umerilor lui Margot Ann.

— Nu, răspunse Laurel. Cred că mă duc acasă…

— Ia-ți liber pe ziua de azi, sunt de acord.

Laurel îi adresă un zâmbet șters, sperând că dă impresia de oboseală emoțională. În realitate, nu era însă obosită. Era nedumerită, dar se simțea și plină de energie. Nu-i făcea plăcere să o mintă pe Margot Ann, dar nu avea de ales. Intenționa să meargă cu ea până la garajul din Burlington unde se întâlniseră de dimineață, dar în niciun caz nu avea de gând să se ducă la apartament. Când spusese „acasă" se gândise la West Egg. Dacă Bobbie nu i-ar fi dat fiului său următoarea indicație, ar fi mers oricum, fiindcă avea o bănuială încă de când se despărțise de Shem Wolfe duminică, la restaurantul unde lucra Serena. Poate că ea însăși era veriga spre mărturia finală. Dovada finală. Poate că nu era o simplă coincidență faptul că i se încredințase răspunderea pentru fotografiile lui Bobbie după moartea acestuia. Nu o fotografiase el însuși cu șapte ani în urmă, pe drumul de țară din Underhill? Nu îi ceruse Katherine să se ocupe de fotografiile lăsate de el?

Iar dacă Bobbie Crocker o considera veriga esențială, era pentru că el înțelesese că, atunci când era copilă, ea își petrecuse după-amiezile de vară la umbra copacilor din spatele casei lui Gatsby. Casa tatălui său. Înota, nu chiar în piscina lui Gatsby, ci într-una care fusese săpată pe același loc.

Poate că Bobbie o alesese fiindcă își dăduse seama că ea singură i-ar putea înțelege viața și munca.

Prin urmare, se va întoarce încă o dată la casa lui.

Pentru că, dacă ar fi fost Bobbie Crocker și ar fi vrut să lase o dovadă a identității tatălui ei, ar fi pus-o acolo. Acolo unde Gatsby trăise și, da, unde murise.

Petrecu noaptea în casa ei din West Egg. Ascultă mesajele pe care

Talia, Katherine și David le lăsaseră pe robot. Voiau să afle ce e cu ea. Voiau să înțeleagă ce e cu biletele pe care li le scrisese.

Dormi puțin în noaptea aceea, deoarece, în drum spre casă, se oprise la clubul din West Egg și sosise chiar după ce sala de mese se închisese. Examinase fotografiile expuse pe pereți, inclusiv vechile poze alb-negru ale micilor circuri pe care Gatsby le numea petreceri, în timp ce picotii strângeau ultimele farfurii de pe mese și spălătorii de vase din bucătărie izbeau din când în când oalele de chiuvete, în timp ce aburul apei fierbinți se strecura pe sub ușile batante, se plimbă prin sala de mese și pe coridoarele care duceau la intrarea principală și la bibliotecă. Studie cu atenție imaginile piscinei originale, încercând să își dea seama exact în ce loc se aflase Gatsby atunci când fusese împușcat și în ce loc din actualul bazin olimpic s-ar fi aflat vechea piscină. Remarcă faptul că în pozele vechi nu apărea niciun măr pădureț și își aduse aminte de o poveste auzită în copilărie. Un donator misterios oferise clubului merii pădureți. Apoi pomii apăruseră în fotografiile lui Bobbie, între care o fotografie cu un copac alături de care se afla o grămăjoară de mere.

Acela era, înțelese cu o emoție vecină cu exaltarea – pe cât putea simți în situația ei – semnul. Simbolul. Totemul.

Când în sfârșit ajunse să se culce, era miezul nopții și capul îi vuia de planurile pentru a doua zi așa cum vuiește o sală de teatru înainte de ridicarea cortinei. Privise cu atenție fotografia cu copacul și piramida de fructe căzute și acum știa cu precizie unde avea să se încheie căutarea ei.

Se trezi cu mult înainte să se crape de ziuă, luă din garaj lopata cea lungă pe care tatăl ei o folosea în grădină și fărașul de grădină al mamei și se întoarse la club. Parcă mașina cât putu mai aproape de turnul normand. Stătu câteva clipe în mașină fiindcă plângea din nou și nu știa dacă de oboseală sau fiindcă nu o credea nimeni, sau poate plângea pentru omul străzii care învățase încă din copilărie cât de cruzi și nemiloși pot fi adulții. Cum pot minți. Cum pot

denatura adevărul. Cum pot dispreţui.

Ascultă un cântec de pasăre şi îşi adună curajul. Văzu cum cerul se luminează înspre răsărit şi cum se conturează blocurile de piatră din care era construit clubul. Cu puţin înainte de ora şase, coborî din Honda ei şi se îndreptă spre merii sălbatici. Sprijini lopata de cel la rădăcina căruia voia să sape. Pomii erau mult mai înalţi acum, cu coroane bogate, cu ramuri groase, înfrunzite. Unul, poate chiar doi, fuseseră tăiaţi de când îi fotografiase Bobbie. Nu era însă greu să vadă unde fusese piramida de mere şi de ce Bobbie o clădise în acel loc. Copacul se afla în mijlocul unui mic grup de trei, care fuseseră plantaţi aproape de marginea dinspre nord a piscinei iniţiale. Piscina cea nouă, de cel puţin trei ori mai mare decât cea a lui Gatsby, fusese construită pe amplasamentul primei, dar ocupa o suprafaţă mult mai întinsă. Piscina lui Gatsby se afla cam în locul unde se afla acum groapa de patru metri pentru plonjări, iar acest copac arăta cât de mult se putuse Bobbie apropia de locul unde murise tatăl lui.

Când înfipse lopata în pământ, soarele încă nu răsărise, dar era lumină aproape ca ziua. După ce stătuse atâta vreme în maşină, era bucuroasă că poate să stea în picioare, să ia în mână lopata, să pună piciorul pe marginea îndoită a lamei, să simtă în palme răceala lemnului şi marginea tare a lopeţii în bolta piciorului şi să o înfigă în pământ. Tăind iarba şi rădăcinile. În pământul gras. Puse bucăţile cu iarbă grămadă în dreapta ei, apoi pământul deasupra. Din când în când, se lăsa în genunchi şi scurma în groapă cu mâinile. Voia să se asigure că nu îi scapă ceva, un lucru mic dar însemnat. Un medalion, poate. Un ceas de mână cu monogramă. În acelaşi timp, era convinsă că nu voia decât să fie conştiincioasă. Bobbie nu îi dăduse niciun motiv să creadă că ar trebui să caute o bijuterie anume.

Săpa de aproape o jumătate de oră şi îi era puţin teamă ca nu cumva să-şi facă apariţia vreun jucător de golf matinal sau vreun

îngrijitor venit să adune frunzele de pe suprafața bazinului și să verifice concentrația de clor în apă, când auzi că lama se lovește de ceva solid, dar nu ceva tare ca piatra. Ba parcă se auzise și un ecou slab. Groapa era acum atât de adâncă încât, ca să ajungă la fund, trebuia să se întindă pe jos și să se aplece înăuntru, și chiar și așa abia atingea pământul cu degetele întinse. Împinse deoparte pământul din jurul obiectului și scrijeli cu unghiile ca să curețe partea de sus. Dădu cu degetele de o margine dreaptă, apoi de încă una. Apucă fărașul de grădină și, cu multă grijă dar cât putu de repede, curăță obiectul de jur-împrejur. În cele din urmă simți sub degete o încuietoare, apoi o balama. Iar apoi reuși să tragă afară cu amândouă mâinile cutia de bijuterii, cea decorată cu cioburi de oglindă.

Nu se pricepea la lemn, dar când curăță pământul de pe cutie i se păru că era din lemn de cireș. Părinții ei – acum doar mama – dormeau într-un pat cu căpătâi de cireș, de aceeași culoare ca și cutia. Apăsă încet cu degetul cârligul încuietorii, cu inima bătând să-i spargă pieptul, fără să ia în seamă sudoarea care transforma în noroi praful adunat pe obrajii și fruntea ei. Cârligul era înțepenit din cauza ruginii și năclăit de pământ, dar până la urmă izbuti să îl deschidă și să ridice capacul. În prima clipă fu dezamăgită. Se așteptase să găsească fotografia cu dedicație, cea pe care Jay i-o dăduse lui Daisy în Louisville, atunci când erau tineri și îndrăgostiți și aveau toată viața înainte. Dar fotografia nu era acolo. În schimb, găsi un plic, odată bej, acum cafeniu. Îl întoarse și văzu un singur cuvânt, *Daisy*, scris de o mână de bărbat. Când dădu să îl deschidă, văzu litera „G" imprimată în relief pe capac. Înăuntru se afla o fotografie a lui Gatsby și Daisy, făcută în vara lui 1922. Erau așezați pe treptele de piatră care duceau de la casă la piscină, poate la nici treizeci de metri de locul unde stătea ea îngenuncheată acum. Daisy purta o rochie Empire neagră, fără mâneci, și mai multe șiraguri de perle. La urechi avea cercei în formă de margarete. El era îmbrăcat

în smoching, cu papionul puțin strâmb. Daisy îl ținea de braț și avea capul aplecat spre el, deși nu îi atingea umărul. Păreau puțin îmbujorați, ca și cum dansaseră. Zâmbeau. Nu, își zise Laurel, era mai mult decât atât. Radiau de fericire. Era noapte, dar zâmbetele lor ar fi fost de ajuns ca să lumineze grădina.

Sub fotografie era o scrisoare împăturită, scrisă de aceeași mână care adresase scrisoarea.

Preaiubita mea, Daisy,

Abia, acum încep să-mi închipui ceea ce simți, dar trebuie să înțelegi că moartea ei n-a fost din vina ta. A ieșit în goană în calea mașinii! Nimeni n-ar fi putut opri la timp. Nimeni.

Ține minte: dacă întreabă cineva, să spui că eu am fost la volan. Pot să-mi port singur de grijă. Și pot să am grijă de noi doi. Această nepăcere îngroziteare va trece și vom fi bine. Vom fi împreună.

Am sta de veghe azi noapte, cu ochii la casa ta și am așteptat. Am așteptat toată noaptea. Am stat treaz, gândindu-mă cum va fi viitorul nostru împreună. Un viitor în care nu vei fi bruscată și nu te vei mai întreba unde s-a dus soțul tău. Nu suntem obligați să stăm aici, să știi. Putem să ne stabilim în Louisville, dacă vrei. Sau Boston. Sau Paris. Sau Londra. Mie mi-e egal. Atât timp cât suntem împreună, putem fi fericiți oriunde.

Nu vezi acel viitor? Eu da. Ne văd pe noi: tu, eu, Pammy și un fiu. Da, un frățior pentru fetița ta cea scumpă. Îl vom boteza Robert, după tatăl tău. Așa va fi familia noastră. Un băiat și o fată și cea mai iubită și iubitoare mamă din lume. Așa vom fi. Voi fi soțul tău pe care îl meriți și tatăl pe care copiii noștri îl merită.

Asta am văzut azi noapte, cât am sta de veghe lângă casa ta.

Ne va fi bine, știi doar. N-am nicio îndoială.

Azi voi sta acasă toată ziua. Dă-mi de știre când să vin să te iau.

Cu dragoste,
Jay

Știa că ar trebui să astupe groapa, dar îi era cald, era obosită și ameți când se ridică în picioare. Pe deasupra, era aproape șapte și jumătate. De vreo jumătate de oră deja, auzea în depărtare zgomotul croselor izbind mingile de golf; cinci sau șase mașini veniseră în parcare de când începuse ea să sape. Așa că, ținând sub un braț cutia cu plicul și sapa și fărașul sub celălalt, se îndreptă spre mașina ei, unde locul pasagerului era plin de cotoare de mere și cutii goale de Red Bull.

Pe când conacul lui Gatsby și câmpurile sale acoperite odată de salvie, acum o pajiște impecabilă, cu parcursuri de golf perfect întreținute și inevitabilele găuri pentru mingi, apăreau tot mai mici în oglinda retrovizoare, Laurel începu lunga călătorie înapoi, către Vermont. Un drum de șapte ore. Merse o vreme pe lângă golf, deasupra căruia ceața albăstruie începea să se risipească, și apoi intră pe benzile lungi de plastic ieftin și neon care legau West Egg de autostradă. Odată ajunsă pe autostradă, trecu pe lângă modestele clădiri de birouri construite pe movilele de cenușă și vestigiile unei expoziții universale. Trecu pe lângă Unisferă și scheletele unor pavilioane care se vedea că fuseseră impozante, resturi ale aspirațiilor neîmplinite ale unei epoci. Oare nu îi vedea chiar ea zilnic pe cei de care societatea se lepădase, victimele vieții pe acest glob rotitor? Privea printre gene, cu capul plin de viziuni și vise. O ținea trează răzbunarea pe care o anticipa atunci când avea să împărtășească descoperirea ei – și răzbunarea lui Bobbie, nu doar a ei – dar mai era și o idee nouă care punea stăpânire pe ea, și anume că trecutul era o parte din viitorul ei. Așa a fost dintotdeauna. Că era bine sau rău, nu putea face nimic.

Ajunse la apartament pe la mijlocul după-amiezii și intră clătinându-se pe ușa din față, abia cărând cutia din lemn de cireș și mapa cu fotografiile lui Bobbie. O clipă i se păru că are febră.

În fața ei era adunată o mică mulțime de oameni, unii dintre cei mai importanți din viața ei. Așezate pe canapea erau colega ei de cameră, care o privea cu disperare nedisimulată, și mama ei – chemată de urgență din Italia, pe cât se pare – îmbrăcată acum cu o jachetă strâmtă, neagră, în loc de veșnicul tricou strâmt, negru. Whit stătea pe scaunul de lângă computer, cu o privire rătăcită, amărâtă, care nu-i era caracteristică. Pe scaunul de lângă balcon stătea Katherine, cu telefonul celular la ureche. Nu-l văzu pe David și o clipă se întrebă unde e, dar atenția îi fu îndată atrasă de un alt bărbat – nu David – care se plimba cu pași măsurați între living și bucătărie. La început nu reuși să îl identifice. Îl cunoștea de undeva, sau cel puțin așa credea.

Apoi, dintr-odată, își dădu seama. Nu-l recunoscuse imediat, în ciuda orelor nesfârșite petrecute împreună de atunci când abia scăpase cu viață pe drumul de țară din Vermont, fiindcă îl văzuse întotdeauna în cabinetul unde se întâlneau de obicei.

Era psihiatrul ei. Doctorul Pierce.

Evaluare: Tulburare bipolară I, actualmente în criză maniacală severă, cu trăsături psihotice; tulburare de stres posttraumatic.

Sunt necesare unele comentarii. Acest caz neobișnuit a fost discutat cu dr. R. Discuția este prezentată mai jos.

Tulburarea de stres posttraumatic pare foarte clară, cu toate simptomele psihotice, având în vedere gravitatea traumei, anxietatea încercată la vederea fotografiilor cu bicicleta și simptomele nereceptive, de exemplu evitarea locului din Underhill, găurile de memorie, sentimentele de înstrăinare. Diagnosticul este important din punct de vedere al diminuării funcționale și al pronosticului, indiferent de alte aspecte.

Partea psihotică este mai dificilă. Nu se remarcă o dezorganizare lingvistică/comportamentală, cu toate că pacientul face jocuri de cuvinte. Starea schimbătoare, începând de la o iritabilitate moderată dar constantă, incapacitatea de a dormi de dinainte de internare și o activitate neobișnuit de intensă, de exemplu evitarea familiei și a prietenilor, călătoria și căutarea frenetică de dinainte de internare, faptul că scrie în continuare par mai compatibile cu tulburarea bipolară 1, care ar putea fi desigur asociată cu psihozele. (Valproate pare să diminueze nivelul de activitate și să o aducă într-o stare destul de echilibrată.) Principala dificultate rezidă în făptui că e neobișnuit ca halucinațiile să persiste după ce simptomele de stare au fost mai mult sau mai puțin rezolvate.

Un exemplu de psihoză în diagnosticul tulburărilor mintale este „halucinații persistente non-bizare cu perioade concomitente de crize, care au fost prezente pe o perioadă îndelungată a tulburării halucinatorii" – și se potrivește. De vreme ce există doar o criză maniacală – și numai multe

„perioade" – este logic ca deocamdată să mergem pe un diagnostic de stare.

Felul în care sunt construite halucinațiile este foarte interesant. A scris o carte întreagă despre acele săptămâni din septembrie, carte pe care o consideră o poveste adevărată, dar care include personaje inventate de ea sau scoase dintr-un roman vechi de optzeci de ani: Pamela Buchanan, T. J. Leckbruge – anagrama numelui unui optician aflat pe un panou publicitar din roman. Shem Wolfe – pe cât se pare Meyer Wolfsheim. Și apoi Jay Gatsby.

De asemenea, a inventat sau adaptat conversații cu mătușa ei, cu mama ei și cu o vecină din Long Island.

Și poate ca să justifice faptul că prietenul ei se îndepărta de ea, se pare că a inventat două fetițe care ar fi fost ale lui. Insistă că acești doi copii imaginari sunt motivul pentru care prietenul ei a rupt legătura cu ea. (Explorez măsura în care fetițele sunt inspirate de propria ei copilărie și relația ei cu sora mai mare.)

Re: cât de clar delimitate pot fi halucinațiile. Cu toate că persistă, în ciuda unor simptome de stare minime, halucinațiile nu par să meargă mult mai departe decât ideea de Gatsby. Ele îl includ și pe bătrânul fără adăpost pe care l-a îngrijit și care, desigur, a decedat. Dar, din punctul ei de vedere, cazul nu este închis, fiindcă bătrânul era într-adevăr tatăl unuia din agresorii ei. Prin urmare, încă nu aș opri administrarea de Risperidon antipsihotic.

Pe lista vizitatorilor îl adaug pe vecinul ei, Whit Nelson. La fel ca prietena ei, Talia, pare a avea un efect calmant asupra comportamentului pacientei și, în plus, e evident că ține la ea.

Ceea ce e cu adevărat neobișnuit e capacitatea pacientei de a avea convingeri false, păstrând în același timp o remarcabilă empatie față de persoanele din „memoriile" ei care nu împărtășesc aceste convingeri – în tot acest timp respingând

amintirile dureroase ale brutalei agresiuni. Observațiile ei cu privire la personaje, scrise chiar de ea, par a fi un început de conștientizare a violenței atacului. Cu toate acestea, în momentul de față încă mai susține că a scăpat doar cu clavicula și un deget rupte. Susține că nu își aduce deloc aminte să fi fost mutilată și lăsată în pădure de cei care credeau că au omorât-o…

Extrase din notițele lui Kenneth Pierce,
psihiatru curant,
Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont

MULȚUMIRI

Doresc să mulțumesc Ritei Markley, director al Comitetului pentru persoane fără adăpost din Burlington, Vermont, pentru că mi-a arătat aceste imagini și m-a invitat în viața ei, ca să văd căminul de care se ocupă.

În plus, nu aș fi putut scrie acest roman fără înțelepciunea, răbdarea niciodată dezmințită și îndrumările celor două persoane care au citit romanul înainte de a fi publicat: Johanna Boyce, psihoterapeut cu masterat în asistența socială, și dr. Richard Munson, psihiatru la Spitalul statului Vermont din Waterbury, Vermont.

De asemenea, sunt recunoscător următoarelor persoane pentru că mi-au dat răspunsuri la întrebări privind bolile mintale, oamenii străzii și legile aferente: Sally Ballin, Milla Bell, Tim Coleman și Lucia Volino de la Comitetul pentru persoane fără adăpost din Burlington; Shawn Thompson-Snow de la Centrul Howard pentru servicii umane din comitatul Chittenden, Vermont; Brian M. Bilodeau, Susan K. Blair, Thomas Memorrow Martin și Kory Stone, de la Centrul corecțional Northwest din Swanton, Vermont; Doug Wilson, psihoterapeut în cadrul Programului de tratament pentru agresorii sexuali din Centrul corecțional Northwest; Rebecca Hoit de la *Burlington Free Press*; Jill Kirsch Jemison; dr Michael Kiernan; Stephen Kiernan; Steve Bennett; avocații Albert Cicchetti, William Drislane, Joe Meneil și Tom Wells; și, în final, Curții succesorale a comitatului Chittenden, Vermont.

Ca întotdeauna, rămân îndatorat agentului meu literar, Jane Gelfman; redactorilor de la Random House – Shaye Areheart, Marty Asher și Jennifer Jackson; și soției mele, Victoria Blewer, un cititor minunat, care izbutește să îmbine candoarea cu bunătatea.

Vă mulțumesc tuturor.

În final, aș vrea să îmi exprim aprecierea pentru trei cărți. Două din ele sunt povești adevărate despre bolile mintale, iar mie mi-au oferit atât informații cât și inspirație: *Angel Head: My Brother's Descent into Madness* de Greg Bottoms, și *The Outsider: A Journey into My Father's Struggle with Madness* de Nathaniel Lachenmeyer.

A treia carte este, desigur, *Marele Gatsby* a lui F. Scott Fitzgerald. Sunt o mie de motive pentru care eu – la fel ca milioane de cititori din patru generații – am citit și recitit acest roman. Ca romancier, am venerat această carte. Am găsit aici dramatismul marelui vis al lui Gatsby, proza sclipitoare a lui Fitzgerald și înțelegerea profundă a firii americanului. Iar sfârșitul este dureros de frumos.

Dar pentru *Dublă constrângere* cartea a însemnat și altceva. Puține romane au exercitat asupra culturii noastre literare o influență comparabilă cu cea a *Marelui Gatsby* și încă și mai puține au fost atât de citite. În al doilea rând, *Marele Gatsby* este o carte despre oameni îngenuncheați de viață, despre minciunile și prefăcătoriile lor; despre minciunile pe care le trăim în mod conștient și cele despre care ne convingem că sunt doar o față ușor cosmetizată a realității. Poate că asta este principala temă a confruntării dintre personajele din *Dublă constrângere „*și de aceea M*arele Gatsby e*xercită o influență atât de puternică și convingătoare asupra personajului Laurel Estabrook.

Prin urmare, aș dori să îmi exprim atât admirația pentru *Marele Gatsby* cât și gratitudinea pentru că face parte din patrimoniul clasic al literaturii.

Nota editorului: Autorul donează o parte din drepturile sale de autor Comitetului pentru persoane fără adăpost din Burlington.